ELA TOMA

PAŞI ÎN OGLINDĂ

INFAROM
office@infarom. ro
http://www.infarom. ro

ISBN **978-973-1991-09-2**

Editura: **INFAROM, 2010**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Toma, Ela
Paşi în oglindă / Ela Toma. – Craiova: Infarom, 2010
ISBN 978-973-1991-09-2

821.135.1-31

Cuprins

APEL CĂTRE FRAIERI

Ai putea fi un amărât de vânzător, cu salariul minim trecut pe cartea de muncă (dacă ai noroc şi nu lucrezi la negru), cu un program de lucru flexibil, adică ce se poate prelungi oricând, oricât, cu o facultate la FR/FF/IDD care parcă nu se mai termină, poate cu unul din părinţi şomer şi, eventual, alcoolic, poate cu un frate „bagabont” exmatriculat din şcoală, pe care trebuie să-l monitorizezi, poate cu vecini de treabă care bat în ţeavă cu furie dacă pui muzică seara la nouă sau doar dacă umbli prin casă încălţat şi-ţi aud paşii, chiar dacă mergi pe vârfuri, poate cu o prietenă şleampătă şi pisăloagă, care te tot bate la cap s-o duci în week-end-uri la mare şi la munte măcar în Grecia sau în Turcia, dacă nu în Bali, poate cu responsabilităţi: rate, chirie, întreţinere, lumină, telefon, T.V., ţigări, cafea, ieşiri în oraş… şi cu multe, multe speranţe în ceea ce priveşte viitorul… viitorul altora.

Ştiu că tu poate-ţi doreşti acum să fii ca Moni şi Iri, deşi uneori ţi se pare cam fadă şi plictisitoare viaţa săracilor miliardari. Dar (pentru că îţi garantez că se poate) de ce n-ai vrea să fii, de pildă un… un cavaler, iar prietena ta isterică, şleampătă, cu nas borcănat şi dinţi încălecaţi – o prinţesă? Puteţi fi Don Quijote şi Dulcineea! Nu e chiar aşa de rău şi deplasat, crede-mă! Poate nu o iubeşti acum ca Oana, Elena, Florina etc., dar o vei iubi ca Dulcineea sau cum vrei tu să-i zici, numai ea să accepte. Probabil că dinţii nu i se vor îndrepta şi vei mai suporta crize de isterie, dar nici nu va trebui să te lupţi cu morile de vânt. Şi poate că vei descoperi că mâinile sau ochii ei sunt, într-adevăr, ai unei prinţese.

Asumaţi-vă un rol, creaţi-vă o istorie, împărtăşiţi-o! Bineînţeles, va fi greu, uneori, poate imposibil pentru ceilalţi să vă accepte aşa. S-ar putea să aveţi probleme cu serioşii care se încăpăţânează să facă ce le displace pentru ca nu cumva alţii să facă ce le place, cu pragmaticii care nu văd mai departe de lungul nasului (hai, cel mult, dincolo de vilă, maşină tare şi gagică beton) şi, mai ales, cu şmecherii de tot felul şi de peste tot care se remarcă doar prin tupeu, se dau „băieţi de băieţi” şi cred că pot „să vă facă” pe „după blocuri”. Ce dacă unii vă iau de fraieri…?! Adevărata „şmecherie”, poate singura cale (cu toate riscurile şi dificultăţile ei) spre fericire, e iubirea… Ştiu, trebuie să depuneţi

mare efort! Dar nu vă lăsaţi! Alegeţi nu tupeul, ci curajul de a iubi! Trebuie să pariaţi (dacă nu mai puteţi să credeţi, efectiv) pe iubire (aşa inocentă şi necondiţionată cum e ea)… Poate convingeţi pe cineva, poate vă convingeţi măcar pe voi înşivă că este interesant să fiţi împreună.

Păşiţi acum într-o poveste care ar putea fi într-un fel şi a voastră dacă aţi vrea, dacă v-aţi crea şi asuma nişte roluri, dacă le-aţi juca cu dăruire… Totul e să intraţi în poveste, să participaţi, să o luaţi *ca şi cum* ar fi adevărată, fără a uita că e o poveste, dar fără a o trata doar ca pe o poveste.

PROLOG

Povestea noastră ar putea începe aşa, ca toate poveştile: „A fost odată ca niciodată că de n-ar fi nu s-ar povesti…”. Că-i într-adevăr aşa, aş putea să garantez eu, care am fost, ca de obicei, martor. Eu care văd totul şi nimic nu-mi scapă… deşi uneori aş vrea, nu doar să privesc, ci să şi particip… măcar un pic. Povestea asta aş fi scris-o chiar eu dacă nu mi-ar fi lipsit degetele de la mâna dreaptă; nici măcar n-am putut s-o tastez pe calculator, aşa că i-am dictat-o cuiva. Povestea a început într-o vară, în 1995 şi s-a sfârşit… hm… nu-mi prea amintesc sfârşitul… Nu mai ştiu nici măcar dacă are sfârşit… Dar începutul mi-l aduc bine aminte. Cum v-am spus deja, povestea a început vara… Ştiţi voi cum e vara: după ce, în sfârşit, scapi de teze, examene şi te gândeşti să ieşi în oraş să te distrezi, uneori, e aşa de cald, că-ţi piere cheful şi-ţi vine să te-nchizi în casă sau să fugi undeva departe. Dar vara, totuşi, e vacanţă şi, chiar dacă n-ai bani decât pentru un bilet de tren (personal) până la bunici la ţară, îţi faci zeci de planuri şi visezi…

Şi uneori visele se mai împlinesc. Nu, nu e promo la o telenovelă. Şi eu detest vorbele mari (şi, în general, eu fiind pitic, tot ce-i mare mă cam complexează), dar câteodată nu se poate fără ele.

Cap. 1. Ce mirare că eşti, ce bine că sunt: întâlnirea surprinzătoare dintre Isabelle şi Dayan, hipiotul

— Ca întotdeauna, cu capu-n nori!… Să mă ia naiba de proastă şi zăpăcită ce sunt! mormăi enervată, încercând să se ridice de pe jos.

Traversase strada în grabă, încercând un slalom printre maşini. O claxonaseră şi înjuraseră toţi şoferii mai mult sau mai puţin amatori. Chiar acolo, în mijlocul străzii, vroise să-şi scoată din sacoşă carneţelul de note pentru a transcrie câteva expresii argotice care o impresionaseră. Bomba a venit abia în final: s-a împiedicat de bordură şi a căzut lată pe trotuar, reuşind să incomodeze vizibil circulaţia încă şi mai intensă decât cea de pe şosea.

Din cauza circulaţiei continue pe lângă, peste şi pe ea, Isabelle nu reuşi să se ridice. Partea cea mai gravă a întâmplării era că, în mare parte, cărţile se împrăştiaseră pe jos, în toate direcţiile posibile. Cărţi de la trei biblioteci pe la care trecuse în timpul zilei… Isabelle izbucni în lacrimi. Bineînţeles, ca în orice oraş respectabil, circulaţia pe trotuar continua nestingherită.

— Da' impasibili au mai devenit bucureştenii noştri, se auzi o voce care, dincolo de o anumită ironie, părea neobişnuit de caldă.

Un tânăr atrăgător, în blugi evazaţi, desigur hipiot, clipi ştrengăreşte din ochiul stâng.

— Nu-i nevoie să mi-o spui! Asta o observ şi eu! Circulă pe mine ca pe bulevard, oftă Isabelle, încă destul de incomodată de noua ei ipostază de bucată de trotuar.

— A, nu, nu mă refeream la ei, replică tânărul. Mă refeream la tine. Te-ai resemnat incredibil de uşor. De fapt, nici nu pari să fi fost afectată vreodată, zâmbi el. Poate că circumstanţele te amuză?!

— Da, mă amuză teribil, zise Isabelle smiorcăindu-se şi mai zgomotos ca mai înainte.

— Poate că ar trebui să-ţi dau o mână de ajutor, zâmbi din nou tânărul, întinzându-i o mână puternică şi sigură şi încercând să o tragă în picioare.

— Nu! ţipă uimitor de ascuţit Isabelle, încât, pentru o clipă, unii trecători, curioşi, se opriră. Întâi cărţile! Recuperează, te rog, întâi cărţile!

Apoi izbucni în râs. Tânărul râse şi el, dar nu se conformă, ci o ridică de jos prima, înaintea cărţilor.

— Eşti la fel de uşoară şi capricioasă ca un fulg, zise el.

Dezamăgiţi de inexistenţa crimei sau a violului pe care şi le imaginaseră auzind ţipătul, reîntorşi la plictisul cotidianului, trecătorii îşi văzură mai departe de drum. Isabelle, sprijinită acum de un braţ

puternic, se uită ceva mai liniştită în jur. Îi veni în minte o lecţie de biologie din clasa a X-a. Regnul animal, subregnul metazoare, clasa artropode, grupa miriapode. Reprezentanţi: şarpele orb, urechelniţa. Oroare! Lipsea reprezentantul cel mai important: circulaţia! Oare biologii ăştia n-au pic de spirit de observaţie? „Uite, chiar acum, când mă uit la tipul ăsta cum îmi adună cărţile de pe jos, realizez ce miriapod monstruos este circulaţia!” cugetă Isabelle, în timp ce tânărul îi aduna în sacoșă, una câte una, cărţile.

— În fine, cred că am terminat, zâmbi tânărul.

— Îţi mulţumesc că m-ai ajutat. De altfel, după cum ai văzut şi singur, eu nu m-aş fi putut descurca. Aş fi rămas mai departe întinsă pe jos, încercând să devin o porţiune de trotuar mai confortabilă şi mai plăcută pentru picioarele obosite ale trecătorilor. Aş fi încercat să mă integrez mai bine în noua mea condiţie, să mă nivelez tot mai mult, să devin la rândul meu o părticică de trotuar. Bineînţeles, nu fac asta pentru mine. Îmi place să fiu utilă semenilor mei, spuse Isabelle zâmbind.

— Mă bucur că în tine există un asemenea profund sentiment prosocial. Totuși, nu cred că unul din punctele tale forte este calitatea de a deveni porţiune de trotuar. Arăţi deja ca un aurolac, surâse el. De fapt, ce mă bag eu, ai libertatea să te postezi unde vrei.

— Chiar așa, mă bucur că ai observat, zâmbi ea silit, străduindu-se să se scuture de praf. Știi, îmi pare rău, dar mă grăbesc acasă. Am fost azi pe la trei biblioteci. Ghinionul tău că te-ai întâlnit cu una şi tocilară, şi fraieră, şi în criză de timp şi dracu’ mai ştie cum!

— Stai puţin, tocmai acum când ţi-ai recăpătat cât de cât aspectul humanoid, vrei să te retragi brusc? N-am făcut nici măcar cunoştinţă, zise tânărul clipind din nou şmechereşte din ochiul stâng.

Părul lung, uşor ondulat îi atârna în şuviţe rebele. Ochii negri, adânci şi scânteietori aveau uneori ciudate şi tulburătoare reflexii de albastru – violet închis. Subţire, zvelt, visător, oarecum timid, cu toată volubilitatea lui, surâzător, diafan şi senzual, el era acolo şi Isabelle se gândi că poate, dacă ar pleca, i-ar părea rău.

Isabelle simţi că se înroşeşte, fără să înţeleagă prea bine de ce. Obrajii îi ardeau. Zise repede, cu glasul întretăiat:

— Apropo de cunoştinţă, mă cheamă Isabelle. De fapt, nu e numele meu real. Sunt româncă get-beget. Şi nici nu folosesc nume

franţuzeşti din spirit de imitaţie sau snobism. Îmi place să cred că m-a chemat cândva Isabelle. Ba, mai mult, îmi place să cred că mă cheamă şi acum Isabelle. Vreau să cred că mi se potriveşte numele şi încerc să mă autoconving, odată pentru totdeauna, că eu sunt cu adevărat Isabelle. Nu mă interesează părerea oamenilor. Majoritatea mă cred trăsnită. Psihologii probabil că ar considera că am o oarecare fixaţie temporară cu privire la o altă persoană cu care aş vrea să mă identific. Eu, personal, tind spre părerea majorităţii. Mă rog, tu poţi să crezi ce vrei.

— Personal, eu cred că eşti o tipă simpatică. Oricum, din lipsă de alte date, momentan, te voi striga Isabelle.

— Merci, eşti o persoană înţelegătoare. Dar am încă impresia că ai uitat să te prezinţi. Accept orice nume, poreclă sau pseudonim.

— Credeam că o să descoperi singură, șopti tânărul, privind-o oarecum straniu, încercând să-i sugereze ceva, ceva ce ar fi trebuit să fie cunoscut de amândoi.

— Cum aş putea să descopăr singură identitatea ta? Pare absurd şi stupid totodată. Hm, s-ar putea să nu fie totuşi aşa! Să cunoşti un necunoscut?… Care este, de fapt, limita dintre necunoscut şi cunoscut? Există o astfel de limită sau aceste două lucruri coexistă unu-ntr-altul, revelându-se sau camuflându-se în funcţie de nişte criterii mai mult sau mai puţin relative? Ah, scuză-mă, aberez, oftă Isabelle. Singurul lucru pe care sunt capabilă să-l înţeleg în acest moment este că, de fapt, nu înţeleg nenumărate lucruri. E posibil să te cunosc, să te fi cunoscut sau să te pot recunoaşte cândva. Totuşi, mai important este că acum nu-mi dau seama, suspină Isabelle. Vai, pe ce ton am vorbit! se lamentă ea.

— După cum ai observat, sunt o persoană înţelegătoare. Dacă nu te poţi concentra, am să mă prezint imediat. Nu-ţi fă nici o grijă, relaxează-te, șopti tânărul, prinzând cu un gest gingaş mâinile Isabellei într-ale sale.

La atingerea uşoară a mâinilor lui, Isabelle se înfioră. Degetele lui fine, ca de pianist alunecau neînchipuit de lin de-a lungul mâinilor ei. Isabelle închise ochii. Tremura uşor. Se simţea, fără să ştie de ce, emoţionată.

— Eu sunt Dayan, zise simplu tânărul, strângând încet mâinile ei într-ale sale. Deşi pare ciudat, chiar Dayan – din povestirea cu acelaşi

nume a lui Mircea Eliade.

Ea tăcea. Încercase la început să pronunţe o frază expresivă sau cel puţin simpla interogaţie „A, Dayan?...”, şoptită cu graţie, poate şi cu un pic de cochetărie tipic feminină. Buzele ei se mişcaseră însă neputând rosti niciun cuvânt. Isabelle îl privea înfiorată pe tânărul din faţa sa. Tăcea. Şi tremura uşor. I se părea că tace de minute întregi, de ore, de zile, de luni, de veacuri, de veşnicii... Mâinile lui mângâiau mâinile ei. Ochii lui se reflectau în ochii ei strălucitori, ca două lumini dintr-o altă lume.

— Da, sunt într-adevăr Dayan, şopti el, privind-o adânc, parcă încercând să ajungă cu privirea undeva foarte departe. Ochii lui aveau o strălucire nepământeană, dar, într-un anumit fel, familiară. Nu ştia în ce vis o mai priviseră odată ochii aceştia. Isabelle zâmbi.

— Nu ştiu cum să-ţi explic, zise el încet, brusc, parcă, intimidat şi dezorientat.

Observă zâmbetul Isabellei şi, deodată, fără să-şi dea seama, zâmbi şi el. Zâmbetul lor era ca un fir care realiza acele conexiuni intime dintre toate particulele.

Lumea se transforma sub ochii lor. Chiar alături, mulţimea trecătorilor devenise cascadă de flori multicolore, revărsându-se într-una pe străzi, valuri de parfum invadau pieţele, vitrinele se dilatau halucinant, oraşul se năştea din apele sidefii ca un mărgăritar.

Ochii ei lăcrimau. Dayan simţi că şi ochii lui erau umezi. Părul îi flutura în vânt. Ochii lui căpătaseră tulburătoare reflexii albastre-violet.

— Nu cred că există în lume ceva mai frumos decât dragostea ta, zise el încet, cu glasul limpede, dar uşor tremurător. Şi datorită întâmplării, destinului sau lui Dumnezeu, dragostea „ta” este pentru mine. Nici nu ştii cât sunt de recunoscător întâmplării de a cunoaşte ochii tăi şi sper că şi buzele tale (pe care ard de nerăbdare să le sărut)... Te rog, nu mai zâmbi aşa, mă ameţeşti, râse Dayan.

„Ce bine că eşti, ce mirare că sunt / Două cântece diferite, lovindu-se, amestecându-se, / Două culori ce nu s-au văzut niciodată, / Una foarte de jos, întoarsă spre pământ, / Una foarte de sus, aproape ruptă / În înfrigurata, neasemuita luptă / A minunii că eşti / A-ntâmplării că sunt”. Dayan recita expresiv, accentuând anumite cuvinte şi dăruindu-le o sonoritate surprinzătoare, oprindu-se uneori

brusc, lăsând pauze neaşteptat de lungi. Uitând să mai întrebe de unde şi de când cunoştea Dayan „Cântec” de Nichita Stănescu, copleşită de muzicalitatea vocii lui, Isabelle închise ochii.

Ca prin vis, simţi braţele lui puternice înconjurându-i mijlocul şi apoi alunecând uşor, ca vrăjite, de-a lungul şoldurilor. Îl atingea şi ea uşor de parcă i-ar fi fost teamă ca nu cumva, cu un gest mai brusc şi mai brutal, să îl facă să se risipească, să dispară, încă nevenindu-i să creadă că el era acolo, savurându-i prezenţa încântător de neverosimilă ca pe o cupă de nectar din care sorbi încet, la nesfârşit… Apropierea însă îi înfiora, îmbrăţişarea lor devenea tot mai puternică. Deodată, în timp ce mâinile lui o îmbrăţişau cu înfrigurare, ea simţi buzele lui fierbinţi lipite de ale ei. Limba lui se mişca agresivă, nesăţioasă, explorând spaţiul cald al gurii ei. O sărută înnebunit, de parcă, după foarte mult timp, redescoperise pe neaşteptate gustul buzelor unei femei. Ea se prinsese cu mâinile ei subţiri, delicate de el şi, acum, în timp ce el o săruta, ea îi mângâia uşor gâtul, obrajii şi părul moale şi mătăsos.

Buzele lui începuseră să alunece pe gâtul ei când, străin de vraja sărutului, claxonul unei maşini răsună brutal. Şoferul scoase un cap zburlit (dacă se poate spune aşa, pentru că era aproape chel, cu excepţia unui singur smoc de păr – drept în mijlocul capului) pe fereastră:

— În mijlocul străzii v-aţi găsit să vă pupaţi, nespălaţii dracu’, paştele mamii voastre!

Remarcând că într-adevăr incomodau traficul rutier, Dayan şi Isabelle făcură câţiva paşi înainte până la trotuar, în timp ce bietul şofer mormăia nemulţumit şi nebăgat în seamă:

— Unde-n mă-să-s ăia de la „Reflecţii rutiere”? C-au umplut străzile toţi nebunii!…

— Şi acum ascultă-mă cu atenţie pentru că o să debitez o mare banalitate, râse Dayan, încercând să adopte un aer grav, amuzant tocmai pentru că era teribil de serios. Hm, deci, după cum spuneam, gagicuţo, ar trebui să ne deplasăm cu mai multă atenţie pentru că suntem pe punctul de a cauza haos în traficul rutier. Eu nu ştiu cât de vigilentă e acum poliţia rutieră, dar am sentimentul că «ăia de la „Reflecţii rutiere”» se comportă exemplar. Iartă-mă dacă o să lezez în tine sentimentul aventurii, dar cred că ar trebui să fim mai atenţi şi

mai discreţi. Ia ascultă, nu mai fă mutra asta de fetiţă bosumflată, că am perfectă dreptate! Ştiu, tu eşti cu gândul la „Break all the rules”. Nu, „Obey all the rules”, spuse el aspru, cu hotărâre, de parcă ar fi dat un citat din memoriile cine ştie cărui mare general de armată.

Imediat Dayan bufni în râs, o prinse pe Isabelle cu o mână pe după mijloc, şi, trăgând-o puternic spre el, o sărută din nou îndelung, cu pasiune.

— Eşti nebun?! Era să-mi pierd răsuflarea … Vrei să mă omori? Eşti un criminal înnăscut, se îmbufnă Isabelle.

— Nu uita, domnişoară, că de data asta am luat măsuri de precauţie. Acum ne aflăm pe trotuar, râse el, uitându-se exagerat de atent în jur, parcă pentru a verifica cele spuse.

— Degeaba te străduieşti să mă îmbunezi, m-am supărat pentru totdeauna! Şi, ştii ce mă intrigă cel mai tare la tine? De ce ai ambii ochi, „Dayan”? Unde ţi-e bandajul de pe ochiul stâng sau de pe ochiul drept, mă rog, unde ţi l-o mai fi mutat afurisitul ăla de Ahasverus, „Jidovul rătăcitor”? mormăi Isabelle, începând să fie cuprinsă de nesiguranţă şi îngrijorare.

Dayan scoase cu greu dintr-unul din buzunarele blugilor săi un bandaj vechi şi mototolit pe care-l puse în glumă, când pe ochiul stâng, când pe cel drept, luându-şi un aer de pirat.

— Hei, îţi place? Acum mă recunoşti? Care dintre piraţi îţi place mai mult? Hotărăşte-te imediat, fiindcă m-am plictisit să tot învârt nenorocitul ăsta de bandaj de pe ochiul stâng pe ochiul drept.

Brusc, Dayan deveni serios. Era palid, i se scursese tot sângele din obraji. Ochii i se împăienjeniseră de lacrimi. Clipi repede, de mai multe ori, încercând să alunge lacrimile. Într-un târziu, spuse:

— Pentru tine… am suferit din cauza asta, dar… N-am vrut să mă vezi cu un singur ochi. Am vrut să mai fiu o dată pentru tine „Făt-Frumos cu ochii-n lacrimi”… şopti el.

*

Se opriră pe drum să cumpere câte o îngheţată.

— De unde ai bani? se miră Isabelle.

— Ăsta-i secretul meu. Să ştii că rezervele mele de bani sunt

destul de bune (cel puţin în ziua de salariu!). Ei, glumesc. Ah, te rog, nu te mai strâmba aşa hidos. N-am de gând să umblu cu o materialistă căreia îi curg prin vine doar bancnote verzi. În cazul ăsta, mai bine dau un anunţ la ziar la rubrica matrimoniale: „Constantin Orobete (în paranteză fie spus, cred că numele nu e tocmai marcant, hm, numai dacă s-ar pronunţa ceva în genul „Horror-beat”), alias Dayan, personaj de povestire fantastică (sau poate e mai bine să nu spun), tânăr, prezentabil, 182 cm, 70 kg, solicit cunoştinţă cu tânără, 18-24 ani, blondă, ochi albaştri / verzi, serioasă, harnică, bună gospodină (hai, nu te mai încrunta aşa, Isabelle, ştiu ce clătite ai reuşit să faci azi de dimineaţă!) pentru prietenie / căsătorie”. Ah, ţi-am spus să nu te mai strâmbi! Dacă ai vedea ce mutrişoară ai…

Isabelle făcuse o mutră tare nostimă de fetiţă răzgâiată, gata să izbucnească în plâns. Auzind ultimele lui vorbe, îi veni însă într-adevăr să plângă. Din fericire, el se opri la timp şi-şi petrecu mâna peste umerii ei rotunzi, lipind-o strâns de el. Cu cealaltă mână, îi întoarse încet capul spre el, forţând-o să-l privească direct în ochi. Ea închise ochii, încercând să-i evite privirea. Dar privirea lui o străpungea chiar prin pleoapele închise. Resemnată, cedă. Nu putea să lupte cu el. Nu poţi să lupţi cu cineva care te fascinează, cel puţin nu îi poţi fi un inamic veritabil. Isabelle deschise ochii larg şi îl privi de parcă acum îl vedea pentru întâia oară. Avu din nou aceeaşi senzaţie stranie a noului, a neaşteptatului. Îl descoperea parcă de fiecare dată altfel… şi totuşi acelaşi. Era mai frumos decât îşi închipuise ea vreodată. Şi, ceea ce era încă şi mai bizar, înfrumuseţa şi lumea din jurul lui.

— De ce semeni atât de mult cu cel pe care l-am dorit? întrebă alintându-se Isabelle.

— Pentru că, din punct de vedere fizic, sunt creaţia ta. Bietul Mircea Eliade, creatorul meu din punct de vedere moral şi intelectual (dar, poate nu în exclusivitate, cred că ai şi tu contribuţia ta), nu mă prevăzuse aşa, ba, cine ştie, ar fi făcut stop cardiac dacă m-ar fi văzut. În imaginaţia lui, eram mai altfel. Ei şi tu, un pic mai altfel. Un pic! Bineînţeles, eram tot frumos. Nu mai râde, ştii bine că nu-mi exagerez calităţile. Da, eram frumos. Dar a trebuit să vii tu, cu ideile tale, cu iubirea ta pe care ai transmis-o atât de departe, până la mine. Ai reuşit să mă transformi fizic şi chiar, în parte, sufleteşte, după modelul tău. Sărmanul Eliade! Habar n-avea că eu o să ajung hipiot prin tine şi

pentru tine… A fost, ce să zic, destul de greu să mă documentez. La naiba, fenomenul „hippie” m-a fascinat. Am fost de-a dreptul încântat: „Dragoste, păr şi jeg” – simplu şi sublim. Ca o esenţă a vieţii. Apoi am descoperit şi versurile lui Jim Morrison. Datorită ţie, nici nu ştiu pe ce ton s-o spun, semăn îngrijorător de mult cu Jim … Cel puţin, acum ştiu că bucureştencele noastre cred în metempsihoză, le-am testat azi reacţiile.

— Tu eşti cel pe care l-am dorit întotdeauna, guralivule, se alintă Isabelle.

— La naiba, mi-ai inventat şi vicii. Nici nu-mi închipuiam că o să procedezi aşa de odios. Am ajuns să fumez… Monte Carlo!

Fumezi? La asta chiar că nu m-am gândit niciodată, se arătă îngrijorată Isabelle.

— Mă rog, doar ocazional… ca tine… Nu trebuie să te îngrijorezi. În schimb, Coca-Cola a devenit pentru mine o problemă. În curând, din câte presimt, şi pizza, şi hamburgerii, şi naiba mai ştie câte. Perspectiva asta nu mă încântă câtuşi de puţin. A, apropo, hai să vorbim de mâncare sănătoasă, mă gândesc să prepar ceva oriental, exotic…care să ne facă să plutim undeva, departe… Mă rog, presupun că mă laşi pe mine să mă ocup de gospodărie.

— Ce vrei să spui? tresări ea.

— Ştii tu. Dacă nu preferi în locul apartamentului tău o cameră banală de hotel sau, mai rău, o gazdă…

Ea îi căută mâna şi i-o strânse discret, dar intim.

Cap. 2. (Ne)fericita posesoare a unui apartament în centru şi inocentele ei extravaganţe

Isabelle împlinise deja 18 ani şi era la sfârşitul clasei a XI-a. De ziua ei, primise cadou de la mătuşa ei apartamentul de pe Calea Călăraşilor. Un apartament modest, dar plăcut şi confortabil, cu trei camere. Nici acum Isabelle nu înţelegea cum se îndurase mătuşă-sa să se despartă de apartamentul ei şi să se mute la părinţii nepoatei sale. Ceea ce era indiscutabil mai greu pentru mătuşă era faptul că trebuia să convieţuiască de-acum nu atât cu părinţii nepoatei sale, cât cu propria ei soră, bunica Isabellei, care locuia tot acolo. Mătuşa Isabellei părea să o deteste pe soră-sa din cauza caracterului ei slab, labil şi mai

ales a „eternelor ei lamentaţii” (vizavi de tot şi toate) greu tolerate în familie având în vedere că, într-adevăr, durau de dimineaţa până seara.

Deci, într-un mod cu totul surprinzător, tanti A., de fapt, mai exact, Antanta Victoria Vulturescu, se decisese să cumpere – pe numele nepoatei ei – apartamentul (până atunci închiriat de la stat) de pe Calea Călăraşilor. Deşi nu se aştepta ca eforturile ei de până atunci să fie încununate cu succes, totuşi, mai întâi sugestiile discrete, iar apoi insistenţele Isabellei (dublate de promisiuni şi şantaje) reuşiseră să o înduplece pe apriga şi neînduratoarea mătuşă A., „generalul” unanim recunoscut ca atare în familie. Bineînţeles, mătuşica fusese răsplătită cu o entuziastă şi spontană declaraţie de dragoste din partea nepoatei ei, se emoţionase, chiar vărsase câteva lacrimi, mă rog, în limitele permise unui „general” şi, într-un sfârşit, o iertase pe Isabelle pentru pretenţiile ei exagerate.

Cum vacanţa deja începuse, Isabelle se gândi să profite cât mai mult de noile ei privilegii obţinute o dată cu atingerea vârstei majoratului şi se hotărî să se mute imediat în apartamentul său. În vacanţa asta trebuia să se distreze într-un mod cu totul şi cu totul extraordinar. Doar era ultima ei vacanţă de liceană. Nu-şi amintea să se fi distrat nemaipomenit în liceu. Viaţa ei de liceană i se părea câteodată destul de banală, uneori plicticoasă până la exasperare, oricum lipsită de acea aură pe care i-o atribuise pe vremea când încă nu terminase şcoala generală. Îi veneau uneori în minte obsedant fragmente de versuri ca: „Liceu, cimitir al tinereţii mele…”. Nu, de fapt, nu era aşa. Dar nu era nici acel „Cişmigiu & comp”. visat alteori.

Bineînţeles, Isabelle realiza că viaţa ei de liceană nu era chiar atât de anostă cum o vedea uneori. Exista totuşi ceva special în toţi aceşti ani. Poate gravitatea şi distincţia aristocratică a liceului, suprapuse peste exuberanţa vie, clocotitoare a curţii cu groapa şi găoacele ei, a gangului cu graffiti fluorescente, a tuturor tinerilor care păreau aici, cum zicea Isabelle, „nealteraţi de educaţii ordinare şi perfide”, naturali, autentici. În acest spaţiu, se scurseseră câţiva ani din viaţa ei.

Acolo, cu emoţie şi, totodată cu afectare, plină de extravaganţa inocentă şi lipsită de vulgaritate a tinerilor teribilişti, Isabelle fumase prima ţigară. Acolo deprinsese argoul elevilor. Acolo, în curtea cea mare se refugia în timpul orelor insuportabil de plicticoase. Pe

scheletul de metal al coşurilor de baschet din terenul de sport se căţăra până-n vârf împreună cu cea mai bună prietenă din clasă, „la înălţime” amândouă uitând parcă pentru o clipă că fericirea e relativă şi mai întotdeauna incompletă. Îşi amintea şi de orele care-i plăceau, de calităţile şi defectele uneori amuzante ale profilor şi de toate emoţiile legate de micile eşecuri sau satisfacţii „profesionale” din viaţa oricărui licean.

Isabelle nu avea foarte multe amintiri şi acelea pe care le deţinea nu erau spectaculoase. Dar ea-şi aduna cu grijă toate amintirile şi le păstra cu pasiunea şi înduioşarea unui colecţionar de artă care-şi iubeşte toate tablourile şi se emoţionează în faţa fiecăruia.

Deşi afirma uneori că anii de liceu o deziluzionaseră complet, chiar acum, în ultima vacanţă de elevă, atunci când trecea întâmplător prin faţa liceului, Isabelle se oprea pentru câteva clipe să respire aerul locului, fericită şi înduioşată.

În această vacanţă pe care ea, din vechea obişnuinţă a autoiluzionării, şi-o imaginase cu adevărat extraordinară, Isabelle devenise, în sfârşit, „fericita posesoare” a unui apartament pe Calea Călăraşilor. Se bucurase că scapă de „protecţia” familiei. Deşi ştia că niciodată nu ar fi cu adevărat posibil, Isabelle tânjea după o libertate absolută. Uneori, se gândea: „Poate că societatea este însăşi în esenţa ei rea, impură. Prin iluzia desfăşurării istoriei, se obţine aşa-zisul efect al progresului, al tranziţiei de la o treaptă la alta mai înaltă, al eternei transformări în vederea atingerii perfecţiunii. Înşelătoare, dar pură schimbare de decor. Aceeaşi piesă, aceiaşi actori, aceiaşi spectatori, aceleaşi aplauze groteşti. Altă formă, acelaşi fond. Oricâte regimuri politice s-ar schimba, oricâte războaie ori revoluţii ar influenţa istoria, oricât s-ar modela mentalitatea umană, nimic nu poate schimba esenţa rea, pervers concepută, a societăţii, nimic nu poate descătuşa omul, nimic nu-i poate reda libertatea. De mic, omul învaţă să se supună şi să-şi tolereze obedienţa ca pe un fapt normal şi absolut necesar, ba chiar ca pe un act de răspundere civică şi morală. Este şi asta o posibilitate de supravieţuire. Majoritatea, cei inconştienţi, sunt liniştiţi şi împăcaţi cu ei înşişi; alţii, cei resemnaţi, au găsit cel mult o modalitate de a-şi refula dorinţele resimţite ca autodistrugătoare; câţiva visători încearcă zadarnic să înlăture o ordine inimaginabil de solidă; câţiva sceptici, înţelegând inutilitatea oricărei opoziţii, nefericiţi

şi inadaptabili, deplâng soarta lumii sau îşi bat joc de ea.”

Uneori, Isabelle se înverşuna să-şi continue firul gândurilor cu o luciditate halucinant-diabolică. Atunci, Isabelle se simţea bolnavă de o disperare sfâşietoare, iremediabilă. Părea doborâtă de umilinţa recunoaşterii propriei ei neputinţe, totuşi refuzând nebuneşte să se accepte şi să-şi accepte soarta hotărâtă în exclusivitate de altcineva (nu ştia dacă de Dumnezeu sau de Satan). Nu mai vedea atunci Principiul Binelui şi Principiul Răului ca pe nişte noţiuni abstracte, clasate ca ireconciliabile. Nu mai vedea decât o bizară complicitate între reprezentanţii celor două principii, un fel de Dumnezeu şi de Satan antrenaţi într-o luptă formală, doar pentru amuzament. Un creator şi un distrugător de prost gust… O lume de prost gust… Oameni de prost gust… O atmosferă de bâlci cuprinzând tot universul. O roată a norocului atent dirijată, dând consecutiv câştig de cauză când aşa-zisului *Bine*, când aşa-zisului *Rău*, la fel cum la conducerea SUA alternează Partidul Democrat cu cel Republican.

Da, îşi spunea atunci Isabelle, pe Pământ oamenii tot „perfecţionează” societatea, trăgând învăţăminte din istorie. Iar zeii, mai buni sau mai răi, se amuză pe seama ignoranţei şi naivităţii oamenilor inconştienţi că se nasc cu instinctul obedienţei şi că-l duc mai departe cu ei în viitor, adaptându-l, poate chiar rafinându-l continuu. Şi Isabelle, cutremurată de furie neputincioasă, se gândea că trebuia să îndure cea mai cumplită formă de tortură: viaţa de zi cu zi. Atunci, Isabelle ura totul: ura zeii, ura toate invenţiile lor: lumea, pământul, şi mai ales oamenii – cu atât mai dezgustători cu cât nu-şi dau seama de monstruozitatea lor.

Dar, întotdeauna, înainte ca Isabelle să cadă ireversibil sub dominaţia urii şi a furiei neputincioase, apărea ceva, o floare, un strop de rouă, un petic de cer în lumina crepusculară, un parfum sau un vis … care reuşea s-o reţină în lumea asta, revelându-i, de fiecare dată, existenţa mai presus de orice constrângeri a frumosului. Atunci, fie din inerţie, fie din slăbiciune, fie din obişnuinţa de a se autoiluziona, Isabelle uita sau cel puţin încerca să uite forţa coercitivă a ordinii umane sau supraumane şi se străduia să găsească, dacă nu o fărâmă de haos, de dezordine fertilă, de libertate, măcar frumuseţea ascunsă a acelei ordini altfel înspăimântătoare. Încerca să redescopere fericirea şi, uneori, reuşea. Fericirea ei, asemenea păsării Phoenix, putea

renaşte de fiecare dată când redescoperea frumosul.

Momentan, Isabelle era fericită că putea să evadeze din sânul familiei care o apăsa îngrozitor prin „protecţia” ei exagerată. Fusese educată în ideea că familia este baza societăţii, baza lumii. Dumnezeu cică o proclamase astfel în mod expres. Astfel, familia a devenit un fel de altar al răspândirii dragostei divine în lume. „Fiecare copil este învăţat că în interiorul inimii sale există instinctul familial. Există reflexe condiţionate şi reflexe necondiţionate. Principala grijă a părinţilor este ca odraslele lor să deprindă reflexul de a acţiona, în orice împrejurare, ca membru al familiei respective, dar, bineînţeles, progeniturile să cunoască aşa cum trebuie că reflexul acesta există de la sine, necondiţionat. Copiilor li se mai spune, pe la unele case mai progresiste, că teoretic şi oraşul natal reprezintă familia lor; şi, mergând încă şi mai departe, Europa este familia lor, Pământul este tot familia lor; ba chiar întreg Universul. Extraordinară manifestare de cosmopolitism… Ideea se dezvoltă treptat: familie, bloc, stradă, oraş, judeţ, ţară, continent, glob pământesc, sistem solar, galaxie, Univers. „În felul acesta simplu, relaţiile noastre cu extratereştrii sunt perfect asigurate”, își zicea ea.

Pe Isabelle o obseda problema familiei. Se gândea că noţiunea de „familie” s-a deteriorat mult în zilele noastre. Astăzi, ideea familiei e exploatată de parcă toată lumea (politicieni, psihologi, sociologi, presă, televiziune etc.) în aşa fel încât aproape s-a demitizat și și-a pierdut sensul iniţial, probabil sacru – de integrare a individului în Cosmos.

Familia are numeroase îndatoriri dintre care una deosebit de importantă este educarea membrilor ei mai tineri. Educaţia, aprecia Isabelle, poate degenera şi ea şi poate distruge „total şi definitiv” personalitatea tânărului, transformându-l într-o „marionetă” – gata să-şi întemeieze la rându-i o „familie model” şi să transpună în realitate „idealul de familie” aşa cum i-a fost inoculat încă de la o vârstă fragedă. Mulţi tineri au, astfel, oroare de familie şi se apără încercând să evadeze de sub dominaţia ei. Pentru a-şi proteja aspiraţia spre o libertate dacă nu deplină, cel puţin relativ convenabilă, tinerii încep să se ascundă de părinţi, să evite discuţiile sincere, deschise, să mintă, să linguşească sau să șantajeze, după ocazie, de fapt, să se umilească inconştient, să-şi degradeze singuri, fără să-şi dea seama, propria independenţă.

Isabelle își iubea totuși rudele dintr-un anume impuls interior destul de puternic. Simțea că ar fi putut să-și iubească fiecare rudă în parte, dar niciodată familia în întregul ei. Se închisese în ea ca-ntr-un zgârie-nor de sticlă reflectorizantă, solemn și impenetrabil, dorindu-și să poată păstra acolo tot ce mai exista pur în ea, tot ce era încă „nealterat de educație". Îi era silă să joace tot acel teatru degradant și jalnic la fel ca ceilalți tineri, era dezgustată să mintă… Voia să fugă de tot și toate… Să fugă și numai atât. Să nu se mai gândească la altceva. Să uite totul. Să se piardă în „Uitare" …pentru totdeauna…" Try to run, try to hide / Break on through to the other side"… Dar nu putea, deocamdată, decât să fugă tot mai departe în ea însăși.

Reuniunile de familie puteau fi considerate grotești, plicticoase sau agasante. Mătușa Antanta ținea de obicei discursuri interminabile (de fapt, Isabelle exagera, durau numai vreo 6 ore) pe diverse teme, cică de mare interes. Citea cu aprindere „România mare", îi acuza pe părinții Isabellei de imaturitate politică (printre altele, pe lângă lipsa de experiență în domeniu datorată vârstei, pentru că nu luau în serios această gazetă), nu accepta să fie contrazisă; punctele ei de vedere în ceea ce privește politica, etica, civilizația, cultura etc. erau *a priori* inatacabile. Avea un orgoliu specific de parvenit de la oraș, cu toate că (sau cu atât mai mult că?) era medic. Se considera ca făcând parte din elita societății. Susținea că neamul ei se trăgea dintr-un rege al Suediei, voinic, viteaz și de bună-credință și până la urmă ajunsese să creadă în arborele genealogic conceput chiar de ea. Odată satisfăcută necesitatea de a demonstra altora și apoi sieși proveniența ei aristocratică, ba chiar regală și, surprinzător, alogenă, mătușa Antanta Victoria Vulturescu era gata să-și verse furia împotriva leprelor monarhiste, vânzătoare de neam și țară.

În familie, mătușa pretindea respect și dragoste tuturor, dar mai ales Isabellei. Dacă dragostea avea pentru ea uneori o importanță minoră, respectul se dovedea întotdeauna esențial. În cazul mătușii Antanta, analizase Isabelle, respectul se compunea din: ascultare, cumințenie, seriozitate, detașare față de toate problemele „inadecvate" vârstei, concentrarea întregii atenții exclusiv asupra studiului, egoism față de oameni în general, dar o mare dăruire față de familie, adică față de ea etc. și, bineînțeles, puterea de a îndura discursurile ei interminabile. În schimbul acestui respect, mătușa Antanta îi aducea virtuoasei sale nepoțele bomboane, ciocolată, cutii de cacao, vreun

săpun sau şampon pus la păstrare mai demult şi descoperit în timpul curăţeniei generale, ceva haine uzate, primite de la prietene devotate din străinătate (!), chiar caşcaval, brânză, ouă – toate proaspete, toate noi, toate de cea mai bună calitate, cum, bineînţeles, pe piaţă nu se găsesc. Cu abilitatea cu care un mic burghez îşi tratează afacerile zilnice după un „daily schedule” afişat ostentativ, la fel, mătuşa înţelegea să facă „trafic de dragoste” în familie. Isabellei îi era ruşine pentru mătuşa ei, dar într-un fel se simţea în mod dezagreabil complice, pentru că, tacit, consimţea la o astfel de manifestare în familie.

E firesc, deci, de ce s-a bucurat ca un copil Isabelle atunci când s-a mutat în apartamentul mătuşii ei (în definitiv, fusese şi mătuşa ei folositoare la ceva), despărţindu-se de părinţi şi determinând-o pe Antanta să locuiască de-acum cu ei.

I-a fost destul de greu să se despartă de camera ei pe care, inconştient, o adora. În momentul când a realizat însă că de acum înainte mătuşa Antanta Victoria Vulturescu îşi va strânge lucrurile şi se va muta acolo, Isabelle a simţit brusc o durere surprinzător de acută. Nimeni, în afară de ea, nu avea acces la universul intim al camerei. Nimeni nu ar fi putut înţelege atât de uşor – cu simplitate şi naturaleţe – spiritul locului. Pentru Isabelle, camera era aproape un spaţiu sacru, inaccesibil celor neiniţiaţi. Mutarea mătuşii în camera nepoatei era resimţită ca un fel de sacrilegiu. Duritatea profană, ignorantă a conchistadorilor spanioli care au distrus civilizaţii întregi i se părea nimica toată Isabellei, comparativ cu pătrunderea mătuşii Antanta pe teritoriul lumii iubite şi înţelese doar de nepoata ei. Sufletul mătuşii nu se va deschide ca o floare de cactus de un albastru neverosimil spre universul camerei. Neputând a vedea lumea altfel decât i se părea că este, mătuşa Antanta Victoria Vulturescu n-ar fi reuşit niciodată să descopere misterul camerei și poate l-ar fi ucis prin indiferența ei.

Isabelle credea în misterul camerei. De el îşi legase multe din visele copilăriei şi ale adolescenţei. Și acum, din egoismul de a-și atinge o libertate, poate în cele din urmă destul de iluzorie, Isabelle îşi abandona universul, părăsea poate unica lume în care reuşise să se regăsească. Aici, privind orice lucru din diverse unghiuri, îl vedea de fiecare dată altfel, susceptibil să deţină o infinitate de semnificaţii. În camera Isabellei, fiecare obiect era înconjurat de aura sa de mister

care, cine ştie, odată putea fi pătruns.

Înainte de a pleca, Isabelle mai privise încă o dată lucrurile din cameră aşezate întocmai cum le aranjase ea ultima oară, acum câteva luni. Pe birou rămăsese o foaie de hârtie scrisă dezordonat, în grabă, cu creionul. Isabelle o ridicase încet, cu un gest de uimire, şi începuse s-o citească: „Rachmaninov… Concertul nr. 2 pt. pian şi orchestră. Interiorul unei camere obişnuite. Dar ea, Isabelle, o vrea neobişnuită… Şi de ce n-ar fi aşa? Ar putea încerca printr-un nou design; printr-o îmbinare mai subtilă a luminilor care ar trebui să fie mai difuze, dobândind astfel o anume senzualitate; prin micul cactus care refuză deocamdată să înflorească şi care are precis flori de un albastru orbitor şi neverosimil; prin desenele originale, poate un pic extravagante, puse de-a valma pe tapet; prin postere şi tot felul de poze; prin versurile scrise oarecum dramatic, asemenea unui zbor săgetat, pe hârtii arse cu bricheta pe margini şi lipite pe pereţi într-o dezordine halucinantă… Ar putea încerca şi prin autosugestie … Poate că aşa ar reuşi să dispară deodată, înghiţită de o lumină sau de o umbră sau, cine ştie, de reflexia unei petale a cactusului încă neînflorit. Camera asta nu poate fi obişnuită. Mai ales atunci când se aude în ea Rachmaninov… şi când Isabelle mai crede încă în misterul real, dar încă irecognoscibil al acestei camere. De fapt, pe ea nu o cheamă Isabelle, dar îi place să creadă că o cheamă aşa. De altfel, şi *el* o cunoaşte tot sub numele ăsta…”.

Isabelle se întrerupse brusc din citit şi izbucni în plâns. Simţea că cineva o priveşte fix, cu un anume reproş, dar şi cu înduioşare. De atâtea ori i se păruse că, acolo, în cameră, cineva privise fascinat în ea ca-ntr-un acvariu uriaş cu peşti strălucitori şi exotici. Acum simţea din nou aceeaşi privire. Isabelle contemplă din nou camera sa şi îşi dori din toată fiinţa ei ca această imagine să rămână în mintea şi în inima ei. Nu crezuse niciodată că-i va fi atât de greu să se despartă de lumea ei de până atunci, nici nu bănuise cât de mult o puteau înduioşa veioza verde pal de pe noptieră, caseta smălţuită cu bijuterii şi gablonţuri, lebăda mică de cristal (rătăcită printre gume parfumate, ascuţitoare cu modele şi presse-papier-uri cu prafuri colorate mişcătoare), păpuşa chinezească în chimonoul ei roz de mătase, Mucu – puiul de panteră cu ochişorii lui galeşi şi întrebători şi câte altele încă … I se părea că fiecare lucru o privea cu emoţie, uşor uimit, parcă neputând concepe inevitabilitatea despărţirii. Toate lucrurile păreau transfigurate,

iradiind o lumină stranie, dar plină de duioşie. Isabelle se simţea învăluită de un aer cald, umed, vibrând de lacrimi aproape imperceptibile. Lucrurile străluceau în lumina lacrimilor lor ascunse, chinuitor de inexteriorizabile.

Se despărţise greu şi de apartament şi de balconul ei preferat care era aproape o grădină botanică în miniatură. Se despărţise cu mare tristeţe chiar de cele două lifturi din bloc. În timp, Isabelle se ataşase copilăreşte de cele două lifturi din bloc pe care le botezase, cu mulţi ani în urmă, Ghiocel-Smarald (cel mic) şi Portocală Aurie (cel mare) şi cărora le inventase chiar o întreagă biografie. De fiecare dată când trecea prin faţa lui Ghiocel şi a lui Portocală, Isabelle nu pierdea ocazia să le salute şi să le transmită tradiţionalele urări de sănătate, noroc şi viaţă îndelungată. Isabelle se amuza adeseori teribil pe seama propriului ei comportament pueril. Dar continua jocul şi, uneori, chiar încerca să se autoconvingă că fiecare lucru are într-un fel un suflet al său. În vacanţe, când pleca de la mare, săruta marea; când pleca de la munte, săruta vreun fir subţire de iarbă; când se despărţi de bloc, în semn de „la revedere”, Isabelle sărută uşor, discret, temându-se oarecum să nu fie surprinsă de vecini, peretele zgrunţuros al blocului.

Isabelle reuşi să se adapteze relativ repede în noua ei locuinţă, deşi avea permanent nostalgia lui „acasă” şi o neplăcută senzaţie a autoexilului. Într-o săptămână, trecuse de nenumărate ori pe „acasă” pentru a-şi mai aduce din lucrurile ei „indispensabile”, cu sentimentul straniu că aduce „aici” o parte din spiritul de „acolo”. Bineînţeles că avusese grijă să lase „acasă” destule lucruri preţioase ca să aibă oricând pretextul să se întoarcă acolo. Deşi era neaşteptat de dificil, Isabelle se decisese „să reziste” măcar o vacanţă în această nouă locuinţă; apoi, dacă era cazul, urma să i-o înapoieze caritabilei sale mătuşi, cu mulţumirile de rigoare.

De aproape două săptămâni de când se mutase, Isabelle nu prea se folosise de libertatea pe care o râvnise atât de mult. La început, parcă expres căuta nod în papură şi nu descoperea decât deficienţele mutării sale: zona prost plasată în cadrul Bucureştiului din punctul de vedere al necesităţilor ei (ar fi vrut să stea vizavi de un parc), lipsa mijloacelor de transport, blocul vechi şi nu tocmai îngrijit, atmosfera de locuinţă decentă de pensionar, aspectul agasant de banal al apartamentului. Nu era nici un bloc înalt în zonă, ci numai pricăjituri

de 3-4 etaje, lifturile nu se chemau Ghiocel şi Portocală, erau nişte hârburi şi parcă nici nu meritau salutate, nimic nu corespundea cu ce era acasă. Bineînţeles, lifturile au fost urgent botezate: Lică Schizofrenicu' şi Gigel Terminatoru'. În acelaşi timp, Isabelle a început o operaţiune de redecorare a apartamentului. Şi, ca din senin, a apărut şi Dayan.

Cap. 3. Amor violet şi clinchet de mărgele în oglindă

— Aici e? întrebă Dayan în şoaptă, străduindu-se să se acomodeze cu întunericul de la etaj. Nu văd nimic. Trebuie să ai multă imaginaţie ca să te autoconvingi că există vreo uşă în bezna asta, mormăi Dayan.

— Există chiar patru uşi, pentru că la fiecare etaj sunt patru apartamente, îl corectă Isabelle. Însă nu pot să contest faptul că nici una din aceste uşi nu se observă, continuă ea, bâjbâind prin întuneric. Ah, am găsit-o. Precis asta e, însă nu nimeresc cheia în broască, fir-ar a dracu' s-o ia! Şi-am uitat şi bricheta acasă… Scumpule, cred că va dura! Ţin să te avertizez că ai nevoie de un veritabil calm englezesc ca să faci faţă unei astfel de situaţii care poate dura minute, ore, zile, săptămâni, luni, ani, decenii… secole… ah, cheia dracului! se precipită Isabelle.

— Cââât? se prefăcu uimit Dayan. De fapt, drept să-ţi spun, calmul tău m-a liniştit şi pe mine. Acum aş putea sta aici oricât. Mă rog, unicul lucru care mă intrigă la un om calm este faptul că înjură. Oricum, mie îmi place întunericul.

Într-un sfârşit, Isabelle deschise uşa şi îi făcu vânt lui Dayan înăuntru, enervată că el se resemnase să se rezeme de perete şi să aştepte impasibil evoluţia evenimentelor. „Paraziţii de bărbaţi!" suspină Isabelle, şi, bâjbâind, căută întrerupătorul. De-abia atunci când holul se lumină cât de cât, Isabelle sesiză schimbarea. De-a lungul holului îngust, întunecos şi auster, mobilat doar cu un cuier înalt şi strâmb şi cu o măsuţă joasă şi scorojită din lemn de trandafir, se afla acum un şir parcă interminabil de oglinzi paralele. În semiîntuneric, oglinzile străluceau straniu.

— Pe-aici o să trecem şi noi cândva, zâmbi Dayan. Există oriunde o poartă prin care să treci *dincolo*… Păcat că nu le vedem pe toate. Oglinzile astea sunt aici aproape de când lumea şi tu le descoperi

abia acum… Iartă-mă, Isabelle, n-am vrut să te supăr. Uite, îţi promit că o să te ajut să găseşti cândva şi oglinda aceea uriaşă şi stranie din casa boierului Calomfir. Ştiu că te atrag evaziunile în trecutul nebulos şi romantic. Ai rămas o nostalgică, Isabelle… Cauţi mereu un punct îndepărtat în care să te întorci cu gândul, totul ţi se pare altfel, fascinant, privit prin prisma amintirii. Şi dacă amintiri nu există, ţi la inventezi tu. Ăsta e într-un fel drogul tău, fără el nu poţi exista, șopti Dayan, trăgând-o la pieptul său și mângâindu-i părul lung și mătăsos.

— Nu-i chiar aşa, încercă ea să se apere, dar, apoi, dintr-o dată, tăcu.

Dayan o strângea în braţe cu putere – cu o înverşunare oarbă, ca pentru ultima oară. Isabelle se înfioră, i se făcu frică pentru o clipă. Ar fi vrut să-i spună să meargă în dormitor, însă Dayan părea mult prea nerăbdător, înfierbântat de dorinţă… Brusc, lumina se stinse. Totuşi, o altă lumină, venită parcă de pe altă lume, izvora din şirul de oglinzi paralele halucinant de înalte şi de boltite. Oglinzile străluceau în tăcere ca nişte enorme iceberguri sfărâmate. Totul era ciudat de limpede şi de neclar în acelaşi timp. Paradoxal, unele contururi se îngroşau neîncetat, în timp ce altele se estompau, devenind aproape imperceptibile. Deşi oglinzile păreau încremenite, totul era pătruns până în adâncurile cele mai ascunse de o vibraţie continuă, frenetică.

Totul devenise de cristal. Rătăcită printre minerale, pasiunea lui Dayan creştea tot mai mult, devenea tot mai puternică. Isabelle îşi îndreptă mâna spre blugii vechi şi uzaţi ai lui Dayan şi apăsă uşor. Era şi acolo aceeaşi vibraţie caldă, nestăpânită. Isabelle închise ochii şi suspină. Înţelesese că aici, în lumea oglinzilor, trebuia să se întâmple. Îi era puţin teamă, dimensiunea aceasta nouă a apartamentului o înspăimânta involuntar… Şi Dayan era parcă altul, trecuse dintr-o dată peste toate limitele impuse de raţiune… Şi totuşi, nu înţelegea exact de ce, era aici ceva care îi plăcea, care-i lăsa senzaţia că exista de când lumea (poate chiar dinainte) şi pentru totdeauna, care o făcea să se simtă și pe ea alta, și, parcă mai mult ca niciodată, ea însăși, atât de puternică … Fără să vrea, îi veni în minte un citat din Nietzsche: „Cele ce au loc întru iubire se petrec dincolo de bine şi de rău”.

Ameţise, dar se simţea surprinzător de lucidă. Simţea totul şi nu simţea nimic. Vedea totul și nu vedea nimic. Auzea totul şi nu auzea nimic. Era şi nu era. Se consuma într-o plăcere ciudată şi irezistibilă.

Dayan o dezbrăca cu mişcări bruşte, violente, în timp ce ea trăgea în neştire, cu disperare de hainele lui, scoţându-le sau sfâşiindu-le. Îi venea să-l muşte, să-l zgârie, să-l taie, să-l lovească, să-l sfărâme prin forţa nesfârşită a pasiunii ei până nu ar mai fi rămas nimic din el. Se strânseseră unul într-altul. El împingea ca un nebun, aplecat asupra ei. Apoi, după un timp nedefinit, ea se trezi peste el, împingând cu putere. Îi sărută penisul cu pasiune, plimbându-şi îndelung limba peste el de parcă ar fi vrut să-l înfăşoare într-o spirală catifelată, caldă, nesfârşită. Îl simţi apoi alunecând în gura ei şi degustă sperma lui cu emoţie şi uimire. Apoi începu să-l sărute pe Dayan ca ieşită din minţi, să-l zgârie şi să-l lovească tot mai puternic, aproape cu furie. Trupul lui vibra. Era neînchipuit de frumos. Începu să-şi înfigă dinţii adânc în carnea lui, până la sânge, savurându-i suspinele şi gemetele. Nebunia lui de la început i se transferase ei. Şi ea îl muşca şi îl zgâria tot mai tare, tot mai sălbatic, ameţită de vederea sângelui. Trupurile lor se contopeau, sângele lor se amesteca… Erau amândoi o picătură fierbinte de sânge într-o lume rece de cristal.

— Dayan…Dayan, tresări Isabelle, observând cu stupoare că se afla dezbrăcată, pe jos, în hol, lângă el. Dayan, ce se întâmplă? şopti ea. Unde sunt oglinzile? Nu mai sunt… nu-i aşa?

— Sunt aici, zise încet Dayan, sărutându-i lobul urechii stângi.

Isabelle tăcu şi se simţi brusc invadată de o neasemuită fericire. Dintr-o dată, toate spaimele se risipiseră şi, în locul lor, rămăsese o linişte desăvârşită.

Isabelle zâmbi şi i se păru că surâsul îi cuprinde întreaga fiinţă. Un zâmbet calm, nesfârşit şi senin…

— Ştii, Dayan, simt acum că viaţa are un sens. Uneori, mi se pare că viaţa poate avea un sens, dar alteori mi-e teamă că e posibil să n-aibă niciunul şi atunci trăiesc momente de o spaimă indescriptibilă. Dar, *acum* simt că viaţa are un sens. Am senzaţia că trebuie să trăieşti pentru un astfel de *acum*… De ce acum? … Nu ştiu, poate pentru că eşti tu aici, poate pentru că sunt eu aici, poate fiindcă suntem aici amândoi… N-ai să pleci, nu-i aşa? N-aş vrea să-mi fie teamă că ai să pleci, tocmai acum, când am simţit că teama poate să dispară.

Isabelle suspină. „De ce? De ce trebuie să revină? De ce trebuie să-mi fie din nou teamă? Doamne, cum am început să vorbesc şi să reflectez asupra vieţii, teama mea s-a întors, a reînceput să se infiltreze

prin fibrele fiinţei mele. Pentru o clipă, mă eliberasem de spaimă şi, totuşi, ea s-a reîntors, împotriva voinţei mele. Dacă aş putea-o opri!...”

— Dayan, aprinde lumina! tresări violent Isabelle.

Dayan se ridică şi, cu mişcări largi, parcă de pe altă lume, începu să se îmbrace. Isabelle tremura, îi era aproape silă de ea însăşi – aşa cum zăcea întinsă pe jos, transpirată, goală, zguduită de emoţii şi spaime penibile. O clipă îl privi pe Dayan aproape cu ură, observându-i gesturile sigure, largi, liniştea adâncă şi stranie care-l înconjura şi care-l făcea acum îndepărtat, inaccesibil.

— Aprinde lumina! strigă Isabelle.

Se simţi deodată orbită de o lumină surprinzător de puternică şi – şi duse instinctiv mâna la ochi. Dayan se întoarse spre ea şi-i întinse mâna, ajutând-o să se ridice în picioare. Apoi, parcă amintindu-şi pe neaşteptate de ceva, Dayan o privi fix, tulburător, aproape insuportabil de intens şi-i întinse un fel de voal verde subţire, străveziu. Privindu-l cu mai multă atenţie, Isabelle observă că era de fapt doar un capot de casă vernil. Totuşi, părea atât de diafan, de imaterial, de parcă n-ar fi fost de aici, din lumea noastră. Nu putea fi decât de acolo, de *dincolo*...Isabelle îl îmbrăcă repede, tremurând, temându-se ca nu cumva să se destrame, să dispară...

— Eşti foarte frumoasă, zise Dayan, şi, luând-o de mână, o trase înspre una din oglinzile înalte din hol să se privească.

Isabelle tresări. Nu se aşteptase să întâlnească o astfel de imagine. Era ea şi totuşi parcă ceva se schimbase. Apăruse dintr-o dată altfel în oglindă, în faţa lui şi în faţa ei înseşi. Ea iradia acum o lumină stranie, nemaivăzută. Întreg trupul ei răspândea, cine ştie cum, prin ce vrajă, acea lumină. Nici nu îndrăznea să respire. Noul contact cu ea însăşi o înfiorase. Privea înmărmurită în oglindă, nereuşind să-şi desprindă ochii de propria imagine. Ochii ei mari, larg deschişi păreau nesfârşit de adânci şi limpezi.

— Eşti foarte frumoasă, repetă Dayan.

Isabelle se întoarse spre Dayan şi-şi lăsă ochii ei mari să-l învăluie.

— Hai să-ţi arăt apartamentul, zise ea şi Dayan o urmă ca-ntr-o vrajă.

*

A doua zi, după o noapte petrecută în camera violet, când Isabelle se trezi (de data asta, surprinzător, neînchipuit de uşor şi fără să simtă nicio urmă de somn sau de oboseală), observă că Dayan era deja în picioare, în balcon şi privea visător spre ceva ce ea nu putea identifica. Tăcu, neîndrăznind să-i tulbure contemplaţia. Se simţi brusc emoţionată de prezenţa lui *aici*. Încă nu-i venea să creadă că el se afla aici, în camera violet, prin cine ştie ce minune, că altfel nu-i putea spune… „Ce mirare că eşti…" murmură ea, ca pentru sine. Apoi, deodată, îi veni să plângă. El privea *acolo*, în acel punct pe care ea cel mult îl intuia, dar care-i părea dureros de îndepărtat.

— Toate nopţile trebuie să fie aici extraordinare, zise Dayan, fără să se întoarcă spre ea.

— N-ai să pleci, nu-i aşa? spuse Isabelle cu glasul întretăiat, ca şi cum nu l-ar fi auzit vorbind.

— N-am să plec, răspunse Dayan, întorcându-se în sfârşit cu faţa spre ea şi îndreptându-se dinspre balcon către patul dublu, îmbrăcat în aşternuturi fine, violet. Ea se ridicase în coate şi-l privea cu ochi mari şi umezi. El se aplecă uşor asupra patului. Ea întoarse capul, dar el i-l prinse în mâinile sale, şi, trăgându-l spre el, o sărută drept în creştet. Râdea.

— Mă gândeam la noaptea petrecută cu tine în această cameră. Mă gândeam că toate nopţile pe care le vom petrece împreună aici sau în altă parte vor păstra ceva din ambianţa acestei camere. De ce ţi-e teamă atât de tare? De ce ţi-e teamă că o să mă pierzi pentru totdeauna? Apropo, ce patetic sună! Mă rog, de ce ţi-e teamă? Hai să spunem că o să tot pierzi!… Există doar lucruri care nu se pierd niciodată. Ştiu, am un aer didactic, dar o să continui. Ce spuneam? Da, serios, există lucruri care nu se pot pierde. Perdelele astea de un violet aşa de diafan, aşternuturile violet atât de fine, de moi, de mătăsoase, mobila care, deşi nu e violet, eu tot violet o văd, hm, de un violet mai presus de înţelegere… Şi veiozele, lampadarele cu forme bizare, mascate de paravane, văluri şi şaluri violet, poate şi oglinda veche în ale cărei ape violet se leagănă, desuet-languroase, acele şiraguri de mărgele în toate nuanţele de violet… Sau poate soarele violet pe care l-am zărit azi dimineaţă din balcon, răsărind enigmatic din adâncurile nopţii noastre violet.

Perdelele fâlfâiau, deşi nu bătea vântul. Era ceva, poate, în aerul din cameră. Şi mărgelele vechi se atingeau uşor în oglindă, îngânându-se unele pe altele într-o ciudată consonanţă.

— Şi ştii ce-mi mai place? continuă Dayan. Îmi place veioza asta mică, dulce, făcută după chipul reginei Nefertiti. Îmi place cum o femeie impunătoare, dură, aproape un idol inaccesibil, când „o aprinzi” (zâmbi), devine atât de dulce!... E interesant şi cum îşi apropie oamenii de ei zeii, semizeii, idolii... Uite, pare atât de aproape. Poţi s-o atingi, te lasă s-o atingi, te învăluie cu atâta căldură, te priveşte cu atâta duioşie... Iată sentimentul lui „mysterium tremendum” înlocuit de o duioşie nesfârşită...

Vorbea. Ea închisese ochii şi-l asculta ca prin vis. Prindea mai mult frânturi, fragmente disparate şi ininteligibile din ce vorbea el. Recepta mai mult ritmul lent al cuvintelor, fluiditatea lor, alunecarea lor lină, neîntreruptă. Era acolo o muzică în vocea lui, în vorbele lui, în mişcarea aproape imperceptibilă a perdelelor sau chiar în clinchetul mărgelelor vechi şi ciobite care se amestecau şi se pierdeau una de cealaltă pentru a se reîntâlni apoi iar – în oglindă.

Cap. 4. Eu mă scufund în întuneric ca să visez lumina

În dimineaţa asta, poate din inerţie, uitând că pe timpul vacanţei nu va mai trebui să se zbată să ajungă la liceu la prima oră, Alice se sculase foarte devreme. Privise ceasul: ora 6.05 dimineaţa. La televizor se transmitea programul de aerobică. Deci, era adevărat, se sculase *singură* la o oră îngrozitor de matinală. Se bucură amintindu-şi brusc că începuse deja ultima ei vacanţă din viaţa ei de liceu, dar se întristă imediat gândindu-se că asta era într-adevăr ultima. „De ce trebuie să existe mereu un capăt?” se îmbufnă ea. „Mai ales de ce toate lucrurile care îţi plac trebuie să aibă un capăt, trebuie, dracu’ să-i ia pe toţi şi pe toate, să se ter-mi-ne?”. „Iar am draci”, îşi zise ea, „mai bine mă culc la loc. Poate de data asta o să visez un vis frumos... a, da şi nesfârşit...”.

Încercă să se culce la loc, dar nu reuşi. Era pentru prima dată când i se întâmpla aşa ceva. Întotdeauna când vroia să se culce, uneori chiar şi când nu vroia deloc, adormea buştean. Şi visa o mulţime de vise, care mai de care mai interesante – vise palpitante care o făceau să treacă prin experienţe extraordinare şi să creadă că trăieşte cu

adevărat. Uneori i se părea că numai în vis ea există cu adevărat. De aceea îi era teamă să se despartă de somnul bogat în vise. Îi plăcea să se abandoneze lui cu voluptate. Toată ființa ei de-abia atunci, în vis, „se trezea”. Și ea devenea foarte activă și puternică în orice vis. Și se întâmplau atâtea lucruri neobișnuite pe care ea acolo le considera absolut normale. În vis, extraordinarul îl întâlnea la fiecare pas, el făcea parte în mod firesc din viața ei, se învățase cu el.

Dormea mult, prea mult pentru o persoană aproape matură: câte 10–11 ore pe zi. Acum însă, oricât se forța, nu putea să doarmă. Nu avea stare. Se sculă din pat și începu să privească pe fereastră. „Nimic interesant”, își zise. „Aceiași oameni, aceleași blocuri, aceleași străzi, aceleași intersecții. Nimic schimbat”, mormăi plictisită. „De ce nu se schimbă nimic? Totul e la fel de plat, de banal. Și așa o să rămână mereu. Mai bine mă duc să mă culc”. Încercă din nou să adoarmă, dar nu putea. Parcă ar fi fost vrăjită să rămână trează. Înțelese că, în dimineața asta, oricât ar vrea, nu va mai putea dormi ca de obicei până la 11–12. „E îngrozitor câte eforturi trebuie să fac să modelez lumea măcar în mintea mea, pentru că altfel nici n-aș putea vreodată. În mintea mea o tot modific mereu, o fac flexibilă, îi dau posibilitatea să fie și *altfel*, nu doar astfel. Trebuie să mă uit la blocul de vizavi și să-mi spun că ar putea fi și altceva decât un simplu bloc: un bordel, un hotel de lux, un turn de castel, un monument, un gheizer, un crenvurști, un rahat sau orice altceva. Din inerție, în final, tot ajung să-mi spun – și totuși nu e decât un bloc. S-o ia dracu’ de inerție. Realitatea asta cotidiană îmi repugnă”, șuieră ea printre dinți cu indignare, aproape cu ură.

De nervi, mișca ușa biroului fără oprire, când la stânga, când la dreapta. Ușița biroului era veche, scorojită și scârțâia îngrozitor. Asculta aproape cu desfătare scârțâitul puternic, sacadat. „Și lumea noastră la fel scârțâie de veacuri, cine mai știe de când. Și nici n-o poți scoate din țâțâni. E veche, hodorogită, insuportabilă, dar se ține încă bine că nu poți să mai scapi de ea”. Ochii îi ardeau de furie. Sări deodată de pe scaun și izbi cât putu de tare cu piciorul în birou, o dată, de două ori, de trei ori… Câteva obiecte de pe birou căzură în toate direcțiile, izbindu-se unele de altele sau de parchet cu un sunet strident. Obiectele vibrau în felul lor egoist, intonând nota cunoscută și ignorând celelalte note. Camera se cutremura. „Gaaata!”, urlă Alice și, deodată, se prăbuși fără vlagă pe scaun. Ochii ei imenși, larg deschiși,

fixau acum peretele: „Şi totuşi un simplu perete, nimic mai mult.”.

Apoi Alice se îmbrăcase mai repede ca niciodată şi se grăbise să plece de-acasă. Avea un ciudat, inexplicabil dor de ducă. Ar fi vrut să umble aiurea pe străzi la nesfârşit, fără să-i pese pe unde o ia. Ar fi vrut să ignore toate reperele, toate punctele fixe. Şi-ar fi dorit să alerge pe străzi din ce în ce mai tare. Şi, invers proporţional, cu cât viteza ei ar creşte, cu atât ea ar descreşte până s-ar face cât un punct şi ar dispărea. Ar putea lumea să ducă dorul ei? Ar putea lumea să ducă dorul unui punct „bagabont”, nici măcar stabil? Ce bine ar fi, aşa ar putea să dispară.

Nu-şi dăduse seama cât mersese. Ajunsese în centru, la pasajul din faţa Universităţii. Mersese apoi mai lent, cu o oarecare oboseală, înspre Piaţa Romană şi apoi o luase încet, târşindu-şi picioarele amărâtă, pe bulevardul Dacia, privind fără interes ambasadele. Aproape că nici nu observă când intră în parcul Ioanide, ascuns în spatele clădirilor ambasadelor – un parc mic, liniştit, cu un aer uşor vetust.

Nu se îndreptă spre ţâşnitoare, ci porni spre bazinul vechi ce fusese odinioară fântână arteziană şi care era de mult scoasă din funcţiune. Acum bazinul era teren de joacă pentru copii – pentru cicliştii, patinatorii pe role şi skate-boarder-ii care încercau aici elemente acrobatice spectaculoase. Mai erau şi micii căutători de comori care râcâiau în nisipul adunat de ani şi ani pe fundul (destul de puţin coborât) al bazinului după cine ştie ce pietre şi pietricele şlefuite, colorate şi strălucitoare. Stratul de nisip nu era prea mare, se îngroşa doar într-o parte, permiţând în tot restul bazinului efectuarea „exerciţiilor acrobatice cu un înalt grad de dificultate” – cum spunea Lică, pardon, Ilie Atanasie Ştefănescu, un tânăr în vârstă de doar 9 ani care abia învăţase să meargă pe bicicletă, dar care se şi vedea campion.

În mijlocul bazinului se afla, probabil, ceea ce cu ani în urmă constituia dispozitivul propriu-zis al fântânii arteziene. Nu se mai vedea exact ce reprezentase. Era acum doar o piatră ciudată, cu un aspect contradictoriu: margini dure, colţuroase alternau cu arcuiri molatice, pline de graţie; exista un cântec al liniilor oscilând între fanatism şi detaşare. Suprafeţele netede, moi şi cele aspre, zgrunţuroase, jocul ameţitor al planelor, geometria halucinantă a atâtor linii, orificiile dispuse straniu, asimetric, chiar şi imposibilitatea

de a reconstitui fără nici o umbră de îndoială aspectul iniţial, toate atrăgeau privirile. Oamenii priveau un timp în tăcere şi, apoi, brusc, parcă vrând să-şi ceară scuze pentru propria ignoranţă, îngăimau intimidaţi: „Mă rog, până la urmă trebuie să fi fost vreo „fată cu ulciorul” ca în modelele alea arhicunoscute, clasice. Da, bineînţeles”. Uneori, câte un copil mai mic de 4–5 ani cobora în bazin. Cei mai mici încă nu fuseseră atraşi sau nu se încumetau deocamdată să se avânte în lumea figurilor acrobatice. Ei păreau fascinaţi de piatra aceea ciudată, neverosimilă, pe care încercau să se caţere, pipăind-o, înfigându-şi unghiuţele în ea, convingându-se că e adevărată.

Acum era prea devreme, nici 10.00, parcul încă nu se umpluse. Alice se trânti cât putu de tare pe marginea bazinului. Era obosită, fără chef. Îi era sete, dar îi era şi mai lene să se deplaseze până la ţâşnitoarea din apropiere. Începea să fie foarte cald. Toropită, închise ochii.

N-apucă s-adoarmă bine că simţi deodată o bătaie pe umăr – uşoară, dar perfect sesizabilă – care o făcu să tresară.

— Cine dracu’ e? mormăi enervată că nu era lăsată nici aici să doarmă. Ce-n mă-sa vreţi toţi de la mine?! Lăsaţi-mă-n pace!

Pentru că persoana aceea începuse aproape s-o zgâlţâie, se hotărî să se trezească şi s-o ia la rost cu furie, aşa cum trebuia. Întredeschise ochii şi privi înainte fioros. Simţi că-i vine să înnebunească. Sandu!

— Cunoşti teorema lui Bell? izbucni ea cu sarcasm. Ei bine, dacă n-o ştii, ţi-o spun eu. „Când un corp este scufundat în apă, sună telefonul”. Ce zici? Facem doar o mică variaţie, ia să vedem, aşa e bine: când un corp este cufundat în somn, apare Sandu. Şi încă e prea puţin. Ştii (vorba vine, de unde să ştii tu?) legea lui Zappa: „Pe pământ sunt două lucruri omniprezente: hidrogenul şi proştii”. Am crezut că măcar de proşti o să scap în dimineaţa asta, ascunzându-mă aici, în parc. Amară deziluzie. Fatalitatea mă urmăreşte, nu-i aşa, puiuţ?

— În loc să fii aşa de acră, mai bine ai aştepta să auzi ce vreau să-ţi spun, replică el calm, nestingherit.

— Ai tu vreodată ceva de spus, mă rog, în afară de aberaţii, puiuţ? schiţă Alice cu un zâmbet înţepător.

— Acum într-adevăr nu prea am ce să-ţi spun. Dar o să-ţi arăt ceva extraordinar. Hai cu mine, n-avem timp de discuţii, şi aşa sterile.

O ajută să se ridice în picioare şi, trăgând-o de mână, în mare grabă, îi şopti că nu mai au timp de pierdut. Alice îl urmă.

Străbătură o mulţime de străduţe cu nume stranii (una se numea „Strada Jurnalului pierdut”) pe care Alice nu şi le amintea să le fi văzut vreodată. Ei i se părea că mereu se înfundau, dar, de fiecare dată, în chip miraculos, apărea o cotitură şi-şi puteau continua drumul. La un moment dat, se opriră în faţa unei case care lui Alice îi păru foarte pricăjită. „Mică, prăpădită, cam jegoasă, ce să mai…”, își zise ea. „Cine or fi proprietarii?”. Sandu nu scotea o vorbă. „Poate nu vrea să-mi spună. Doamne, ce mă enervează băiatu’ ăsta…”

„Aici, la demisol”, spuse, în sfârşit, Sandu, apoi se cufundă iar în tăcerea lui. Era o cameră mică, îmbâcsită, murdară de praf, remarcă Alice. Înăuntru plutea o lumină scăzută. Pânze de păianjeni pretutindeni. Senzaţie de vag, dar asta poate ascunde multe, se gândi ea. Tocmai inspecta ungherele când observă că Sandu se așezase la o măsuţă şi răsfoia un teanc de reviste. Părea tulburat. Se apropie de el ca să-l privească mai atent. Sandu cu o carte despre „Istoria modei din cele mai vechi timpuri până în prezent”! Era, într-adevăr, uluitor. Poate că totuși nu era chiar aşa de uimitor, mă rog, ce te poţi aştepta de la Sandu… „Dar să mă aducă aici, în fundătura asta, ca să răsfoiască toate rahaturile despre modă…”, mormăi ea, încercând să-şi facă de lucru prin cameră ca să mai treacă timpul. Nimic nu-i trezea însă interesul. Numai praf, pânze de păianjen.

Deodată, văzu o ladă destul de încăpătoare drept în mijlocul camerei. Imposibil să n-o fi văzut până acum, doar scotocise prin toate ungherele, iar singurele obiecte din încăpere erau măsuţa aceea acoperită de cărţi, reviste şi un taburet aproape imperceptibil, lângă măsuţă. Altceva nu era. Lada parcă apăruse din senin. Alice se duse spre ladă şi o privi mult timp în tăcere, învârtindu-se în jurul ei şi neîndrăznind s-o atingă. Apoi, cu vârful degetelor, începu să șteargă praful de pe ladă. Ar fi vrut s-o deschidă… cine ştie, poate nu era nici încuiată… Într-adevăr, lada nu avea lacăt. Se deschise uluitor de repede, fără niciun efort. Înăuntru se aflau o mulţime de uniforme militare: „din cele mai vechi timpuri până în prezent…”, murmură fără voie. Încercă să le scoată pe toate din ladă, să le întindă pe podea ca să le vadă mai bine. Ar fi vrut să descopere cărui timp aparţineau, ce semnifica fiecare în parte. Să le pună în ordine şi să le numere… da, să

le numere. Numai că păreau fără număr… Şi atâtea îi erau necunoscute. Astea când s-au purtat? Cine le-o fi purtat? Se simţea cuprinsă de vrajă. Nu înţelegea ce se întâmpla cu ea, avea senzaţia că plutea, încerca un sentiment de beatitudine.

Brusc simţi că mintea i se limpezeşte şi că regăseşte acum, cine ştie din ce straturi ascunse ale memoriei, o cunoaştere extraodinară despre toate din jurul ei. Se gândi că ar putea analiza acum uniformele până la cele mai mici detalii, le-ar putea recunoaşte pe toate şi ar fi în stare să le clasifice imediat în funcţie de orice criteriu i-ar fi trecut prin minte. Fără îndoială că ar fi putut reconstitui într-o clipă, fără greşeală, şi întregul fundal al epocii respective – ambianţa, personajele… Da, chiar asta va face. Dar mai întâi… Mai întâi va încerca o uniformă, măcar una. Alese imediat o uniformă de maior de roşiori de la sfârşitul secolului al XIX-lea. O îmbrăcă repede, cu emoţie, tremurând. Mai bine c-a ales-o p-asta, oricum o să mai fie timp să le îmbrace şi pe celelalte. Păcat că nu se putea admira într-o oglindă. Uitase de Sandu. Începu să străbată camera în lung şi lat păstrând cadenţa, urmând ritmul unei fanfare invizibile. Se concentră să-şi păstreze ritmul. Măcar dacă muzica ar fi mai tare, şi-ar putea coordona mai bine mişcările…

La măsuţă, Sandu răsfoia întruna, cu fervoare, cartea despre evoluţia în timp a modei. Dădea câteva pagini înainte, apoi, dintr-o dată, răzgândindu-se, se întorcea cu alte câteva pagini în urmă şi apoi, din nou, febril, cu mâini tremurătoare, răsfoia cartea de la cap la coadă şi de la coadă la cap. „Poate că totuşi o crinolină de sfârşit de secol XIX ar fi mai nimerită…”, se gândi Sandu, încă zbătându-se între alte nenumărate posibilităţi de alegere.

Alice se opri, pierduse ritmul. Ba nu, fanfara nu se mai auzea, amuţise dintr-o dată. Şi totuşi încă se mai auzea muzica, însă un alt fel de muzică, mai curând muzică de bal, de salon… Vals?…

„Permiteţi-mi să vă invit la dans, domnule ofiţer!”. Nu înţelesese prea clar. Distinsese doar sunetul unei voci timide şi un oarecare foşnet… parcă de mătase. Şi acorduri de vals.

„Îmi acordaţi acest dans, domnule ofiţer, nu-i aşa?”. De ce nu?

O mulţime de candelabre se aprinseră instantaneu. Salonul părea infinit.

Dansau…

Era prea multă lumină. O dureau ochii. Lumea începuse să se învârtă cu ea.

Se trezi că o durea capul îngrozitor. Adormise, aşa, deodată, pe marginea bazinului. Ce stupid să adormi în parc în plină zi, ca cerşetorii şi babele senile! Câţiva copii scormoneau în bazin după pietre. Apăruseră şi câţiva cu skate-ul… Ce-or fi zis de ea? Dacă nu ei, cel puţin părinţii lor? Se simţi penibil şi, instinctiv, închise ochii. O durea capul. Ce visase? „A, Sandu… Bineînţeles că, dacă l-am visat pe Sandu, nu putea fi decât o tâmpenie. Însă parcă era acolo ceva… În fine, ce mai contează. Ce chestie… Nu l-am mai visat niciodată pe Sandu până acum.”

Simţind dintr-o dată cât era de incomodă pentru puştii cu skate-ul pentru că ocupa o bună parte din spaţiul bazinului, Alice se ridică în picioare. „Mă simt ca Alice în Ţara Minunilor atunci când a început deodată să crească extrem de mare. Zău dacă n-aveam impresia că picioarele mele ocupau tot bazinul!” Îi venea să râdă. Îşi adusese aminte întocmai un fragment de pe discul de poveşti din copilărie cu Alice în Ţara Minunilor şi de-abia se abţinea să nu-l reproducă teatral, în gura mare: „Vai, sărmanele mele picioare, ce departe aţi rămas! Cum am să mai pot ajunge la voi? A, ştiu, o să vă trimit pantofii prin poştă… Măriei Sale, piciorului stâng, la gura sobei, lângă vătrai… Ha ha ha!…” A, îşi aduse aminte, aici tipa care o juca pe Alice îşi îngroşa vocea, vorbea pe nas şi era teribil de comică. Bufni în râs. „Care va să zică, l-am visat pe Sandu – asta e chiar şi mai comic!”

— Pardon, scuză-mă că te deranjez, Alice, chiar m-ai visat? se auzi o voce timidă din spate.

Imposibil! Iar Sandu? Însă de data asta era chiar REAL, Sandu în carne şi oase.

— Din nefericire, se pare că încă îmi continui COŞMARUL, puiuţ, zise Alice, privindu-l chiorâş şi neputându-se stăpâni să nu remarce, din nou, moaca lui de păpălău.

— Îmi pare rău c-ai visat urât, spuse Sandu la fel de timid.

— Păi… dacă stai să te gândeşti, e explicabil, având în vedere că tu ai fost conţinutul visului. Sandule, puiuţ mic, ia spune-mi tu, ce-mi tot stai astăzi în cale?

— Păi…

— Nici un „păi…”. Ia mai bine fă-te tu că străluceşti în altă parte. Şi ca să nu te plictiseşti, hai să-ţi dau subiect de gândire. Ai citit Upanisadele? Brhadaranyaka – Upanisad, Cartea întâi, Brahmana II… Ăăă… Stai să-mi aduc aminte citatul… Hm… Aha: „La început aici nu era nimic. Numai de moarte era învăluit Acesta, de Foame, căci Moartea este Foame. Şi-a pus în gând astfel: «Să am un Sine (adică atman)». Ea s-a pornit a străluci în rugăciune.”. Ăăă… Mă rog, mai departe nu-mi aduc aminte, în fine, e ceva despre naşterea apei bucuriei… Ka …sau cum s-o mai fi chemând. Sper că ţi-e clar, Sănducule. Mi-ai frânge inima dacă aş afla că te-am supraestimat. Ei, Sănducule, puiuţule, ce stai? Ce te holbezi la mine ca un hipopotam în călduri?

— Păi… Alice, te rog, nu mă întrerupe, stai să-ţi spun ceva. Nu, nu mă întrerupe, ascultă puţin. Te-am întâlnit acum din întâmplare… însă, să ştii, oricum trebuia să te întâlnesc!…

— De ce, puiuţ? se schimonosi Alice. S-a întâmplat ceva?

De data asta nu se mai abţinu. Începu să cânte pe nas un cântecel de pe discul cu Alice în Ţara Minunilor:

— „Ce-ntâmplare-ntâmplătoare / S-a-ntâmplat din întâmplare / Am plecat de la plecare / Să mă plimb într-o plimbare / Să mă plimb într-o plimbare / Să mă plimb în-tr-o plim-baa-ree…” Aşa şi tu, puiuţ?

— Alice, pentru Dumnezeu, ascultă-mă!

— E ceva important? se strâmbă ea, dându-şi ochii peste cap.

— Ştiu şi eu… Tu o ştii pe… Olivia… de la K? Tipa cu grădinile japoneze. Am vorbit cu ea ieri şi mi-a spus c-a descoperit ceva. Mi-a spus să-ţi zic şi ţie. Între noi fie vorba, nu ştiam că te cunoaşte.

— Ba, pardon, ce treabă ai *tu* cu Olivia? sări Alice.

— În fine, se fâstâci el, e prietenă cu mine. Nu te mai uita aşa, să ştii că nu e ceea ce îţi imaginezi tu… Suntem doar prieteni platonici, bineînţeles.

— Dacă e vorba de tine, cum să nu, puiuţ, bineînţeles, zise Alice cu un rânjet.

— Da, continuă Sandu, prefăcându-se că n-a observat sau pur şi simplu neobservând rânjetul lui Alice, cum îţi spuneam, Olivia mi-a spus să-ţi transmit şi ţie că a descoperit ceva. Să nu mă întrebi ce, că nu ştiu… Mi-a zis că o să vedem noi, la faţa locului, peste o săptămână. Oricum, presupun că e ceva în legătură cu grădinile japoneze. Ţie ţi-a vorbit de asta, nu-i aşa?

— Normal. Ştii cum m-am împrietenit cu Olivia?

— La cursul de japoneză?

— Nu, la cursul de pregătire a aranjamentelor florale, ikebana, cred că ai auzit de asta, puiuţ. Numai că eu n-am avut răbdare să continui cursul, oftă ea.

Se simţea prost, îl jignise pe Sandu, îşi bătuse joc de el. Şi, de fapt, cu ce era el mai prejos decât ea? Mai curând, ea era mai prejos parcă decât toţi oamenii din lume pentru că nu putea face nimic până la capăt, nu putea continua nimic din ce începea, renunţa imediat, mai degrabă din lene şi laşitate, decât din plictiseală sau din neputinţa de a duce ceva la bun sfârşit. Ea nu se putea implica aici, pe pământ, în ceea ce pentru alţii era o fierbere continuă – viaţa. Nu se putea implica decât acolo, în vis… Se simţi jalnică, parazitară. Înghiţi în sec. Încerca acum să se autoconvingă din nou că lumea asta de aici nu avea nici o tangenţă cu ea, nu se ridica la nivelul ei nici pe departe; ei îi erau doar deschise infinit mai multe lumi, incomparabil mai interesante. Dar, cu toată tentativa ei de autoîmbărbătare, se simţea încă prost şi nu ştia ce să facă.

Cu ochii în jos, începu să vorbească întretăiat, străduindu-se să păstreze şirul:

— Nu ştiu ce-a mai făcut ea. Presupun că a continuat cursul…

Rămase câteva clipe pe gânduri, apoi reluă:

— Da, cred că a continuat cursul. Ea are o capacitate de asimilare extraordinară. Şi niciodată nu-şi pierde interesul pentru vreun lucru. S-o fi văzut cum aranja florile… Avea un aer cu totul special… Înţelege *Ideea* şi, prin toate fibrele fiinţei ei, reflectă *Ideea*… Uneori, cred că înţelege cu adevărat mersul lucrurilor…

— Vezi, ştiam eu de ce o ador! izbucni Sandu cu înflăcărare. O ad-mir, asta vroiam să zic, se corectă el stângaci.

Alice îl privea lung, de data asta fără ironie, aproape cu înţelegere şi duioşie. Sandu îşi dădu seama şi roşi brusc. Obrajii îi ardeau.

— O…o…o… a „admir, bineînţeles, murmură el, fâstâcindu-se.

— Olivia are poate ceea ce au puţini dintre noi: o cheie. „You're the keeper of the seven keys", fredonă ea.

Eu mă scufund în întuneric, cât mai adânc, ca să visez lumina, pe când ea, Olivia, găseşte lumina aici, pe pământ.

Întotdeauna a fost pasionată de corespondenţele dintre macro şi microcosmos. De destul de mult timp, e preocupată de amenajarea microcosmosului, ca replică a macrocosmosului. De aceea s-a orientat spre grădinile japoneze, singurele „de altfel", capabile să reconstituie prin simboluri sensul universului… să refacă şi sentimentul naturii … Ce e, puiuţ?

Vorbea iarăşi cu o notă de duioşie în glas.

— Aberez, nu? Deci, ca să revenim la subiect, săptămâna viitoare.

— Da.

— O.K. Capul sus, puiuţ. Fii şi tu mai cool. Nu mai sta aşa ca un blegoman. A, şi spală-te şi tu mai des cu Close-Up!

Sandu plecă surâzând. Pe măsură ce se îndepărta, Alice se simţea tot mai neglijată şi mai nedreptăţită. Starea de anxietate îi revenise. Începu să bombăne şi să-l înjure pe Sandu şi, fără să-şi dea seama, ieşi din parc şi o luă drept înainte pe bulevardul Dacia, înapoi spre Romană. Apoi se îndreptă spre Cişmigiu, intră în parc şi se apropie de terasa cu umbreluţe de pe malul lacului. „Teribil de jegos, scârbos, dezgustător!" exclamă ea văzând lacul. „Ce romantic! O adunătură pestriţă de bărci crăpate şi scorojite, învălmăşindu-se unele peste altele pe un strat consistent de jeg căruia, cine ştie din ce motive, i se spune tocmai lac. Căcat! Mai bine te plimbi cu barca pe borâtură decât p-asta!". Începu să înjure cu o furie nestăpânită.

Deodată o văzu într-o barcă pe Isabelle împreună cu un tip care semăna al naibii de bine cu Jim Morrison – aşa cum îl avea ea, acasă, într-un poster, pe perete, de fapt, mai exact, în afişul filmului „The Doors". Se opri uimită şi-şi întrerupse avalanşa înjurăturilor. Într-adevăr, părea că se întâmplă în sfârşit ceva interesant. Trebuia să afle neapărat cine-i tipul.

Se apropie de malul lacului şi începu să strige cât putea de tare:

— Isabelle! Isabelle! Isabelle! Ce dracu' face că nu m-aude, mormăi ea.

Dar tipul deja începuse să vâslească spre mal. În câteva secunde, barca ajunsese chiar lângă mal. Tipul zâmbea, Isabelle încerca însă zadarnic să-şi ascundă iritarea. Alice jubila pe malul lacului, abia stăpânindu-se să nu sară în barcă, în braţele lui. Poate că evenimentul pe care-l aştepta de atâta timp cu înfrigurare se va petrece acum. „Ăsta

da gagiu, păcat doar că era cu Isabelle… Însă, la urma urmei, cine ştie…”

— Salut, Isabelle, zise Alice cu voce întretăiată. Ce mai faci? Ai un gagiu nou? Semeni extraordinar de bine cu Val Kilmer, ai fi putut să-l dublezi în „Doors”. Deşi cred că eşti mai drăguţ ca el. Şi mai drăguţ chiar decât Jim Morrison în original, zise Alice, făcându-şi curaj şi privindu-l pe Dayan drept în ochi, prefăcându-se totodată că ignoră nervozitatea crescândă a Isabellei. Apropo, reluă ea, pe mine mă cheamă Alice şi, dacă ai lăsa-o un pic pe Isabelle, te-aş putea conduce într-o reală Ţară a Minunilor.

— Alice, eşti o… începu Isabelle cu furie, ridicându-se brusc în picioare şi ameninţând să răstoarne barca, dar tipul o împinse uşor înapoi, făcându-i semn din ochi să se linişească.

— Eu sunt Dayan, spuse el calm şi zâmbitor, aşteptând să vadă ce efect va avea asupra lui Alice. Isabelle părea o jucărie gonflabilă de desen animat, gata să explodeze la cea mai mică înţepătură.

— Dayan? râse Alice, ţintindu-l cu privirea ei pătrunzătoare. Ai un nume cam straniu. De pe ce planetă ai picat?

— Poţi să-i spui şi aşa, dar nu e chiar o planetă.

— Vrei să spui că vii dintr-o altă dimensiune? Eşti nostim, pe bune. Aş zice chiar că ai umor, dacă nu mi s-ar părea că ai prea mult tupeu.

— Tot pe bune am să-ţi spun că sunt chiar Dayan din povestirea cu acelaşi nume de Mircea Eliade. Dacă n-ai citit-o, cred că ţi-o pot rezuma într-un fel.

Alice îşi aduse aminte dintr-o dată. Bineînţeles, se îndrăgostise şi ea de Dayan atunci când citise povestirea. Se gândise chiar, într-un moment de euforie, că, cine ştie, ar fi posibilă o legătură paranormală cu el şi analizase toate variantele. Pe urmă, râzând amar de tot ce putea să-i treacă prin cap, aruncase cartea la ghenă. Apoi, din fericire, se apucase să citească altceva şi se îndrăgostise din nou. La fel, trecând de la entuziasmul iniţial la furia şi dezgustul final.

O clipă îi trecu prin minte că ea a ţinut poate prima la Dayan şi că el a revenit alteia, dar excluse imediat această posibilitate. Dayan practic nu exista, nu a existat şi nu va exista niciodată, era doar un produs al imaginaţiei unui scriitor! Nu putea fi viu, fierbinte, palpabil, ca tânărul acesta din barcă. Doar dacă Liviu Rebreanu ar fi avut

dreptate în scrisoarea aceea adresată surorii lui… Dar nu, nu putea să aibă dreptate, așa ceva era imposibil, el însuşi ştia asta, însă uneori se autoiluziona. Alice simţea că nu se putea opune nici ea, acum, iluziilor. Fragmentul acela de scrisoare îi revenea neîncetat în minte, obsedant, ameţitor, ca o stranie incantaţie: „Poate că lumea imaginaţiei e mai aproape de esenţa realităţii decât lumea cea palpabilă a realităţii operante". Alice se sforţă să se rupă din vrajă.

— Nu mai spune, tu eşti Dayan, din povestirea lui Mircea Eliade, îngăimă Alice.

Apoi simţi că emoţia începea să dispară. O ironie amară şi străpungătoare reveni în privirea ei.

— Se pare că am avut dreptate când ţi-am zis că ai prea mult tupeu, reluă ea. Mă întreb doar cum te poate suporta Isabelle.

Da, aşa era bine, acum în sfârşit îi era mai bine. Trebuia să facă orice să-l coboare în ochii ei pe acest tânăr, zis Dayan. Se simţea mai bine desconsiderându-l, umilindu-l cel puţin în gândul ei. Trebuia să se autoconvingă că acest pseudo-Dayan nu însemna nimic pentru ea, nu merita nici cea mai mică atenţie.

— Eşti un tupeist scârbos! Îmi faci silă, zise Alice, ridicând tonul.

Ironia ei devenea agresivă, se transforma rapid în mânie. Şi poate că Alice ar fi părut cu totul ridicolă dacă, dincolo de toate manifestările ei patetice de furie, nu s-ar fi resimţit o anumită vulnerabilitate. O fragilitate înduioşătoare…

Dintr-o dată, Alice se întoarse cu spatele la barcă. Lăsă o clipă impresia că oscilează între două decizii, apoi se hotărî şi plecă.

— Alice! o strigă Dayan cu o voce neînchipuit de caldă. De ce fugi?

Alice însă se îndepărtă din ce în ce mai mult de locul bărcii, tot mai repede. Alerga. La un moment dat se opri, ameţită de goana halucinantă din care nu distingea decât imagini neclare, lipsite de contur… doar pete de lumină şi culoare, amestecându-se şi disociindu-se haotic, într-un dans lasciv.

Materia incandescentă, orbitoare a soarelui se împrăştia, se infiltra tot mai adânc în lucruri, cuprindea întreaga lume… chiar şi discontinuitatea stranie şi absurdă a petelor de lumină şi culoare. Alice întinse braţele, cuprinsă de disperare, căutând un reper, un punct de sprijin de care să se agaţe cu ultimele puteri. Îmbrăţişă copacul ieşit în

drum cu recunoştinţa cu care se prinde naufragiatul de catarg. Își lipi fruntea de scoarţa lui. Două lacrimi fură preluate de scoarţa groasă şi aspră a arborelui şi trimise uşor, în jos, ofrandă pământului.

Cap. 5. Cu tramvaiul galben pe Theodor Aman: gunoaie, azalee şi tocuri înalte

Miercuri, 23 iunie 1995

Iar scriu în jurnal. Credeam că am depăşit de mult vârsta deţinerii unui jurnal (doar nu mai scrisesem de peste doi ani). Îmi propusesem să scriu numai poezii, povestiri, nuvele, romane etc. (ce ambiţii am, frate!) şi, din când în când, să-mi notez şi să-mi comentez câte un vis, o reverie, o revelaţie (!?) (ce ai, Camil, ai înnebunit?), o stare de spirit, să fac o observaţie Ψ-logică, Φ-sofică, sociologică sau religioasă asupra lumii. Şi iată-mă totuşi scriind în jurnal după atâţia ani! (În ce hal am ajuns… i-auzi: „după atâţia ani!”).

Parcă trăiesc pe altă lume. Momentele în care cred că mă aflu totuşi pe pământ, în lumea confortabilă a vieţii cotidiene, în care mă simt normal, la fel ca toţi ceilalţi, mi se par rare şi aproape fulgurante. Prea repede, mult prea repede, sunt chemat (oare de cine? cine se joacă mereu cu mine şi ce raţiuni misterioase îl / o îndeamnă s-o facă?) într-o lume a visului care se transformă adeseori în coşmar.

Mă plimb pe strada Theodor Aman, visător, plutind undeva, departe, totuşi, în mod straniu, irezistibil captat de locurile pe care le parcurg. Există aici o atracţie de sub puterea căreia nu mă pot smulge. Strada asta, pentru mine, pare să stea sub semnul unei vrăji. De fiecare dată când o străbat trăiesc aceeaşi stare paradoxală: o împletire inefabilă de durere şi fericire…

Cutii de gunoaie împrăştiate de-a valma pe stradă, la fel ca şi în faţa curţilor caselor, amestecându-şi mirosurile râncede şi greţoase cu parfumul delicat, graţios – ca balerinele lui Degas – al florilor şi arbuştilor ce se caţără pe porţi şi pe ziduri. Ferestrele strâmbe ale camerelor de la demisol, sparte pe alocuri, dar niciodată îndeajuns ca să poţi vedea tot ce e înăuntru. Zidurile crăpate, unele murdare, înnegrite de praf, cu nenumărate pete cenuşii, albe şi negre învălmăşindu-se ciudat. Hibiscuşii răsărind din spatele porţilor,

dincolo de masca inocenţei pe care vor (cam strident, fără talent sau măcar tehnică actoricească) s-o arboreze, vulgari, neciopliţi… cu o grosolănie însă blândă și neprimejdioasă, superficiali şi pitoreşti. Curţile cu leandri, cu mușcate și azalee, chiar și cu câte un trandafir japonez pe care-l mai aprinde uneori, ca pe un rug fantastic, dar trecător, cu măiestria unui regizor, câte o rază. Şi perdelele de la ferestre pe care, chiar dacă nu le văd prea bine, mi le imaginez diafane, ţesute de păianjenii de la subsol şi demisol în lungile lor drumuri. Şi pavajul străzii în care poate se mai prinde vreun toc de pantof alb de lac, pavajul pe care-l invidiez pentru că-l văd uneori mângâiat de rochiile lungi, vaporoase ale femeilor din alte timpuri, din alte lumi… Casele vechi, care mie îmi par ieşite din timp, smulgându-se (prin ce miracol?) „marii treceri", casa în care s-a filmat „Crucea de piatră". Apoi trecerea zi de zi a unui tramvai galben… tot străbătând, de atâtea ori, acele locuri, tramvaiul intrase în povestea străzii, la fiecare trecere a sa reactualiza o lume…

Şi eu mă plimb, „trec" pe această stradă şi simt că într-un fel fac și eu parte din povestea ei…

„Trec" şi am senzaţia reîntoarcerii acasă. Mă obsedează faptul că nu pot să înţeleg cu exactitate sensul acestui „acasă". Repet cu obstinaţie „acasă, acasă, acasă…" şi mă simt emoţionat, chiar excitat. Unde, oare aici sau dincolo, la începutul poveştii sau la sfârşitul ei, e *Ea*? Poate în ficţiune? Nu ştiu, însă mă gândesc cu ardoare, cu o pasiune ce-mi consumă fiinţa, la acest „acasă".

Şi atunci apare *Ea*, pe care nu ştiu cum o cheamă şi pe care o numesc cu o veneraţie aproape religioasă *Ea*, ca şi cum ar fi pentru mine prima femeie şi n-aş fi aflat că are vreun nume, în afară de cel de femeie. *Ea,* care mă cheamă, mă vrăjeşte, mă atrage în capcanele ei, mă capturează, mă chinuieşte, îmi ia trupul şi sufletul pentru totdeauna, *Ea* care totuși mă iubeşte până la sacrificiul de sine. Şi eu care o iubesc într-atât încât să accept modul *Ei* de iubi, încât să ajung să o doresc cu toată nebunia din mine, cu disperarea că aş trece brusc în neant din clipa în care *Ea* n-ar mai exista.

Cine e *Ea*? De unde e *Ea*? De unde o cunosc? Când a-nceput povestea noastră? Într-o altă viaţă … în ce viaţă…? Întrebările mă copleşesc, nu pot să le răspund. Simt în mine un dor, o dorinţă fără nume, adâncă, sfâşietoare. Poate dorul de a cunoaşte, de a recunoaşte,

de a o striga pe nume, de a-mi aduce aminte numele *Ei*. Dar anamneza nu mă ajută niciodată aşa cum aş vrea. Mi se pare (e doar un vis, trebuie să-mi reamintesc mereu că e doar un vis) că recuperez numai fragmente disparate pe care nu reușesc, oricât aş încerca, să le leg între ele, să dezleg jocul de puzzle…

Ah, strada asta… Acelaşi iz de gunoaie amestecându-se cu parfumul suav şi dulce al florilor. Azaleele ca balerinele lui Degas. Luna – uriaşă, sferică, enigmatică, asemenea unui glob de cristal al vreunei bătrâne ghicitoare. Maya – vrăjitoarea cosmică… Aerul pare rarefiat. Tramvaiul trece ca un fluture de noapte. Mi-e teamă. Ştiu că nu aş fi putut să mă refugiez decât pe strada asta şi că, desigur, tot aici mă vor găsi. Nu-i nimic, mai am timp. Privesc luna şi mă întreb ce poveste se naşte acum în globul de cristal. „Eu nu strivesc corola de minuni a lumii / și nu ucid / cu mintea tainele, ce le-ntâlnesc / în calea mea / în flori, în ochi, pe buze ori morminte."

Mă simt înfiorat. Mi-e teamă. Deodată, îi văd. Vin să mă ia. Totul începe să se învârtească uşor, apoi din ce în ce mai alert cu mine. Nu mai disting parcă nici un contur, ba nu, mai văd o siluetă subţire, delicată venind spre mine. La lumina lunii, o zăresc… Îmbrăcată în negru… Părul îi flutură în vânt… Ochii *Ei* sunt, cred, două flăcări în noapte… Vreau să-i văd ochii, să-mi afund obrajii în părul *Ei* mătăsos, s-o strâng în braţe, să-i cad apoi la picioare, s-o implor să mă salveze…

Acum sunt în genunchi, nici nu am realizat ce-a fost înainte. Cineva și-a înfipt mâinile în părul meu, loviturile vin din toate părţile asupra mea, puternice, năucitoare, fără oprire… Ah, Doamne, aş vrea să leşin de durere şi nu pot… Mă aud gemând şi mi-e scârbă de mine că sunt atât de laş şi de neajutorat încât să-mi exteriorizez suferinţa, să le dau prilej şi lor să se delecteze cu ea din plin. Umilinţa mă ţine treaz. Mi-e silă de mine. Mă zbat ca un vierme și nu pot fi decât călcat în picioare.

Sunt întins pe jos. Ciudat, parcă începe să-mi placă… Umilinţa, suferinţa mă excită, mă fac să găsesc o anumită plăcere senzuală, vinovată. Mă las cuprins de viciu. Cu o luciditate infernală, perfect treaz, încep să-mi savurez mizeria, durerea, decăderea… Dar e prea mult, mă doare prea tare!…

Şi, deodată, simt pantoful *Ei* alunecând de-a lungul corpului meu,

cu mişcări uneori discrete, aproape graţioase, alteori rapide şi brutale, lovindu-mă tare „acolo”, apoi, bizar, parcă mângâindu-mă cu vârful pantofului. Ceilalţi continuă să mă tortureze… Sunt lac de sudoare, respir cât pot de adânc pentru ca să nu-mi pierd cunoştinţa, încerc să nu-mi mai pese decât de ce face ea. Vârful pantofului *Ei* s-a lipit de obrajii mei, pipăie, caută, cercetează în întuneric. Am o tresărire bruscă din tot corpul, tremur, vreau să-i vorbesc, să-i vorbesc *Ei*, numai *Ei*. Dar mi se opreşte brusc un nod în gât. Pantoful *Ei* îmi apasă gura… Ah, ce zice *Ea*, dacă aş putea să înţeleg, dar mi-e rău, nu mai înţeleg nimic… Simt doar cum tocul *Ei* subţire şi ascuţit îmi striveşte buzele.

Întuneric… Apoi, cu ochii întredeschişi, privesc cum se aprind treptat luminile în uriaşele candelabre de cristal. Lumină pură, prea pură pentru a fi de aici… lumină nepământeană, venită de undeva, de dincolo. O sală de bal – nesfârşită, topindu-şi contururile în lumină. Oglinzi. Clinchetul de cristal al candelabrelor. Ninsoare de petale albe. Parfum de salcâm. Văluri uşoare, străvezii de borangic care vibrează în lumină. Şi noi valsăm prin zborul halucinant al petalelor. *Ea* e îmbrăcată în alb, şuviţe din părul ei lung, mătăsos se desprind treptat din coc, ochii *Ei* strălucesc neverosimil, de parcă toată lumina ar izvorî din ei, zâmbeşte, îmi zâmbeşte… O sărut. Şi dispărem în lumină…

Apoi, iar, întuneric… Un beci probabil, nu pot să-mi dau bine seama… Mi-a scos cătuşele şi lanţurile şi pe urmă am făcut dragoste, cu furie, cu disperare, străbătând abisuri fără nume, la graniţa dintre viaţă şi moarte, uitându-ne şi regăsindu-ne mereu unul în celălalt. Simţeam cum mi se abandonează… fără temeri, fără regrete. Ne întâlneam din nou, după mii şi mii de ani, singuri în univers, faţă în faţă, iremediabil străini unul de celălalt şi totuşi, prin cine ştie ce taină, inseparabili.

Părul ei se despletea, parfumat şi ameţitor, înfăşurându-ne ca-ntr-o crisalidă întunecată, moale şi fierbinte. Când crisalida se va sparge, un singur fluture strălucitor va descrie cercuri de aur în nemărginire. Eram, poate, atât de aproape de sfârşit…

Înainte să plece, s-a ridicat de lângă mine şi a privit o vreme, printre gratii, cine ştie ce stea de pe cer. Mă simţeam uitat, nu vroiam

ca ea să plece, să mă părăsească, să mă lase pradă întunericului şi neliniştii. „Şi totuşi te iubesc”, a spus atunci şi am ştiut că se va întoarce.

Mi-am îndreptat ochii spre cer şi-am încercat să regăsesc steaua pe care ea o privise.

Cap. 6. Pe lacul Cişmigiu, Arca lui Noe

O găsi aşezată la poalele copacului, privind lacul, mai exact bărcile îndrăgostiţilor. Se aşeză şi el lângă ea, luând-o pe după gât şi strângând-o uşor, cu duioşie. Simţea nevoia de a o proteja, avea senzaţia că e puternic şi că o putea ocroti. Deşi frumos, chipul ei încremenea uneori într-o grimasă dură, masculină, care-i deforma trăsăturile. Însă acum, dintr-o dată, lăsându-se pradă unui abandon de sine, ea redevenise fragilă, încântătoare prin graţia şi naivitatea cu care se bucura de prezenţa lui.

Alice închise ochii şi-şi lipi capul de umărul lui Camil. Acum era în siguranţă, la adăpost de orice deziluzie pentru că nu mai aştepta nimic de la ea însăşi şi-şi pusese toată speranţa, care-i mai rămăsese, în el. Reuşise acum să se elibereze de propria-i voinţă, toate gândurile i le transferase lui, fără să-i pese de ce se va întâmpla cu ele… Un timp nu-şi spuseră nimic. Apoi, brusc, ea păru să-şi aducă aminte de ceva, clipi de mai multe ori, ca trezindu-se dintr-un somn adânc şi mâna ei subţire se zbătu în aer ca o aripă. Arăta înspre bărcile de pe lac. Pe măsură ce se trezea, părea că-şi pierde expresia candidă de mai înainte, că încremeneşte din nou în acea grimasă dură care-i deforma trăsăturile.

— Vezi, ei sunt salvaţi. Tocmai mă gândeam cum seamănă toate aceste bărci mărunte, necunoscute cu marea *Arcă a lui Noe*. Şi mi s-a părut că toate sunt transfigurate: nu mai sunt simple bărci, sunt corăbiile salvării, fiecare *el* şi fiecare *ea* capătă şansa să existe, să existe cu adevărat. Aş vrea să fiu şi eu într-o astfel de „corabie” cu cineva… Şi totuşi mă aflu aici, pe mal, încercând să mai cred într-un miracol şi, din păcate, nereuşind, şi nu pot decât să-i urăsc pe cei aleşi şi să mă urăsc pe mine însămi pentru egoismul meu. De ce nu pot fi şi eu ca ei? oftă Alice, smulgându-se brusc din îmbrăţişarea lui Camil.

El tăcea. Nu reuşise să găsească vreun cuvânt de consolare pe

care să-l şi poată rosti din inimă. Simţise ce nevoie disperată avea ea de iubire. Observase şi că ea era atrasă de el, că părul ei mirosea a fructe de pădure şi că ochii ei îl priveau cu o intensitate stranie. Dar n-o iubea, nu putea s-o mintă că o iubeşte. Nici ea nu-l iubea cu adevărat. Poate că, îşi zise Camil, ea descoperise o parte din sufletul ei în sufletul lui şi emoţia regăsirii (totuşi incomplete) în el o făcuse să creadă, pentru o clipă, că îl iubeşte. Poate că, pentru o clipă, Alice chiar îl confundase cu *Acela* pe care-l aştepta cine ştie de cât timp…

*

Trecuse mai mult de o oră de când barca plutea liniştită, fără griji, pe lacul Cişmigiu. Cel puţin așa i se părea Isabellei care începuse deja să se streseze – întâi că nu va mai putea recupera garanţia, iar apoi chiar buletinele reţinute la casă. Dayan însă nu părea câtuşi de puţin preocupat de asemenea amănunte nesemnificative. Vâslea calm, nedezlipindu-şi privirea de Isabelle şi zâmbind uneori straniu, cu subînţeles. Simţise şi el că exista o anumită discrepanţă între modurile lor de a reacţiona, însă se gândea că se putea trece peste asta cu puţină bunăvoinţă.

De ce păreau toţi oamenii stresaţi? Doar stresul nu era intrinsec naturii umane. În viaţa fiecărui om erau într-adevăr momente când totul părea o povară, când îl apăsau probleme de tot felul, când putea să şi urle că, oricum, nu-l ajuta cu nimic, când lumea îi apărea nu atât ostilă, cât indiferentă, absolut indiferentă. Nevoii omului de fericire şi claritate i se opune adeseori tăcerea nebuloasă, iraţională a lumii care înghite nepăsătoare strigătul disperat al oricărui individ, ignorându-l cu desăvârşire. „Strigătul” lui Munch… în pustiu…

Dar, îşi continua Dayan firul gândurilor, să ajungi să afirmi ca Albert Camus că fericirea reprezintă „simplul acord între făptură şi existenţa sa” însemna să spui prea puţin despre fericirea omenească. Subiectul dă sens acţiunii, munca lui Sisif nu mai e absurdă, ci capătă sens, Sisif devine fericit – sigur, e o soluţie, dar poate nu e singura şi poate nici cea mai bună. Într-o lume armonioasă, aflată sub semnul unei divinităţi protectoare nu trebuia neapărat tolerat, semnificat şi estetizat absurdul, Sisif acesta nu-şi mai avea locul său, să zicem, scăpa de osândă şi se ocupa cu alte lucruri, împăcat cu Dumnezeu, cu lumea

şi cu sine. Lumea oamenilor trebuie să fie o lume fără munci sisifice. De ce n-am urma sfatul lui Augustin: „iubeşte şi fă ce vrei”? Într-o lume armonioasă ar fi fost simplu, la îndemâna tuturor. Poate că, totuşi, pentru mulţi oameni nu-i chiar aşa uşor, poate că au nevoie de un ajutor oarecare.

Între timp, Isabelle se mai calmase, nu mai părea atât de preocupată de recuperarea garanţiei și a buletinului lăsat la casă. De ce să se agite aiurea, acum era cu Dayan şi nimic altceva nu putea fi mai important. Isabelle îi zâmbi. El tresări. Fusese de la început sedus de surâsul ei umed, senzual, de ochii ei negri-migdalaţi, duioşi, calzi și vii, de părul ei lung, mătăsos, castaniu cu reflexe roșiatice, de silueta ei delicată, de întreg parfumul făpturii ei. Oricât ar fi încercat (bineînțeles că nu dorea asta acum), el nu se mai putea smulge din această stare de seducție.

Dayan nu mai vâslea acum decât în virtutea inerţiei. Într-un sfârşit, vâslele îi alunecară din mâini. Corăbiile ochilor lui își aruncaseră ancorele în ţărmurile sălbatice și întunecate ale ochilor ei şi nu mai vroiau să se desprindă de-acolo, nu doreau să părăsească vreodată Pământul Făgăduinței. Bărbatul descoperise Femeia și nu mai putea să se dezlipească din îmbrăţişarea ei ameţitoare. *Terra Incognita* își întindea spre el, tresăltând de voluptate, braţele ei purtând parfumul straniu, uneori vag, alteori aproape sufocant de dulce al unei vegetaţii luxuriante.

Barca plutea încă în voia ei, nestingherită de nimeni și de nimic, toate bărcile îndrăgostiţilor plutesc de la sine… Și cum cei doi aveau nevoie de intimitate, toate celelalte bărci dispăruseră. Lacul se adâncise, ţărmurile se îndepărtaseră, de-abia se mai vedeau. De fapt, acum nu se mai zărea decât un singur ţărm, singurul necesar de altfel: ţărmul Insulei. Şi barca lor se îndrepta singură, fără grabă, fără nicio sforţare, spre ţărmul Insulei.

Insula putea fi amenajată oricum (totul depindea de dispoziţia lor sufletească), ea le apărea lor exact aşa cum şi-o imaginaseră în prealabil, ba mai mult, peisajul ei putea fi transformat și în timp ce ei se aflau deja acolo, dacă ar fi dorit pe parcurs. Unicul lucru pe care nu-l puteau realiza era să o facă să dispară. Insula era cvasi-indestructibilă. Era o consecinţă directă a iubirii lor. Se născuse din iubire și nu putea să dispară decât odată cu ea.

Acum, la prima incursiune pe Insulă, Dayan şi Isabelle nu fuseseră foarte atenţi la amănunte, nu se lăsaseră antrenaţi în jocurile abracadabrante ale imaginaţiei, ci-şi doriseră numai să ajungă pe un tărâm exotic, cu o vegetaţie luxuriantă.

Un parfum ciudat, ameţitor, revărsându-se din corolele mari, umede, suculente… Atrase de aromele halucinante, mii de păsări Colibri plonjară zvâcnind din aripi în florile uriaşe, mustind de nectar. La lumina lunii, răsăriră, în toată strălucirea şi luxul toaletelor de bal mascat, orhideele. Dayan şi Isabelle se sărutară îndelung.

Cap. 7. Starea de veghe insuportabilă şi eternitatea scoasă la licitaţie

Era într-o sală mare şi întunecoasă. Contururile ei nu se distingeau. În faţă, o lumină difuză dezvăluia într-o anumită măsură un pupitru negru, masiv. Se vedea şi un microfon amplasat la nivelul pupitrului. Pe nesfârşitele rânduri de bănci negre, se aflau aşezaţi mulţi oameni agitaţi şi nedumeriţi. La pupitru nu se afla încă nimeni. În sală începu să se audă un murmur de nerăbdare. Aproape instantaneu acesta se transformă într-un vâjâit teribil, înfricoşător, pe care oamenii îl puseră însă pe seama numeroaselor microfoane din sală. Sunetul sinistru îi sperie totuşi suficient de tare ca să amuţească. La un moment dat, ceva sau cineva (o creatură neidentificabilă) apăru la pupitru şi începu să vorbească. În ciuda dimensiunilor impresionante ale microfonului, în sală nu se auzea aproape nimic. Oamenii reîncepură să se agite.

Alice aştepta pe bancă, bătându-şi capul să înţeleagă ce se întâmpla. Nu ştia cum ajunsese acolo şi de ce. Încerca să tragă cu urechea la ce şopteau vecinii săi, îi privea insistent, urmărindu-le fiecare mişcare. Nu înţelegea nimic. Începea să-i fie ciudă pe ceilalţi fiindcă i se părea că ea era singura complet dezorientată. Creatura de la pupitru continua să vorbească ininteligibil, iar oamenii se agitau din ce în ce mai tare.

— O sută! spuse cineva din sală şi tunetul glasului zgâlţâi întreaga încăpere.

Lângă pupitru apăru un funcţionar îmbrăcat regulamentar într-un costum cenuşiu. Afişa o seriozitate silită şi avea aerul că abia se

abţine să nu bufnească în râs. Făcu o plecăciune în faţa creaturii de la pupitru, îşi scoase pălăria (ţeasta îi strălucea lustruită ca o bilă de bowling) şi o puse pe birou, reglă microfonul şi se pregăti să vorbească. Creatura dispăru înghiţită de întuneric. Funcţionarul se vedea foarte bine în lumina reflectorului. După ce răsfoi nişte registre voluminoase, legănându-se neîntrerupt, funcţionarul începu să vorbească tărăgănat și strident asemenea copiilor care recită poezii la grădiniță la serbări. Intensitatea vocii era normală. În sală se auzi bine:

— O sută o dată, o sută de două ori…

— Cinci sute! spuse altcineva şi sala fu din nou zguduită din temelii.

— Cinci sute o dată, cinci sute de două ori…

— O mie!

— O mie o dată, o mie de două ori… Cine dă mai mult?

Alice se foia pe bancă, aruncând priviri disperate în toate părţile, încordându-şi auzul ca să poată prinde ceva din discursul creaturii care între timp reapăruse la pupitru. Nu auzea nimic, dar îşi dădea seama că este vorba de ceva foarte important.

— Zece mii o dată, zece mii de două ori… Cine dă mai mult?

— Douăzeci de mii!

O licitaţie!?! Dar oare ce se licita? Şi ce căuta ea acolo? Făcea parte dintre posibilii cumpărători? Dincolo de febra nervozității, o cuprindea teama de a nu rata ceva de o importanţă capitală.

Licitaţia continua, ajunsese pe la o sută de milioane. Disperată, Alice o prinse de umeri pe vecina ei și o zgâlţâi din răsputeri somând-o să răspundă la întrebările ei. Speriată pe de o parte de intervenţia brutală a lui Alice, pe de altă parte surprinsă de ignoranţa acesteia, bătrâna deschise gura ei băloasă şi diformă în care, totuşi, câţiva dinţi de aur, singurii pe care îi mai avea, scânteiau spectral ca giuvaierurile în peştera lui Ali-Baba şi hârâi: „Se licitează durata vieţii".

— Un miliard! zise bătrâna, smulgându-se din mâinile lui Alice.

— Un miliard o dată, un miliard de două ori… Cine vrea să trăiască mai mult?

— O eternitate! spuse Alice sărind în picioare şi uitându-se îngrijorată în toate părţile de parcă cineva ar fi putut licita mai mult.

— O eternitate o dată, o eternitate de două ori, o eternitate de

trei ori! Adjudecat! Gata, domnişoara Alice a câştigat eternitatea.

— Ei, ce zici, ai câştigat eternitatea! Alice realiză dintr-o dată că se afla faţă în faţă cu un pitic fără degete la mâna dreaptă. Crezi că ai făcut o afacere? se interesă piticul rotindu-şi vioi ochii mici, negri şi strălucitori.

— Cum să nu, răspunse Alice ferm, dar fără prea mare entuziasm.

— De ţe? De ţe? repetă piticul, alintându-se şi privind-o galeş-compătimitor cu ochii săi rotunzi şi vii, atât de strălucitori de parcă pluteau în lacrimi.

Alice nu răspunse, îi aruncă doar o privire dispreţuitoare.

— Ei, de ţe? insistă piticul sclifosindu-se.

— Ascultă, eşti idiot? Cum poţi să mă întrebi aşa ceva? Sunt nemuritoare. Visul din totdeauna al omului s-a împlinit prin mine.

— Da, dar s-a împlinit în lumea asta, nu în cealaltă.

— Ei şi? Ce-mi pasă?

— Ai să-ţi vezi nu numai părinţii murind, ci şi prietenii şi iubiţii murind, şi copiii murind, şi nepoţii murind. Toţi or să îmbătrânească, numai tu nu. Toţi or să moară, numai tu nu.

— Ei, ce crezi că-s aşa sentimentală? Mor ei, se nasc şi trăiesc alţii. Dacă o să am nevoie, am de cine să mă ataşez, bineînţeles – cu moderaţie, ca să nu le duc dorul când n-or mai fi. Totul nu e decât o chestie de calcul şi de contabilitate.

— Eşti cinică!

— Ce să-ţi povestesc, te deranjează că sunt sinceră în egoismul meu normal, natural. Îţi displace că sunt puternică.

— Te compătimesc pentru slăbiciunea ta, adevărata putere constă în iubire, în sacrificiu.

— Spui aşa pentru că mă invidiezi.

— Chiar deloc. Şi apoi nu o să te plictiseşti?

— De ce să mă plictisesc? O să privesc desfăşurarea istoriei pământene. Dacă o să am chef, o să intervin. O să fie foarte distractiv. Am simţul spectacolului destul de bine dezvoltat.

— Şi când istoria se va sfârşi?

— De ce să se sfârşească?

— Dacă totuşi se va sfârşi? E o ipoteză verosimilă.

— Hm, nu prea cred în ea. Dar, mă rog, presupunând prin absurd că ar fi aşa… Ce, eu sunt dependentă de istorie? Mă descurc la fel de bine şi fără ea. O să am satisfacţia că i-am supravieţuit.

— O să stăpâneşti o planetă moartă, în cel mai bun caz, un cimitir sau un muzeu. Ce-o să faci?

— O să-mi amintesc. O să evoc timpurile trecute. O să reconstruiesc realitatea trecută din fragmente de morminte sau din exponate de muzeu. O să fie interesant. O să-i redau viaţa.

— O lume mentală?

— Ce-are a face? Pentru mine are realitate tocmai pentru că am contribuit la crearea ei. Este a mea, îmi aparţine. Ceea ce există pentru alţii mă îndoiesc că există în sine. Dar ceea ce există pentru mine, există sigur. Realitatea se alcătuieşte din lucrurile care, într-un fel sau altul, prin creaţie, moştenire sau adopţie, îmi aparţin. Realitatea e a mea şi a nimănui altuia. Nu concep o lume mai adevărată, mai vie decât lumea mea interioară.

— Şi când modelul lumii tale interioare o să dispară, când, după o vreme în care ai trăit şi ai creat numai din amintiri, o să începi să uiţi, ce-o să faci? Pământul o să fie un pustiu, nu o să-ţi mai aduci aminte decât foarte vag cum a fost. O să uiţi şi, ca să acoperi golul, o să inventezi.

— Dacă o să mai am cu ce, o să scriu.

— Pentru cine?

— Pentru mine.

— Nu poţi să scrii decât pentru alţii. Scrisul are un rol social, de comunicare, de cunoaştere interumană.

— Va fi o cunoaştere intraumană. Mă voi cunoaşte pe mine ca să mă pot adora mai de aproape. Va fi o formă a narcisismului.

— Crezi că ajunge iubirea de sine? Lumea ta poate să sfideze singură abisul?

— Lumea mea este adevărată, abisul nu există, e o minciună vulgară şi stupidă. Nici nu-mi pun problema abisului.

— Deocamdată… Şi când n-o să mai ai nimic de făcut pe Pământ, o să priveşti mai departe spre alte planete. O să te consolezi cu o lume de stele şi de planete de gheaţă?

— Ce mă tot iei cu universul, fie cu cel apropiat, cu Pământul, fie

cu cel îndepărtat? Ţi-am spus că nu mă interesează. Eu am lumea mea.

— Lumea ta are o bază empirică.

— Ei da, nu pot să nu recunosc anumite influenţe empirice, dar lumea mea are totuşi autonomie. S-a edificat şi în baza experienţei, dar, treptat, s-a detaşat, a căpătat personalitate, şi-a cucerit independenţa. Nu mă interesează universul, nu-mi pasă ce se întâmplă cu el, evenimentele mă dezgustă, mi se par derizorii, uneori de-a dreptul hilare. Uneori aş vrea să fac gesturi spectaculoase care să zguduie lumea, s-o trezească din inerţie. Dar nu am harul acţiunii, mă refugiez imediat în lumea mea interioară unde tot ce vreau să fac e posibil. De fapt, n-ar avea nici un sens să acţionez în lumea terestră, ireală, fantasmatică, aşa cum îmi apare mie; orice acţiune ar fi superfluă. Singurele acte *adevărate* le pot înfăptui în lumea mea. Şi, totuşi, uneori simt nevoia să abandonez pasivitatea declarată şi ridicată la rangul de principiu. Poate fiindcă aparţin oarecum şi acestei lumi „fantasmatice”, cum îi zic eu „realităţii” terestre. Poate şi pentru că simt tentaţia unei concurenţe cu Dumnezeu – care se opune expansiunii mele, care mă împiedică să-mi extind teritoriul, să-i anexez „realitatea” vieţii pământene. Asta mă îngrijorează pentru că înseamnă că-i acord lumii ăsteia insipide un anume interes…

— Cum poate să existe o lume doar pentru cineva? O lume există pentru cel puţin două persoane, ea trebuie împărtăşită. O lume strict personală e ştirbită, incompletă, lipsită de armonie. O lume închisă, singură, suferindă. Nu-i nimeni care să o recunoască. Nici Dumnezeu nu a putut trăi singur. A creat omul.

— Nu e nevoie. Eu cred în ea, recunoaşterea mea o consolidează.

— Alice, încearcă să iubeşti. Adevărata viaţă e în iubire, în schimb, indiferenţa ucide. Obrajii piticului se îmbujorară, deşi ochii rotunzi şi vioi îi jucau vesel-neîncrezător, iar tonul vocii era teatral, pe jumătate autoironic, pe jumătate încărcat de un patetism sincer. „Decât în ceruri singur, mai bine în infern”, recită el.

Scufia lui în carouri maro şi albastre îi alunecase puţin pe-o ureche; atunci când piticul dădu să şi-o ridice, Alice remarcă înfiorată că nu avea nici un deget la mâna dreaptă; aceasta părea un ciot uscat.

— Alice, continuă piticul pe acelaşi ton teatral, vreau să mă crezi că în bezna nopţii e preferabil să vezi lumina unei case omeneşti decât a unei stele pe cer. Vreau să mă crezi că Odiseea are sens numai dacă

ne raportăm la Itaca. Şi mai vreau să ştii că aş da orice să fiu ca tine şi să trăiesc printre oameni…

Lamentaţiile piticului erau înduioşătoare şi caraghioase deopotrivă. Cum scufia piticului îi căzuse din nou pe-o ureche, Alice i-o ridică uşor, netezind încetişor ciucurele mare, albastru şi mătăsos. Piticul îi făcu cu ochiul.

*

Alice se trezi emoţionată şi scrise în jurnal, nemaiputând să adoarmă la loc:

„În clopotul meu urlă câinii şi mi-e teamă că n-o să mai văd soarele răsărind. Poate că noaptea asta şlefuită ca un cristal răsunând de un urlet universal nu se va termina niciodată. Totul pare atât de clar că pot vedea până în fundul lucrurilor, radiografiindu-le scheletele stupid de banale. În tăcerea nopţii demistificatoare, înfricoşate şi umilite, lucrurile strigă clar, distinct, încât le pot auzi pe fiecare în parte. Mi-e scârbă de ele. Nu ştiu nici măcar să zbiară, lumea asta e desigur una ratată, universul ăsta se târâie, fără vigoare, trăgând să moară şi neştiind cum. Neîndrăznind. Degust voluptatea masochistă a cunoaşterii. Mă autoradiografiez şi izbucnesc în râs. Văd totul. Şi îmi pare rău că nu mai pot să visez, că nu pot să descopăr măduva moale şi caldă din oasele albe, lucioase ca perlele. Mă sfâşii cu gheare ascuţite înfometate de nerăbdare ca să mă citesc în măruntaie şi tresalt de bucuria şi durerea extatică a cunoaşterii. Nu am găsit, de fapt, nimic de citit. Îmi pare rău acum că nu-mi mai fac iluzii, că mi-am pierdut umbreluţa alb-dantelată a inocenţei şi am căzut în abis. Am suflat în păpădie şi am rămas în mână cu un fir idiot, ciuntit, fără vlagă. Stare de veghe insuportabilă. Vreau să uit, să dorm. Să visez sâmburele luminos al lucrurilor. Să iubesc lumea, oamenii, animalele, plantele. Să trăiesc lumea, oamenii, animalele, plantele. Să experimentez lumea în care în orice lucru există un sâmbure de lumină care nu mai poate fi înţeles raţional şi să cred pentru a putea înţelege. Vreau să văd soarele răsărind proaspăt ca un măr pârguit din valurile de rouă ale dimineţii şi de poftă, de foame şi de drag, să muşc din el fără să mă frig … să fiu fericită…”

Cap. 8. Monte Carlo, piticul și prințesa de canal

Isabelle ieşise din casă ca să cumpere ţigări.

— Mă duc să iau paie, îi zise lui Dayan în timp ce-i crănţănea uşor lobul urechii. Eu mă simt bine doar ca porcu' cu paiu-n gură, șopti ea, continuând totuşi să ronţăie urechea lui Dayan cu o poftă crescândă. „Crisp every day"! glumi ea, dar Dayan, cu un aer prefăcut de agasare, se smulse din îmbrăţişarea ei şi, ca un general ajuns stăpân pe situaţie, îi ordonă să se achite mai repede de îndatoriri. Nu era mare lucru să se ocupe de procurarea ţigărilor şi eventual a băuturii. El, Dayan, avea însărcinarea mult mai dificilă de a face piaţa.

Înainte de a ajunge la chioşc, Isabelle întâlni pe drum o persoană care o salută şi căreia ea îi răspunse la salut distrată, fără a se uita măcar cine era. Plecase de-acasă absorbită de „grijile casnice" de care vorbea de la un timp încercând să-şi dea importanţă.

— Ei, ce faci, nu mă mai recunoşti? întrebă tare persoana care o salutase şi abia atunci Isabelle văzu un tip cu o șapcă întoarsă cu cozorocul la spate, cu cercel în nas și cu un cioc vopsit în roşu. Isabellei îi fu imposibil să-l identifice. Ochii verzi, jucăuși și iscoditori până la limita obrăzniciei o priveau provocator. „Cine…cine …", se zbătea Isabelle să-și aducă aminte. Măcar de-ar fi sigură că-l poate exclude dintre „foşti" pe Barbă Roşie ăsta…

— Ei, ce-n mă-sa, sunt eu, Adi.

„Adi, Adi… care Adi?", își bătea capul Isabelle, ocolindu-i privirea, stânjenită.

— Adi, „Capac", deschideam sticlele de Cola cu dinţii. Bă, Capac, desfă-mi și mie una, maimuţări el. Toţi mă rugau, eram expert, le desfăceam din prima. Cu sticlele nu-i problemă, gagicile se lasă destupate mai greu. Ei, ţi-ai adus aminte? își întrerupse evocarea, revenind asupra chestiei recunoaşterii. Ai văzut, mi-am vopsit ciocu'. Marfă, nu? Am fost colegi în generală. Nu mai ţii minte, într-a opta, la banchet, am făcut concursul „cine mănâncă şi bea mai mult şi borăşte mai puţin"…

— Adi, da, cum să nu, își aminti Isabelle în cele din urmă. Te-ai schimbat foarte mult, încercă ea să-și scuze incompetenţa în a-l identifica pasând răspunderea trecerii timpului. Sigur că timpul era de vină că nu-l recunoscuse. Ce mai trece timpul, se lamentă ea

convenţional, mai mult ca să întreţină discuţia.

— Am auzit că-ţi spui acum „Isabelle”. M-am pişat pe mine când am auzit. Mi-am zis: bă, Capac, nu mai auzi bine. Ce te-a apucat?

— Mi se pare că mi se potriveşte.

— Ce, dacă n-ai fi „Isabelle”, n-ai fi tu? zise el accentuând ironic numele Isabellei. Ochii verzi, vioi o priveau sfredelitori.

— Nu, n-aş mai fi eu. M-am obişnuit atât de mult să fiu Isabelle încât, dacă ar trebui să abandonez această identitate, ar însemna să mă sinucid. Eu sunt Isabelle aşa cum eşti tu Adi Capac.

— Ei, băga-mi-aş, da' înainte să fii „Isabelle”, ce-ai fost? Moartă? se holbă Adi la ea. Am fost coleg de generală cu o moartă. A înviat abia la liceu! Să mor io, te-ai dus cu capu'!

— Ei, stai puţin Adi, nu-i chiar aşa. Totuşi, e adevărat că m-am schimbat foarte mult. Într-o zi am vrut să fiu Isabelle şi, iată, am devenit. „Isabelle” e o identitate aleasă de mine pe care treptat am interiorizat-o. „Isabelle” e un model creat de mine. Fiecare, conştient sau nu, se construieşte pe sine. Dacă n-aş mai fi Isabelle, bineînţeles că n-aş muri fizic dar, în cel mai bun caz, aş trece printr-o criză de identitate teribilă care, de ce nu, la urma urmei, poate fi fatală, zise ea, râzând, dându-şi seama că vorbeşte doar pentru sine.

— Laga, laga, laga, laga, mai lasă-mă cu vrăjelile. Să mor io' dacă m-am gândit c-o să te dai drept Isabelle, zise el, dând din cap cu un aer comic de compasiune, frecându-şi meditativ barba roşie şi trăgând din când în când de cercelul din nas, nefericit pus acolo, pentru că-i sublinia aspectul borcănat.

Isabelle pretextă o criză de timp teribilă, îl salută pe Adi şi se grăbi într-adevăr, dar numai pentru a se îndepărta urgent de el. Când ajunse la o oarecare distanţă, Isabelle încetini pasul şi trecu la un mers lent de plimbare. Cerul senin, fără nor, era de un albastru incredibil, mediteranean. Casele albe străluceau orbitor, ca rupte din soare. Jerbe de flori în culori vii ţâşneau din loc în loc, aprinse din când în când de razele soarelui.

Isabelle simţi că o cuprinde un val de fericire. Uneori lumea e de o frumuseţe care îţi taie răsuflarea, îşi zise ea, încântată, ca de fiecare dată când redescoperea acest lucru. Adi nu i se mai păru un dobitoc odios, nici măcar ridicol nu-l mai văzu. Îi era drag, îi era simpatic. Era fericită şi iubea pe toată lumea. Simţea nevoia s-o dovedească, să facă

ceva exemplar. Era sigură că orice faptă mare i-ar fi reuşit acum. Iubirea ei căpăta proporţii cosmice. O generozitate imensă, o nevoie de sacrificiu fără margini…

Totuşi, dacă ar fi întâlnit acum un cunoscut pe drum, ar fi fost foarte deranjată de prezenţa acestuia şi, măcar în gând, l-ar fi bombănit pentru întreruperea brutală a stării de extaz pe care ea o trăia, dar pe care nu putea să o comunice. Îi era poate teamă de indiferenţa celorlalţi sau de reacţii batjocoritoare de genul: „Ce-ai, fă, eşti nebună?”. Nu avea destul curaj şi îi era ruşine de asta. Cheia ultimă a vieţii era curajul. Da, curajul de a paria pe Dumnezeu, curajul de a trăi, de a iubi, de a fi liber, de a crea. Toate astea comportau riscuri extreme. Era o chestiune de voinţă. Trebuia să-şi controleze voinţa, să creeze o voinţă nouă, puternică, eliberată de instincte. Ar fi acţionat numai în lumina clară, revelatoare a conştiinţei.

Isabelle era cât pe-aci să treacă de chioşc, când îşi aduse aminte că plecase să cumpere ţigări şi se opri brusc. „Ce distrată eşti, fă, proasto, hăbăuco, nu mai ştii ce faci!” se apostrofă singură, prefăcându-se supărată pe ea însăşi, de fapt încântată să constate că acordase atât de puţin interes cumpărării ţigărilor şi că se lăsase absorbită de alte lucruri.

— Bună ziua. Un pachet de Monte Carlo, ceru Isabelle. Vânzătorul se căţără pe un scaun ca să-l ia de pe raft şi îl aduse, ţinându-l strâns în mâna stângă. Isabelle observă că-i lipseau toate degetele de la mâna dreaptă. „Ce vânzător ciudat!” se gândi ea. „N-are degete. Mă întreb cum s-o descurca. E o slujbă grea pentru el.”

— Vă place Monte Carlo, domnişoară Isabelle?

Ea tresări, auzindu-se strigată pe nume. Vocea vânzătorului era hârâită, dar plăcută şi uşor alintată. Pe ferestruică apăru un cap vesel, acoperit cu o scufie în carouri maro şi albastre, cu un ciucure mare, albastru şi pufos. Faţa părea, în acelaşi timp, şi copilăroasă şi bătrâncioasă. De sub sprâncenele stufoase şi împreunate o priveau vioi doi ochi mici, rotunzi, vii, atât de scânteietori încât păreau înlăcrimaţi. Isabelle sesiză că vânzătorul era de-o statură foarte mică. „Săracu’, după ce că n-are degete, mai e şi pitic”, îl deplânse ea. Înfăţişarea piticului, locul unde îl întâlnise, ocupaţia lui, faptul că-i cunoştea numele, toate o intrigau, le găsea bizare.

— M-am obişnuit cu el, răspunse totuşi la întrebarea piticului.

Dar de unde mă cunoşti? se interesă ea.

— Ştiu o mulţime de lucruri, zise piticul cam echivoc. Să zicem că sunt bine informat. Mai exact, ştiu să mă informez.

Isabelle îi aruncă o privire nemulţumită de răspuns. Piticul schimbă vorba:

— Am înţeles că vrei să fii mai curajoasă, i se adresă el la per tu, cu un ton familiar. Isabelle tresări din nou, surprinsă.

— Nu ştiu de unde aţi aflat asta dar, într-adevăr, adineaori, mă gândeam că mi-ar plăcea să fiu mai curajoasă, recunoscu ea.

— Ei, ce te reţine? o provocă el.

— Nu ştiu… Poate o anumită comoditate. Exerciţiul de voinţă presupune efort. Apoi mai sunt şi unele prejudecăţi de care mi-e greu să mă dezbar, adesea prefer să le tolerez decât să lupt împotriva lor, mi-e lene, să spun drept.

— Ei, dar merită să lupţi un pic.

— Da, aşa cred.

— De ce ţi-e teamă? o interogă piticul, privind-o cu ochi sfredelitori

— A, de multe: de oboseală inutilă, de gura lumii, de ridicol, de riscuri, de incertitudini.

— Teama de ridicol inhibă acţiunea. Între un Don Quijote şi un Oblomov, îl prefer pe primul. De fapt, curajul – ca dominare a fricii (pentru că, bineînţeles, nu există curaj în absenţa fricii, altfel e cel mult inconştienţă) – curajul adevărat apare doar atunci când eşti conştient de pericol. Hm, cum spuneam, curajul învinge până la urmă ridicolul. Are în el ceva sublim, ceva care trece dincolo de instincte, ceva care depăşeşte chiar condiţia umană şi care ne apropie de Dumnezeu. Chiar în forma sa mai vulgară, teribilismul, curajul are ceva sublim: îţi învingi teama, poate chiar instinctul morţii, chiar dacă, în faza asta, nu eşti capabil de o cântărire a nevoii de a comite fapta respectivă. Curajul oscilează poate între vitejie şi teribilism. Prefer teribilismul apatiei, indiferenţei, pasivităţii.

— Don Quijote putea să facă ceva mai bun decât să înfrunte leul eliberat din cuşcă. Gestul lui a fost util doar pentru a-şi demonstra curajul. A fost un gest egoist.

— A fost o autoverificare. A trecut-o cu bine. E de admirat.

— A fost un gest absurd. Leul putea să-l mănânce și, gata, l-ar fi privat pe Don Quijote de posibilitatea de a mai face în viitor fapte bune. Dar, ce să zic, a avut noroc. N-ar trebui să mizăm pe asta, ci ar fi bine să gândim critic, să putem face o evaluare a consecinţelor faptelor noastre.

— În principiu, da. Eu însă rămân la părerea mea că întotdeauna, curajul, în orice formă a sa, e, într-un fel, de admirat.

— Într-un fel, sublinie Isabelle.

— Doar dacă ai curaj poţi să schimbi lumea odată cu tine. Dintr-un anonim devii cavaler vestit. Dintr-o ţărancă şleampătă – cea mai frumoasă prinţesă. Cârciuma se preschimbă în castel, iar curvele în prinţese. Dacă ai curaj să vezi lumea altfel, ea se transfigurează, devine paradis. Lumea este ceea ce tu vrei să fie. Asta nu înseamnă autoiluzionare, ci curaj de a trăi liber, de a iubi şi de a crea. Înseamnă voinţa de a transpune idealul în realitate, de a actualiza potenţialul bun al lucrurilor. Orice bărbat poate fi un cavaler. Orice femeie poate fi o Dulcinee fermecătoare. Orice casă poate deveni un palat. Și orice târfă poate ascunde în ea o prinţesă. Paradisul poate fi aici, pe pământ. Suntem liberi să decidem dacă vrem sau nu, aici și acum, să trăim în paradis și să aducem împărăţia lui Dumnezeu pe pământ. În general, oamenii nu ştiu sau refuză să recunoască acest lucru. E nevoie de curaj ca să-ţi asumi această misiune. Curaj de a te schimba și de a transforma lumea odată cu tine. Trebuie să fii combativ.

— Da, dacă poţi schimba ceva. Dacă totul e o iluzie şi cazi în mrejele mayei, vrăjitoarea cosmică?

— Dacă… dacă… În orice caz, merită riscul. A, știi povestea clientei mele, Olguţa?

Isabelle dădu din cap că nu.

— Olguţa era o fire pasivă, începu pe un ton sfătos piticul. Nu făcea nimic. Îi era mereu teamă de ce o să zică lumea. Nu vroia să se râdă de ea. Într-o zi, Olguța noastră se apucă de citit „Don Quijote" și după ce termină, ce crezi, luă o decizie teribilă. Nici mai mult, nici mai puţin, Olguţa se hotărî să-şi aleagă o profesie neobişnuită, spre disperarea părinţilor: vru să se facă şi ea prinţesă! Din acel moment, Olguţa deveni diafană ca o adiere, plutea uşor de-a lungul drumumului ca o magnolie albă; pielea i se făcu străvezie şi strălucitoare, părul îi crescu lung şi unduitor, până la călcâie, irizând lumina îndepărtată a

unei alte lumi şi învăluind-o ca un halou. Într-o zi, Olguţa coborî în canalul în care se adăpostiseră câţiva aurolaci. Un abur luminos ieşi dinăuntru. Câţiva curioşi fură tentaţi să intre sau măcar să arunce o privire. Cei mai curioşi avură ocazia să observe că într-o sală enormă cu pereţii încrustaţi cu pietre preţioase, în lumina feerică a candelabrelor, se dădea o masă împărătească. O muzică divină răsuna din toate părţile… Vocea piticului căpăta din când în când accente solemne, însă privirea sa rămăsese iscoditoare şi ironică. Ei, ce zici? Îţi place povestea mea? Părea ghiduş chiar atunci când era sincer emoţionat.

— Da, e interesantă. Mi-a plăcut s-o ascult. Însă, îmi pare rău, mă grăbesc, sunt aşteptată acasă. Sper să ne mai vedem. La revedere!

— La revedere, prinţeso! suspină el graţios, făcându-i semn cu mâna lui lipsită de degete.

Cap. 9. Dans fatal în lumina incendiilor care vor pustii pământul

13 noiembrie 1489, la castel

„Afară e frig şi întuneric. Mă încălzesc la flacăra torţelor. Aici e destulă lumină ca să pot scrie. M-am retras în fortăreaţa mea care cred că va rezista şi unui asediu puternic. Nu mai vreau să mă gândesc la trecut, vreau să uit totul… Ştiu că evit să-mi asum responsabilitatea faptelor mele, dar n-am ce face, povara lor m-ar apăsa prea tare, prefer să le uit. Totuşi, sper ca Dumnezeu să mă ierte, căci puterea Lui de a se îndura e fără de margini. Nu mi-e teamă de pedeapsa veşnică, n-o consider dreaptă, Dumnezeu n-ar arunca asupra omului, care a făcut un număr limitat de greşeli într-o viaţă finită, o condamnare infinită. Îmi pare rău pentru ce-am făcut, dar, mai ales, pentru ce n-am făcut. Cum vor fi oare privite de Dumnezeu faptele pe care ar fi trebuit să le împlinesc, dar pe care nu le-am făcut? Adesea sunt urmărită de spectrele lor ca de nişte copii avortaţi care îşi strigă dreptul la viaţă. Şi ce am făcut e pervertit, stă sub semnul păcatului. Uneori sentimentul de vinovăţie e atât de sfâșietor că abia îl pot îndura şi atunci sunt ispitită de linişte morţii eliberatoare. Dar pot eu şti ce e dincolo?

Trebuie să-mi ispăşesc greşelile prin căinţă, oricât de mult m-ar

durea… Toată viaţa am făcut experimente periculoase cu consecinţe de atâtea ori tragice. Poate că totul a pornit de la dorinţa de a juca, *homo ludens* a fost puternic în mine. Treptat am mărit miza, am pariat din ce în ce mai mult, am supralicitat, iar nevoia dementă de a câştiga m-a făcut să pierd totul, poate şi sufletul. Ce voiam să câştig? Nu ştiu, măcar o rundă, o repriză a marelui joc. Voiam să obţin o victorie efemeră care mi-ar fi dat senzaţia că am trăit efectiv, că am încetinit înaintarea morţii. Jucam din teamă de moarte, pentru a învinge neantul, voiam să sfidez nimicul atotcuprinzător şi veşnic preţuind frivolitatea fragilă şi fermecătoare a unor lucruri care îmi atestau existenţa. Aş fi vrut să zic: am fost aici cândva, am făcut ce-am putut, am luptat cu moartea.

Dar am mers prea departe. M-am jucat cu obiectele, cu plantele, cu animalele, cu oamenii, l-am provocat chiar pe Dumnezeu. Am ajuns să fac experimente sadice pe oameni. Devenisem de o curiozitate bolnavă. Voiam să duc lucrurile cât puteam de departe, testându-le limita de suportabilitate. Nu mai visam să dau o replică neantului, doream să ştiu tot ce se putea şti, nu din sete de adevăr (pentru că n-am fost sigură niciodată de el), ci dintr-o pornire exhaustivă, din curiozitatea maladivă de a afla totul, din nevoia obsesivă de a experimenta, poate şi din plăcerea secretă şi perversă de a abuza puţin de puterea pe care o deţineam. Era o formă vicioasă a dorinţei de *a trăi.* Probabil că una din greşeli a fost că n-am căutat adevărul aici pe pământ, nici n-am riscat să pariez pe el; îl ignoram, nu acordam vieţii niciun adevăr; pentru mine, singurul adevăr, terifiant şi implacabil, era moartea.

Doream să aflu reacţiile oamenilor din pură curiozitate. Dar pentru a-mi justifica într-un fel atitudinea, mi-am zis că încerc să scot oamenii din indiferenţă, din apatie, din banalitate, că-i zgâlţâi puţin, că-i postez în faţa problemelor grave de viaţă şi de moarte, că-i trezesc din hibernare punându-i în situaţii surprinzătoare. Preferam să mă urască decât să fie indiferenţi. Aşteptam din partea lor o opoziţie, o zvâcnire de demnitate; rareori am văzut-o. Sau aşteptam o deschidere spre probleme, o analiză a lor, o reevaluare. De cele mai multe ori n-am văzut decât frica lor animalică. Acum îmi pare rău. M-am erijat în Dumnezeu, am supus oamenii la încercări. Am jucat şi rolul Diavolului, ispitindu-i. Uneori încercam să mă consolez că iubesc oamenii, de vreme ce îi sustrag de la Dumnezeu sau Satana şi-i iau pentru mine. De fapt, n-am ştiut să iubesc…

Piticul reaprinde o torţă care s-a stins. Prezenţa lui aici mă linişteşte oarecum. Aş vrea să nu mai plece niciodată. Mă priveşte galeş, cu ochii lui mici, negri, vioi, atât de strălucitori de parcă ar fi mereu în lacrimi. Mă mângâie uşor pe obraz cu mâna lui lipsită de degete. Am atâta nevoie de un prieten…

Mi-e dor de ninsorile de altădată, de pâinea caldă şi rumenă coaptă în casă, de poveştile bătrânilor… Mi-e dor de lumina aurorală a copilăriei…

O lume pierdută… *Où sont les neiges d'antan*?”

*

19 iunie 1939, Budapesta

„Sunt îndrăgostită, îndrăgostită, îndrăgostită! Îmi vine s-o strig în gura mare pe stradă, în piaţă, oriunde. Dacă până mai ieri îmi făceam griji în legătură cu siguranţa personală şi chiar a familiei din îndepărtatul meu sat basarabean, dacă mă rodeau unele incertitudini de ordin politic, social şi economic, acum nu-mi mai pasă de nimic. Exagerez, dar, în mare, sunt fericită. Dragostea a lărgit lumea în jurul meu, aş putea să mă duc oriunde. Mă simt liberă, neîncorsetată de nimic, uşoară ca un fulg. Cred că, dacă m-aş concentra un pic, aş putea să zbor. Am început să simt toate lucrurile aproape. Vin toate spre mine, foarte aproape, prietenoase, comunicative, familiare, fără a fi indiscrete. Am început să vorbesc cu câinii vagabonzi, cu copacii, cu pietrele de pe caldarâm. Am redescoperit limba păsărilor.

Ieri după-amiază ne-am întâlnit în secret şi ne-am plimbat puţin, cu discreţie, prin oraş. Dar, deodată, am înţeles că nu are sens să ne ascundem, iubirea ne îndemna, irezistibil, la exhibiţionism, simţeam nevoia să ne afişăm în public, să ştie lumea întreagă despre noi. Dragostea face ca orice riscuri să pară meschine.

Ne-am oprit pe Podul cu Lanţuri şi am privit Dunărea. Apa estompa contururile dure, reflecta o lume fluidizată, muzicală, o lume graţioasă şi fragilă de peisaj impresionist. Culori nemaivăzute, din alte lumi, fulgerau pentru o clipă suprafeţele de cristal, transformându-le în focuri trecătoare. Stropi strălucitori se învârteau într-un dans halucinant. Deasupra, norii albi, pufoşi, aromaţi ca vata de zahăr,

păreau atât de aproape… încât aş fi putut muşca din ei. Mă ţinea în braţe. Fără să ne pese de nimeni, ne sărutam.

Seara am cinat la restaurant şi am dansat. Are o graţie înnăscută. Şi e atât de elegant, de fin, de curtenitor… În braţele lui mă simt protejată, ferită de primejdii. Mă iubeşte atât de mult că ar accepta orice din partea mea fără a-mi face cel mai mărunt reproş, delicateţea lui e fără margini. E inteligent, are simţul umorului şi are spirit de iniţiativă. Ar face orice pentru mine, nu mi-ar cere nimic, recunoştinţa lui pentru simplul fapt că exist este infinită.

În lumina candelabrelor, i-am admirat statura înaltă, zveltă, braţele puternice şi ocrotitoare, bărbia voluntară, părul negru, ochii de un albastru închis cu reflexii violet, atât de adânci… Vederea lui mă ameţea mai mult decât dansul. Degetele lui fine şi lungi ca de pianist şi le trecea din când în când prin părul meu, electrizându-l. Stropi diafani de şampanie pluteau în aer.

Îmi vorbeşte mereu de miracole. Nu încetează să se mire de întâmplarea de a ne fi întâlnit, i se pare un miracol neasemuit. Lumea noastră e un tărâm al miracolelor asediat însă din toate părţile. Amândoi vedem asta. Suntem și implicaţi în atâtea… Înăuntru trăim fericirea cea mai mare a vieţii noastre. Afară lumea alunecă spre catastrofă. Dar putem fi oare mai departe fericiţi când în jurul nostru totul se năruie?…

Uneori mi-e teamă că fericirea noastră nu e decât un vis din care aş putea să mă trezesc brutal într-o zi. Totuşi, ceva îmi spune că dragostea îi poate conferi chiar visului realitate… Târziu (dar meilleur plus tard que jamais!), după ce am greşit atât (iremediabil?), am pariat pe dragoste.

Îmi vin în minte iar cuvintele lui Luther: „Hier stehe ich, ich kann nicht anders, Got helße mir”. Am ales drumul, Dumnezeu mă va călăuzi. Afară, în lumină. În lumina incendiilor care vor pustii pământul.

*

marţi, 29 iunie 1995, București

Something in the way… Sunt mulţi copaci până la malul mării.

Copaci albaştri şi roşii. Vinişoare albastre şi roşii. Insinuant, nesfârşit freamăt de frunze. Halucinantă învârtejire a capilarelor. Plonjează în masa amorfă, clocotitoare: urlă, se împing, se calcă-n picioare unul pe altul. Ochii tăi de spectator sictirit, sateliţi scoşi de pe orbită, pierduţi în nemărginirea Indiferenţei. Ochii lor – antene parabolice care transmit aceleaşi programe lipsite de substanţă, anoste şi gălăgioase care deja te plictisesc de moarte. Și totuși, încearcă, privește!

Sănătate nesănătoasă. Zumzetul neîntrerupt al organelor. Birocraţie. Sucul hrănitor suind arborescent prin trupurile acestea străvezii, cioburi din Marea Clepsidră a Lumii. Soma! Râzi? Vanitas vanitatum et omnia vanitas. Și totuși se aud clopote la unison. Lumea intrată în rezonanţa tânguirii, tânjirii absolute. Tânjeşti tu. Tu. Mesaj reflectat. Nu mai e nimeni care să refracte mesajul, ţi-e teamă. Tu. Sunt mulţi copaci până la malul mării.

E îngrozitor, îmi vine mereu să vorbesc (în jurnal!) la persoana a doua singular, începe chiar să sune mobilizator. O aglomerare de cuvinte mari (Fiinţa, Absolutul, Totul to on he on, Esenţa, Transcendentul – Imanentul, Subiectul – Obiectul, Umanismul…) – metafizica. Jonglăm cu sfere de cristal incasabil. We have a good time but, after a while, we'll feel a pain in our hands. Și poate că nu ne vor durea doar mâinile, ne va obosi și mintea, ne va durea și inima. Și vei spune: „dau globurile de lumină ale lumii pe o ghitară”. Vei schimba sferele de cristal pe o ghitară. „Still my guitar gently weeps”. Cufundare în muzică. Universalia ante rem. Absorbţia fiinţei şi a Fiinţei.

Ţi-e teamă iar că ai să te pierzi. Nu vrei să te pierzi, nu mai vrei să renunţi la Tine, ţi-au trecut crizele masochiste, vrei să te regăseşti şi, mai mult, să ŞTII că te-ai regăsit. Nu să renunţi la subconştient şi la inconştient, ci să pătrunzi adânc în ele, să le deconspiri toate secretele, să cunoşti totul ştiindu-te pe Tine, să te pătrunzi de Tine, să nu te mai pierzi niciodată, să fii mereu treaz, conştient. Gnoza. Obsesia conştiinţei. Apoi, din nou, teama. Teama de epuizarea misterului. Teama de real. „Realitatea e ruina unui basm”. Nevoia de a te cufunda în mister, drogul tău cel de toate zilele, halucinantă taină care ascunde poate absurdul lumii. Maya, vrăjitoarea cosmică. De ce să-i destrami vălul amăgitor?

Nu suporţi nici măcar gândul că DINCOLO nu e nimic. Neantul. Nu te mai gândi la asta. Trăieşte! Fără un punct de reper? Axis mundi? Să te reîntorci la metafizică, măcar aşa, pentru a-ţi umple timpul şi pentru a nu uita să speri? Sau la teologie? Sau la religie? Sau…

Imposibilitatea de a fi în afara speranţei. Nu există pesimişti absoluţi. În ciuda inscripţiei de la poarta infernului: „Lasciate ogni speranza", osândiţii încă mai speră. Orizontul unei aşteptări nesfârşite. Speranţe vagi, fără finalitate. Infernul lui Ferrante. Speranţa, poate legitimă, însă care pare ilogică, absurdă pentru că rămâne, de atâtea veşnicii, fără răspuns…

Sunt mulţi copaci până la malul mării. Cerul amurgului lipsit de bufniţe hegeliene. Mi-e teamă că nu mai ajung să văd luna răsărind din valuri.

*

1 aprilie 2015, Bucureşti

Sentiment acut al putreziciunii. În jurul meu simt miros de mort. Îl inspir adânc cu o voluptate bolnavă. N-am curajul să deschid ochii. Dacă m-aş putea privi mai de aproape aş vedea viermi ieşindu-mi din piele, nesătui și plictisiţi, pregătindu-se să plece în căutarea unui alt cadavru.

Nu îndrăznesc să mă uit în oglindă. Am senzaţia că fiecare rid se deschide ca o fantă, descoperind o lume subterană din care ies la lumină înfometate, salivând de poftă, cohorte dezmăţate de monștrii.

Încerc să mă consolez cu ce mi-a spus azi Dan: că sunt foarte frumoasă şi că la 39 de ani arăt cu 10 ani mai tânără. Totuși azi e 1 aprilie şi întreaga viaţă mi se pare o păcăleală.

„Hei, Ela, trăieşti o aventură, duci o viaţă intensă, periculoasă, cu senzaţii tari. Ce mai vrei?" îmi spun. Este ceva. Picătura chinezească a singurătăţii. Nesfârșita, ucigătoarea singurătate. Acasă nu-l găsesc pe soţul acela enervant, tolănit pe canapea la TV, trezindu-se doar din când în când ca să ordone absent să i se aducă micul dejun la pat şi pe care eu să-l muştruluiesc tot timpul şi să-l trimit la muncă, administrându-i pedepse ca spălatul lucrurilor, ștersul prafului sau făcutul pieţei. Nu găsesc nici copiii aceia obraznici şi nesuferiţi care,

atunci când mă întorc de la serviciu, să-mi iasă în cale, mânjiţi din cap până-n picioare şi să mă îmbrăţişeze cu mâinile lor unsuroase. Nu găsesc soacra aceea sâcâitoare şi absurdă care să mă bată la cap toată ziua şi pe care s-o ameninţ cu evacuarea din casă. Uneori tânjesc după aceste mici mizerii ale vieţii conjugale. „Ela, dar tu trăieşti o aventură! Eşti originală, ai ieşit din banalitatea vieţii de «common people», ai evitat pericolul automatismului”, îmi zic. Dar tot eu mă întreb câţi ar prefera aventura solitară a unui naufragiat în larg sau a unui rătăcit în deşert.

La judecata supremă, în faţa lui Dumnezeu, o să mă întrebe:

— Ei, se poate aşa ceva? Cum ai ajuns în halul ăsta, Ela? Ce s-a întâmplat? o să se holbeze la mine un judecător obez şi vesel.

— Am fost păcălită, o să mă scuz, legănându-mă de pe un picior pe altul.

— Hm, cine a putut să te păcălească? va zice el căutând cu o neîndemânare comică un ton moralizator. Din când în când va ronţăi chipsuri şi-şi va şterge degetele lipicioase de togă.

— Timpul.

— Cum aşa?

— Uite-aşa. Îmi apărea când mai mare, când mai mic decât trebuia. Îmi ziceam că mai e destul timp sau, dimpotrivă, că nu mai e timp să fac cutare lucru. El făcea exerciţii de contorsionism şi eu îi preluam, cu stângăcie, mişcările, în loc să aplaud sau să fluier, în loc să arunc pe scenă flori sau ouă stricate.

Azi l-am arestat. De ce oare oi scrie despre asta? S-a întâmplat ceva?

Am operat doar atâtea şi atâtea arestări. De fiecare dată îmi spun că fac asta doar temporar, mă autosugestionez chiar, că e ultima oară. Îmi spun că nu se putea altfel, nu aveam altă soluţie decât să mă infiltrez şi să par că le fac jocul. Să lucrez subtil din interior. Izolarea externă e adâncită zi de zi, ne separăm de lume tăind toate legăturile, „Cel mai şi cel mai” şi-a făcut în inima lumii, ciopârţind-o, o fortăreaţă cică inexpugnabilă, „cuibuşorul lui de nebunii”… Nu m-am opus până acum direct, pe faţă, nu din laşitate, ci din credinţa că pot proceda altfel, că pot fi mai utilă pătrunzând în interior şi lucrând abil. Ca să avansez repede, am fost zeloasă. Totuşi am sentimentul că m-am

compromis iremediabil. Mă apasă şi o senzaţie de culpabilitate. Nu ştiu dacă am voie să ucid în numele unei idei. Am impresia că am mers prea departe. Şi ce ironie! Îi arestez, îi torturez şi îi omor pe cei pe care urmăresc să-i glorific şi să-i impun ca eroi după ce va cădea „Cel mai şi cel mai”.

Azi l-am arestat. Pe strada Theodor Aman. Cu o seară înainte, după ce am făcut dragoste, în patul cald și șifonat, învălătucit în cearşafuri, cu o mutră de patrician roman, serios şi amuzant în acelaşi timp, m-a cerut de nevastă. Am râs, n-am spus nimic.

Astă seară l-am lovit cu brutalitate, l-am călcat în picioare, i-am strivit buzele cu pantofii mei cu toc înalt, savurându-i gemetele. De unde atâta plăcere perversă? Doamne, simt nevoia să îngenunchez, dar, vai, nu pot îndoi genunchii.

N-am văzut în ochii lui nicio umbră de reproş. Ochii lui m-au privit sfâşietor de plini de dragoste. Dragoste pură, necondiţionată. Şi eu, eu m-am simţit umilită de puterea lui de a iubi şi am devenit din ce în ce mai feroce în agresivitatea mea. Mi-am pierdut controlul.

Acum repet în neştire: l-am arestat, l-am arestat, l-am arestat… Nu-mi vine să cred. Nu pot să realizez că am făcut asta. Poate nu am avut decât un coşmar. O să-i dau telefon şi o să trec pe la el în seara asta. Vom vorbi, vom asculta muzică, vom face dragoste. O să iau şi o sticlă de şampanie. O să-i spun că accept cererea în căsătorie şi vom începe să discutăm despre modelul de verighetă, despre cununiile civilă şi religioasă, despre restaurant, program, meniu şi numărul invitaţilor. Voi avea o roche de mireasă cu o trenă enormă care va acoperi cartiere întregi… Te iubesc, te iubesc…

Aberez, îmi caut compensaţia în vise…

Totuşi sunt laşă.

Şi nu ştiu dacă „timpul mai are răbdare”…

Ela dată: marţi, 29 iunie 1995 şi scrise dedesubt: „fragmente din povestea mea aşa cum îmi imaginez că a fost şi va fi”. La sfârșit, scrise o mică notă prin care ultimul fragment era anulat și înlocuit cu nunta: „Azi, 17 iunie 2003, m-am căsătorit cu el. Încă nu-mi vine să cred. Nu-mi dau seama prea bine, dar trebuie să fiu nespus de fericită. În timp, filtrând deliciile fiecărei clipe, convingându-mă mereu de existenţa lor, voi deveni tot mai conştientă de fericirea mea.”

„Aşa vreau să se termine, aşa, neapărat aşa” îşi zise Ela zâmbind printre lacrimi.

Cap. 10. Urmează-ţi setea... de realitate! Români primitori cu potăi flocoase şi o piaţă colorată, cu fluturi de aur pe tarabe

— Am o sete nebună de realitate, zise Dayan, cuprinzând mijlocul Isabellei şi încercând discret să-i desfacă fermoarul de la blugi.

Isabelle îi luă uşor mâna şi i-o mută ceva mai sus pe pântec, împletindu-şi degetele cu ale lui.

— Ai putea să vorbeşti şi tu mai direct. Poţi să spui: vreau să facem dragoste, ce zici? Să ştii că prefer, la urma urmei, chiar varianta: hai să ne f... Când sunteţi cu o femeie, pentru voi, bărbaţii, asta e singura realitate, îl tachină ea.

Dayan trase un scaun şi se aşeză, ţinând-o pe Isabelle pe genunchi şi jucându-se cu părul ei.

— Nu glumesc, scorpie intratabilă ce eşti, şopti el tandru, răsfirându-i părul şi sărutându-i gâtul alb şi delicat. Nu glumesc de loc. Mi-e sete de realitate. Vreau să ies pe stradă şi să vorbesc cu oamenii... Am poftă să bârfesc pe cineva. Nu prea am pe cine, din păcate, în afară de tine. Vreau să văd lumea din jurul meu. Să fac bătături de atâta mers. Vreau să fac piaţa.

— A, asta da, se grăbi să-l aprobe Isabelle, gata oricând să încurajeze asemenea iniţiative.

— Păi, atunci mă duc.

— Acum? Parcă voiai să faci altceva, se pisici Isabelle.

— Vezi, noi, bărbaţii, n-am avea nicio vină. Voi înţelegeţi greşit. Am să plec chiar acum.

— Şi mă laşi singură?

— Nu te îngrijora, scorpie panicată, n-o să te părăsesc.

— Dayan, ce ştii tu despre lumea asta? N-ai experienţă. Poţi să păţeşti cine ştie ce.

— Ei, hai să nu dramatizăm. Mă duc la piaţă. Eventual mă mai plimb puţin prin jur. Fii liniştită. Mă întorc repede, promise el.

Isabelle zâmbi neîncrezătoare.

*

Dayan o luă înainte, pe linia tramvaiului, spre piaţa Traian. Era încântat să simtă pământul sub picioare. Din când în când îi ieşea în cale câte o groapă peste care sărea, luându-şi avânt şi bucurându-se ca un copil. Dacă vedea vreo băltoacă, n-o ocolea, ci o lua de-a dreptul prin ea, lipăind şi împroşcând apa în toate părţile. „O să mă întorc acasă murdar ca un porc”, îşi zise plin de satisfacţie. Simţea nevoia să se caţere în copaci şi să se legene de crengi, să le ronţăie frunzele ca o omidă gurmandă şi să scrijelească scoarţa arborilor semnându-se, lăsând mesaje Isabellei sau scriind „Dayan & Isabelle” în interiorul unei inimioare strâmbe şi săgetate. „Numele proştilor pe toţi pomii”, îşi zise, încercând să se abţină, totuşi încă tentat să facă gestul acela încântător de stupid. „Şi poate mai vine să se pişe şi-un câine…”

Aerul era cald şi uscat. Lui Dayan i se făcu sete. În stânga lui se afla o casă mare de piatră cu doi leandri la intrare şi cu grădină de legume. Prospeţimea straturilor de zarzavat răcorea un pic aerul verii. Dayan îndrăzni să bată la poartă şi, cum nu răspunse nimeni, îşi luă inima în dinţi şi intră. N-apucă să facă doi paşi că-i taie calea o arătare: o potaie mică, jigărită şi zburlită lătra asurzitor, sărind şi scuturându-se ca electrocutată.

— Cuţu, cuţu, fii cuminte, încercă Dayan să câştige simpatia javrei, tot gândindu-se dacă merita să rişte să întindă mâna pentru a o mângâia. „Ăsta mi-o hăpăie pe loc”, îşi zise, hotărându-se să nu facă gesturi imprudente. Hai, cuţu, cuţu, fii cuminţel. Dayan zâmbi timid şi neconvingător. Animalul lătra din ce în ce mai tare, scos din minţi.

Alertaţi de urletele câinelui, ieşiră din casă un bărbat doar în maieu şi izmene, la fel de flocos ca şi potaia şi o femeie nepieptănată, cu o figură îngrozită, îmbrăcată cu un tricou roz, o fustă înflorată şi cu nişte şlapi enormi în picioare. Femeia şuşotea ceva la urechea bărbatului, tot trăgându-l de mână şi încercând să-l reţină lângă ea. Părea disperată că nu-l poate convinge.

— Stai, fă, nu mă mai cicăli, să văd ce vrea omu’. Ţi-a intrat în cap că vine hoţii. Nu vine ei ziua. Li-i frică şi din cauza la câine. Apoi, ăsta-i pletos, în blugi. Poate-i de la televiziune, ne dă şi pe noi pe post, zise bărbatul, străduindu-se să o calmeze pe femeia care arăta, în

continuare, isterizată.

— Apolodor, ssst, gura, tacă-ţi botu', fire-ai a dracu' de javră ce eşti! strigă bărbatul, transferându-şi interesul de la femeie la potaie şi încercând, de asemenea, s-o potolească. Javra mai tremură puţin şi mai mârâi un pic, încă nelămurită şi bănuitoare. Apoi, epuizată de atâta efort, se întinse la soare şi adormi buştean.

— Ce vrei, domn'e? i se adresă bărbatul lui Dayan. Vorbea normal. Adoptase un ton neutru pe care însă Dayan îl găsi brutal şi comic.

— Mă scuzaţi că vă deranjez, începu politicos Dayan, dar mi-am permis să intru în curtea dumneavoastră ca să vă cer ceva…

Aici Dayan făcu o pauză mai lungă, neputându-se hotărî dacă era necesar să deconspire motivul venirii sale. Prin şlapii uriaşi se vedeau labele mari şi umflate ale femeii, cu unghiile vopsite în roz bombon. Femeia înaintă tiptil, cu grijă, târându-şi picioarele umflate de varice. Se opri cam în dreptul câinelui care zăcea lat, la soare, gata să-l reanimeze în caz de primejdie.

— Mi-a fost sete, îndrăzni Dayan. Voiam să vă rog să-mi aduceţi, dacă se poate, un pahar cu apă.

Un timp nimeni nu zise nimic. Lui Dayan clipa i se păru teribil de lungă. Toţi erau uimiţi. Deodată, femeia începu să se agite şi să ţipe. Trezit cu o lovitură de picior, câinele lătra din nou cu aceeaşi furie de la început. Dayan se trase câţiva paşi înapoi.

— Fire-ai al dracu' de bagabont, chem poliţia, strigă femeia. Ţi-am spus io, Nelule, să mai zici că nu ţi-am spus! Ţi-am spus io să nu dai drumu'n casă la toţi golanii, dă-l afară! Apolodor, şo pă el!

Bărbatul înaintă spre Dayan şi-l prinse de gât, sugrumându-l:

— F… – ţi mama ta de golan nenorocit! Dai buzna-n casele oamenilor, derbedeule! Ţi s-a uscat gâtu', e *Săniuţa* la taraba de peste drum, împuţitule!

Câinele sări asupra lui, lătrînd ca ieşit din minţi. Cu un efort, Dayan izbuti să se smulgă din mâinile bărbatului şi o rupse la fugă.

„*L'hospitalité roumaine*", îşi zise Dayan, ajungând în stradă şi oprindu-se să-şi tragă sufletul. Zâmbi amar.

Observă apoi că blugii se rupseseră în zona genunchiului. „Un câine cu simţ estetic. Mi-a aranjat blugii de parcă i-aş fi luat de comandă", se amuză el. „O, ce marfă de ruptură. Are şi contur. E tivită

cu roşu”.

*

Pe drum, lui Dayan îi veni să cânte şi începu să fredoneze întâi încet, apoi din ce în ce mai tare: „*Les vieilles de notre pays ne sont pas des vieilles mauroses / Elles portes des bonettes roses*…”. Brusc se opri. Adjectivul „roz” îi făcea rău, îi provoca greaţă. Pentru o clipă revăzu în minte labele mari şi umflate, cu unghii vopsite în roz ale femeii isterice.

Ajuns în piaţă, Dayan fu izbit de pitorescul locului. În faţa lui se desfăşura o lume pestriţă şi agitată. O lume în culori vii, ţipătoare, o lume de cioburi de sticlă sclipitoare, o lume orbitoare. Clienţii alergau încoace și încolo, cuprinşi de neastâmpăr, târguindu-se şi nehotărându-se să cumpere. Femei cu părul prins în agrafe aurii în formă de fluture, cu unghii roşii, scorojite şi murdare, îmbrăcate cu tricouri cauciucate multicolore şi cu colanţi lucioşi fosforescenţi, încălţate cu espadrile chinezeşti cu mărgeluţe cusute cu fir de aur şi de argint, își lăudau cu voci ascuţite legumele de pe tarabe. Un ţăran bătrân şi bărbos, puţin adus de spate, scotea din când în când din spatele tarabei o sticlă cu un lichid incolor din care sorbea adânc, plescăind zgomotos din buze şi ştergându-se la gură cu mâneca decolorată şi soioasă. Câteva babe bârfeau, în aparenţă nepăsătoare faţă de clienţi; din când în când aruncau în jur câte o privire şireată, iscoditoare.

Nişte ţigani dansau din buric în dreptul tarabelor, strivind seminţe între dinţi şi scuipându-le coaja. Dansau cu picioarele goale în noroi, în ploaia de confetti a cojilor de seminţe, etalându-și ghiulurile masive de aur. Din casetofoanele date la maximum se auzea: „Magdalena, Magdalena…” Erau şi tarabe unde se vindeau pixuri, creioane, gume parfumate chinezești, pungi imprimate cu scene din filme siropoase, săpunuri şi deodorante ieftine, clame de păr aurii şi argintii încrustate cu imitaţii de perle, napolitane, biscuiţi şi ciocolată turcească. Mirosul de deodorante ieftine se amesteca în procente bizare cu mirosul de transpiraţie şi cu izul de ceapă şi de usturoi. La o tarabă, o femeie ţinea în mâinile ei negre de praf o gogoaşă fierbinte din care înfuleca de zor, cu lăcomie. În dreptul altei tarabe apăruse o chinezoaică îmbrăcată în colanţi verzi lucioşi peste care îşi trăsese o

pereche soioasă de şosete flauşate: era încălţată cu tenişi şi purta o bluză descusută la mâneci, altminteri strălucind de paiete şi mărgeluţe şi avea o coafură à la madame Butterfly.

— A venit Miss Păduche, anunţă cu o voce hârâită o femeie într-o rochie mov franjurată pe care scria cu litere de aur: „Summer Holiday”. Are să se fâţâie şi n-o să cumpere nimic.

— A-mpânzit lumea chinejii ăştia, sâsâi îngrijorată o babă ştirbă, cu un dinte de aur drept în faţă, sticlind orbitor.

— Ne-a potopit chinejii, vine sfârşitul lumii, vesti sumbru ţăranul bătrân şi bărbos şi apoi, ca să uite de ce va să vie, sorbi o duşcă din sticla cu lichid incolor.

— Ar trebui să închidă graniţele, să nu le mai dea voie să vie în ţară, zise un bărbat guşat, cu un început de chelie. Părea să fie unul dintre liderii de opinie, căci părerea lui stârni vii aprobări din partea precupeţilor.

— Aşa, domn’e, ce, aici e raiul păgânilor şi veneticilor? Să stea acasă la ei! se revoltă un bărbat mustăcios cu o şapcă întoarsă cu cozorocul la spate. De nervi, renunţă să mai facă baloane uriaşe şi începu să mestece guma din ce în ce mai repede, plescăind.

— Păi ce, aşa era pe vremea lu’ Nea Nicu, săracu’, Dumnezeu să-l odihnească!? Eram numai între noi. Nu era chineji, turci, tătari, arabi, toată lifta păgână! Era numai de-ai noştri, se lamentă o femeie grasă şi transpirată.

— Poţi să zici că nu era bine? spuse, pe un ton de întrebare retorică, o femeie cu un nas incredibil de coroiat.

— Ce poţi să zici? Era linişte, era ordine, sâsâi aprobator baba cu dintele de aur.

— La noi nu merge, dom’le, decât o mână de fier, să ne ţie bine, decretă guşatul, stârnind din nou zgomotoase aprobări.

— Ce să facem? Noi l-am împuşcat, Dumnezeu ne pedepseşte, încearcă să explice femeia grasă, ştergându-şi cu mâneca pătată stropii de sudoare şi lacrimile de căinţă de pe faţă.

— Aşa ne trebuie, vine sfârşitul lumii! îi asigură pe toţi bătrânul ghebos, grăbindu-se să se consoleze după astfel de declaraţii cu lichidul incolor din sticlă.

Dayan asistă la discuţie amuzat, compătimitor, dezgustat şi revoltat în acelaşi timp. Înţelese că nu avea niciun rost să intervină în

acel moment. Apoi merse de la o tarabă la alta, târguind morcovi, roşii, ardei, castraveţi, mărar, pătrunjel, leuştean, ceapă, usturoi şi altele şi savurând plăcerea negocierii, nemaigândindu-se decât la micile şi niciodată suficient preţuitele bucurii cotidiene.

Un copil alerga desculţ printre tarabe, trăgând după el o minge bumerang învelită în poleială albastră. O pisică albă, cu pete negre, cu ochii mari şi miraţi se tolănise la soare, răsfăţându-se în lumina strălucitoare. Oamenii din piaţă păreau acum fluturi pâlpâitori cu trup oribil de vierme, dar cu aripi nemaivăzut de frumoase.

*

La întoarcere, Dayan fu cât pe-aci să se împiedice de un cerşetor care bara drumul, întins de-a curmezişul pe trotuar.

Era îmbrăcat complet în negru.

— Să trăieşti, maică, să fii sănătos, Domnul să te binecuvânteze! zise cerşetorul precipitat, întinzând o mână înnegrită şi tremurătoare.

Dayan începu să se scotocească prin buzunare, dar nu găsi nimic. Nu mai avea niciun ban la el. În disperare de cauză, scoase o bucată de brânză şi o roşie din sacoşă, întinzându-le cerşetorului şi, totodată prezentându-şi scuzele că nu avea altceva la el. Auzi apoi în urma lui:

— Arză-te-ar focu' de zgârciob împuţit! Ce, mie-mi trebuie de mâncare!? Ce să fac cu astea? Nici măcar nu le pot vinde.

Cerşetorul se opri brusc, înţelegând imprudenţa comisă, dar se consolă văzând că nu era nimeni pe stradă.

Acasă, Isabelle îl aştepta pe Dayan tolănită în fotoliu şi uitându-se la televizor.

— Ei, ce faci, te-ai descurcat? îi zise zâmbind uşor ironic.

— Da, oarecum. Am făcut piaţa. Apropo, ai gătit ceva? se interesă el, zâmbind la fel de ironic. Mor de foame.

— Cu ce să gătesc? se apără ea. Am avut ingrediente?

— Acum le ai. Bucătăria te aşteaptă. Te rog, fii expeditivă.

— Până diseară poate reuşesc să fac o omletă, dar nu pot să promit.

— Ştiu şi eu, poate nici până mâine. Şi eu mor de foame… Auzi, ştii ce, Isabelle, pregăteşte tu nişte sandvişuri cu caşcaval. Mă ocup eu

mai târziu de bucătărie.

— Dayan, eu tai felii groase de pâine. O să ne îngrăşăm ca porcii, se fandosi Isabelle, înfigându-şi ghearele în cămaşa lui şi trăgându-l spre ea ca să-l sărute. Dayan se lăsă să alunece pe marginea fotoliului.

— „Prizonier, prizonier…” fredonă el. Cum cântă Cotabiţă… Are dreptate, zise el şi bufni în râs. Isabelle îi astupă gura cu gura ei, căutându-i limba caldă şi zvâcnitoare şi redescoperind-o ca pe un teritoriu drag, revăzut după mult timp.

— Ştii ce, mă duc să tai pâinea. Fac eu sandvişurile, se hotărî Dayan, smulgându-se cu greu din îmbrăţişarea Isabellei.

— Vezi, asta voiam, zise ea satisfăcută.

— Nu trebuie să mă torturezi pentru asta, se prefăcu supărat Dayan.

— Cum, sărutul meu e o tortură pentru tine? Am crezut că-ţi face plăcere.

— Nu ştii că eu sunt masochist?

Dayan se ridică din fotoliu, pregătindu-se să se ducă la bucătărie. Abia atunci Isabelle remarcă ruptura din dreptul genunchiului. Şi, nu în ultimul rând, petele de sânge.

— Ce-a păţit micul meu masochist? rânji ea.

— Eu? se minună Dayan, având aerul că nu înţelege.

— Cine altcineva?

— Păi, ştiu eu cine? întreabă el inocent, privind-o cu ochii mari şi nevinovaţi.

— Ce-i asta?

— Asta? Nu ştiu. O pată. M-oi fi murdărit. Nu te îngrijora, promit să-mi curăţ singur blugii, încercă el s-o liniştească pe Isabelle. Se temea ca nu cumva, aflând adevărul, Isabelle să insiste să facă injecţii în burtă. Dar mai tare îi era frică să nu se îngrijoreze ea. Voia s-o ferească de neplăceri şi, în acelaşi timp, îşi menaja libertatea de mişcare.

— O pată de sânge, constată limpede Isabelle.

— O fi, surâse Dayan, ridicând din sprâncene şi părând încă neconvins.

— Ce-ai păţit?

— Nimic, m-am lovit. Nu prea sunt atent pe stradă…

— Asta nu e o laudă. Ce-ai păţit? insistă ea.

— Ei bine, m-a muşcat un câine. N-am vrut să-ţi spun ca să nu te sperii şi ca să nu mă sâcâi să fac afurisitele alea de injecţii.

— Păi sigur că trebuie să le faci. Dacă era turbat?

— Nu, nu era turbat; nu era un câine vagabond. Era un câine cu stăpân… Ei l-au asmuţit asupra mea.

— De ce, ce-ai făcut, zăpăcitule?

— Am intrat să cer un pahar cu apă. Mi-era sete.

— Nu puteai să-ţi iei o *Cola* de la un chioşc?

— Sau o *Săniuţa*…

— Cum adică o *Săniuţa*?

— Aşa mi-a recomandat domnul respectiv. Părea convins că asta mi se potriveşte perfect.

— Asta nu are nicio importanţă pentru mine. De ce nu ţi-ai luat o *Cola* sau, mă rog, altceva?

— Am vrut să le testez reacţiile. De fapt, m-am gândit la asta, dar nu prea mult. Mă aşteptam să fiu bine primit. Vorbisem politicos şi nu cerusem decât un pahar cu apă. Nu aveau de ce să mă refuze. Se aflau în situaţia banală de a face o mică faptă bună. N-au făcut-o. M-au tratat ca pe un hoţ ordinar. Ce vorbesc, mai rău. Să-i fi văzut, mureai de râs. Erau toţi zburliţi, ţipau şi săreau ca electrocutaţi. N-am mai văzut aşa oameni isterici, s-au agitat teribil din nimic.

— Le-a fost teamă. Mişună o grămadă de borfaşi şi de criminali. Oamenii nu mai au încredere unii în alţii.

— Oare cum pot trăi oamenii ăştia? N-aş putea trăi fără încrederea mea „naivă”, adică necondiţionată. E o încredere lucidă, conştientă de riscuri, indispensabilă celui care iubeşte, zise Dayan în timp ce Isabelle îi săruta uşor genunchiul rănit. Dayan închise ochii, înfiorat de atingere.

— Aşa e, îi dădu dreptate Isabelle, însă puţini gândesc astfel. O să pici de fraier. Şmecherii nu se înşeală şi nu sunt înşelaţi niciodată pentru că sunt pe fază şi nu se înduioşează se aibă încredere în semenii lor. Şi ştii că la noi cei mai bine cotaţi sunt şmecherii.

— Mi-e milă de şmecheri. Nu ştiu să iubească. Nu-mi inspiră decât compasiune. Pe bune, nu exagerez.

— Atunci trebuie să fii pregătit să ierţi. Orice.

— Absolut orice. Sper să pot. Am început deja să mă antrenez,

râse el, ridicând-o în braţe pe Isabelle până aproape de tavan şi învârtind-o. Hai la masă.

Înfulecară cu poftă fiecare feliuţă de caşcaval, plescăind zgomotos şi lingându-se pe buze.

Isabelle era îndrăgostită şi fericită. Totuşi, era nedumerită, nu înţelegea cum reuşise să supravieţuiască fericirii sale. Înainte îşi închipuise că, dacă îl va întâlni vreodată pe Dayan, va muri pe loc de fericire. Nu se întâmplase aşa. Fericirea ei era şocantă, tulburătoare, dar avea şi o anume blândeţe care o făcea suportabilă.

Cap. 11. În vizită la Olivia: despre cosmos şi despre limite, despre frumuseţea şi fragilitatea lor

Realul nu-l pot primi drept real;
Atunci de ce primesc visul drept vis?
(Bonzul Saigyo)

Alice se plimba prin casă încoace şi încolo. Din când în când tropăia zgomotos sau sărea cât putea de sus, încercând să atingă cu mâna tavanul. Spera c-or s-o audă vecinii şi că, scandalizaţi, vor veni să-i facă o vizită în semn de protest, ameninţând-o că se duc să se plângă administratorului sau că măcar vor bate în ţeavă ori în perete. Nimic nu se întâmpla, cu toate eforturile lui Alice reacţiile întârziau să apară, apartamentele păreau pustii. „S-au dus la mare, la munte. Normal, e vară. Numai eu mă fâţâi ca fraiera prin casă”, îşi zise Alice, enervându-se din ce în ce mai tare. Când auzi telefonul, Alice rămase o clipă buimacă, nevenindu-i să creadă; apoi ridică receptorul şi, ca şi când ar fi fost deranjată de la cine ştie ce activitate importantă, vorbi pe un ton acru şi repezit:

— Alo.

— Alo, bună ziua, mă scuzaţi că vă deranjez, aş putea vorbi cu Alice? se auzi o voce caldă şi tremurătoare, vizibil intimidată de tonul interlocutoarei.

— Cine e la telefon?

— Su-sunt eu, Sandu, se bâlbâi el.

— A, tu erai, puiuţ? zise Alice, pufnind în râs. Ce mai faci tu,

puiuţ? Dacă ai nevoie de cineva care să-ţi schimbe pamperşii, să ştii că n-ai nimerit-o, adaugă pe un ton grav, abia abţinându-se să izbucnească în râs din nou.

Deşi sâcâit şi jenat de purtarea lui Alice, Sandu nu închise telefonul, hotărât să continue convorbirea cu orice preţ.

— Te-am sunat în legătură cu ce-am vorbit noi mai demult.

— Ce-ai mai făcut, voinicule?! Ai răpit niscaiva cadâne de la grupa mare şi ţi-ai făcut harem şi acum te caută poliţia şi nu ştii unde să te ascunzi? Ai găsit vreo potaie râioasă, ai ajuns zoofil şi te-a dat în judecată „societatea pentru protecţia animalelor”? Degeaba, se plânse ea, nu pot să te apăr.

— Te-am sunat în legătură cu vizita aceea, ştii tu, spuse el încet, neîndrăznind să pronunţe numele iubitei sale inaccesibile.

— Vai de mine, pleci undeva… „Un’te duci tu, mielule”? fredonă ea.

— Mergem amândoi, îşi făcu el curaj.

— Amândoi?! Ce vrei să-mi faci, zmeule? se lamentă ea.

— Doar am vorbit înainte… Mergem amândoi la… O…o „livia, spuse Sandu cu glas înăbuşit, simţind cum însuşi telefonul se înroşeşte.

Alice era surprinsă, uitase de vizita aceea programată cu mult timp în urmă. Îi era lene să se deplaseze până în Berceni şi, deci, ar fi vrut, pe de o parte, să anuleze sau măcar să contramandeze vizita. Dar, pe de altă parte, se plictisea acasă atât de tare (neputând să doarmă toată ziua) încât o plimbare ar fi fost de bun augur.

— Şi când vrei tu, puiuţ, să mergem? se interesă ea.

— Azi, dacă nu ai alt program. E vreme bună… încercă el să aducă argumente.

— Azi? Dar… Căută să găsească vreun motiv plauzibil ca să mai amâne un pic plecarea, dar nu găsi niciunul. Pe Alice o speriau datele fixe, precise ca„5 iulie 1995”, darămite prezentul imediat. Dacă i-ar fi spus cineva: „Vezi, peste două ore, la două, vine mătuşi-ta, Vera” ar fi intrat într-o panică teribilă. Dar nu mă simt prea bine, vru ea să se scuze.

— O să te simţi cu siguranţă mai bine când vom ajunge acolo, insistă Sandu, care voia neapărat să ajungă la Olivia şi avea nevoie de Alice. Are ceva interesant să ne arate, o ispiti Sandu pe Alice. Oricum,

am aranjat de aseară, acum e prea târziu să reprogramăm vizita.

— Ai aranjat o vizită fără să mă anunţi? se înfurie Alice.

— Ei, doar ştii că vorbisem în prealabil, acum vreo două săptămâni… Mă aşteptam să te ocupi tu de asta. Dar a trecut o săptămână, au trecut două, ce era să fac? Am acţionat. În interesul amândurora, specifică el.

— Am fost ocupată, n-am avut timp de vizite. La urma urmei era şi timpul să preiei şi tu o dată iniţiativa.

— Aşa am şi făcut.

— Du-te singur, puiuţ. De ce nu te duci? încearcă să se eschiveze.

— Nu pot. I-am promis că venim amândoi.

Alice se simţea bine remarcând că-i este indispensabilă lui Sandu, pur şi simplu fără ea nu s-ar fi putut descurca. Pe de altă parte, îi convenea că Sandu aranjase singur lucrurile, asumându-şi întreaga responsabilitate. În plus, ar fi fost o experienţă interesantă.

— Bine, la ce oră? întrebă Alice.

— La unu şi jumătate. La Universitate, la ieşirea din metrou, în dreptul ceasului electronic. Sau putem să ne vedem în staţia expresului, ceva mai încolo, ştii unde e. Adresa o am eu. Ne descurcăm noi.

— Bine, hai la Universitate, ne vedem acolo la unu şi jumătate.

— Bine, pa.

— Pa.

*

„Pe drumul alb, deşert, aleargă
Cel care vinde vara
Zăpada strânsă-n munţi.”

(Tanaha Fuyuji.)

Coborâră din lift la etajul şapte. Se opriră în dreptul unei uşi de lemn, foarte lustruite şi sunară. Le deschise imediat o fată în tricou banan şi în blugi. Olivia avea părul lung, castaniu şi ochii mari, căprui,

migdalaţi. Era subţire şi delicată, iar gesturile ei aveau ceva eteric. Un zâmbet încântător îi transfigura întreaga făptură, învăluind-o ca un halou.

— Haideţi, poftiţi, intraţi, zise ea, arătându-le cu braţele ireal de albe o cameră aşezată în dreapta holului vag mobilat şi auster. Deocamdată o să stăm aici, preciză ea.

Intrară într-o cameră largă, spaţioasă, bine luminată, cu o fereastră mare, deschisă, în faţă. În dreapta era aşezată o canapea uriaşă de culoarea sângelui, iar în stânga se aflau două fotolii din acelaşi set cu canapeaua. În spatele fotoliilor, se afla o bibliotecă mare, neagră. Între fotoliile adânci şi încăpătoare era o măsuţă tot neagră din lemn lăcuit pe care trona un aranjament floral. Într-un vas de cristal destul de înalt, semănând întrucâtva cu o pasăre surprinsă din profil în zbor, se aflau trei lujere înalte şi zvelte: un trandafir alb, abia îmbobocit, aşezat aproape vertical în mijlocul vazei, un bujor roz, proaspăt înflorit, situat în dreapta pe o linie oblică şi ocupând poziţia secundară şi un mac înflorit, în stânga, în dreptul „aripii”, tot pe o linie oblică şi plasat pe poziţia terţiară. Între al doilea fotoliu şi fereastră, pe un mic dulăpior negru încrustat, era instalat televizorul. Chiar la intrarea în cameră, pe o măsuţă tot din lemn negru lăcuit se vedea un alt aranjament floral; într-un vas lucios, scund şi alungit, în formă de bărcuţă, făcut din ceramică verde închis, bătând în albastru, se zăreau, pe linia principală, dispuse vertical, mănunchiuri de flori de câmp albe şi bleu, învolburate ca o spumă, pe linia secundară, oblic, spre dreapta, ceva mai în spate, fragile narcise galbene, abia desfăcute, iar pe linia terţiară, oblic, spre stânga, strălucitoare azalee roşii. Pe jos, era întins un covor persan multicolor, moale şi pufos. Pe pereţii crem în calcio vechio se aflau stampe japoneze. Întreaga cameră era inundată de lumina puternică a soarelui.

Alice se opri în faţa vasului de cristal în care se aflau lujerii înalţi şi subţiri ai trandafirului alb, bujorului roz şi macului sângeriu.

— Regresia culorii, degradeul de la roşu la alb. De fapt, ar trebui să citesc invers: progresia culorii de la roşu la alb, de la trecut la viitor, de la macul sângeriu la trandafirul alb, abia îmbobocit, aşa merge, zise Alice.

— Roşul e biologicul, vitalitatea naturală limitată temporal, carnalul, condiţia animalică, subumană, trecutul, moartea – materia,

pământul. Rozul e emoţia umană, prezentul. Albul e spiritul, e viitorul, e totul (sinteza tuturor culorilor – Discul lui Newton când se învârte devine alb), e speranţa, viaţa promisă, cerul. Sistemul axial cer – om – pământ se regăseşte, sper, în imaginile trandafirului, ale bujorului şi ale macului, spuse Olivia zâmbind.

— Nu era mai normal să se meargă de la alb la roşu, să se individualizeze o culoare? întrebă Alice.

— Nu, în nici un caz. Imaginea acestui aranjament floral e o imagine, în mic, a lumii. Mergând de la alb la roşu aş fi obţinut un viitor monocromatic. Un viitor în totalitate roşu. Asta echivalează cu moartea. O lume monocoloră e moartă. Albul însă nu e o culoare propriu-zisă, el conţine întreg spectrul culorilor, el deţine, potenţial cele mai diverse culori. Lumea viitorului e virtual multicoloră, deci vie.

— Da, interesant, dădu Alice din cap. Drept să-ţi spun, îmi place mai mult celălalt aranjament, e mai sugestiv, mai adecvat anotimpului. Florile de câmp albe şi bleu, diafane, parcă imateriale, exprimă foarte bine cerul. Parcă-ar fi, ştii cum apare în videoclipuri, cerul pe care alunecă în goană norii. Şi „omul" e bine reprezentat de narcise, fragilitatea e bine redată. Îmi plac şi azaleele, luxoase şi voluptoase, mustind de sevele pământului. Mă mir că ai răbdare să te ocupi de astea. Eu n-aş avea răbdare să migălesc atâta la lucruri care nu durează decât câteva zile.

— Luaţi loc, nu mai staţi în picioare, spuse Olivia, indicând canapeaua cu braţele incredibil de albe, luminoase ca nişte raze. Sandu, tu nu zici nimic? Se pare că eu şi Alice te-am neglijat, iartă-ne, te rog.

— A, nu, nu-i nimic, discutaţi, eu nu mă pricep. Am ce face, mă familiarizez cu interiorul. Nu mă aşteptam să fie aşa.

— Adică? întreabă Olivia.

— Adică aşa de luminos, de aerisit.

— Normal, e camera mea de lucru. Şi dormitorul. Aici dorm, pe canapeaua asta, spuse Olivia, lăsându-se graţios pe canapea lângă Sandu.

El tresări uşor, înfiorat.

— Sandule, uite, mă întreabă Alice de ce îmi pierd timpul cu toate astea. Tu ce crezi, fac bine?

— Da, de ce nu, zise încet, emoţionat, Sandu. E o artă a efemerului, a fragilului… Ce poate să exprime mai fidel viaţa decât asta?

Opera însăşi e vie la modul cel mai propriu, concret, organic. E o expresie a realităţii văzute în esenţa ei.

— Vezi? îşi întoarse Olivia privirea spre Alice, făcându-i discret cu ochiul lui Sandu.

— E o artă morbidă. Rup florile, le răpesc dreptul la viaţă ca să le urmăresc timp de câteva zile agonizând. E de-a dreptul pervers, nu se lăsă Alice.

— Vorbeşti doar din mania contrazicerii. Ştii bine că nu e aşa. Scopul nu e delectarea cu spectacolul agoniei. Oricum, planta aia tăiată, sacrificată, trăieşte, dacă nu cantitativ, cel puţin calitativ, mai mult decât suratele ei. Ea a fost extrasă, selecţionată, a fost aleasă de mine. Nu poţi să exişti decât în raport cu alţii. Planta aia a existat într-un grad mai mare decât altele pentru că eu am văzut-o şi am utilizat-o. În trecerea uniformă a timpului, dintr-o mulţimea de exemplare de acelaşi fel, eu am ales-o pe ea, am delimitat-o din masa amorfă, i-am dat viaţă. Haideţi să vă mai arăt ceva.

Olivia se ridică de pe canapea, uşoară ca un fulg. Părea că pluteşte. Le explică lui Sandu şi lui Alice că în casă sunt patru camere, dispuse oarecum în cerc, conform cadranelor I, II, III, IV. De fapt, le zise ea, camerele nu erau poziţionate circular, dar ei trebuiau să creadă că e aşa. Puteau cel puţin să se gândească acum că le vor străbate în sens trigonometric. Olivia deschise o a doua uşă şi vizitatorii rămaseră înmărmuriţi. Se aflau la intrarea într-o încăpere foarte spaţioasă, alcătuită, probabil, din camera iniţială, de dimensiuni obişnuite pentru un apartament de bloc şi dintr-un balcon închis, dintre care fusese eliminat zidul despărţitor. O potecă şerpuită din dale de piatră, străjuită de lanterne de piatră înainta de la uşă până la ferestrele fostului balcon. Pereţii sticloşi crem, lucraţi în calcio vecchio erau ornaţi cu rame aurii în interiorul cărora câte un „V” negru sau alte imagini stilizate dezvăluiau zborul unor păsări migratoare. În stânga şi în dreapta potecii, pe jos, se zărea nisip auriu greblat, presărat ici-colo cu pietre ciudate, brun-roşcate. La intrare, o piatră mare, parţial acoperită cu muşchi: Paznicul. Pe le mijlocul potecii, o piatră voluminoasă, foarte şlefuită, cu reflexe sidefii: „piatra pentru contemplare”. Fereastra largă – descoperită, fără perdea.

— Camera asta am aranjat-o inspirându-mă după modelul grădinilor japoneze. Nisipul greblat asimetric semnifică apa, şi, zic eu,

mai mult, oceanul cosmic sau infinitul, nelimitatul, indeterminatul. Pietrele sunt insule sau forme ale creaţiei, bine conturate, delimitate. Iniţial, am vrut să le împrejmuiesc ca să le ofer o anume stabilitate. Apoi m-am răzgândit și le-am lăsat așa, oricând pot fi înghiţite de apele de unde au ieşit. Ziua merg pe poteca pietruită până la fereastră de unde privesc în zare. Veniţi şi voi mai aproape. Vedeţi, în faţă se întinde un câmp viran pe care se observă o clădire roşcată ca o pată de culoare. Ochii mei contemplă pata de culoare din apele infinitului. Seara aprind lampioanele şi mă aşez în dreptul pietrei pentru contemplare. Am o vizibilitate foarte bună.

Apoi Olivia îi conduse pe cei doi într-o cameră şi mai ciudată. O perdea foarte lungă, crem, atârna în falduri dese în faţă, la fereastră. Pe pereţii în calcio vecchio străjuiau rame goale, aurii. Pe jos, în nisipul greblat, se întrezăreau câteva forme vag conturate, desenate, probabil cu un băţ. Aerul era înecăcios.

A patra cameră era de-a dreptul terifiantă. Perdele mari, grele, foarte lungi, căzând în falduri foarte dese, acopereau toţi pereţii, inclusiv fereastra. Pe jos, doar nisip greblat, nicio altă urmă. Aerul era sufocant. O lumină vagă, difuză pătrundea prin perdeaua care acoperea fereastra.

Olivia închise repede uşa, observând disconfortul vizitatorilor.

Apoi îi conduse iar în prima cameră luminoasă şi aerisită, poftindu-i să se afunde cât mai adânc în fotoliile moi de culoarea sângelui şi răsfăţându-i cu ceai şi cafea şi o mulţime de fursecuri, pateuri şi prăjiturele.

*

Pe hol, la plecare, aşteptând liftul, Alice îi spuse lui Sandu:

— Păi, sigur, e plină de bani, stă singură într-un apartament, se poate ţine de trăznăi. Ce-or fi părinţii ei, securişti, pedeserişti?

— Ei, ce contează? zise Sandu cu totul transpus, neputând să-şi ia gândul de la Olivia.

Ieşind din bloc, Sandu şi Alice priviră un timp întinderea nesfârşită a câmpului. Ochii lor se opriră asupra clădirii roşcate rătăcite în imensitatea câmpului arid, presărat cu buruieni.

Cap. 12. Bovarism versus frumoase iluzii comunitare

5 iulie 1995

Un… dialog (hai să-i spunem aşa, totuşi), proiectat în viitor, între mine şi fostul meu coleg de bancă, Dan.

Tot timpul (parcă mai mult, totuşi, spre sfârşit), Dan va vorbi cu o voce ca de operetă, pe un ton foarte teatral, declamativ.

Hai să pun şi o dată:

Aprilie 2015 (când afară înfloresc magnoliile!), beciurile SRI-ului.

— Iată-ne din nou faţă în faţă. Stau şi mă uit la tine, eşti deja un pic şifonat, remarcă Dan chicotind, şi nu ştiu exact ce să fac cu tine. Drept să-ţi spun, sunt puţin plictisit. Totuşi îmi pare bine că te revăd, Camil. Tu ce mai zici, ce mai faci?

Tac şi încerc să-l ignor.

— Ce zici? mă priveşte Dan în ochi cu subînţeles şi rânjeşte, arătându-şi dinţii inegali şi colţuroşi. Eu, în ultimul timp, am fost foarte sictirit, nu ştiu ce se întâmplă, norocul mă ocoleşte, se preface el supărat.

— Nu eşti mulţumit că m-ai prins? Sunt la dispoziţia ta, mă poţi omorî oricând. Ce mai vrei? spun încet, rar şi apăsat.

— Prea puţin, prea puţin… zice Dan gânditor. De la tine vreau mai mult.

— N-ai să mă poţi face niciodată să colaborez. Cel puţin nu aşa cum vrei tu.

— Uuu… îşi rotunjeşte ochii şi-şi ţuguie buzele, reuşind o mutră aşa de comică încât îmi vine să bufnesc în râs. Facem pariu?

— Mda, ce-aş putea câştiga dacă aş paria? zâmbesc eu amuzat, însă neîncrezător.

— Viaţa, poate chiar libertatea. Şi-apoi, n-ai avea nimic de pierdut.

— Şi tu ce câştigi?

— Ce-mi trebuie mai mult decât să câştig pariul? E suficient. Parcă n-ai şti, chestie de orgoliu.

— Aiurea. Indiferent dacă pariezi sau nu, tu tot asta faci. Pariul acesta n-ar fi decât un accesoriu din decorul spectacolului. Vrei să (te) joci, să-mi testezi reacţiile, să faci un experiment. Mă ispiteşti.

— Eu?! se preface Dan ofensat. Vocea lui, artistic subţiată, atinge acum o notă surprinzător de înaltă.

— Cine, Dane, că doar nu mama lui Ştefan cel Mircea? Între noi fie vorba, ştii la cine mă refer, de când a mai îmbătrânit, are faţă, râd eu.

— Porcule, mai şi râzi!

— De ce nu? Fizic vorbind, încă mai pot. Profit şi eu de timpul rămas… Dar să revenim. Nu fac, Dane, nici un pariu cu tine.

— Atunci eşti fraier. N-ai încredere în mine, cel mai bun prieten al tău? declamă el.

— Nu mi-ai fost niciodată prieten.

— Vai, ce nedrept eşti! se lamentează Dan. Bine, dacă vrei tu, de dragul tău, rectific: cea mai intimă cunoştinţă a ta, aşa e?

Tac, las ochii în jos şi-mi muşc buzele.

— Cine te cunoaşte mai bine ca mine? Nu-mpărţim noi până şi-aceeaşi gagică?

Simt cum mi se scurge tot sângele din obraji.

— Ha, ha, ha, credeai că nu ştiu de relaţia dintre voi? Altfel cum credeai c-am ajuns la tine? Boule! Te cunosc mai bine decât te ştii tu însuţi, ştiu cât de bine „dotat” eşti, ştiu ce poziţie preferi, ştiu ce fel de chiloţi porţi, ce şampon îţi face mătreaţă, ştiu şi ora la care te caci. Pentru mine eşti un caz clasat, deja plictisitor, aş putea să te omor de pe acum. Dar, vezi tu, te ştiu de atâta timp… În dragoste intervine afurisita de obişnuinţă. Aproape că mă cuprinde nostalgia… Te-am văzut gemând, scuipând sânge şi târându-te. Te-am văzut zăcând în propria-ţi borâtură. Te-am auzit rugându-te în întuneric. Te-am văzut implorându-mă. Ţi-am şters lacrimile şi sudoarea. Cine mai ştie toate astea despre tine? Aşa, era să uit, o dată te-am şi f… Da’ ce, n-a fost bine? Ce m-am mai distrat, ce zburlit şi burzuluit erai şi ce graţios mergeai! A, şi o dată mi-am dat şi eu drumul în faţa ta. Elei îi place. Cel mai bun fixativ de păr. Absolut natural.

Simt că leşin.

— Eu ca eu, da' de ea ce zici? Ştie ce e bine pentru tine, de-aia te-a lăsat pe mâna mea.

— A greșit, poate regretă acum, zic cu glas înăbușit, încă nevenindu-mi să cred, dar…

— Te-a vândut, fraiere!

— S-a-ntâmplat. Şi sfântul Petru l-a trădat pe Iisus şi din cauza asta nu e mai puţin sfânt.

— Te-a vândut ca Iuda.

— Iuda s-a spânzurat după ce-a făcut asta. Și-apoi, îmi pare rău, comparaţia ta nu e potrivită, Iuda l-a vândut pe Iisus, nu pe un oarecare seamăn de-al său.

— Tu eşti un oarecare seamăn de-al ei?! se amuză Dan teribil.

— Voiam să zic că nu pot să mă compar cu Iisus. Dumnezeu are întotdeauna prioritate.

— Ea l-a pus pe Dumnezeu înainte când te-a lucrat, trebuie să recunosc, admirabil?! hohoteşte sarcastic Dan.

— Din punctul tău de vedere, da, l-a pus pe Dumnezeu înaintea mea, sacrificându-mă pentru a acţiona „în serviciul patriei" care se află „pentru prima oară în istorie" sub „aripa oblăduitoare a Domnului", zic apăsat, cu un ton voit declamativ-ironic, încercând să-mi ascund îndoielile care mă macină și (de ce oare mă preocupă până și-acum, după tot ce s-a întâmplat, tocmai asta?) s-o feresc pe *Ea* de probleme. Sau te dezici de propria-ţi ideologie?

— Ce-are una cu alta… te faci că nu vezi. Sigur că da, nemernicule, ea a procedat foarte bine, probabil că va obține o primă semnificativă cu care vom pleca amândoi la mare… în Bali, ha, ha… Însă eu am o mică, ce vorbesc, minusculă, nelămurire. Cum te-ai putut lega de o femeie cu convingeri contrare ţie şi care, colac peste pupăză, te-a vândut unor oameni pe care-i dispreţuieşti?

Dan îşi aprinde tacticos o ţigară. Desface apoi o sticlă de Tuborg şi soarbe încet şi adânc, cu-o poftă demnă de-un clip publicitar, din berea rece ca gheaţa.

— Iubirea e, cum ştii, iraţională, incontrolabilă, surprinzătoare, zic încet. Chiar dacă aş avea certitudinea absolută că a acţionat din convingere, eu tot aş iubi-o. În cazul ăsta, ea ar avea chiar unele

circumstanţe atenuante datorită unei pasiuni sincere, dezinteresate pentru o idee pe care ar împărtăşi-o. Dar chiar de-ar fi mai mult, presupunând că a făcut totul din pură răutate, cred că m-aş strădui să-mi spun că a greşit şi aş încerca s-o iert. Totuşi, înclin să cred că e vorba de altceva, încep, dar mă opresc brusc, temându-mă ca nu cumva să fac o confesiune care i-ar putea fi defavorabilă *Ei*.

Mă gândeam, mă chinuiam să mă autoconving (de ce era oare atât de dureros?) că Ea nu dorise decât să-mi testeze iubirea, altfel spus, mă supusese unei probe iniţiatice, unui examen de maturitate şi de virilitate din care trebuia neapărat să ies învingător. Aşa cum prinţesele în poveşti îi supuneau pe pretendenţii lor la diverse încercări, aşa şi *Ea* poate trebuia să-mi verifice, pe rând, calităţile, să-mi probeze în primul rând puterea de a iubi. *Ea*, ea e singura din lume care are dreptul de a-mi risca viaţa, iar eu nu trebuie decât să-i demonstrez că pot să trec prin orice încercare, fără a-mi pune întrebări de prisos, fără a mă îndoi de ea, reuşind să duc totul la bun sfârşit şi întorcându-mă la ea cu o dragoste mereu sporită. Dumnezeu îi ceruse lui Avraam să-şi ducă pe munte copilul şi să-l omoare pentru el. De ce l-a ascultat Avraam? Nu-şi iubea destul de mult copilul? Ba da, îl iubea enorm, dar îl iubea şi pe Dumnezeu suficient ca să poată avea încredere deplină în el. Avraam şi-a dus copilul pe munte pentru că avea încredere în Dumnezeu. El a trecut proba de foc a iubirii.

— Despre ce altceva e vorba? întreabă aspru Dan, ridicându-se din fotoliul moale şi adânc, îndreptându-se de spate şi sorbind zgomotos din sticla de bere.

Tresar.

— A, nu, nimic, şoptesc înăbuşindu-mă.

Dan îşi încleştează deodată mâinile în gâtul meu şi mă strânge până aproape de sufocare.

— Altceva ce? hârâie Dan.

Ochii lui neverosimil de albaştri, rotunzi şi limpezi mă privesc cu luciri de gheaţă.

— Nimic, îngân înecându-mă. Încercam doar să-i găsesc scuze…

Dan îmi dă drumul din strânsoare. Mă clatin, dar îmi recapăt imediat echilibrul.

— Ţi-e sete? mă întreabă Dan grijuliu, mângâindu-mă uşor pe obraz.

— Da. De isprăvile mamei lui Ştefan cel Mircea. Ce-a mai făcut oratorul nostru? Ştiu că are ambiţia să facă totul tricolor. Auăleu, Dane, n-ar trebui să foloseşti ruj roşu? Nu mă refer la chestia aia … Oi fi având tu ochi albaştri şi părul galben, dar ai buzele cam albe, iar eu credeam că ţii la culorile naţionale, spun repede, bravând, temându-mă să nu fiu întrerupt printr-o lovitură.

Dan mă ascultă zâmbind galeş, fără a mă întrerupe. Apoi îl văd sorbind tacticos o înghiţitură zdravănă de bere, făcând gargară cu ea şi, dintr-o dată, scuipându-mi-o în faţă. Niciun muşchi nu se clinteşte pe faţa mea. Mă simt puternic.

— Poftim, scumpule, răcoreşte-te, şuieră Dan printre dinţi.

— Ah, mersi, râd eu. Cine ştie când o să mai am ocazia să fac un duş. Darămite să beau o bere bună.

— Chiar aşa, ai început deja să miroşi a mort, declară Dan rece. Mă rog, poate că azi ai făcut o baie fierbinte şi te-ai dat şi cu deodorant, chiar cu parfum. Azi, dar de mâine încolo…? O să puţi, intri în descompunere, putrezeşti, spune Dan, privindu-mă cu-n surâs aproape imperceptibil.

Tresar, scuturat de un fior puternic. Îmi e teamă de moarte, deşi am înfruntat-o nu o dată. Nu pot să mă obişnuiesc cu ea. Îmi amintesc adeseori, adânc tulburat, de contrastul izbitor dintre o fiinţă vie, caldă, fremătătoare şi un cadavru. Între viaţă şi moarte e o distanţă incalculabilă. Un abis. Între cea mai perfecţionată maşinărie şi cea mai abjectă şi mai nenorocită bacterie se află o prăpastie de netrecut pe care nu mi-o pot explica. Cea mai amărâtă celulă vie e un miracol. Oamenii sunt capabili să reproducă viaţa prin tot soiul de metode (clonarea e foarte en vogue), dar nu sunt în stare să creeze acea umilă şi minunată celulă vie. Iubesc viaţa cu ardoare… Iar acum… sunt atât de aproape de moarte şi mi-e atât de teamă …Îmi vin în minte cuvintele lui Luther: „Hier stehe Ich. Ich kann nicht anders. Got helße mir…” Încă mi-e teamă…Şi totuşi, mai devreme sau mai târziu…

— Mai devreme sau mai târziu tot trebuia să se întâmple, încerc să râd resemnat, dar nu reuşesc decât o grimasă. Cel puţin am satisfacţia că-ţi împrospătez aerul.

Ca şi când n-ar fi dat atenţie cuvintelor mele şi s-ar fi mulţumit să-şi facă meseria exemplar, fără resentimente, Dan mă priveşte rece, impersonal, apoi se îndreaptă spre mine, mă izbeşte puternic, de mai

multe ori, cu capul de pereţi, mă trânteşte la pământ, mă calcă în picioare. Totul e prea năucitor ca să mă doară prea tare.

Pe urmă, subit, se aşează pe jos, lângă mine, îmi desface cămaşa şi-şi plimbă îndelung palma lată deasupra pieptului meu gol. Mi-e rău, îmi vine să vomit…

Stau întins pe spate, privind absent în sus, spre lampa din tavan, gâfâind ridicol, dar încercând să-mi reglez respiraţia.

— Ei, ce zici, xenofilule? şopteşte cu un aer tandru Dan.

— Zic să te duci în p… mă-tii, spun eu, fixând lampa din tavan.

Pumnul pe care-l primesc, zdrobitor, în gură îmi dă un sentiment acut de libertate.

— Să nu uiţi s-o vopseşti tricoloră, adaug încercând să râd, înghiţindu-mi sângele şi aşteptând să primesc un al doilea pumn cel puţin la fel de puternic. Acesta întârzie să apară.

Dan lasă impresia că-i e silă să mă mai atingă. Cu o expresie dezgustată, mă întreabă:

— De ce eşti xenofil, mă, porcule?

— Pentru că îmi plac oamenii, oricum ar fi ei, oriunde şi oricând ar trăi. Sunt xenofil în măsura în care iubesc oamenii.

— Dar pe-ai tăi de ce nu-i iubeşti? De ce-ţi trădezi familia? De ce-ţi vinzi neamul?

— Nu eu mi-am trădat neamul, ci tu ai făcut-o, participând în mod deliberat la distrugerea lui. Închiderea, izolarea sunt nocive pentru noi şi tu ştii asta.

— Ne apărăm de fiarele astea lacome. Înainte eram mica insulă de latinitate într-o mare slavă. Acum, mai rău, ne confruntăm cu… oceanul de Cola şi hamburgeri, cu oceanul american, cu globalizarea… Încercăm să construim micul nostru paradis drept în inima infernului. Îi sfidăm.

— Nu putem supravieţui aşa.

— Ba da. SUA şi Europa ne spun mereu ce să facem, dar n-au făcut niciodată nimic pentru noi. Se distrează doar să ne dea ordine şi, bineînţeles, să profite pe seama noastră. Le vom arăta că ne descurcăm şi singuri foarte bine, aşa cum am făcut-o şi până acum şi că nu ne pasă de ele.

— Vrei să le faci în ciudă Americii şi Europei. Eşti dominat de un

complex de inferioritate. Te porţi ca un copil sărac ce are o jucărie ieftină şi vede la altul una scumpă pe care nu şi-o poate permite. Copilul ăsta nu se împrieteneşte cu celălalt ca să se joace amândoi cu aceeaşi jucărie scumpă şi nici măcar nu încearcă să-şi construiască singur una asemănătoare sau măcar să adune cu grijă, în timp, bani pentru ea. Nu, copilul sărac începe să se autosugestioneze că jucăria lui ieftină e cea mai frumoasă din lume şi ajunge, într-un sfârşit, chiar să creadă şi să trăiască într-o lume de fantasme, în timp ce ceilalţi copii râd de el sau nici măcar nu-l mai bagă în seamă.

— Poveşti de doi bani. Nu-i adevărat, nu suntem bovarici. Iubim ce ne aparţine pentru că avem nişte valori, o credinţă, o tradiţie, o istorie…

— Atunci de ce vă umiliţi până la a le face în ciudă Europei şi Americii? Direct sau nu, asta înseamnă că vă asumaţi o poziţie inferioară.

— Nici vorbă. Adoptăm o poziţie superioară.

— Şi, chiar de-ar fi aşa, deşi nu cred, asta pe ce se bazează?

— Pe datele istorice. Cel puţin noi am fost mereu cinstiţi. Istoria confirmă, nu-i aşa?

— Nu prea cred, dar mă rog… Vezi, tu transformi totul într-o poveste sentimentală. Cu intrigi, cu scene de gelozie, cu certuri şi despărţiri chiar. Zici că nu te interesează Europa şi America, dar mereu te raportezi la ele, nu poţi să faci abstracţie de ele.

— Tu poţi?

— Nu, nu pot, dar recunosc că nu pot. Voi nu vreţi să recunoaşteţi. Vă iluzionaţi. Aminteşte-ţi, de pildă, că românii au prosperat atunci când au speculat abil conflictele dintre marile puteri sau când au profitat, la momentul oportun, de diverse conjuncturi istorice favorabile. Nu poţi să faci abstracţie de lume, nu ai nimic de câştigat din asta, ai doar de pierdut.

— Mai bine să lăsăm, deci, ţara pe mâna veneticilor, să se stingă neamul, să ne mănânce hienele astea împuţite de bozgori, jidani şi alte lighioane. Dacă sunt atâţia români bravi ca tine care şi-ar vinde ţara pe un sul de hârtie igienică…

— Eşti nebun. Ştii bine că nu e aşa. Puteam să plec chiar acum câteva zile, am avut o ocazie, şi, totuşi, n-am făcut-o. Am rămas aici riscându-mi viaţa. Sunt fericit că am făcut-o.

— Vierme ticălos…

— Singurul lucru care face ca viaţa să merite trăită este curajul de a o pierde. De a o risca uneori pentru…

— Pentru ce? urlă Dan.

— Ah, pentru atâtea… Pentru Dumnezeu, pentru oameni, prieteni, rude, iubită… Ştii bine.

— Pentru neamul tău nu?! urlă Dan din nou, izbindu-mă cu piciorul în coaste.

— Poţi să-l pui şi pe el la socoteală, zic eu întretăiat, neputându-mi ascunde un geamăt.

— Pentru mine nu?! Pe mine nu mă iubeşti?

Oftez adânc.

— Ba da, recunosc îndurerat.

Dan rămâne o clipă tăcut, poate un pic înduioşat, vreau să cred eu, privind în zare prin ferestruica îngustă. Apoi, deodată, izbucneşte în hohote de râs şi, întorcându-se spre mine, zice cu glas puternic:

— Eşti recunoscător pentru că te-am f… când duceai lipsă?

Cuvintele lui mă izbesc mai puternic decât orice lovitură. Asta mă doare îngrozitor.

Se străduieşte să mă facă să-l urăsc ca să mă dezic de mine însumi. Altfel n-ar spune vorbele astea… Închid ochii şi mă rog pentru el, pentru mine, pentru amândoi. Aş vrea să se întâmple o minune. Încerc să-mi imaginez masa împărătească din ceruri unde vom sta alături, unul lângă altul, ca doi fraţi.

Dan se opreşte din râs şi recapitulează:

— Deci, ţi-ai da viaţa pentru Dumnezeu, pentru oameni, oricum ar fi ei, pentru rude, pentru prieteni… pentru mine chiar, bufneşte el din nou în râs, nemaiputându-se abţine.

— Aş vrea să cred că sunt în stare.

— Şi dacă toate astea n-ar fi decât iluzii?

— N-o să-mi pară rău, fiindcă au fost frumoase.

Cap. 13. Tango cu un univers indiferent, chipsuri şi „Memorialul durerii”

Dayan şi Isabelle stăteau trântiţi pe canapea, ronţăind chipsuri şi lingându-şi reciproc degetele unsuroase, fumând şi bând *vodcă-Cola* preparată ad-hoc. La televizor se difuza un nou episod din „Memorialul durerii”.

— Ce nesimţiţi suntem! spuse Isabelle alintându-se. Uite, acolo, probleme serioase, lucruri grave, zise ea, arătând spre televizor. Şi noi stăm şi crănţănim ca popândăii. Suntem foarte nesimţiţi, conchise ea, strângând din buze şi încruntând sprâncenele.

Dayan se amuză de strâmbăturile Isabellei.

— Nu se spune aşa, vorbi Dayan pe un ton foarte piţigăiat şi plângăreţ.

— Cum adică nu se spune aşa? La ce te referi?

— Nu pronunţi corect, zise Dayan, părând foarte afectat.

— Ce anume, nu eşti zdravăn?

— Nu se spune „nesimţiţi”, se revoltă Dayan. Nu mai ştie lumea să vorbeşte, se lamentă el, luându-se cu mâinile de cap.

— Dar cum? se minună Isabelle.

— Nesim-p-ţiţi, rosti Dayan, umflându-şi obrajii şi pârţâind cu emfază un „p” sonor. Oglinzile zdrăngăniră, iar Isabelle pufni în râs.

— Eşti dus cu capul, zise ea râzând.

— Da, departe de tot. Nu-mi lipseşte perspectiva.

— Şi ce vezi tu acolo?

— Galaxii întregi!

— Şi Pământul?

— Pământul? Care pământ? Ce-i aia? o privi Dayan mirat, totuşi mişcând ochii, încruntându-se şi prefăcându-se a căuta.

— Ei, Pământul, nu-l vezi?

— Hm, dacă mă uit bine, parcă, parcă văd ceva aşa, ca o căcărează…

— Aşa vorbeşti tu de planeta pe care locuieşte iubita ta? îl mustră Isabelle răsfăţându-se.

— Dac-aşa se vede… Eu spun ce văd. Dacă ai fi stat şi tu pe Venus, ar fi fost mai bine. E o planetă ceva mai spaţioasă.

— Dacă n-am avut şi eu norocul de o deportare în Siberia… Aş fi avut posibilitatea să mă antrenez pentru Venus. M-aş fi familiarizat cu diferenţele de temperatură.

— Tu? Niciodată. Dacă ai putea, ai opta pentru temperatură constantă, 24˚C, de exemplu.

— Ești rău, îmi plac toate anotimpurile, nu m-aş putea dispensa de niciunul.

— A, dacă s-ar putea să ningă la 24˚C ar fi perfect. Şi să se depună zăpada.

— Sigur, nu mi-ar displăcea.

— Vezi ce comodă eşti? Te uiţi la natură ca la televizor.

— Eu? Nu-i adevărat. Mă duc la munte în orice anotimp. Vara intru în mare, chiar dacă e rece apa. Aici, în Bucureşti, îmi place să ies afară în furtună. Alerg prin grindină. Atunci sunt nespus de fericită.

— Din voluptate masochistă? Te abandonezi forţelor stihiale? Sau te lupţi?

— Ești sâcâitor. Sigur că mă lupt. Dar e o luptă mai mult de dragul spectacolului, un show ai cărui protagoniști sunt omul și natura. Na, că am început să vorbesc în termeni generali! Nu mai râde, mă bruiezi. Dincolo de luptă, descopăr o anumită solidaritate între om… între mine şi natură. Lupta e un joc acceptat de ambii parteneri, un fel de dans patetic, un tango, e semnul unei relaţii de dragoste.

— Bine, bine, gata, nu mă interesează amorul dintre tine şi natură. N-aş vrea să fiu gelos pe vreo amărâtă de burniţă.

— Ești nesim-p-ţit, se strâmbă Isabelle.

— Foarte. Apropo, e foarte mic Pământul, de-abia dacă se observă. Te îmbolnăveşti căutându-l. Rişti să-ţi crească dioptriile. E prea mic Pământul pentru Univers sau Universul e prea mare pentru Pământ. Din această dilemă nu puteţi ieşi. Am zis, declamă Dayan, maimuţărindu-l pe Farfuridi.

— E cam mare Universul pentru o singură planetă locuită. Mă rog, poate or mai fi şi altele, cine ştie…

— Hm, dialogul pasional între tine şi natură treacă-meargă. Până una-alta ştim că doar Pământul posedă o astfel de natură. Cum dialoghezi cu Universul?

— Greu.

— E vorba tot de o poveste de dragoste?

— Din partea mea, da, din partea lui habar n-am. Vezi, deja am comis o greşeală, l-am personificat.

— Ai făcut-o voluntar.

— Da, trebuie să mi-l apropii.

— Şi dacă el rămâne impasibil, dacă el e indiferent pentru simplul fapt că nu poate fi altfel?

— N-o să regret, cel puţin am încercat.

— Trebuie neapărat să-ţi asumi riscul? Crezi că poţi reduce din distanţele astronomice, că poţi elimina disproporţiile, că poţi armoniza? vorbi Dayan pe acelaşi ton teatral, gesticulând.

— Trebuie să încerc măcar. Pot fi distanţe astronomice şi între doi oameni prieteni de ani de zile. Vreau să sper că se pot ameliora. În ultimă instanţă, pentru mine viaţa înseamnă curajul de a iubi. Ăsta e răspunsul dat neantului.

— Ei, hai că am devenit prea serioşi. Mai adu şi tu nişte chipsuri, că astea s-au terminat. Cu aromă de paprika, să mă pişte de limbă.

— Nu mă duc la bucătărie, mi-e lene să mă deplasez până acolo. Mai avem chipsuri cu pizza. Sunt bune şi astea.

Totuşi Isabelle se conformă, deplasându-se până la bucătărie încet, târându-şi ostentativ picioarele şi aducând o pungă întreagă de chipsuri cu paprika.

— Ar trebui să apreciezi efortul, zise ea, trăgând punga cu chipsuri pe canapea. Mi-am rupt mâinile. Ca să nu mai spun cât mă dor picioarele. Cred că am făcut febră musculară.

Dayan desfăcu punga, scoase un pumn de chipsuri şi le deşertă într-un pahar de *vodcă-Cola.*

— Ce faci, îmi strici băutura? sări ca arsă Isabelle.

— Muieţi-s posmagii, râse Dayan. Ţi-ai rupt mâinile. Vrei să-ţi mai rupi şi dinţii? Ar trebui să fii încântată că te protejez.

— Mi-ai stricat băutura, nesim-p-ţitule. N-o să te iert niciodată.

— O să uiţi.

— Niciodată. Nu uit nimic. Şi nu iert decât ocazional.

— Ţi-am mai spus că eşti o scorpie intratabilă. Apropo, prietenii tăi cum sunt? Nu prea am avut ocazia să-i cunosc, zise Dayan, revenind la un ton destul de serios.

— Dacă-mi dedic tot timpul ţie…

— Ei, hai, nu exagera. În aproape o lună de zile, ca să revin la ce vorbeam, n-am făcut cunoştinţă decât cu câţiva: Sandu, Alice… Îmi

place Sandu, e un băiat fin, delicat, timid şi îndrăgostit, un fel de „Eusebius" al lui Schumman. Şi Alice îmi place, e o fată sensibilă, are o viaţă interioară intensă, foarte bogată.

— Sandu e un bleg, iar Alice e închisă, rece, arogantă, uneori nu te poţi înţelege cu ea, e imposibilă.

— Eu cred că e o fată bună. E ea cam ruptă de realitate, e retractilă, dar nu mă miră, dacă tocmai tu, prietena ei, te porţi astfel cu ea. Când oamenii încearcă să-şi deschidă sufletul în faţa ta, trebuie să ştii să-i asculţi, cu bunăvoinţă. Nu din curiozitate, nu din falsă compasiune şi din bucuria secretă a morţii caprei vecinului, nu din plictiseală. E extraordinar să ştii să asculţi. Să primeşti, să iei asupra ta răul, să împărtăşeşti binele cu altcineva.

— First, nu am cine ştie ce capacităţi empatice. Second, nu ţin minte ca Alice să-şi fi deschis sufletul în faţa mea. Fii sigur că aş fi apreciat o astfel de încercare. Third, mai lasă tonul ăsta moralizator, parc-ai fi taică-miu…

— Pe Alice trebuie s-o ajuţi, s-o încurajezi permanent să comunice, continuă Dayan netulburat. Şi nu-mi vorbi mie de capacităţi empatice. Important e să iubeşti necondiţionat. Vei vedea că iubirea reuşeşte să transfigureze relaţiile interumane.

— Hei, n-auzi, lasă tonul ăsta pedagogic, mă enervezi! Ştiu că ai dreptate până la un punct. Dar eu n-am timp să mă ocup de Alice. Sau de Sandu. La urma urmei, nu sunt ei cei mai buni prieteni, suntem colegi, şi-atât. Apropo, de Camil, de Ela, ce zici?

— Cred că s-ar potrivi foarte bine împreună, din ce mi-ai povestit tu, deşi nu i-am cunoscut personal. Ei s-au mai intalnit?

— A, nu, sunt elevi la licee diferite. Dar, ce crezi, le putem face vrăjeala? M-ar amuza o astfel de activitate. Din păcate, nu cred că am putea aranja vara asta o întâlnire, Ela a plecat acum în provincie şi-o să stea până se termină vacanţa. Oricum, Ela e cam ciudată.

— De ce?

— Are mania experimentelor, vrea să testeze reacţiile tuturor, se ambiţionează să cunoască totul. Încearcă oamenii în fel şi chip, am impresia că-l concurează pe Dumnezeu. E o apariţie luciferică. În ultimul timp, evit compania ei, ca să-ţi spun drept. Mai ales de când cu faza cu cuţitul…

— Care fază cu cuţitul?

— A, nu ştii? După ce a văzut filmul… „Eclipsă totală”, ăla despre relaţia dintre Rimbaud şi Verlaine, s-a dus la prietenul ei de atunci, l-a întrebat dacă o iubeşte, el a confirmat şi ea a zis că o să verifice dacă e aşa sau nu. L-a rugat să întindă mâna şi a înfipt cuţitul în palma lui. Tipul a început să urle, să o înjure şi, când şi-a mai revenit, a pocnit-o apoi cu mâna sănătoasă. Ea a zis, foarte calmă de altfel, că nu merită să-i sărute palma însângerată. A fost un circ întreg. Era să fie exmatriculată.

— Ştii ce-ar fi făcut Camil?

— I-ar fi întins şi mâna cealaltă, zise pe un ton ironic Isabelle.

— Tu ai spus-o.

— Da, mă rog, în legătură cu prietenii mei… O să ai totuși posibilitatea să cunoşti câteva persoane săptămâna viitoare. Sandu dă o petrecere. Originală. O să se danseze vals şi tango. Va fi pregătită o masă festivă cum n-ai mai văzut. Poţi să te aştepţi la un adevărat festin. Întotdeauna găsești la Sandu acasă mâncare şi băutură excelente și din belşug, zise Isabelle, plescăind din buze şi bătându-se sugestiv pe burtică.

— Lacomo! Doar la haleală ţi-e gândul. Eu, de exemplu, prefer să te mănânc pe tine, şopti Dayan, trăgând cu dinţii de fermoarul bluzei Isabellei.

— Potoleşte-te, Dayan, n-am chef acum. Vreau să mă uit la televizor.

— S-a terminat „Memorialul durerii”. Acum sunt reclame. Urmează o emisiune de muzică populară, m-am uitat în program.

— Ştii, Dayan, mă gândeam cum o fi mai bine: să-ţi afirmi deschis punctul de vedere şi să faci puşcărie sau să-ţi exprimi ideile mai puţin tranşant, hm, indirect, aluzii, să rezişti prin cultură şi să eviţi puşcăriile de unde nu mai poţi comunica bine cu lumea? Ai văzut săptămâna trecută, pe T.N.T. „Doctor Zhivago”. Filmul ia apărarea vieţii interioare. Afară încă plouă torenţial, în mine răsare deja curcubeul. Libertatea interioară e indestructibilă. În momentele grele, revăd (efectiv sau doar în minte) balalaica mamei, iar muzica (interioară sau nu) transfigurează realitatea, vine ca o lumină şi alungă întunericul. Mă întreb dacă e suficient. Am senzaţia că retragerea în sine inhibă acţiunea. La fel, rezistenţa prin cultură pare să atenueze importanţa unor gesturi tranşante, decisive. Activismul poate părea chiar vulgar,

indiscret, stupid, interesul e orientat aproape exclusiv spre viaţa, libertatea interioară. Dar oare asta nu poate însemna şi o anumită complicitate tacită cu regimul totalitar?

— Doctor Zhivago nu e un laş. Ştii ce spune Aristip, discipolul lui Socrate? Filosofii sunt cei care, dacă s-ar desfiinţa toate legile, s-ar purta exact la fel. Filosofii au un comportament egal, imperturbabil, previzibil într-un anumit sens. Doctor Zhivago, la fel, se comportă în acelaşi mod în toate epocile, fie pe vremea ţarului, fie pe cea a bolşevicilor. Nu face nici o concesie regimului. Ca medic îşi îndeplineşte menirea de a salva oamenii şi îşi practică meseria în orice condiţii, cu riscul vieţii, uneori. Ca poet, scrie exact ce vrea, fără a ţine cont dacă poeziile sale sunt plăcute sau nu regimului.

— Bine, dar niciodată nu spune ceva capital împotriva regimului, nu ia atitudine în mod deschis. Preferă să se refugieze într-o lume ireală, de vis.

— Pentru el, aceasta constituie o realitate. Și nu e un egoist, deschide porţile lumii sale oricui, e blând, delicat şi discret, prezenţa sa e o lumină călăuzitoare…

— Da, scumpi, dar modul ăsta de viaţă nu îndeamnă la acţiuni de răsturnare a regimului, ci, dimpotrivă, determină o anumită acomodare cu acesta. E o doză de resemnare, poate inconştientă, aici. Eu cred, totuși, că avem o anumită responsabilitate faţă de ceea ce se întâmplă pe pământ şi că trebuie să ne implicăm politic şi să acţionăm foarte tranșant atunci când e nevoie.

— Militantă afurisită! zise Dayan, deschizând complet fermoarul bluzei și mușcând ușor sfârcurile Isabellei. Limba lui caldă și zvâcnitoare se încolăci ca un șarpe în jurul sfârcurilor roze și umede.

Cap. 14. Sandu şi e…ternul vals. O petrecere cât se poate de originală

Sandu locuia într-o vilă elegantă şi spaţioasă. Sufrageria era largă cât o sală de bal deci, aşa cum observară toţi invitaţii, foarte potrivită pentru vals. Iniţial, când luase hotărârea de a da o petrecere la el acasă, Sandu se temuse că nu va veni mai nimeni. În primul rând, era vară şi aproape toată lumea era plecată în vacanţă. În al doilea rând, era puţin probabil ca lumea să se arate încântată de a participa la

o petrecere tocmai la Sandu și cu atât mai mult la una atipică, cu asemenea muzică şi dans. „Eternul vals?” se arătase intrigată mama lui Sandu, neînţelegând cum un astfel de dans s-ar putea perima. Virgil se gândise să speculeze tocmai originalitatea petrecerii pentru a atrage invitaţii: „Un bairam beton, tare, cum n-aţi mai văzut, trebuie neapărat să încercaţi şi asta!” Într-un sfârşit se adunară zece persoane în casa lui Sandu, iar acesta se declară satisfăcut de număr: nici prea mulţi, nici prea puţini, exact atâţi cât trebuie. Puţini pentru a crea balamuc, suficienţi pentru a întreţine atmosfera.

Invitaţii intrau şi, după un prim şoc datorat dimensiunilor încăperii, se trânteau pe una dintre cele două canapele roşii uriaşe, ticsite cu perne orientale multicolore şi se afundau în ele, fără a se mai ridica de-acolo, aşa cum scafandrii se scufundă şi uneori se încurcă în reciful de corali. Un şemineu trona în partea stângă a încăperii, iar Alina regreta că nu era iarnă ca acesta să fie aprins. Vizavi de şemineu se vedea un pian şi, pe el, un vraf de partituri. Câţiva invitaţi, mai exact Dan, Lucian și Diana se temură ca nu cumva Sandu să aibă chef să cânte la pian; de altfel, ei veniseră pregătiţi de acasă cu pungi întregi de casete și așteptau momentul oportun ca să-și impună muzica preferată. Camil tresărise remarcându-l pe Dan printre musafiri. Nu ştia de unde-l cunoaşte Sandu pe Dan, se gândi că-l întâlnise la vreo olimpiadă, eventual de informatică. În orice caz, nu-i făcea de loc plăcere prezenţa lui Dan la petrecere, mai ales că-i amintea de câteva file de jurnal virtual relativ recente. Îi părea rău că Sandu nu invitase doar colegi de clasă. Dan însă nu-i acordă prea multă atenţie lui Camil, mulţumindu-se să-i arunce o singură privire însoţită de un rânjet.

Lucian era foarte sâcâit că nu veniseră mai multe fete și, plictisit de parcă ar fi fost sfârşitul petrecerii şi ar fi borât deja cantităţi incomensurabile de mâncare şi băutură, se tot trăgea de cercelul din nas. Era așa de scârbit încât nici nu mai făcea eforturi, ca Dan și Diana, să pândească momentul oportun pentru a pune muzica preferată. Sandu pusese muzică veche, retro („Oldies, but Goldies”, susţinuse el) şi, parcă presimţind intenţiile invitaţilor săi, se învârtea ca un Cerber în jurul combinei.

Încercând să se adecveze petrecerii, Virgil împrumutase de pe nu ştiu unde un frac care stătea pe el ca pe frânghia de rufe. Fără stare, se plimba printre invitaţi, afişând un zâmbet jilav şi şifonat,

netezindu-şi cu degete transpirate părul pieptănat pe spate si geluit. Alina era îmbrăcată într-o roche lungă, bleu, mulată şi despicată la spate; părul ei şaten strălucitor îi cădea în valuri pe umeri. Diana, tunsă scurt, cu breton, cu ochii foarte creionaţi şi rimelaţi şi dată cu un ruj aproape negru, îmbrăcată într-un maieu argintiu şi în pantaloni scurţi de scai, îşi tot plimba, ostentativ, în faţa lui Dan, cracii groşi şi destul de strâmbi, pufăind languros din ţigară şi suflând fumul în ochii lui, provocator.

Trântit pe canapea, Dan îşi făcea vânt cu mâna şi, din când în când, amuzându-se, număra straturile de celulită şi vergeturile de pe picioarele Dianei. Alice se hotărâse în ultima clipă să vină, acceptând să participe mai mult pentru a se distra pe seama lui Sandu şi a Oliviei. Dar Olivia nu venise şi Alice dădea semne de plictiseală; ca prin vis, privea degetul arătător (cu o unghie suspect de neagră) al lui Lucian învârtind felia de lămâie din paharul cu Garone Bianco. Alina îi povestea lui Camil despre filmul de desene animate „Degeţica", fără a reuşi totuşi să-l înduioşeze prea tare. De fapt, Camil nu prea era în apele lui, era cam ambarasat de prezenţa lui Dan şi se gândea deja să găsească vreun pretext să plece. Totuşi, nu îndrăznea să o întrerupă pe Alina şi asculta în continuare cronica ei entuziastă, aparent interesat, zâmbind încurajator.

Atmosfera se mai învioră atunci când îşi făcură apariţia Isabelle şi Dayan. Toată lumea era curioasă să ştie cine e tipul, cu excepţia lui Lucian care, tresărind de bucurie la apariţia Isabellei, se arătă apoi atât de dezamăgit să constate prezenţa unui însoţitor al ei încât nu-l mai interesă niciun fel de informaţie despre Dayan. Isabelle îl recomandă tuturor: „Dayan, personajul din povestirea cu acelaşi nume a lui Mircea Eliade, actualmente prietenul meu", iar toată lumea se amuză ca de o nouă excentricitate a colegei lor. Alice tresări, nuanţele pernelor orientale deveniră mai vii, mai strălucitoare, fumul de ţigară se făcu sidefiu, iar muzica se auzi mai limpede, mai aproape, de parcă ar fi venit de dinăuntru.

— Scuză-mă că te trezesc din reverie, zise Dan, scuturând-o uşor pe Alice, dar de unde l-o fi agăţat Isabelle p-ăsta? Tu ştii mai bine, voi sunteţi colege.

— A, nu ştiu, răspunse Alice. Habar n-am de unde-i tot găseşte. Apropo, tu de unde o ştii pe Isabelle?

— De la olimpiada de engleză.

— Şi pe Sandu?

— De la olimpiada de informatică.

— Aha, eu, din păcate, nu pot să mă laud cu astfel de activităţi. N-am participat la nicio olimpiadă. Nu că n-aş putea, sublinie Alice, dar nu mă interesează. Nu dau doi bani pe afirmarea publică.

— Treaba ta, zise Dan, privind-o cu o oarecare condescendenţă. Apropo, mai ştiu pe cineva de aici.

— Pe cine? întrebă Alice, nu atât din curiozitate, cât ca să întreţină discuţia.

— Ghici, zise Dan, privind-o cu ochii lui de un albastru incredibil.

— Stai să mă gândesc, nu mă grăbi. Să vedem… Lucian şi Alina nu prea se duc pe la olimpiade, genul preferat de concurs al Dianei nu a fost încă oficializat (bine că nu m-a auzit, e lângă combină, încearcă să schimbe caseta)… Camil… cred că a fost la română, Virgil… e posibil să fi fost la mate, nu sunt sigură. Îi ştii şi pe ei de la olimpiade? rânji Alice.

— Dacă ar fi participat, i-aş fi ştiut. Probabil că n-au ajuns până în etapa finală. Hai să-ţi spun totuşi. Îl ştiu pe Camil, am fost colegi de bancă în şcoala generală. Din câte văd, nu-mi prea lasă impresia că m-ar recunoaşte. Treaba lui, pierde plăcerea companiei mele.

— Eşti modest!

— Sunt natural.

— Despre ce vorbiţi? interveni Diana, trântindu-se în braţele lui Dan şi încolăcindu-l ca un şarpe boa.

— Despre catastrofe biologice. Apropo, grădina zoologică e ceva mai încolo. Dacă te-ai rătăcit, îţi arăt eu drumul, zise Dan cu o voce gâtuită. Uite, ceva mai la dreapta, pe marginea canapelei, acolo sunt reptilele, spuse el, arătând spre Virgil şi Lucian.

Diana părea că se fixase bine aşa că, neputându-se descotorosi de ea, Dan apelă la metode mai dure şi o îmbrânci cât putu de tare. Diana ateriză între Virgil şi Lucian şi începu să vrăjească cu ei, încercându-şi norocul. Fusese de la început geloasă pe Isabelle pentru că îşi trăsese un gagiu aşa matur, cu experienţă. Ea trebuia să se consoleze cu toţi puştanii. Şi, culmea, Dan o respinsese, aproape că nu

mai avea de ales, pe Camil nu putea să-l deranjeze fiindcă vorbea (cam de mult timp!) cu Alina, nu-i rămăsese să vrăjească decât cu Virgil sau Lucian.

Profitând de un moment de neatenţie din partea lui Sandu (se dusese în camera cealaltă ca să verifice dacă era gata masa festivă), Dan reuși să pună o altă casetă. Auzind „Mr. Vain", Diana, Alina, Virgil și Lucian ţâșniră de pe canapele și formară ceea ce se cheamă în genere un cerc de dans... dar, mai exact, era vorba de un pătrat. Alina îi făcu semn lui Camil să vină să danseze și el, dar acesta o refuză. Diana și Virgil dansau deja foarte aproape unul de altul, Camil nu părea de loc tentat să vină pe ring, așa că Alina înţelese că va trebui să se mulţumească în acea noapte cu Lucian. Curând triunghiul de dans se transformă în segment de dreaptă (atunci când începu „Love is all around").

Sandu, destul de deranjat de impertinenţa invitaţilor de a pune altă muzică, fără a-l bănui câtuși de puţin pe Dan, se plânse în faţa acestuia de obrăznicia lui Lucian și a lui Virgil pe care-i suspecta cel mai tare. Alice se gândi să-l deconspire pe Dan, dar tăcu, amuzându-se de situaţie. Apoi începu o discuţie savantă între Dan și Sandu pe teme de informatică la care Alice asistă perplexă, ascunzându-și ignoranţa în spatele câte unui zâmbet aprobator.

Pe canapeaua de vizavi, pierduţi în nori de fum, Isabelle, Dayan și Camil discutau.

— Ești student? îl întreabă Camil pe Dayan.

— A, nu, am terminat.

— Și cu ce te ocupi acum, dacă nu sunt indiscret?

— A, ezită o clipă Dayan, sunt prof de mate.

— O, păru surprins Camil. Prof de mate! Unde?

— E, deocamdată la un liceu oarecare, fără prestigiu.

— El conferă prestigiu, interveni Isabelle, ciufulindu-l cu tandreţe. E un liceu fost industrial, devenit de curând teoretic. Cine știe, poate că o să ajungă un liceu bun. Dacă e Dayan al meu acolo... zise ea, mângâindu-l.

— Am auzit că se lucrează greu cu elevii din astfel de licee. Unii nu știu nimic. N-au auzit nici de ecuaţia de gradul doi.

— Din păcate, da. Se întâmplă destul de des să întâmpinăm dificultăţi, dar ne descurcăm noi. Sper să avem și olimpici anul ăsta,

continuă Dayan.

— Un prof bun reprezintă ceva rar şi foarte preţios, zise Isabelle. Nu-mi amintesc să fi avut mai mult de doi – trei profi buni în şcoala generală şi în liceu cam tot aşa. Pot să mă consider fericită. Alţii n-au avut niciunul. E foarte important, măcar din punct de vedere formativ, să ai un prof bun. Eu una simt nevoia de modele.

— Vârsta adolescenţei, rosti Camil pe un ton declamativ, ironic. Ei, glumeam. Şi eu simt asta.

— Nu râde, zise Dayan, adolescenţa nu e neapărat o vârstă biologică sau, ştiu eu, calendaristică ci, în primul rând, una spirituală. Trebuie să rămânem adolescenţi măcar în sensul că nu trebuie să uităm să aspirăm la absolut.

— Ce patetic e bobocelul meu! se răsfăţă Isabelle.

— Am dreptate, se bosumflă Dayan.

Îmbrăcată într-o rochie înflorată, purtând pantofi albi de lac, proaspăt coafată şi rujată intens, mama lui Sandu îşi făcu apariţia şi îi invită „pe copii” la masă, în camera alăturată.

— Cum merge, vă distraţi? se interesă ea, luându-l graţios de braţ pe Virgil.

— Foarte bine, confirmă Virgil. După cum vedeţi, m-am îmbrăcat ca pentru o petrecere specială. N-a fost uşor să găsesc un frac.

— Dar n-am auzit să se fi pus vreun vals până acum. Sper să nu-ţi fi îmbrăcat fracul degeaba.

— A, se pare, din păcate, că musafirii dumneavoastră preferă muzica de discotecă. Am vrut să mă opun, dar m-am gândit că nu are sens. Oricum, e bună şi muzica asta pentru încălzire. O să putem valsa mai târziu.

— Sper să nu uiţi să mă inviţi la dans, cochetă mama lui Sandu, trecându-şi mâna prin păr şi ţuguindu-şi provocator buzele rujate aprins.

— Vai, doamnă, pentru mine sunteţi regina balului. Sunt încântat să dansez cu dumneavoastră.

— O, mersi, eşti un adevărat cavaler. Îmi aduci aminte de vremurile tinereţii. Ce ceaiuri se organizau pe atunci! Incomparabile! Uite şi tu ce lume dubioasă circulă astăzi prin casele oamenilor! Ce

să-ţi mai zic, Virgil, dintre toţi, cred că numai în tine am încredere. Nu ştiu de unde-i tot adună Sănducu' p-ăştia: uite, vai, unul cu cercel în nas, altul lăţos şi cu blugii rupţi, ah, nici nu mă mai uit. Atenţionează-l şi tu, că-i eşti prieten!

— Cum să nu, doamnă. Însă gândiţi-vă că e vară şi lumea e plecată în vacanţă. A venit cine a putut. Ce să facem, ne consolăm cu ce avem, data viitoare o să fie mai bine.

— Mersi, Virgil, zise mama lui Sandu, retrăgându-şi discret braţul. Mă bazez pe tine, zâmbi ea, făcându-i semn cu ochiul.

— Îmi fac datoria de musafir, se grăbi Virgil să-i dea explicaţii Dianei care schimba feţe-feţe, nemulţumită de familiaritatea dintre „cocostârcul" ei şi cotoroanţă.

În camera alăturată, musafirii găsiră pregătită o masă ca-n poveşti. Trei zile şi trei nopţi ar fi fost oricum insuficiente pentru un asemenea festin. Pe o masă enormă, tronau nenumărate gustări calde şi reci (chifteluţe mărunte chinezeşti, cabanos, ouă umplute, sandvişuri minuscule şi apetisante cu caşcaval, brânză topită, salam, şuncă, icre, pastă de sardele, pateu, salată de ţelină, de vinete, de boef, orientală, bulgărească şi încă o mulţime de alte lucruri). Băutura dominantă părea să fie vinul (alb sau roşu, sec, demi-sec sau dulce), dar invitaţii păreau a opta şi pentru bere, Garone, Martini, gin Gordon's, eventual gin tonic, Campari (orange), Dubonnet sau şampanie.

— Şi câţi ani împlineşti tu, Sandule? întrebă complet deplasat Diana, trântindu-se pe scaun şi grăbindu-se să înhaţe cu mâini umede şi tremurătoare sticla de Dubonnet. Ochişorii ei puternic rimelaţi străluceau de indiscreţie.

— A, nu. Nu e ziua mea, zise Sandu, având aerul că se scuză (avea, probabil, în vedere, tortul care nu se afla pe masă şi nici nu urma să apară în seara aceea). Eu i-am zis mamei să facă tort, dar m-a refuzat, a pretextat că nu se cade şi a scăpat de griji, şmechera, zâmbi Sandu, făcându-i cu ochiul mamei lui.

— Atunci de ce ai dat bairam? se interesă Diana.

— Aşa mi-a venit. Nu cumva îţi pare rău că ai onorat invitaţia?

— Haide, bă, Sandu, aberezi, sigur că-mi pare bine că m-ai invitat, spuse Diana, dezmierdând părul cleios al lui Virgil.

După cinci minute, în loc să mănânce şi să bea, Diana continua să-l scarpine în cap pe Virgil care închidea ochii de mulţumire.

— Nu-şi mai poate descleşta mâinile, i s-au lipit degetele, şopti Dan la urechea lui Alice, rânjind.

Alina şi Lucian, foarte tandri unul cu altul, mâncau cu aceeaşi furculiţă, tăind cabanosul în bucăţele minuscule pe care le mestecau îndelung, cu graţie, ţuguindu-şi buzele. Lucian fredonă apoi „You & Me” privind-o în ochi pe Alina, provocator, pufăind îngândurat din ţigară şi dând pe gât, dintr-o singură înghiţitură, câte un păhărel de gin sec.

— Ce faţă de gangster ratat are băiatu’ ăsta! îi zise Alice lui Dan, arătând indiscret cu degetul spre Lucian. Are moacă de traficant de detergenţi sau de hârtie igienică.

— Chiar, consimţi Dan. Şi uite ce priviri turbate îi aruncă Alinei!

— Lasă-l pe brontozaurul ăsta astigmatic, mai bine uită-te la Diana, de când a reuşit să-şi descleşteze mâinile din părul lui Virgil zici că are mănuşi!

— Şi Virgil pare ceva mai chel. Să ştii că asta îi conferă o anume demnitate. Se potriveşte cu fracul, se amuză Dan.

— Ce tot şuşotiţi voi acolo? se arătă intrigată Isabelle.

— Ne exercităm simţul sarcastic, spuse Dan. Dacă vrei putem să vorbim mai tare, nu ne e jenă.

— Ţie nu ţi-e jenă de nimic, zise Camil, cu o voce tremurătoare, vizibil emoţionat. Nu se mai putuse abţine să nu intervină, însă tonul lui se dovedi cu totul inadecvat contextului petrecerii. Părea că ascunde anumite resentimente în spatele acelui ciudat patetism.

— A, fostul meu coleg de bancă, în fine, mă recunoaşte, păru că se minunează Dan. În loc să mă îmbrăţişeze cu căldură şi să rememorăm amândoi năzdrăvăniile copilăriei, el lansează o calomnie la adresa mea. Vrea să spună că sunt un nesimţit notoriu, se distră Dan, aşa e?

Camil regretă că intervenise, nu avea chef să polemizeze cu Dan. În minte îi stăruia mirosul de mucegai al celulei şi pe buze un gust sărat de sânge. „Înnebunesc, nu mai pot să separ visul de realitate”, se înfricoşă el. Ca prin vis, îşi aduse aminte cum se jucau în copilărie, iarna, aruncând cu bulgări de zăpadă în fetiţe. De cele mai multe ori, Dan arunca bulgări de gheaţă; odată fusese cât pe-aci să-i scoată ochiul stâng unei fetiţe ochelariste; bucăţi de lentilă îi intraseră în ochi şi fetiţa fusese dusă la Urgenţă. Ca izbit de un bulgăre de gheaţă, Camil tresări şi zise, susţinând privirea lui Dan:

— Vai, îmi cer scuze dacă am lăsat să se înţeleagă aşa ceva. Apropo de năzbâtiile copilăriei, da, dragă Dan, îmi aduc aminte cum aruncai cu bulgări de gheaţă în fetiţe. Odată era să-i scoţi ochiul uneia. Îmi aduc aminte cum nu lăsai pe nimeni să copieze la lucrări, cum suflai greşit când vreunul din colegii noştri era ascultat din bancă sau la tablă, cum îi turnai pe toţi care făcuseră vreo prostie, exagerând ca să măreşti pedeapsa. Îmi aduc aminte cum, în ’90, prin februarie, am întâmpinat-o pe profa de engleză, o adevărată doamnă care însă avea ghinionul să fie PNŢ-istă, urlând ca ieşiţi din minţi: „Moarte intelectualilor!”, „Jos fosilele!”, „Jos Coposu!”, „Jos Câmpeanu!”, „Moarte ţărăniştilor!”, „Moarte liberalilor!”, „Noi nu ne vindem ţara!” în timp ce pe tablă tronau lozinci asemănătoare scrise cu cretă roşie. Şi câte altele nu-mi aduc aminte!… Mă fascinai. Mă subjugaseşi. Am luptat să ies de sub influenţa ta.

— Vai, ce confesiune patetică! exclamă Dan. Este exact ce ne trebuie în cadrul unui bairam reuşit. Ai atras atenţia tuturor, zise el, arătând spre cele două perechi (Lucian şi Alina, Virgil şi Diana) care se pipăiau impasibili pe sub masă. După cum vezi, toată lumea îţi ascultă elucubraţiile, hohoti el.

— Trebuia să-ţi spun odată şi-odată, să-mi asum riscul sincerităţii… Mă scuzaţi, zâmbi Camil, mai mult şocat decât jenat că putuse să se descarce astfel. Abia acum pot să ciocnesc un pahar de şampanie cu tine.

— Hai, lăsaţi prostiile, interveni Isabelle. Spuneţi mai bine cum vi se pare noul meu prieten, se interesă ea, profitând de faptul că Dayan se deplasase până la toaletă.

— Simpatic, zise Dan. Nu prea are el faţă de prof de mate. Mă întreb cum s-o înţelege cu colegii lui… Că, printre elevi, sunt sigur că e foarte popular.

— A, da, minţi Isabelle. Le dă ţigări atunci când nu au deloc. Odată, un părinte, nemulţumit că încurajează viciile, i-a făcut reclamaţie. Bobocelul meu a ripostat că, decât să culeagă chiştocuri infecte din gunoaie, mai bine să fumeze o ţigară bună, e mai igienic aşa. Merge cu ei şi la berică. E foarte de gaşcă.

Isabelle se simţea foarte bine povestind despre activitatea de prof a lui Dayan. Îşi imagina chiar că ar fi măritată cu el şi, seara, aşteptându-l să se întoarcă de la lucru, i-ar pregăti o supă fierbinte. Ar

dansa prin bucătărie, ar pluti ca o floare de lotus pe ape prin aburul alb, şi-ar flutura şorţuleţul roz pătat de grăsime şi ar cânta. El ar intra în bucătărie cu pantofii murdari de noroi, uitând să se descalţe la uşă şi ea l-ar certa, totuşi nu prea tare, aşteptând să fie împăcată cu un sărut lung şi lipicios.

— Ei, despre ce vorbiţi? zise Dayan, reaşezându-se la masă.

— Despre tine, bobocel, zise Isabelle cu glas înăbuşit şi răsfirându-i părul lung şi ondulat.

— Am auzi că eşti foarte de gaşcă, zise Dan, zâmbind pe sub sprâncene.

— Sigur, cred că se vede de la sine, se lăudă Dayan

— Apropo, zise Dan, am şi eu o mică, ce mică, infimă curiozitate. Vouă nu vă plac numele voastre de le-aţi înlocuit cu altele, scuză-mă, cel puţin ciudate? Rar am întâlnit un cuplu aşa ca voi: Isabelle şi Dayan, accentuă el numele celor doi.

— Suntem ceea ce vrem să fim, spuse Isabelle. Dayan este personajul din piesa cu acelaşi nume de Mircea Eliade, iar eu…

— Dayan este un prof de mate care şi-a zis aşa, sublinie Alice.

— A dori nu înseamnă a fi, chicoti Dan. Aşa şi eu aş putea fi… de exemplu, împăratul Constantin cel Mare.

— Şi eu regina Elisabeta, râse Alice.

— Şi eu Sfântul Francisc, zise Camil.

— Staţi puţin, cu toate că mă simt un pic intimidată în faţa unei astfel de societăţi ca a voastră, trebuie să vă zic ceva, spuse cu un aer voit solemn Isabelle. Noi nu visăm să ne identificăm cu personalităţi din întreaga istorie umană. Nu suntem nebuni, mă rog, văd că vă uitaţi cam chiorâş, suntem, nu-i aşa, îl ciufuli ea pe Dayan, cel mult nebunatici. Nu spun că nu avem nevoie de modele, de repere, de exemple. Ele sunt absolut necesare ca să nu ne rătăcim şi, mai mult, ca să nu ne cuprindă disperarea. Ele dau sens vieţii, ne ajută să ne salvăm, sunt mijloace soteriologice. Dar ele sunt doar mijloace, nu scopuri în sine. Ele păstrează speranţa în afara căreia nu există viaţa. Noi avem modele care ne ajută să ne construim pe noi înşine, însă numai atât. Nu ne regăsim cu totul în ele. Noi suntem proprii noştri arhitecţi; îmi place să cred asta, măcar într-o anumită măsură. Povestea noastră de dragoste este iubirea dintre două personaje: Isabelle şi Dayan.

— Vă rupeţi de realitate, trăiţi într-o lume de fantasme, îi

avertiză Dan.

— Realitatea este o poveste uimitoare, plină de înţelesuri, zise Dayan. Cu toţii suntem personaje. Important e să descoperi sau să redescoperi această dimensiune de basm a realităţii.

— Realitatea este mult mai complexă, spuse Camil. Basmul e simplu, schematic, populat de tipuri umane. În realitate nu există personaje pozitive şi negative, ci doar oameni. Basmul e inuman. E grotesc, e caricatural.

— În plus, rânji Dan, în basme binele învinge răul. Credeţi că în realitate este aşa? Eu unul, tare mă îndoiesc.

— Şi eu, se arătă Alice de acord.

— Ba eu cred că şi aici binele învinge răul, îi contrazise Dayan.

— Eşti nebun, n-ai nicio dovadă că este aşa, se enervă Alice.

— Nici tu n-ai nicio dovadă că ar fi ca tine… De fapt, nu ştiu dacă s-ar putea face un bilanţ contabil, zise Dayan. Nu cred… Totuşi istoria pare să confirme că adevărul iese în cele din urmă la iveală. Asta înseamnă o victorie (parţială sau nu) a binelui. Mă rog, poate că nu se ştie cine va învinge în lupta asta echilibrată între bine şi rău, poate că nu e nimic prestabilit, depinde de noi şi, atunci, e clar ce ar trebui să facem. Dar chiar dacă am ştii sigur că în faţa răului, binele va pierde, eu tot zic că ar trebui să avem curajul să facem fapte bune. Aici ne-am dovedi tăria de caracter. Ne-am câştiga o nobleţe ce-i drept tragică. Am înfrunta o lume oarbă, absurdă, arătându-ne generoşi, iubind-o. În acelaşi timp ne-am păstra onoarea, n-am accepta să facem lucruri injuste.

— Dacă am ştii sigur că răul va învinge binele, interveni Isabelle, n-am putea trăi. Nu putem supravieţui fără speranţă.

— Ba da, rosti Alice, am sfida absurdul, l-am provoca. Am da sens vieţii. Am ajunge poate la fel de mulţumiţi ca Sisif care, atunci când îşi împinge bolovanul, spune că totul e bine. Ne-am face destin dintr-o pedeapsă eternă.

— Ne-am adapta, zise Dan. Din fericire sau… din nefericire suntem uşor adaptabili. Ne conformăm repede.

— Din fericire, nu ştim sigur dacă binele învinge sau nu răul, vorbi Camil. Trebuie, aşadar, să ne asumăm riscul şi să avem curajul de a face fapte bune. Într-o lume în care sunt atât de apreciaţi şmecherii şi blamaţi sau ridiculizaţi fraierii, trebuie, într-adevăr, să ai curaj să faci

fapte bune.

— Cam aşa e, zise Dayan, ridicând paharul cu vin rubiniu ca să ciocnească, din nou, cu toţi invitaţii. Hai, noroc! Pentru victoria binelui! râse el. Apropo, Camil, să ştii că nu vreau să înlocuiesc persoanele cu personaje pozitive sau negative și nu vreau să ocultez bogăţia inepuizabilă a realităţii înconjurătoare. Când m-am referit la dimensiunea de basm a realităţii, n-am vrut să sărăcesc lumea asta ci, dimpotrivă, s-o îmbogăţesc. M-am gândit că aici se pot întâmpla lucruri extraordinare la care e posibil să participăm. Lumea asta e, sper, o lume deschisă, are porţi spre alte lumi… Viaţa este o aventură… Ce este nemaipomenit în povești? Magicul. Palatul de cleştar, feţii cu stea în frunte, zânele cu păr de aur… Viaţa, şi ea, este încărcată de magie. Aripa unui fluture, curcubeul tremurând după ploaie, genele lungi ale iubitei, vibraţia muzicii, de fapt, orice ar putea fi… Am început să bat câmpii cu graţie. Plutesc, zise Dayan, clipind din ochii strălucitori, uşor tulburi.

O doamnă în vârstă, cu părul alb-argintiu strălucitor, îmbrăcată într-o rochie lila lungă de mătase, veni să ciocnească un pahar de şampanie cu invitaţii. Apariţia luminoasă era bunica lui Sandu, o bătrână doamnă aparţinând unei vechi familii boiereşti. Era o doamnă care, în tinereţea ei, avusese ocazia să participe la numeroase serate şi care, acum, la un pahar de şampanie era gata să evoce acele vremuri încântătoare, în veci pierdute. Trecutul îndepărtat al vieţii ei avea aura sa, nu numai pentru că aparţinea unei vârste euforice, irecuperabile, ci şi pentru că se referea la o „belle-epoque”. Bătrâna doamnă era, într-un fel, o nostalgică a perioadei interbelice, însă pe deplin conştientă că acea epocă nu se mai putea reconstrui integral. Bunica lui Sandu îşi amintea cu plăcere cum petreceau tinerii pe vremea ei. Pe atunci, fetele erau toate educate să fie fermecătoare, ştiau să poarte o conversaţie, chiar să flirteze. Dansau, cântau la pian, pictau, brodau, vorbeau curent franceza, adevărata limbă a civilizaţiei. Varietatea şi frumuseţea dansurilor şi muzicii de pe atunci nu se puteau compara cu monotonia agresivă a celor prezente azi în discoteci sau în topurile MTV. Lumea bătrânei doamne avea ceva ce-i lipsea complet lumii actuale: graţie. Bunica lui Sandu se aşeză lângă Dayan și, rostind o frază în română, una în franceză, începu să rememoreze clipele tinereţii, uimită şi încântată să observe că acesta o asculta cu atenţie. Îşi aminti cum dansase odată cu Alexandru Paleologu, unul dintre cei

mai frumoşi băieţi invitaţi la serată. Îl menţionase pe conu Alecu pentru că, desigur, era un nume cunoscut tânărului.

— Voi, îi zise ea lui Dayan, sunteţi singurii care nu aţi fost pervertiţi de comunism. Părinţii voştri au fost puternic afectaţi, vraiment, cu greu se mai pot schimba. Totul depinde de voi. Doar voi mai puteţi schimba ceva. Je prie Dieu qu'il vous ait en sa sainte et digne garde.

— A, buni este alături de tineri în încercarea de a schimba ceva, zâmbi Sandu. Este de-a dreptul extraordinară. În '92, la alegeri, bătrână, bolnavă, aproape imobilizată la pat cum e ea, tot a reuşit să se târască până la centrul de votare. Ea, care nu iese aproape niciodată din casă… S-a dus şi a votat.

— E un gest demn de laudă, interveni Isabelle. Sunt atâţia oameni sănătoşi, în putere, dezolant de indiferenţi… Autodeclaraţi apolitici… Cu un comportament echivoc…

— E nevoie de oameni inteligenţi, bine intenţionaţi, adică devotaţi reformei, puternici, cu convingeri ferme, deschişi spre lumea occidentală, zise Camil. Trebuie să ne regăsim locul în Europa şi în lume. Asta depinde de noi. Oricum, am pierdut foarte mult timp.

— Se pare că oamenii nu prea vor reformă, rânji Dan. S-au învăţat să ducă o viaţă comodă, ca să nu spun chiar leneşă. Le place să se ocupe statul de ei. Nu vor să-şi asume responsabilităţi, libertatea este pentru ei o povară. Nu le plac riscurile, concurenţa. Mulţi nu vor o reformă gradată şi moderată, darămite o reformă bruscă şi radicală. La noi nu va ţine terapia de şoc.

— Oricum, guvernul nu se arată tentat de o astfel de soluţie, nu te îngrijora, Dane, zise cu un aer dezamăgit Alice.

— Dimpotrivă, tergiversează cât poate şi asta nu e bine deloc, vorbi Camil indignat.

— Tu ce crezi, Virgil? îi dădu Dan, brusc, un bobârnac.

Virgil îşi retrase la fel de brusc, mâna umedă de reptilă de pe pulpa vânjoasă a Dianei, apoi se întoarse spre Dan şi-l privi cu un zâmbet mlăştinos:

— Ştiu eu? se fandosi Virgil. Poate există o alternativă între comunism şi capitalism… Dar ce mă bag eu? Nu mă pricep la politică. De altfel, nu mă interesează, făcu el un gest de dezgust. Mi-e scârbă de toţi politicienii.

— Trebuie să ai o opţiune, se enervă Isabelle. Mai ales acum, aici, la noi, trebuie să te implici, să nu fi indiferent. În curând vom vota şi noi. Nu ne putem permite să ne eschivăm mereu.

— Şi, oricum, nu există a treia cale, zise Camil. Nu aici se află problema. Ştim ce trebuie să facem. Problema este dacă vrem sau nu să facem ce trebuie.

După masă, de pe la unu și jumătate – două până pe la șapte – șapte și jumătate dimineaţa, invitaţii băură, fumară şi dansară. Mama lui Sandu avu mult sperata ocazie să danseze vals cu Virgil, privindu-l în ochi. Diana făcu o scurtă şi hilară scenă de gelozie, dar se lăsă împăcată foarte uşor de amărâtul Râmă (Dan nu-l mai scotea pe Virgil din „Râmă în frac" sau „Râmă spilcuită"). Alice şi Dan continuară să lanseze săgeţi la adresa invitaţilor şi se amuzară copios. Lucian reuşi până la urmă să borască (ce-i drept, cam greu, fără depăşiri de plan) cantitatea de mâncare şi băutură propusă. Totuşi atinse performanţa de a păta, consistent şi iremediabil, rochiţa bleu a Alinei, act ce se soldă cu o explozie de indignare din partea fetei şi cu părăsirea imediată şi definitivă a mizerabilului (și la propriu și la figurat!) de partener. Ca să se consoleze, Alina se târî îndată în braţele lui Camil. Acesta nu protestă. Sandu păzi ca un Cerber combina muzicală, nelăsând brutele ignorante să se mai apropie de casete. Isabelle şi Dayan dansară cu frenezie până în zori.

Cap. 15. Din învăţăturile mătuşii Antanta: intelectualii, politica şi sexul. Arta de a rămâne „curat murdar"

Era o dimineaţă senină şi răcoroasă de sfârşit de iulie când, contrar obiceiului ei, Isabelle se trezi foarte devreme şi petrecu foarte mult timp aplecată asupra unei bucăţi de carton roz, pătat de grăsime, învârtind între degetele ei subţiri un creion bont, având la un capăt o gumă cenușie și umedă care la orice ar fi fost mai bună decât la șters. După ce se distră o vreme desenând cu guma figuri ciudate pe bucata de carton roz, Isabelle păru că începe să se concentreze și mâzgăli ceva. Din când în când, se oprea din activitate pentru a se întreba (a câta oară?) a ce mirosea bucata de carton roz. După un timp, Isabelle se ridică de la birou şi se aruncă în pat, peste Dayan, care încă dormea. Îl muşcă uşor de nas, îi ciufuli părul, îi desenă chiar, tot cu guma, un mic

punct cenuşiu, drept în mijlocul frunţii şi se amuză teribil. Dayan se ridică în capul oaselor cu un aer uşor buimac. Isabelle se distră un pic pe seama lui, dar, deodată, adoptă o ţinută marţială.

— Gata, am stabilit, să nu îndrăzneşti să comentezi! zise ea.

— Ce anume „am" stabilit? spuse Dayan, privind-o pe sub sprâncene neîncrezător.

— Tu n-ai stabilit nimic, eu singură am stabilit şi ai face bine să nu te opui, zise Isabelle teatral.

— Să trăiţi, ce aţi stabilit? intră Dayan în joc, zâmbind imperceptibil.

— Cum ce? Programul, bineînţeles, zise ea triumfătoare.

— Programul?! se arătă Dayan sincer uimit. Care program?

— Programul meu, bineînţeles, spuse Isabelle jubilând. Programul meu de vacanţă.

— Tu nu-ţi faci niciodată program. Eşti sigură că te simţi bine? întrebă el oarecum îngrijorat. Ce toană o mai fi şi asta?! bombăni el, încet, pentru sine.

— Mă simt excelent tocmai pentru că în seara asta am redactat programul meu de vacanţă. Ar trebui să fii atent pentru că te priveşte şi pe tine. Este şi programul tău.

— Vai, ce comportament abuziv! se prefăcu Dayan indignat. Ţi-ai permis să-mi faci tu mie program de vacanţă. Să vedem măcar ce conţine.

— Azi mergem la *Club-Art*, iar după amiază facem o vizită părinţilor. Nu i-am mai văzut de o lună. Mâine… Stai puţin, Dayan, mi-e lene să-ţi citesc programul pe zile. A, ca fapt divers, menţionez că pe 7 august plecăm la mare, iar pe 23 august plecăm la munte. Datele nu sunt fixe, le putem negocia în funcţie de circumstanţe. Însă neapărat vom merge la mare şi la munte. Ce zici de program, marfă, nu?

— Zic doar că nu trebuia să te chinui să redactezi un astfel de program pentru simplul fapt că oricum am fi ţinut minte să mergem la mare şi la munte şi, oricum, în mod cert, restul programului nu va fi respectat.

— În loc să mă ajuţi să perfecţionez managementul timpului liber, mă sabotezi sau tratezi totul cu neseriozitate, se prefăcu ofensată Isabelle. Ei, oricum, azi avem foarte multe de făcut. Trebuie neapărat

să facem o vizită părinţilor. Hai, du-te şi îmbracă-te mai repede.

Dayan devenise gânditor, privea undeva departe, spre cerul albastru în care se topeau schelele „eternului” șantier de vizavi. Neîndurătoare, lumina soarelui părea că lichefiază schelele blocurilor care, de ani în şir, se zbăteau să iasă din praf şi să ia spaţiul în stăpânire.

— Vrei să facem o vizită părinţilor tăi, zise Dayan încet, cu glas înăbușit. Ce o să le spui despre mine? Cum o să mă prezinţi?

— Nimic mai simplu, zâmbi Isabelle, o să le spun că eşti chiar tu, Dayan. Eu nu-i prea mint pe ai mei.

— Dayan… Care Dayan? vorbi el cu glas tremurător, privind îndelung şantierul de vizavi, ars de soare şi de durerea neterminării. Dayan din povestirea cu acelaşi nume de Mircea Eliade, sau Dayan, profu’ de mate de la un liceu fost industrial, un excentric care-şi spune aşa? Nu mai ştiu cine sunt, scumpa mea, nu mai ştiu nici măcar dacă sunt cu adevărat.

— Vai, dar ştii bine că eşti Dayan, personajul din povestirea cu acelaşi nume de Mircea Eliade. Nu ştiu dacă o să spunem exact asta părinţilor dar, în definitiv, ăsta e adevărul, rosti Isabelle, mângâindu-i uşor pletele şi răsfirându-le cu duioşie.

— Nu ştiu dacă Mircea Eliade, dacă ar trăi și ar putea să mă vadă, m-ar recunoaşte. Mai mult, eu însumi nu mă recunosc. Îmi aduc aminte din ce în ce mai vag de lumea povestirii, chiar figura lui Ahasverus e din ce în ce mai îndepărtată. Mi-e teamă să mă întorc în lumea povestirii, acolo e un alt Dayan care îmi pare tot mai străin de mine. Nu mai ştiu cum am ajuns să te cunosc, cum am început să ascult „The Doors”, să port plete şi blugi uzaţi şi să fumez Monte Carlo. Nu ştiu nici măcar dacă te iubesc pe tine, cea care eşti trecută într-un anumit fel în acte și în catalog, care ai o familie mai numeroasă, probabil, decât ştiu eu și care ai prieteni mai mulţi decât i-aş putea cunoaşte vreodată. Eu te iubesc pe tine în ipostaza ta de Isabelle. Te iubesc cu disperare ca Isabelle, ca personajul care poate sta alături de propriul meu personaj. Relaţiile mele cu lumea sunt literatură. Povestea noastră de dragoste este literatură.

Ochii lui mari şi strălucitori pluteau în lacrimi. Isabelle îl lăsase să vorbească neîntrerupt, să se descarce. În tot acest timp, îi mângâiase uşor pletele. Când Dayan termină, Isabelle se repezi să-l sărute

pătimaş, muşcându-i buzele până la sânge, răvăşindu-i părul, înfigându-şi unghiile în carnea lui fremătătoare şi caldă. Arsă de o sete nesfârşită, limba ei aduna nesăţioasă sânge, lacrimi şi sudoare.

După un timp, Dayan se îmbrăcă repede, înfulecă în grabă câteva fursecuri rămase din seara trecută pe masa din sufragerie şi, făcându-şi vânt cu o pălărie de pai uzată şi prăfuită, zise că abia aşteaptă să plece la plimbare.

— La urma urmei, pot să mă recomand simplu, Dayan şi-atât.

— Chiar aşa. O să ne amuzăm de mutra pe care o vor face ai mei. Ei, şi dacă te ia la interogatoriu mătuşica?

— Mă descurc eu.

— Să nu-ţi treacă prin minte să încerci să faci impresie bună tuturor, vei eşua lamentabil, ce-i place unuia, le displace celorlalţi. Fii natural.

— Da, Sâcâici, evident.

Afară soarele strălucea orbitor, topind contururile unor clădiri şi transformându-le în văpăi albe uniforme, fără identitate.

Se urcară în tramvaiul 33, merseră până la Şcoala Iancului şi apoi o luară pe jos spre Club Art, pe strada Matei Voievod. Mergeau ţinându-se de mână şi împleticindu-se, ameţiţi de soare şi de bucurie. Isabelle îşi prindea mereu tocurile în pavaj.

— Parcă-am fi beţi, râdea ea.

— Ei, lasă, o să ne trezim când ajungem în bar, o calmă Dayan. Însă, până ajungem acolo, ai grijă cum calci. Ai o atracţie teribilă pentru asfalt. Când te-am întâlnit prima oară erai aproape una cu asfaltul. Abia te-am recuperat.

Vârtejuri de praf se ridicau din când în când dezagregând peisajul sau, în cel mai bun caz, transformându-l în decor pentru operaţiunea „Furtună în deşert". Mâinile calde şi transpirate ale tinerilor se despărţeau pentru o clipă şi începeau să frece cu înverşunare ochii şi aşa înroşiţi. Dinţii scrâşneau, spărgând grăuncioare de nisip cu gust dulce-sărat. Pământul ars şi crăpat respira greu, obosit şi scârbit de efort. Casele cochete, multicolore şi volatile ca o colecţie de parfumuri se mistuiau într-o clipă în norii de praf. Isabelle şi Dayan simţeau un fel de solidaritate cu acest loc prăfuit şi plin de hârtoape, de gunoaie şi de câini vagabonzi aproape spectrali. Valurile de praf filtrau totuşi lumina nemiloasă a soarelui, învăluindu-i

protector, aproape cu tandreţe. Îi aduceau aminte Isabellei de aburul adormitor al supei de duminică după-amiaza sau de cel fierbinte, înţepător, atât de familiar, al cazanului de fiert rufe.

Din când în când, praful se aşeza să se odihnească pe caldarâm, iar aerul devenea mai rarefiat, mai limpede, iar lumina intensă dezvăluia acum detalii neaşteptate. Uitându-se prin grădini, Isabelle şi Dayan puteau vedea buburuza măruntă explorând corola unei păpădii, nervurile oricărei frunze din orice copac, dantela oricărei perdele de la orice geam, ba chiar și câte un detaliu dintr-o fotografie înrămată, atârnată pe peretele vreunei case. Detaliile ţâşneau fulgerător, extrem de limpezi, în faţa ochilor însetaţi de imagini. Printre flori de nu-mă-uita, păpădii și coada şoricelului, Dayan observă deodată un trifoi cu patru foi.

— E fantastic, absolut fantastic! zise el precipitat. Nu în sensul că e ceva anormal sau neobişnuit… Nu, nu în sensul ăsta… Fantastic e să descoperi în imensitatea pajiştii singurul trifoi cu patru foi. Dintr-o privire!

Ajuns în faţa clubului, Dayan se arătă încântat de terasa acoperită cu o boltă răcoroasă de viţă de vie. Se trântiră amândoi pe scaunele de răchită, la umbra viţei și cerură să li se aducă vinul casei servit tradiţional în ulcele smălţuite de ceramică. Dayan nu se mai sătura de răcoarea viţei şi a vinului alb demi-sec, scos direct de la gheaţă. Ar fi vrut să simtă aroma fiecărui strop, oasele să i se prefacă în chihlimbar, carnea să-i devină translucidă, sângele şi limfa să ţâşnească halucinant, fiecare celulă să geamă de încântare…

*

După numeroase bubuituri în uşă, exact când Isabelle îşi spuse uşurată „Gata. Ne-am făcut datoria, acum putem să plecăm”, se auzi deodată cheia răsucindu-se în broască şi în semiobscuritatea holului apăru o creatură zburlită, îmbrăcată într-un capot vechi, bleu, cu răţuşte şi încălţată cu un singur papuc scâlciat, târşit de colo-colo de piciorul drept. Piciorul stâng golaș, cu venele umflate şi cu monturi enorme stătea nemişcat, în timp ce dreptul râcâia în continuu în covoraşul de la intrare cu o nervozitate crescândă. Cele trei bigudiuri aurii care prindeau bretonul, strâmbe şi plasate asimetric, zăngăneau

ameninţător.

— Sărut-mâna, noi suntem, zise Isabelle cu jumătate de gură. El este prietenul meu, Dayan, ştii tu, ţi-am povestit despre el la telefon, spuse ea, zbătându-se să-l împingă pe Dayan în casă, dar nereuşind încă să urnească din uşă creatura.

Femeia zburlită şi burzuluită îl privea pe Dayan pe sub sprâncenele stufoase, îngustându-şi tot mai mult ochii. După ce îl studie un timp pe Dayan, creatura păru să se hotărască:

— Hai, intră în casă, îi zise Isabellei cu un glas în acelaşi timp răguşit şi piţigăiat, panicat şi ameninţător. Să nu te mai prind că umbli cu nespălaţi d-ăştia, spuse ea în urechea Isabellei.

— Dar, buni, el este prietenul meu… E profesor de matematică, încercă ea să îmblânzească Cerberul.

— Dacă golanul ăsta mai e profesor de matematică… îşi zise ca pentru sine creatura. Intră imediat în casă! ţipă către Isabelle.

Devenise de-a dreptul isterică. Simţind primejdia, şuviţele ţâşneau din bigudiuri ca nişte tentacule gata să împroaşte cu venin.

— Şi dumneata? Cine eşti?! Ce vrei? Ce ai cu fata? ţipă ea în pragul disperării. Şi fără să-i lase timp să răspundă, continuă precipitat:

— S-o laşi în pace, ai înţeles? S-o laşi în pace! Şi să pleci imediat de-aici, ai auzit? Pleacă de-aici! Dacă nu pleci, îl chem pe fiul meu, chem vecinii, chem Miliţia! N-ai auzit, îl chem pe fiul meu acum! Di-nu! gemu ea, gata să se prăbuşească de efort.

Din fericire, tatăl Isabellei apăru la timp astfel încât buni să se scurgă fără vlagă în braţele sale, cei doi tineri să profite de situaţie şi să se strecoare în casă, iar el să aibă ocazia să-şi facă plăcuta datorie de fiu şi de gazdă. Întinsă pe canapeaua din sufragerie, cu o compresă rece pe frunte, având alături, pe o măsuţă, un pahar cu apă cu zahăr, buni gemea uşor. Părea aproape inertă însă, din când în când, bigudiurile şi şuviţele din afara lor tresăltau, fremătând curioase şi neliniştite ca babele ieşite în balcoane la trecerea convoaielor funerare. Dayan se simţea un pic vinovat, aşa că Isabelle fu nevoită să-l calmeze, destăinuindu-i:

— Stai liniştit, mai mult joacă teatru.

Între timp, în sufragerie, cu o discreţie desăvârşită, mama Isabellei începu să pregătească masa. Bunica Isabellei zăcea pe

canapea, suspinând. Tatăl Isabellei îi privea pe musafiri cu un zâmbet silit.

— Unde-i Antanta? se interesă Isabelle.

— A, plecată până la un pacient, răspunse tatăl Isabellei. Ştii cum e ea, nu poate sta o clipă locului.

— E admirabil că poate fi aşa de activă la vârsta dânsei, interveni Dayan.

— Da, într-adevăr, zise cu jumătate de gură tatăl Isabellei. Oricum, nu cred că trebuie s-o mai aşteptăm mult. A plecat acum câteva ore. Trebuie să sosească dintr-o clipă în alta. Am o premoniţie că o să vină exact la momentul oportun, când va fi gata masa. N-o să rateze o astfel de ocazie.

Profitând de faptul că între tatăl ei şi Dayan începuse o oarecare conversaţie, Isabelle se strecură afară din sufragerie. Era emoţionată. Se oprise pe hol şi privea insistent fiecare obiect, recunoscându-l şi bucurându-se de revedere. Îşi mai şterse o dată picioarele de preşul tărcat de la intrare, îşi aduse pălăria de pai şi o puse în cuier, studie cu atenţie toate crăpăturile fine ale măsuţei din lemn de trandafir, mângâie uşor peretele alb-gălbui, pe alocuri cu tencuiala căzută, se jucă apoi un timp cu întrerupătorul. Îşi dorea să-şi revadă camera, dar îi era teamă. Totuşi, nu reuşi să reziste tentaţiei şi porni spre camera ei.

De la uşă o izbi un miros puternic… Un miros jilav şi insinuant… Miros de vechi, miros de bătrâneţe. Înăuntru, la marginea patului, se aflau doi papuci chinezeşti uzaţi, ţesuţi cu fir de aur şi cu mărgele uşor decolorate. Un halat uriaş, mov, cu modele florale fusese aruncat, în grabă, pe pat. Un ciorap medicinal atârna trist şi singuratic pe scaun. Parfumuri vechi, cu iz dulce-siropos sau înţepător, rujuri sidefii, coliere masive din pietre semipreţioase, eşarfe de mătase uşor destrămate, ace de păr şi degetare se amestecau de-a valma pe noptieră. Câteva cărţi de medicină, groase şi prăfuite, tronau lângă veioză. Alături – agenda medicală adusă la zi. O decrepitudine solitară şi senzuală. Nostalgia cărnii. A cărnii, nu a sufletului. Revolta, dezgustul, oroarea de moarte a trupului. Isabellei i se părea că e ceva fals, artificial, inuman în bătrâneţe. O perversiune, un spectacol al naturii care ascunde, în spatele cortinei, neantul. Întunericul mâlos şi rânced pe care trupu-l miroase aşa cum adulmecă lupii stârvurile rătăcite în

pădure. Întunericul de care se teme şi spre care se duce, ca-ntr-o vrajă... Isabelle îşi acoperi faţa cu mâinile. Mirosul jilav şi insinuant o ameţea. Închise repede uşa şi o luă la fugă spre sufragerie.

Masa era deja aranjată ca pentru o ocazie specială. Pe masă se aflau platouri pline cu felii de pâine minuscule, unse cu unt şi acoperite cu salam, caşcaval, brânză, pateu de pasăre, icre şi pastă de sardele, ornate cu ardei, castraveţi, roşii şi alte legume tăiate sofisticat. Trei castronaşe: cu salată de boef, salată orientală şi salată bulgărească formau un triunghi aproape echilateral. O sticlă mare de *Cola* făcea concurenţă unei butelcuţe pline ochi cu ţuiculiţă neaoşă şi unei sticle de vin de ţară. O sticlă de apă minerală *Borsec* era plasată undeva departe, la periferie, în mod clar eclipsată de celelalte sticle, dar încercând totuşi să păstreze o ţinută demnă.

În mijlocul mesei se afla un vas cu flori de câmp. Cu toate protestele lui buni, mama Isabellei reuşise să aducă „de la păstrare" un set de şerveţele înflorate, multicolore. Deşi masa arăta de pe acum ispititor, Dayan auzi că asta nu era totul şi că aveau să urmeze o ciorbă de văcuţă, o friptură la grătar, în sânge, cu garnitură de cartofi pai şi salată de sfeclă, frigărui cu ceapă prăjită şi gogoşari, prăjituri cu caise, găluşte cu prune şi un tort cu frişcă, cremă de lămâie şi ananas.

N-apucară să se aşeze bine la masă, că îşi făcu apariţia mătuşa Isabellei, mult aşteptata Antanta Victoria Vulturescu fără de care, practic, nu se putea începe degustarea tuturor bunătăţilor. După ce intră în casă val-vârtej, mătuşa îşi aruncă repede pantofii cu un gest de cal nărăvaş, alergă spre baie, se spălă pe mâini şi, cu mâinile şiroind de apă, îşi făcu apariţia în sufragerie, trântindu-se în grabă pe scaunul din capul mesei. Se auzi un scârţâit îngrozitor. Stropi mari de apă reuşiră să deterioreze vizibil aspectul şerveţelelor înflorate, spre enervarea şi mai vizibilă a bunicii care intenţiona să le salveze (pentru a le mai utiliza la o masă viitoare în scop pur ornamental). Lui Dayan i se părea că vede urme de clăbuci plutind graţios printre platourile pline de sandvişuri.

După ce răsuflă de câteva ori greu, dând a înţelege că degeaba încearcă să alunge oboseala, după ce, în sfârşit, găsi o metodă să se refacă umplându-şi farfurie după farfurie şi înfulecând cu poftă, mătuşa Antanta, într-o (scurtă) pauză între înghiţituri, aruncă o privire prin jur şi avu o revelaţie. Îi remarcă pe Isabelle şi pe Dayan (pe care-l

găsi, evident, înspăimântător: o brută împuţită şi lăţoasă). Observându-i privirea, Isabelle se grăbi să intervină, prezentându-l pe prietenul ei (platonic, bineînţeles) drept un reputat profesor de matematică, fost şef de promoţie, o speranţă a ştiinţei române, colaborator al Academiei şi al mai multor institute de cercetare, un băiat cult, de familie bună, serios, cu picioarele pe pământ, dar cu unele (trecătoare) tendinţe artistice (ca purtarea pletelor), scuzabile la o vârstă încă atât de tânără... Mătuşa Antanta se încruntă, dar reuşi să rânjească cvasi-binevoitor şi, întorcându-se spre fiară, îi întinse o mână vânjoasă şi umedă pe care Dayan depuse delicat un sărut. Atingerea fiarei o făcu pe mătuşa Antanta să se înfioare toată iar, din negul din barbă, de emoţie, ţâşni măreţ şi alergic un smoc de păr.

— Doamna profesor-doctor Antanta Victoria Vulturescu, se prezentă ea cu o voce puternică.

— Încântat de cunoştinţă, zâmbi Dayan. Eu sunt Dayan, prietenul nepoatei dumneavoastră.

Mătuşa Antanta înlemni, de altfel într-o poziţie caraghios-marţială, cu cuţitul din mâna dreaptă ridicat ameninţător, iar în stânga ţinând strâns o furculiţă în vârful căreia palpita o bucată de roşie. Isabelle înţelesese, dar Dayan nu părea încă să-şi fi dat seama de gafă, ci o privea pe mătuşa Antanta cu un zâmbet inocent şi uimit, neştiind ce să-i spună. Isabelle n-apucă să intervină că mătuşa Antanta reuşi totuşi să vorbească cu o voce înecată, însă aspră şi şuierătoare:

— Dayan? Ce-i asta Da-yan?! se întoarse ea spre nepoată. E cumva străin?!

Toată lumea îngheţă auzind acest ultim cuvânt. Isabelle îşi reveni repede şi, cu multă diplomaţie, începu să-i explice mătuşii că „Dayan” era o simplă poreclă nevinovată, că prietenul ei... platonic doar, două păcate avea: pletele şi pseudonimul, două păcate atât de inocente, nu-i aşa, că făcea parte dintr-o familie de profesori de diverse materii (iniţial, se gândise să vorbească despre o familie de profesori de matematică din tată în fiu, o familie cu tradiţie în domeniu, cu merite deosebite, dar renunţă pentru că Antanta ar fi putut protesta că n-a auzit niciodată de o astfel de familie de matematicieni, iar în cercurile înalte, pe care le frecventa, o asemenea familie celebră, dacă ar fi existat într-adevăr, n-ar fi fost trecută cu vederea), că era român get-beget, cu cel mai pur sânge românesc şi devotat întru totul ţării şi

neamului nostru. Isabelle își încheie explicațiile patetic, cu glas precipitat.

Tatăl ei, destul de stânjenit, modela mici cocoloașe de pâine și ar fi făcut, cu migală de artizan, un întreg colier dacă mama Isabellei n-ar fi anunțat că va aduce felul următor și nu ar fi sosit în cea mai mare grabă cu ciorba de văcuță și cu un borcan uriaș, plin vârf cu smântână groasă, tare ca untul. Dayan îi fu profund recunoscător acelei făpturi cu ochi căprui migdalați, adânci, plini de o îndurerată înțelegere și cu părul lung, lins, șaten, aproape fără niciun fir alb, îmbrăcată simplu, dar cu gust, strecurându-se cu discreție, aproape nevăzută, dintr-o cameră într-alta pentru a aduce talerele ticsite de bunătăți, neavând timp să șadă la masă și ea, însă veghind totul de la distanță.

Bunica Isabellei își făcea vânt cu un evantai uzat și decolorat, dându-și ochii peste cap sau privindu-i afectat pe ceilalți meseni, mai puțin pe venerabila ei soră, pe care o evita cu obstinație și cu o stângăcie amuzantă. Remarcând că neîncrederea nu se stinsese din ochii Antantei, Dayan fu nevoit „să clarifice" lucrurile, dând câteva explicații despre familia lui. Vorbi despre tatăl lui, Ștefan Orobete, un stimat profesor de fizică, sever, cu o prestanță deosebită, diriginte de clasă și fost director adjunct la unul din liceele de prestigiu din București – Mihai Viteazu, inițiatorul și coordonatorul unui important cerc de fizică, mentorul unor olimpici internaționali și organizatorul de tabere de pregătire științifică ținute vara, la munte, în diverse locuri din țară. Acasă, ce coincidență, tatăl îi reproșa ținuta neglijentă, în special purtarea pletelor și nu-și ascundea niciodată insatisfacția provocată de respingerea respectabilului său nume și de absurda disimulare prin pseudonim, însă, în același timp, stimabilul Ștefan Orobete încuraja discret, dar prompt eforturile științifice ale fiului său, aflat în plină ascensiune și se arăta total favorabil raporturilor acestuia cu persoane bine văzute, la fel de stimabile ca el însuși. Bineînțeles că porecla lui era o simplă distracție juvenilă, dar care, se și jena să spună, îi purta noroc (și acum se temea că, făcând o astfel de confesiune imprudentă, va fi învinuit că e superstițios), ba mai mult, lui Dayan îi plăcea sonoritatea, i se părea că face impresie, că aduce o notă de insolit.

O aminti și pe mama lui, o distinsă doamnă, discreta și atât de devotata Valeria Orobete, profesoară de istorie tot la un liceu de marcă

din Bucureşti – Iulia Hasdeu, uşor distantă, dar foarte onestă în raporturile cu elevii săi, emoţionată întotdeauna de puţinele momente de glorie naţională şi marcată de multele vicisitudini ale vremurilor (aici Dayan vorbi foarte repede și cu glas scăzut, dornic să epuizeze urgent etapa asta a conversaţiei, neştiind bine ce moment istoric să privilegieze pentru a-l evoca în faţa mătuşii), sensibilă la marile nume ale istoriei naţionale (şi aici Dayan se încurcă, temându-se să se refere direct la o persoană mai mult sau mai puţin discutabilă, însă pronunţă, totuși, numele lui Mircea cel Bătrân, nume ce i se părea mai neutru, mai greu de exploatat în sensul actualităţii politice). Dayan nu uită să povestească despre pasiunea Valeriei Orobete pentru grădinărit, menţionă chiar cu câtă grijă cultiva mama lui azalee și trandafiri japonezi şi cât de mult îi plăcea să primească de la elevi frezii (bineînţeles, nu accepta alte atenţii în afară de flori). În plus, Valeria Orobete era abonată la Cinematecă şi la Atheneu şi le frecventa cu regularitate.

Bunicii? Dayan se arătă surprins de o astfel de întrebare, dar răspunse cu răbdare şi amabilitate. Natural, bunicii erau tot profesori. Bunica predase franceza la Şcoala Centrală (fostă şcoală de fete), iar bunicul fusese profesor de ştiinţele naturii tot la un liceu cu tradiţie: la Gheorghe Lazăr. Bunicul era pasionat de rasele de câini (avea o predilecţie pentru labradori) și deţinea ierbare şi insectare foarte valoroase, cu specii rare. Îşi mai aminti amuzat cât de mult se chinuise bunica, atunci când el avea vreo trei ani, să-l înveţe să pronunţe articolul hotărât „le” (el zicea mereu „lio”), cum îi citea cu voce caldă, învăluitoare fabule de La Fontaine, cum exclama ea foarte des, cu o bucurie copilărească, întinzând bărbia înainte şi făcând gropiţe în obraji în timp ce râdea: „C’est charmant, n-est-ce pas?”. Aceştia erau bunicii lui din partea tatălui. Bunicii din partea mamei erau buni dascăli ardeleni, modeşti, dar demni, având în suflet, cum ei înşişi spuneau, „acea flacără sfântă a iubirii de neam și ţară” şi devotaţi ei până la sacrificiu.

Isabelle îl privea pe Dayan povestind despre familia lui, bucurându-se într-un fel că reuşea să se descurce, dar în acelaşi timp încercând un sentiment de teamă nelămurită.

Mătuşa Antanta vorbi şi ea despre cercurile înalte pe care le frecventa, despre remarcabilii ei prieteni: profesori, doctori,

academicieni, despre necesitatea de a-ţi alege cu stricteţe prietenii (obligatoriu, aceştia trebuia să facă parte dintr-o elită oficial recunoscută; tipul ideal al unui astfel de „prieten” era academicianul). Dayan deduse, din tot ce povestea ea, că în cercul mătuşii relaţiile erau reci, convenţionale, bazate pe respect reciproc, dar nu pe dragoste. Lui Dayan i se păru totuşi că distinge în spatele unei priviri ostentativ-satisfăcute, aproape arogante o singurătate adâncă şi dureroasă, niciodată mărturisită…

Mătuşa Antanta se arăta revoltată de diminuarea respectului faţă de ordinea socială şi faţă de autorităţile publice care o protejează, nu putea înţelege cum „o anumită parte” a intelectualilor (nişte „lepre”, nişte „ciume”, altfel nu le-ar putea zice, altminteri unii foarte instruiţi, competenţi în domeniul lor) poate participa la destabilizarea ţării, poate zăpăci bietul popor, în loc să-şi vadă de treaba ei, în mod cert în afara politicii. Bineînţeles, prietenii ei, la fel de competenţi ca unii dintre intelectualii „duşmănoşi”, erau oameni serioşi, nu se jucau de-a opoziţia, doreau ordine şi linişte în ţară.

— Mă uit la ei cum ţipă şi zbiară, zise mătuşa Antanta, în timp ce smocul de păr din neg se zburlea ameninţător, nările se umflau, iar ochii tot mai bulbucaţi depăşiseră deja zona ochelarilor şi dădeau acum impresia că voiau să treacă şi de sprâncenele mari şi stufoase. Ce obraznici, ce lepre, ce javre! N-au un dram de decenţă, nu ştiu decât să se dea în spectacol, sunt nişte împuţiţi şi nişte destrăbălaţi plini de neruşinare. Alţii se poartă de parc-ar fi năuci, iresponsabili, nu ştiu ce dracu’ visează, aleargă după cai verzi pe pereţi, fără să ştie pe ce lume sunt. Ca să nu mai vorbim de jigodiile alea vândute străinătăţii care, dacă ar putea, ar căra tot din ţară, ar căra casele, pământul, râurile, Dunărea şi chiar Marea Neagră cu platformele ei petroliere cu tot, ar căra văile şi dealurile, câmpiile şi munţii şi nu ne-ar lăsa nici măcar vârful Moldoveanu cel înalt şi semeţ cum a fost odată şi sufletul românului! exclamă mătuşa, iar Dayan nu-şi putu reţine un chicot de râs auzind anticipaţiile acesteia şi imaginându-şi convoiul caravanelor care cară ţara la mari depărtări…

Era destul de limpede: intelectualii ăştia denaturaţi, se împărţeau în jalnici epicurei, în fraieri sau, mai grav, în trădători abjecţi, vânzători de neam şi ţară. Dayan râse uşor, dar nu-şi putu ascunde o anumită spaimă. Dinu, tatăl Isabellei, se înroşise până în

vârful urechilor în timp ce frământa într-una cocoloașe de pâine din ce în ce mai sferice și mai lustruite. Isabelle se enervase suficient de tare ca să intervină în discuţie, dar se temea să nu ruineze echilibrul şi aşa precar al „plăcutei” mese în familie. Buni își făcea vânt tot mai repede, palpitând ca o pasăre Colibri şi dându-şi ochii peste cap. Din când în când își aranja spasmodic câte un bigudiu sau încuraja declamaţiile mătușii.

— Ce-ar trebui să facă intelectualii, tanti? întrebă cu voce sugrumată Dinu, întrerupând-o pe mătuşa Antanta care tocmai se lansase într-o tiradă necruţătoare.

— Să-și vadă de treabă, hârâi ea scandalizată de o întrerupere în același timp impertinentă şi stupidă. Nu să se ocupe de politică. Să lase guvernul să lucreze. Prietenii mei, toţi academicieni, doctori, profesori nu s-ar preta unul la aşa ceva, adică să învrăjbească poporul, să aducă anarhie!

— Bine, dar ce face guvernul Votcăroiu?! zise Dinu. Tocmai asta e, nu face nimic. Merită să fie criticat fiindcă nu-l văd dispus să facă realmente reformă.

— În primul rând, ești obraznic, ripostă mătuşa. Nu ţi-e ruşine ţie să zici Votcăroiu!? Te iei după tot soiul de huligani, de târâie-brâu fără ocupaţie. N-ai ajuns şi tu om serios, deşi ai trecut de patruzeci de ani. Eşti naiv, eşti influenţabil de te zăpăceşte oricine cu palavre de doi bani. Nu te-ai mai copt la minte, îl mustră ea. Ar trebui măcar să asculţi sfaturile persoanelor cu experienţă, că nu degeaba am trecut prin viaţă, eu am trăit istoria, știu eu ce fel de lichele umblă să-l aducă p-ăla care încă se mai crede rege, că l-ar goni toţi din ţară. Ce, nu ştiu c-a vândut ţara rusului, a cărat d-aci tot ce-a putut şi-a dus-o bine mersi, fără să-i pese de popor, da' acum e libertate, trage la ciolan, ce să-i faci, şi-i mai dau nas tot soiul de lichele puse pe căpătuială. Aveţi libertate, daţi cu gura, vă faceţi de cap. Ce vreţi să facă guvernul Văcăroiu? Reforma nu se face oricum, trebuie timp şi-apoi nu orice ni se potriveşte, trebuie să ne gândim bine înainte, nu să ne hlizim ca nişte papagali care înghit tot dacă vine de la Occident. Şi-apoi ce se bagă intelectualii ăştia să agite lumea?! Nu mai au pic de respect, ce, Văcăroiu nu e tot intelectual, ba încă unul adevărat, nu un aventurier vândut străinătăţii, că nu poţi să nu recunoşti ce pregătire are, ce ţinută, ce bine vorbeşte, chit că e cam slab, că nu-i pune la punct…

— Tanti, nu te enerva, o întrerupse din nou Dinu, reușind exact contrariul celor spuse. Nu te enerva. Eu n-am zis că Văcă …Votcă-roiu e tâmpit, am zis că nu e potrivit ca prim ministru. Nu se descurcă, vezi bine, reforma trenează. Hai, nu mă pronunţ pentru o terapie de şoc, deşi înclin să cred că ar putea da roade, dar nici aşa nu mai merge, ne îndreptăm spre un dezastru total. Ce-au făcut Ilicescu şi ai lui? Păi, Ilicescu nu prea pare atras de acţiune, îi convine ca situaţia să stagneze, să păstreze vechile structuri, că doar e prea legat de ele. Dacă mă gândesc bine, nu-mi prea aduc aminte de ce-a *făcut* Ilicescu… A, a adus minerii!

— Ești obraznic, ce, Iliescu a adus minerii?! Au venit singuri să apere ţara de golani, că era prăpăd…

— Tanti, o întrerupse Dinu iar, Ilicescu, nu te mai uita aşa, nu rectific, am zis bine – Ilicescu de la „ilicit" –, Ilicescu a chemat minerii şi tot el le-a şi mulţumit tovărăşeşte. Și-apoi minerii au adus prăpădul, nu aşa-zişii golani. Drept să-ţi spun, eu n-am nimic cu minerii, vai de ei, săracii, ce viaţă grea au, dar cei care i-au manipulat trebuie traşi la răspundere. Ne-am făcut de râs, ne ştie tot Occidentul ca pe nişte barbari incurabili, ne-am stricat imaginea …

— Ce se tot bagă şi Occidentul ăsta în viaţa noastră, nu-nţeleg, se văită mătuşa, că ne-a vândut întâi rusului, acuma parcă s-a răzgândit – vrea să ne cumpere el, i s-au deschis ochii şi vede că are de unde să stoarcă. Sigur că-i convine să ne stricăm imaginea, că un produs cu un ambalaj mai prost se vinde mai ieftin. Ce-or zice ăştia? Hai să facem mofturi şi-or să ne cadă în genunchi să ne roage să venim peste ei, dobitocii! Parcă nu are cine să-i întărâte! Toată ziulica li se ploconesc „intelectualii" ăştia de aeroport şi-i momesc cu monitorizarea. De parcă noi am fi copii mici să stea Occidentul cu ochii pe noi să nu facem prostii că li se încurcă afacerile dumnealor!

— Tanti, dar avem nevoie de ajutor din Occident… Presupunând prin absurd că e vorba de un ajutor interesat, tot ne e necesar, nu putem să-l ignorăm, oftă Dinu. A, dacă am fi o democraţie stabilă, cu tradiție, am putea să ne dispensăm de ajutorul acesta, dar aşa, în situaţia asta nenorocită… Eu unul prefer să fie cu ochii pe noi, chiar mi-e teamă că nu-i interesăm îndeajuns. Ar trebui să încercăm permanent să-i seducem. Să-i atragem, să-i fermecăm, să vină să investească aici, să contribuie la refacerea României, acolo, cât pot şi

ei…

— Cap ai, minte ce-ţi mai trebuie, rânji mătuşa. Păi cum să nu, lasă-i să vină aci, să-şi deschidă firme fantomă şi să facă trafic de te miri ce. Sau să ia totul pe nimic și să exploateze poporul pentru capriciile lor, să crăpăm noi de foame ca să pocnească pe ei hainele de porci ce sunt. Să promită că fac investiţii şi să facă cotul-pişcotul, după ce au luat pe nimic o fabrică bună și-au cărat afară toate piesele, utilajele, că de unde să dea bani, escrocii, n-au o para, vin aci să se căpătuiască prin tot felul de matrapazlâcuri! Da' cine strică de le dă? Alde – Dinu… Păi ce exemplu îi dai tu lu' fii-ta? Şi tu nu te mai strâmba, se întoarse mătuşa Antanta către Isabelle, toată ziua te hlizeşti, asta nu înseamnă să-ţi faci de cap, trebuie să-l asculţi pe taică-tu și să-l respecţi. Şi nu mai trage cu urechea, că asta nu e discuţie pentru copii, deşi, n-am ce zice, nici taică-tu nu-i departe, dar, oricum, ce-ţi spuneam, acu' nu-nţelegi nimic din politică, vezi-ţi de carte!

— Tanti, îmi pare rău pentru tine, dar sunt majoră, interveni Isabelle. Data viitoare voi vota şi eu şi, măcar din spirit civic, tot trebuie să mă informez cât de cât în ceea ce priveşte evenimentele politice. Cum să votez în necunoştinţă de cauză? Am tot dreptul, ba aş putea spune chiar datoria să mă implic puţin în problemele astea. Fac parte din electorat şi, în această calitate, am obligaţia să mă informez în legătură cu evenimentele politice care…

— Tu să laşi mofturile şi să-ţi vezi de carte! se înfurie mătuşa Antanta, întrerupând-o brusc. Asta-i treaba ta, nu politica! De-aia ne merge aşa rău, că nimeni nu-şi vede de treabă. Şi tu, Dinule, nu vezi nimic, o laşi pe fii-ta să-şi facă de cap?

— Tanti, e majoră, are voie să aibă un punct de vedere, ripostă Dinu. Şi-apoi, să fim serioşi, politica nu-i ocupă tot timpul, nici măcar…

— Vezi, asta e, nu ştii să-i dai educaţie! zise mătuşa fierbând de furie.

În acel moment, buni aruncă zăngănind tacâmurile în farfuria adâncă de ciorbă, trânti scaunul cât acolo şi ţâşni în picioare. Strângea tare în pumn evantaiul al cărui lemn de santal începuse să trosnească. În farfuria de ciorbă se vedea ceva diform care semăna atât a găluşcă, cât și a bigudiu.

— Eu mă ridic de la masă! zise buni cu vocea ei în acelaşi timp ascuţită şi răguşită. Mă îmbolnăvesc, nu pot să mănânc în tensiunea

asta!

Dinu sări de pe scaun ca s-o împiedice pe buni să părăsească încăperea şi s-o aducă înapoi la masă, la locul ei. Buni se lamentă o vreme ba că o doare capul, ba că o doare inima, ba stomacul, ba ficatul, că nu suportă vacarmul, că la masă se tace din gură, nu se face scandal să ne ştie toţi vecinii, dar, în cele din urmă, se întoarse la locul ei bombănind: „No, faceţi borş! Ce-mi pasă mie? Faceţi-vă de cap!” Între timp, mama Isabellei strânsese iute toate farfuriile de ciorbă şi, cu paşi uşori, aducea acum, pe rând, fripturile în sânge cu garnitură de cartofi pai şi parmezan, frigăruile cu ceapă prăjită şi gogoşari şi salata de sfeclă. Mătuşa Antanta se năpusti asupra fripturii, molfăind cu poftă şi lingându-şi îndelung degetele unsuroase. Stropi de grăsime îi picurau ritmic din barbă, atingând un debit pe care l-ar fi invidiat oricând bietele noastre conducte de apă caldă pe vremea lui Ceaşcă. „Vinişorul nostru din moşi strămoşi” gâlgâia în pahare. Un miros uşor de prăjeală, aromat şi ispititor, plutea în aer ca la un picnic în jurul grătarelor.

— Viaţa e scurtă, zise brusc cu voce gravă şi solemnă tanti Antanta, lingându-şi apoi degetele.

Ochii mici și înguști, de o culoare ciudată și tulbure albastră-cenușie, îi sticleau de poftă.

— Eu sunt medic, ştiu ce vă spun. Nici n-apuci să te naşti bine, că eşti deja cu-n picior în groapă. Cu fiecare respiraţie mai îmbătrâneşti un pic, te mai apropii un pic de groapă. Ce să-i faci, tot acolo ajungi, te mănâncă viermii, spuse ea dând pe gât un pahar zdravăn de vinişor.

— *Carpe diem igitur*! proclamă buni, cu ochii-n tavan, fără să se uite la sor-sa, dar dând din cap aprobator.

— Corpul ăsta nenorocit ajunge hrană viermilor, repetă mătuşa. Orice-am face, orice-am drege, asta-i soarta lui. Păi ce e corpul ăsta uman altceva decât o cloacă?! Eu sunt medic, ştiu ce vă spun. Asta e, nu-i decât o cloacă de sânge, limfă, glande şi secreţii şi-alte mizerii… Putem să ne boim cât vrem, şi aici mătuşa se întoarse spre Isabelle, că tot într-o cloacă stăm. Asta-i ca în povestea cu mărul frumos, da’ putred. Când ţi-e lumea mai dragă, de acolo, de dedesubt, iese la suprafaţă…un viermişor! chicoti ea, trăgând un cartof verzui, nefăcut de sub un strat compact de parmezan. De-aia trebuie să nu laşi zilele să treacă teleleu-leu, poate mai cazi şi-n melancolie… Trebuie să ne

bucurăm de viaţă cu înţelepciune şi chibzuinţă, hotărî tanti Victoria, încântată să treacă de la friptură la frigărui şi de la „vinişorul nostru din moşi strămoşi” la ţuiculiţă.

Dayan nu putu să nu remarce consecvenţa mătuşii Antanta: aceasta evitase cu grijă să ia unul din numeroasele şerveţele de pe masă, preferând să se şteargă la gură cu dosul palmei (probabil, gândindu-se la sora sa, le salvase pentru viitoarea reuninune de familie, chiar dacă le stropise puţin când aterizase la masă ca o vijelie, cu mâinile şiroind).

— Mă, băiatule, îi zise brusc mătuşa Antanta lui Dayan, eu n-am nimic împotriva prieteniei voastre că doar eşti de familie bună, eşti cuminte, studios… Foarte bine, ajut-o la lecţii, mergeţi la plimbare, hai, treacă de la mine, mergeţi şi la cinema sau la teatru, dar atât. Te uiţi la ea şi ţi se pare că e frumoasă… Aşa pare, nu? Dar corpul ei e tot o cloacă, la fel ca şi al tău şi ca al oricui altuia. Ce e sexul? O porcărie, un plus de mizerie, parcă n-ar fi şi aşa destulă… Vă amestecaţi duhorile şi secreţiile. O scârboşenie, ce mai încoace şi încolo. Tu eşti bărbat, trebuie să fii responsabil, s-o respecţi, nu să-ţi faci de cap, ştiu eu cum vă lăsaţi pradă instinctului animalic, râse ea crănţănind o foiţă de ceapă prăjită rămasă în farfurie şi grohăind.

Dayan se minuna cum putea cineva atât de pornit contra „porcăriei” de sex să înfulece cu o lăcomie aşa indecentă. Că trăim în mizerie, asta i se părea lui tanti natural. Poate că-i plăcea mizeria proprie, temându-se să şi-o amestece cu a altora. Îşi conserva cu egoism mizeria personală, evitând pe cât se putea mizeriile altora. Din punct de vedere medical, într-adevăr contactul dintre mizeriile individuale ar fi putut genera proliferarea unor boli grave, aşa că era de preferat evitarea intimităţilor. Era imposibil să te sustragi fatalităţii legilor biologice: nu puteai scăpa de mizerie, dar aveai şansa de a te consola cu o mizerie personală specifică, pură. Puteai să rămâi, graţie unui efort de voinţă, vorba ceea „curat murdar”.

Mama Isabellei strânse farfuriile cu resturi de friptură şi frigărui, cartofi prăjiţi sau salată, alergă să le ducă înapoi în bucătărie şi se întoarse de-acolo rapid cu desertul mult-aşteptat (în primul rând de Dinu, soţul ei). Pe masă apărură platouri pline cu prăjituri cu fructe – calde şi pufoase, găluşte cu prune – fierbinţi, moi de se topeau în gură şi, bineînţeles, imensul tort cu frişcă, cremă de lămâie şi ananas. La

desert, mătuşa Antanta încercă să aducă vorba ba de politică, ba de sistemul de învăţământ, ba de rolul părinţilor, dar tentativele ei de a impresiona auditoriul eşuară. Dinu era prea preocupat de degustarea desertului ca să-i mai dea atenţie. Buni, extenuată de efortul depus în acea zi, după o masă atât de tensionată, profitând de neatenţia fiului ei ocupat din plin cu prăjiturelele, reuşise să se ridice de pe scaun şi se trântise acum, cât era de lungă, pe canapea, oftând prelung. Isabelle şi Dayan evitară cu mult tact să se implice într-o discuţie periculoasă cu tanti Victoria, contribuind astfel la păstrarea acelui echilibru fragil al vieţii de familie. Mătuşa Antanta vorbea tare şi apăsat, accentuând anumite cuvinte, parcă indiferentă la lipsa de reacţie a auditoriului. Vorbea cu voce puternică şi sigură, dar în ochii ei albaştri-cenuşii se citea singurătatea.

Cap. 16. Alice în Ţara Aurolacilor

Alergase cât putuse de tare prin gangurile acelea înguste şi întunecate, având permanent senzaţia că e urmărită. Din când în când farurile unei maşini străfulgerau în beznă, iar câte un claxon străbătea în noapte strident şi plângăreţ. La un moment dat, simţi că-i alunecă piciorul şi se pomeni prăbuşindu-se în gol cu o viteză ameţitoare. Totuşi, avu timp să distingă ca prin vis, în adâncurile în care se cufunda, ceva ca o bibliotecă bizară, de fapt, o serie de rafturi circulare, suprapuse, înlănţuindu-se ca inelele unui vierme, pe care i se părea că zăreşte coperţi prăfuite şi roase de vreme, tăieturi vechi din jurnale şi reviste, postere ciudate, pungi şi borcane ciobite de toate mărimile. Luă la întâmplare din zbor o carte groasă şi văzu în partea introductivă un discurs despre lupta pentru pace, pericolul imperialismului occidental, solidaritatea socialistă şi despre alte lucruri de acest gen. Se plictisi imediat şi aruncă îndată cartea cât colo. Nu o interesa câtuşi de puţin conţinutul, dar o frapase totuşi ceva. Un miros. Un iz jilav şi insinuant… Ca de rufă transpirată şi murdară aruncată la-ntâmplare într-o dabara.

Deodată ateriză pe ceva cald şi umed. Nu ştia cât de adânc se prăbuşise, încă puţin, îşi zise ea, şi ar fi ajuns în miezul de foc al pământului. Ar fi avut ocazia să verifice cine şi de ce arde în focul Gheenei, să adune date şi să cunoască experienţele iadului. Eventual ar

fi putut să se intereseze de pedeapsa ei din viitor şi ar fi încercat să negocieze unele date ale problemei legate de dimensiunile cazanului de ulei încins, de temperatură, de compania altor condamnaţi şi a neobosiţilor diavoli… Ar fi propus poate şi unele reforme de detaliu. Și-ar fi dorit un cazan cam ca un jacuzzi, doar trebuia să se relaxeze pe lumea cealaltă, după atâta efort depus pe Pământ! Apoi, în ceea ce priveşte temperatura, se gândi că apa caldă, atunci când curge, are vreo 40-50ºC, aşa că, dacă s-ar mai adăuga 5-10ºC, ar fi destul ca să se frigă convenabil, dar, mă rog, dincolo de această limită ar fi protestat vehement că s-au încălcat drepturile osândiţilor din infern. Ca tovarăş de cazan l-ar fi preferat pe Voltaire, imaginându-şi ce mişto ar face amândoi de cea mai rea dintre lumile posibile, aflată nu prea departe şi în concurenţă acerbă cu cea mai bună dintre lumi.

Nu-şi făcea iluzii în legătură cu eficienţa diavolilor: evident, aceştia trebuia să fie foarte activi, energici, neobosiţi, mereu la datorie, nici gând să lenevească, să adoarmă cu polonicul de ulei încins în braţe. Spera doar ca diavolul ei păzitor să fie ceva mai zgârcit, să economisească uleiul, să-l raţionalizeze şi să-l toarne pe pielicica ei delicată cu pipeta. Eventual, putea utiliza un ulei de corp parfumat din gama „Aromatherapy" şi-o putea masa pe tot trupul cu un bureţel natural pentru exfolierea celulelor moarte şi regenerarea pielii. Reformele de detaliu vizau, în primul rând, furcile şi erau dezirabile din raţiuni estetice: furcile trebuia să devină mai puţin ascuţite, mai boante, pentru ca utilizarea lor să nu genereze oribile plăgi deschise, ci doar zgârieturi gingaşe aproape la fel de delicate ca semnele de amor.

La început, lui Alice îi fu greu să distingă ceva în întuneric, dar, după o perioadă de acomodare, reuşi să zărească în apropierea ei o creatură mică şi ciudată purtând o vestă de blugi uzată şi soioasă, probabil pătată de grăsime, nişte pantaloni de trening rupţi, numai fâşii şi având în picioare nişte papuci enormi, scâlciaţi, cu vârful găurit prin care un deget murdar şi diform, cu o unghie vânătă, îşi făcea loc. Pe de o parte, Alice se bucură că se învăţase atât de bine cu întunericul încât putea să vadă asemenea detalii, însă, pe de alta, se enervă că nu ştia cum să abordeze creatura. Aceasta nu părea să se ţină prea bine pe picioare, mergea clătinându-se într-o direcţie imprecisă, iar, la un moment dat, se aruncă pe jos şi începu să se zvârcolească.

După un timp, bizara creatură, revenindu-şi oarecum, începu să

se târască spre un morman de bolovani şi prinse să scotocească cu disperare printre pietre. Într-un sfârşit, după căutări febrile, micuţa creatură dădu semne că a găsit ce trebuia. Se auzi un fâşâit, apoi ceva ca o inspiraţie profundă şi apoi piticania se trânti din nou pe jos, de data asta, ceva mai liniştită. Alice încercă să se apropie tiptil de creatură, însă, orbecăind în beznă, se împiedică de o piatră şi căzu. Creatura ţâşni în picioare. Alice se afla acum destul de aproape ca să constate că avea de-a face cu un copil. Puştiul se uita acum la un ceas vechi, fără curea şi cu cadranul ciobit, însă se pare funcţional întrucât, consultându-l, copilul exclamă cu voce răguşită: „Vai de urechile mele, ce-am mai întârziat! Şi azi n-am făcut mai nimic”. Într-adevăr era vai de urechile lui: roşii-vinete, cu urme de sânge închegat. Alice se gândi să-l întrebe pe puşti cât e ceasul, dar, până se hotărî ea, copilul o şi zbughise, iar ea, fără să-şi dea seama pe unde o ştersese, în disperare de cauză, o luă la goană pe culoarul îngust şi întunecat, încercând să-l ajungă din urmă.

După ce alergă o vreme năucă, împleticindu-se, căzând şi ridicându-se, Alice ajunse într-o încăpere mai largă, dar la fel de caldă şi de umedă. Aerul părea irespirabil, Alice simţea că se sufocă. În mijlocul încăperii se afla o masă de tablă ruginită cu un şperaclu pe ea. În toată încăperea, în afară de deschizătura prin care se strecurase înăuntru, nu se mai zărea decât o uşiţă mică, aproape invizibilă, cu o spărtură în ea. Alice se aplecă să se uite prin spărtură, deşi în bezna aceea era greu să observe ceva. Văzu o altă încăpere slab luminată în care se aflau mai multe persoane foarte agitate, alergând bezmetic de colo până colo. Pe un scaun de sufragerie, cu spătarul rupt stătea o fetiţă cu un păr foarte lung, iar în jurul ei se aflau alte fetiţe care se îndeletniceau cu ceva ciudat: vopseau în culori aprinse, ţipătoare şuviţe din părul ei. Pletele fetiţei începură să capete nuanţe fosforescente de roşu, orange, galben, verde, albastru, indigo şi violet.

În alt colţ al camerei, pe o grămadă de haine vechi şi aproape putrezite, era aşezat un băieţel cu părul lung şi ondulat, atât de blond încât părea aproape argintiu, luminos ca razele lunii. Câţiva băieţi îl tundeau mânuind stângaci o foarfecă mare şi strâmbă. Râdeau, ţopăiau, ţipau cât îi ţinea gura, în timp ce micuţul cu părul de culoarea lunii plângea în tăcere, înghiţindu-şi lacrimile. Zulufii argintii se împrăştiaseră peste tot pe jos, radiind o lumină stranie. Alice privi împietrită tot acest ritual. I se păru chiar, la sfârşit, că băieţelul cu

ţeasta pleşuvă, cu ochii roşii, adânciţi în orbite îşi lăţise gura strâmbă într-un zâmbet provocator, de parcă ar fi ştiut că-l privise prin spărtură tot timpul şi i-ar fi făcut semn. Deşi se temea puţin să intre în cealaltă încăpere, fiindcă era singură şi habar n-avea să se descurce în subterane, Alice se gândi că n-ar strica să pătrundă dincolo prin uşiţa cea strâmbă şi îngustă şi să-i întrebe pe puşti încotro s-o ia. Însă, presupunând prin absurd că ar fi învăţat să utilizeze şperaclul pentru a deschide uşiţa, tot îi era aproape imposibil să încapă prin locul acela scund și îngust în așa fel încât să poată trece în următoarea încăpere.

Atunci văzu pe masa de tablă o bucată de gumă de mestecat făcută cocoloş. Era decolorată de atâta mestecat, umedă şi cu un iz greţos de salivă. Însă parcă-i făcea cu ochiul şi-i şoptea insinuant: „Mestecă-mă…”. „Doar n-oi fi tâmpită să bag porcăria asta-n gură”, îşi zise Alice. „Poate mai iau cine ştie ce boli, Doamne fereşte”, se îngrijoră ea. Dar guma părea că se colorează într-un roz bombon ispititor, iar un miros puternic de căpşuni începuse să dilate nările lui Alice. Mestecă la început încet, neîncrezătoare, apoi din ce în ce mai repede şi cu poftă. La un moment dat, Alice realiză că scădea considerabil în înălţime şi, cu un efort de voinţă, înainte să dispară de tot, scuipă guma din gură. Fusese la un pas de a dispărea complet, așa că Alice, deși devenise acum cât o gâză, se bucură că mai era întreagă.

Acum era suficient de mică pentru a putea trece prin uşiţă, dar, spre marea ei dezamăgire, şperaclul rămăsese sus pe masă, la o înălţime inaccesibilă şi, oricum, era îndoielnic că, la dimensiunile ei actuale, l-ar fi putut mânui. Atunci Alice remarcă sub masă, pe o piatră acoperită cu muşchi, o pungă cu o etichetă enormă pe ea pe care însă nu scria numele produsului dinăuntru, ci doar un apel: „Inhalează”. Uitându-se mai bine şi observând cu stupoare că era o pungă de aurolac, Alice se sperie suficient de tare ca să se dea la o parte, dar, după un timp, atrasă de apel, se apropie tiptil, ca un hoţ, de punga vrăjită. Inhală adânc şi îndată simţi că reîncepe să crească.

Si-ar fi dat ceva aere de stăpână a lumii (a tenebrelor?) dacă, în ascensiunea ei teribilă, nu s-ar fi pocnit tare cu capul de tavan. „Ce să-i faci, o lovitură pe măsura forţelor mele! Mi se urcase la cap. De fapt, ce tot zic, capul mi se urcase până acolo sus. Că doar nu tavanul a ajuns la cap, ci capul s-a suit până-n tavan. Vai de mine, cum o s-o scot la capăt?!” se văicări Alice. Era acum aşa de mare încât cu greu s-ar fi

putut strecura prin subterane, chiar târându-se. Bineînţeles, existau şi unele avantaje, îşi zise Alice, examinând un păianjen care părea acum cât negrul de sub unghie şi de care s-ar fi speriat amarnic în alte circumstanţe (când, desigur, nu l-ar fi găsit insignifiant). Îşi scutură părul de pânze de păianjen (care îi atârnau până aproape de bărbie ca o voaletă), de ţânţari, muşte, fluturi de noapte şi alte lighioane.

Încerca să facă un plan rezonabil. Cum nu-i venea în minte nimic acceptabil, de supărare, Alice începu să plângă în hohote şi nu se opri decât atunci când înţelese că era gata să declanşeze adevărate inundaţii. Speriaţi de apa sărată care-i ameninţa din toate părţile, șobolanii inotau bezmetic, ba chiar câţiva se înecară. Alice se hotărî să se târască şi ea cum poate luându-se după un şobolan. Căci cine putea să ştie mai bine drumurile subterane decât acesta… Era prima oară în viaţă când „alerga” după un şobolan, se amuză ea întrucâtva, dar, ce să-i faci, sunt lucruri şi mai şi pe lume şi, la urma urmei, te-nveţi cu orice.

La un moment dat văzu plutind pe băltoaca creată din lacrimile ei un evantai minuscul ca de jucărie. Îndată ce apucă evantaiul, Alice începu să descrească în înălţime aşa încât, deşi îi plăcea „jucăria”, fu nevoită s-o arunce cât colo ca să nu dispară de tot. Se înecă puţin cu apă sărată, tuşi de câteva ori, dar nu se supără prea tare. Înotă puţin bras, apoi craul, dar se plictisi repede şi făcu pluta, întinzându-se cât era de lungă pe apă. S-ar fi simţit aproape la fel de bine ca la mare dacă alături de ea n-ar fi înotat (cu mai mult sau mai puţin succes) șobolani graşi şi zburliţi.

După ce înotă o vreme, Alice ajunse într-un culoar relativ uscat, incredibil de înalt pentru ea şi ceva mai răcoros comparativ cu primele. Pe o cutie enormă de tablă ruginită, şedea un bătrân cerşetor uriaș, fumând tacticos un chiştoc de Carpaţi (care lui Alice îi păru cât o măciucă). Alice nu prea se simţi tentată să intre-n vorbă cu cerşetorul, dar, fiindcă acesta era singura persoană prezentă acolo şi ar fi putut-o îndruma într-un fel sau altul, îl studie în tăcere, gândindu-se cum să-nceapă convorbirea.

— Da’ tu cine eşti, fă? hârâi deodată bătrânul, scuipând chiștocul de ţigară şi mângâindu-şi barba stufoasă şi foarte năclăită.

Alice nu prea se simţea încurajată de această introducere, aşa că zise cam sfioasă:

— Mi-e teamă că nu prea ştiu cine sunt. Nu mai înţeleg deloc ce se întâmplă cu mine de la o vreme încoace. Aşa că mai bine să nu vă încurc, dându-vă date false. Oricum, aţi putea fi mai politicos…

— Adică cum? zise bătrânul, trăgându-şi pe urechi pălăria găurită şi scărpinându-se în barbă impasibil. Scoase din barbă o bucăţică de gumă care se lipise acolo şi-l stânjenea, se uită la ea indiferent, o băgă apoi în gură şi, după ce mestecă niţel, o scuipă la o distanţă considerabilă – astfel încât Alice fu sigură că se antrenase în prealabil pentru asta.

— Adică… începu Alice cam temătoare. Adică… Mă rog, oricum n-are rost!

— Ba da! spuse bătrânul ceva mai interesat de discuţie, întinzându-şi spre ea gâtişorul şi privind-o saşiu cu ochii lui mici, spălăciţi şi tulburi. Da, da, accentuă el, trebuie, adică, cum să-ţi spun, chiar dacă nu vrem, tot trebuie… şi nu putem, mă-nţelegi, s-o lăsăm baltă, că, oricum, o să… ştii tu, chiar aşa, dar poate că, totuşi, vezi, ce să mai zic, însă, mă rog, asta e! încheie el cu fermitate.

Alice rămase descumpănită, neştiind cum să-i răspundă. Aşa că îi adresă timid o întrebare:

— Dumneavoastră, dacă îmi permiteţi, cine sunteţi?

— De ce? zise bătrânul, încercând s-o fixeze cu privirea şi nereuşind.

Alice fu şi mai descumpănită de o astfel de întrebare, aşa că-i întoarse spatele bombănind încet. Atunci bătrânul o strigă cu glasul lui răguşit de băutură:

— Fă, vino încoace! Trebuie să-ţi spun ceva important!

Alice se apropie cam nesigură. Bătrânul tăcea, concentrându-se s-o fixeze cu ochii lui şaşii care însă îi alunecau de fiecare dată în altă parte. Apoi se scărpină în barbă, se scobi în nas, îşi trase din nou pălăria găurită pe-o ureche cu un aer meditativ. Îşi scutură mătreaţa din păr de parcă ar fi aruncat confetti, iar apoi se scobi îndelung în urechea stângă, scoţând degetul plin de cerumen şi întinzându-l satisfăcut pe pletele cenuşii ca şi cum şi-ar fi dat cu gel. Se scărpină apoi într-o zonă mai intimă cu acelaşi aer gânditor şi, în sfârşit, zise cu glas tare şi solemn:

— Nu-i nimic!

Alice rămase din nou deconcertată.

— Asta-i tot? îngână ea.

— Nu, zise moşul.

Alice aşteptă continuarea mesajului, dar bătrânul se închise în aceeaşi tăcere adâncă şi impenetrabilă care însă, din fericire, nu dură mult:

— N-ai o ţigară? întrebă moşul.

— Îmi pare rău, n-am, răspunse Alice.

— De ce?

— Nici eu nu mai ştiu de ce. Ori le-am uitat acasă, ori n-am avut bani să-mi cumpăr, ori mi le-au confiscat părinţii, ori, pur şi simplu, nu fumez…V-am spus că nu mai înţeleg ce mi se întâmplă.

— Dacă n-ai ţigări, atunci ce-ai?

— Momentan n-am decât draci.

— Atunci fii bună şi dă-mi şi mie unul, se rugă moşul, rânjind mieros şi dezvăluindu-şi gura ştirbă şi băloasă.

— Aveţi grijă, vorbiţi cu precipitaţii, îl atenţionă Alice, ştergându-se ostentativ.

— Ei, asta-i! mârâi moşul, uitându-se bănuitor împrejur şi convingându-se că nu e nimeni. Acum vorbesc cu tine. Parcă te rugasem ceva…

Alice tăcu.

— Mă rog, ce-are a face… zise moşul, nereuşind să-şi aducă aminte. Oricum, n-are rost să te duci.

— Unde? se interesă Alice.

— Acolo, spuse bătrânul arătând spre culoarul întunecos. Mai bine stai aici.

— De ce?

— Vine sfârşitul lumii, zise el liniştit, îndesându-şi pălăria pe urechi şi pregătindu-se să se culce.

Adormi îndată şi începu să sforăie suficient de tare ca Alice să se hotărască s-o ia din loc.

Alice, cu toate avertizările bătrânului, o luă înainte pe culoarul întunecos, rece şi umed, fără a uita să recupereze bucata de gumă (mare cam cât o minge de fotbal pentru ea). Pe drum mai găsi o pungă de aurolac şi, tot inhalând şi mestecând, reuşi în cele din urmă să revină la dimensiunea ei normală.

Ajunse într-o încăpere înaltă, cu pereţii crăpaţi şi plini de mucegai. Mirosul jilav, cald şi insinuant o ameţea. În cameră se aflau două fetiţe îmbrăcate în zdrenţe: una ţinea în braţe un obiect (o păpuşă, poate) înfofolit în cârpe murdare, iar cealaltă arunca cu pietre în prima (care nu catadicsea să se ferească). Alice se apropie să vadă mai bine ce ţinea prima fetiţă în braţe. Observă că aceasta arunca în sus păpuşa (căci asta era, desigur), o învârtea, îi sucea şi-i răsucea câte o mână sau un picior, o lua de bărbie sau de gât şi o rotea, o trăgea de păr sau de urechi. „În ritmul ăsta o să-şi strice repede jucăria”, îşi zise Alice apropiindu-se şi mai mult, gata să intre în vorbă cu fetiţa şi s-o atenţioneze să aibă mai multă grijă de păpuşă şi să nu mai stea aşa impasibilă în ploaia de pietre. Cu toate că se temea să nu o pocnească vreo piatră, Alice înaintă suficient de mult ca să remarce că păpuşa din braţele fetiţei era… un copil adevărat… cu capul crăpat, cu părul rărit, cu un ochi tumefiat, cu urechile roşii-vinete, pline de sânge închegat şi cu trupuşorul probabil plin de vânătăi. Alice fu atât de şocată încât o luă la fugă înapoi, împiedicându-se.

La ieşirea din încăpere, Alice văzu o altă fetiţă cu părul cârlionţat şi des şi, ce ciudat, cu un zâmbet prelung, provocator şi lasciv. Fetiţa începu să se hlizească zărind-o pe Alice şi urmărind-o cu aerul ei licenţios atât de nepotrivit pentru un copil. Alice nu prea avea chef să vorbească cu fetiţa, dar nici nu se prea încumeta să se întoarcă în încăperea dinainte şi s-o ia pe-acolo, aşa că, după mai multe deliberări, se hotărî totuşi să o întrebe pe fetiţă pe unde ar trebui să meargă.

— Spune-mi, te rog, pe unde aş putea s-o iau ca să plec de aici în aşa fel încât să nu fie nevoie să merg nici înainte, prin camera asta din care tocmai am ieşit, nici înapoi? întrebă Alice şovăitoare, înţelegând că nu pusese prea bine problema atunci când exclusese din start variantele vizibile de drum, adică înainte şi înapoi.

Fetiţa însă nu rămase contrariată de întrebare, şi, privind-o cu zâmbetul ei lasciv, zise cu glas dulce-învăluitor:

— Dar unde vrei să ajungi? se interesă ea.

— Nu ştiu. Oriunde. Drept să-ţi spun, nu prea îmi pasă unde ajung, recunoscu Alice.

— Atunci poţi s-o iei pe unde vrei, zâmbi insinuant fetiţa.

— Mai puţin înainte şi înapoi, îi reaminti Alice fetiţei.

— Ce-are a face? Mai sunt atâtea drumuri, surâse ea cu subînţeles.

— Care? întrebă Alice precipitat, bucurându-se că există totuși soluţii.

— Toate celelalte care rămân, răspunse fetiţa deziluzionând-o un pic pe Alice.

— Și dacă îmi arăţi tu unul, de exemplu, o să ajung undeva? spuse Alice, zbătându-se să se autoîncurajeze.

— Desigur, dacă mergi cât trebuie, se hlizi fetiţa.

În cele din urmă, fetiţa cu zâmbetul lasciv se înduplecă să-i arate lui Alice o spărtură în zid prin care putea pătrunde într-un alt culoar. Alice o luă pe acolo nu prea încrezătoare, simţind cum o urmărește de la distanţă surâsul fetiţei.

După un timp Alice ajunse într-o altă încăpere la fel de caldă şi de întunecoasă ca și primele. La o masă improvizată de tablă ruginită se zăreau aşezate două persoane destul de ciudate: un bărbat îmbrăcat zdrenţăros, purtând pe cap o căciulă cu urechi foarte lungi, bălăbănindu-se mereu, şi un altul cu o pelerină şi cu o pălărie foarte înaltă şi extravagantă. Cei doi ridicau într-una nişte căni unsuroase, decolorate şi ciobite şi le ciocneau zgomotos. Apropiindu-se tot mai mult, Alice reuși să remarce și un al treilea bărbat – mic și îndesat, cu părul cărunt și rărit și cu ochii tulburi, întredeschiși, aşezat între primii doi și, într-adevăr, aproape inobservabil de la distanţă deoarece aceştia îl ţineau strâns lipit de ei, părând să-l utilizeze pe post de pernă, proptindu-şi coatele pe el şi vorbind pe deasupra capului său. Masa părea mare, dar toţi trei şedeau înghesuiţi într-un colţ.

— Nu e loc! Nu e loc! ţipară ei când o văzură pe Alice apropiindu-se.

— Ba e loc destul! zise Alice indignată, trântindu-se zgomotos pe un scaun decolorat care fu cât pe-aci să se facă bucăţi.

— Nu-i frumos să te aşezi nepoftită la masă, o apostrofă cel cu căciula, trăgând de urechile acesteia ca şi cum n-ar fi fost destul de lungi.

— Îmi pare rău, dar nu văd nimic de mâncare pe masă, zise Alice cam acră.

— Nu vrei puţină friptură? zâmbi îmbietor omul cu pălăria înaltă și extravagantă.

— Ba da, mormăi Alice, nu prea convinsă că o să şi primească ceva.

— Atunci, te rog, serveşte-te, zise mieros cel cu pălărie cu un gest de aprobare.

— Nu văd nici urmă de friptură, zise Alice îmbufnată.

— Nici nu e. De aceea ţi-am oferit, explică el.

Alice era suficient de enervată ca să-i lase baltă şi să se ducă încotro vedea cu ochii, dar era în acelaşi timp prea obosită ca să se urnească de pe scaun. Aşa că se hotărî să reînnoade discuţia:

— Nu vă supăraţi, ce beţi dumneavoastră? întrebă ea.

— Lichide, zise cu un zâmbet amabil cel cu pălărie. Am bea ceva solid dacă s-ar putea. Dar deocamdată n-am văzut.

— Ce-ai în ceaşcă? reformulă Alice.

— A, da, ceai, dădu din cap cel cu căciula, bălăngănindu-şi urechile lungi şi păroase.

— Ba rom, bolborosi cel scund şi îndesat, tresărind şi clipind ameţit din ochii mici, rotunzi şi tulburi.

— Ceai cu rom, încercă Alice o variantă de răspuns.

— Ba rom cu ceai, clarifică în sfârşit cel cu pălărie.

— Uite, stăm la masă împreună de atâta timp şi nici măcar nu ne cunoaştem, oftă omul cu căciulă, mângâindu-i urechile cârpite. De fapt, se întoarse el spre Alice, eu pe tine nu te cunosc, dar tu poate ai auzit de mine.

— Poate, dar momentan nu-mi aduc aminte, se scuză Alice. De la o vreme mi se întâmplă tot soiul de lucruri ciudate… Nu mai ştiu bine cine sunt eu, darămite altcineva…

— Uneori nici nu trebuie să ştii exact cine eşti, zise el cu un aer înţelegător. Ai putea avea un şoc. Dar acum, hai să-ţi spun.

Tăcu o vreme ca să păstreze suspansul, apoi, zise încet şi rar, pe un ton confidenţial:

— Eu sunt artist.

— Pictează W.C-urile publice, hohoti cel cu pălărie.

— Lucrez în folosul comunităţii, ripostă omul cu căciulă.

— Poate în falusul… rânji celălalt. Dar cine sunt eu ştii cumva? De unde să ştii? îşi zise singur, poate doar posteritatea mă va recunoaşte… În fine, eu sunt… tot un artist, ba încă şi-un savant,

înţelegi? Cum să-ţi explic, eu sunt inventatorul pălăriei multifuncţionale… care poate fi folosită ca umbrelă de soare sau de ploaie, ca scăunel rabatabil, ca măsuţă, ca traistă, ca oală de noapte, ca adăpost antiatomic, ca…

— Ca…sc deja, bolborosi epuizat omuleţul mic şi îndesat care până atunci nu mai intervenise decât o dată în discuţie.

Alice începuse şi ea să caşte aşa că se hotărî să-şi caute un culcuş convenabil şi să tragă un pui de somn înainte să pornească iar la drum. Abia apucase să facă doi paşi că dintr-odată se pomeni azvârlită la pământ şi transformată în porţiune de drum pe care începuse să se reverse puhoi de lume. Se părea că devenise cea mai comodă cale de acces fiindcă restul drumului era presărat cu bolovani mari şi colţuroşi. Alice se văită o vreme că e călcată în picioare, dar apoi se mai obişnui şi, când îmbulzeala se potoli cât de cât, observă că se afla în încăperea pe care o văzuse prima oară prin spărtura din uşiţa liliputană. Câteva şuviţe de păr de culoarea lunii pluteau în aer, un copil cu un cap pleşuv şi diform plângea cu sughiţuri într-un colţ. Alice o văzu şi pe fetiţa cu părul lung şi multicolor ca un afiş de cabaret stând ghemuită într-un colţ cu faţa la perete. Brusc, fetiţa ţâşni în picioare şi îşi întoarse spre Alice faţa. Alice tresări, fetiţa avea faţa mâncată de eczemă şi ochii injectaţi. Alice încercă să se ridice de pe jos şi, cu multe eforturi, în cele din urmă reuşi, însă se cam clătina pe picioare.

— Ce faci, fă? Mişcă-ţi curu', se răsti cineva la ea. Începe meciul. O să fie vai de curu' tău dacă întârzii.

Meciul începuse deja, ba chiar prima repriză se apropia de final, urmau prelungirile (cam lungi, ce-i drept: 17 minute!) cauzate de numeroasele întreruperi din timpul jocului. Nu părea să fie absolut clar că e vorba de fotbal, mai ales că nu se vedea nicio minge, nicio poartă, niciun arbitru de centru, cu atât mai puţin de tuşă… dar toată lumea prezentă comenta cu pasiune jocul de fotbal, aşa că Alice se hotărî să se adapteze situaţiei şi să se ataşeze uneia din galerii. Din fericire, nu se zbătu mult să aleagă pentru că nu exista decât o singură galerie – cea care susţinea echipa Regelui Tenebrelor. Echipa regelui fusese avantajată din start pentru că nu juca, la fel ca cealaltă echipă, cu şobolani vii pe post de mingi, ci cu leşuri de guzgani, unele chiar adaptate pentru joc.

Alice se sătură însă repede de joc şi, înainte să se termine

minutele de prelungire dinaintea pauzei, se retrase discret şi, revenind în culoarul întunecos şi umed, văzu un fel de scaun de WC, ceva mai înalt decât unul obişnuit, pe care stătea cocoţată o creatură zburlită. Alice se decise să se îndrepte într-acolo. Văzu o babă cu mai multe rânduri de mărgele decolorate la gât, înfofolită cu un şal rupt şi prăpădit, odinioară probabil de culoare roz. Se scărpina în cap cu fervoare.

Când Alice se apropie suficient de mult, baba se opri brusc din scărpinat şi-şi trase repede peste cap jerpelitura de şal roz, încercând să se ascundă cât mai bine şi să-şi ignore vizitatoarea. Aştepta probabil ca ea să se plictisească şi să plece. Cum Alice însă nu avea nimic altceva de făcut, se aşeză pe jos, în faţa „tronului" şi se uită lung la biata babă care, de voie de nevoie, ieşi în cele din urmă de sub şal şi, îndreptând spre Alice un cap cu părul vâlvoi, îi zise indignată:

— Ce cauţi aici? N-ai văzut programul? Azi am liber.

— Îmi pare rău, dar unde să mă duc în altă parte? zise Alice. În plus, sunt obosită şi m-am aşezat aici să mă odihnesc.

— Eşti obosită?! se cruci baba. La vârsta asta? Ruşine să-ţi fie! Oi fi vreo… iradiată. Până şi eu am mai multă energie, zise baba, reîncepând să se scarpine în cap şi… mai jos cu entuziasm probabil demonstrativ.

— Orice om, indiferent de vârstă, la un moment dat e suficient de obosit ca să aibă nevoie de somn, explică Alice, fără să-şi dea prea bine seama dacă are şanse să convingă.

— Eu, când eram la vârsta ta, nu eram niciodată obosită, zise baba dispreţuitoare. Pe vremea mea oamenii erau zdraveni. Acum sunteţi toţi nişte anemici, de-abia vă ţineţi pe picioare. Eu, atunci, învăţam toată ziua şi mai ales toată noaptea, fără întrerupere.

— Unde se întâmpla asta? se minună Alice.

— Ei unde?! Tu unde crezi?! se enervă baba.

— Nu ştiu, zise Alice.

— Cum nu ştii? se miră baba. Înseamnă că eşti tâmpită.

— Nu ştiu şi gata, zise Alice cu fermitate, nemaiavând chef să se justifice.

— Evident că la Paris, spuse baba cu mândrie. Unde să mă fi dus în altă parte? Eu am studiat în străinătate, la şcoli înalte, la madame Joujou – să nu spui că nici de asta n-ai auzit. Ia spune, se interesă baba,

n-ai vreun examen de dat?

— Ba da, bacul zise sec Alice.

— Şi câte probe dai? întrebă baba brusc curioasă.

— Patru, răspunse Alice.

— Patru pe zi?

— Patru în vreo două săptămâni.

— Doar atât?! se minună baba.

— Atât.

— Eşti sigură?

— Absolut sigură.

— Nu cumva eşti la o şcoală de retardaţi?

— Nu, zise Alice cam ofensată.

— Atunci e *vraiment* o nenorocire! se văită baba. Nu mai e lumea cum a fost… oftă ea. Vine sfârşitul lumii, ştiai?

— Mi-a mai zis cineva.

— Aha, zise baba dând din cap și privind-o pe sub sprâncenele zburlite. Sigur că da, asta e, vine sfârșitul lumii, șopti mai mult ca pentru sine. Apropo, ai vreun oral de dat? își aminti brusc baba ce vroise s-o întrebe mai înainte.

— Un oral? repetă Alice, neînţelegând prea bine întrebarea. A, un examen oral?

— Sigur că da, proasto! Ia zi, ai vreun oral?

— Da, vreo două examene oral, nu în aceeaşi zi.

— Amărâto! o căină baba. Eu dădeam cel puţin cinci orale pe zi. Nici nu merită să mai vorbesc cu tine, zise baba şi se ascunse iar sub şalul roz.

Alice mai stătu o vreme pe jos cu ochii aţintiţi asupra babei, încercă de câteva ori să reia conversaţia, dar, din păcate, nu reuşi s-atragă atenţia, aşa că, la un moment dat, enervându-se suficient ca să învingă oboseala, Alice se reculese şi se culese de pe caldarâm gata de a porni din nou la drum. N-apucă să facă doi paşi că o înhăţă o namilă dezgustătoare şi o duse valvârtej înapoi în încăperea unde avusese loc meciul acela ciudat.

— Fă, ai grijă ce spui, hârâi în urechea ei namila. Trebuie să zici, ştii tu, cât a fost scorul. Ăia din echipa adversă zice că a fost 20 la 1, da' minte, a fost 20 la 0, tu aşa să spui, f… —n gură de curvă împuţită!

Alice nu prea era încântată de o astfel de încurajare. În plus, nu ştia exact care era problema, înţelesese vag că era ceva legat de scor şi că, într-un anume sens, figura ca martor în procesul meciului. De partea cui trebuia să se arate? Probabil că echipa care jucase cu şobolani vii pretindea că ar fi fost dat totuşi un gol, dar echipa adversă nu era de acord, aşa că Alice era chemată ca martor al apărării pentru a susţine cauza celor care jucaseră cu şobolani morţi. Alice n-avea niciun chef de proces şi tocmai căuta un moment prielnic să scape când se pomeni aruncată în faţa unui bărbat lung şi deşirat, purtând o mantie neagră până-n pământ. Bărbatul trăgea nervos dintr-o ţigară cu filtru şi se vede treaba că avusese contacte cu poliţia căci era familiarizat cu vocabularul de specialitate.

— Hai, fă, dă aci o declaraţie, zise el. Şi tu, bă, ai conservat amprentele? se întoarse el brusc spre un aurolac care tocmai venise la raport.

— Da, da' a fugit, îngână puştiul cu jumătate de gură.

— Cine a fugit? tună el. Amprentele?!

— Nu, guzganul. Măria Ta, ăia au jucat cu guzgani vii, îi reaminti puştiul.

— Sunteţi rege? întrebă Alice cam impertinentă, uluită că puştiul i se adresase cu „Măria Ta".

— Fă, ești chioară?! Sigur că da. Eu sunt Măria Sa, Înălțimea Sa, Luminăţia Sa… îîî…ş.a.m.d… cum spuneam … Regele Tenebrelor.

Dacă „Măria", „Înălţimea" i se mai potriveau cât de cât, chestia cu „Luminăţia" era total deplasată, îşi zise Alice, măcar pentru că era negru din cap până-n picioare. Cu atât mai mult cu cât avea pretenţia să fie recunoscut ca rege al tenebrelor!

— Eu sunt Alice, se prezentă ea, întinzându-i mâna. Alice… în Țara Aurolacilor.

— Ce-are a face? zise el. Bine că eşti undeva. Dacă n-ai fi nicăieri?

— Ori aici, ori nicăieri, e totuna, se încruntă Alice. Şi eu una, drept să spun, m-am săturat.

Ca să se linişească, deschise punga ei cu aurolac şi inhală puternic.

— M-am săturat de prostiile voastre. Cui îi pasă de voi? se răsti Alice. Nimeni nu vă bagă în seamă. Eu de ce aş face-o? vorbi ea de

undeva de foarte de sus (la propriu, nu la figurat – pentru că crescuse aşa de mare încât ajunsese cu capul în tavan).

Zidurile se zguduiră inspaimantator şi începură să se prăbuşească.

*

În elanul ei, Alice dărâmase veioza şi toate cărţile de pe noptieră. Alice se trezi pe covor, învălătucită în cearşaf, transpirată, lipicioasă ca o meduză, privind buimacă în jur, fără să înţeleagă.

Cap. 17. Miroase a mare… valuri de soare şi culori orbitoare

La 6.05, acceleratul plecă „în sfârşit" (era, de fapt, ora regulamentară de plecare, dar Isabelle, adusă de Dayan pentru prima oară din timp la gară, se afla în tren de vreo jumătate de oră şi ardea de nerăbdare să se vadă odată în drum spre mare). Bineînţeles, nu era 7 august, ci 9, dar nimeni nu-şi făcea probleme că nu se respectase programul elaborat de Isabelle într-o oarecare dimineaţă de vară (oricum, în general, dimineaţa nu făcea parte din viaţa ei activă, ci era destinată somnului mai mult sau mai puţin dulce).

În tren era înăbuşitor de cald. Cu toate că deschiseseră geamul, nu reuşiseră să obţină răcoare, ci doar curent, adică acum aveau şansa de a contacta o gripă zdravănă. În noaptea dinaintea plecării, Isabelle nu reuşise să doarmă deloc din cauza emoţiei şi nerăbdării, iar acum, în tren, făcea eforturi disperate să aţipească un pic. Îşi sprijinise capul de umărul lui Dayan, numărase vreo 1500 de oi, apoi, ca divertisment, se apucase să caute oaia neagră în turmă, dar n-o găsise, îşi cântase în gând, apoi cu voce tare „Nani, nani, puişor…", îşi imaginase o călătorie lungă cu autocarul (pe parcursul căreia trebuia neapărat să adoarmă) până la Budapesta, dar ajunsese chiar la Viena şi somnul încă nu venise. Aşa că, într-un sfârşit, obosită şi mai tare din cauza eforturilor de a adormi, Isabelle se decise să stea liniştită, cu ochii închişi, până la mare.

Dayan o trezi din amorţeală să vadă podul lui Anghel Saligny. Isabelle îi spusese doar că, în timp, de când tot mergea la mare cu trenul, îşi formase o tradiţie a ieşirii pe coridor pentru a admira podul.

De data asta, Isabelle, cu o mutră buimacă, își târși cu greu picioarele spre coridor, bombănind (era a 35-a oară când vedea podul), clipi din ochi de mai multe ori, apoi mormăi ceva de genul: „Da, mi-nu-nat ” și, într-adevăr, dup-aceea căzu lată pe banchetă.

Apoi Isabelle se trezi singură, fără ajutorul lui Dayan, la Eforie Nord și ieși pe culoar să vadă nudiștii din dreptul lacului Techirghiol. „Tot o tradiție” (la care lua parte încă din copilărie, era precoce, nu-i așa?) – îl asigură Isabelle pe Dayan care o privea întrebător. Dayan zâmbi îngăduitor, dar Isabelle nu se distră prea tare, ci se întoarse repede, în câteva secunde, cu o mutră acră și posacă și se trânti la loc pe banchetă.

La Neptun se formă imediat o coadă enormă la coborâre încât Isabelle se temu că ei doi vor rămâne claustrați în tren. Din fericire, reușiră să coboare exact înainte de a porni trenul. Un turist mai puțin norocos, rămas în urma lor, sări din tren din mers – cu tot cu bagaje – și se lipi de asfalt ca o gumă de mestecat. După ce Dayan îl ajută să se ridice și să-și adune bagajele, Isabelle nu-l lăsă să răsufle, ci-l încărcă rapid cu un rucsac (cu cadru), un geamantan și două sacoșe mari burdușite. Isabelle n-avea nimic de cărat, dar se lamentă că e foarte obosită și-i propuse lui Dayan să ia până la hotel un taxi sau un microbuz. Dayan avea însă chef să-și etaleze forța masculină, așa că se opuse vehement ideii de a lua vreun mijloc de transport. Ba mai mult, îndrăzni să supraliciteze, propunându-i Isabellei s-o ia și pe ea în spinare.

La 12.30, „Sisif & Co”. se cazaseră deja la hotelul *Muntenia* din Olimp. Primiseră o cameră cu vedere la mare tocmai la etajul 10. Dayan se arătase foarte încântat că o să fie „la înălțime” măcar la propriu, dacă la figurat nu s-ar fi putut. Isabelle își pregăti o cafea tare și amară (a doua în acea zi). Dayan, care se așezase la fereastră să contemple marea, simți mirosul de cafea și nu se putu abține să nu guste din cana mare albastră cu elefănței roz înaripați a Isabellei. Se strâmbă însă de dezgust (în ultimul timp îi plăcea cafeaua mai slabă și mai dulce), iar Isabelle se amuză pe seama lui. Dayan o cuprinse de mijloc, o mușcă ușor de gât și-i zise la ureche:

— Uite cum îmi amărăști tu viața!

La ora 13.30 erau deja pe plajă. Se duseseră să mănânce la ultima terasă situată chiar înainte de porțiunea de plajă privată de la

începutul Neptunului. „Hai să vedem cu ce o să ne păcălim”, zisese Dayan încă înainte de a se duce să ia meniul. Acesta însă nu putea fi luat, ci doar consultat şi oricum de către persoane cu vederea ageră: era expus în vitrină pe o foaie gălbejită, cu pete de unsoare. În faţa meniului, avu loc o mică dispută între cei doi: Isabelle vroia bere şi pizza, Dayan prefera vin alb și file de calcan. Isabelle începu să bată din palme şi să sară, strigând: „Pizza, pizza, pizza!…” aşa că Dayan, pentru a evita orice scandal, fu nevoit să comande pizza. După vreo jumătate de oră de aşteptare, sosi şi pizza – înaltă cât un tort de mireasă.

Dayan îndrăzni să guste, dar se strâmbă imediat, de data asta de-adevăratelea. Luă o duşcă zdravănă de bere ca să poată înghiţi, apoi îşi aprinse o ţigară – să-i treacă gustul.

— Hai să-ţi enumăr ingredientele acestei pizza! zise Dayan, scărpinându-se uşor în barbă. Aşa… În primul rând, pâine – multă şi hrănitoare (elixirul siluetei tale!), apoi ouă stricate cu gust de apă de Călimăneşti şi Căciulata (mai ştii, poate au efect terapeutic), puţină brânză – tot stricată, dar măcar îi dă niţică culoare, uite ce verzuie e, aşa, mai departe, câţiva ardei şi câteva bucăţele de roşii scofâlcite şi pipernicite (da’ e bine că-s mici, dacă erau din alea mari, da’ injectate…).

— Eşti foarte perspicace, scumpişorule! îl lăudă Isabelle în timp ce-şi mânca indiferentă porţia ei de pizza.

După masă, îşi instalară pe plajă, lângă terasă, cearceaful mare alb şi se întinseră amândoi la soare. Isabelle avea în plasă o groază de unguente, alifii, creme şi loţiuni protectoare. Trase la întâmplare din plasă o loţiune Elmiplant şi-i ordonă lui Dayan s-o ungă pe ici pe colo şi anume, prin punctele esenţiale, adică aproape pe tot corpul. Isabelle îşi propusese să stea pe fiecare parte câte 3 minute ca să se bronzeze uniform fără să se ardă. Cum îi era lene să se uite la ceas, Isabelle se hotărî să numere până la 180. Ca să nu adoarmă cumva numărând în gând, începu cronometrarea cu voce tare. Când ajunse pe la vreo 100, Dayan era deja exasperat, dar o lăsă în pace. După vreo trei numărări pe care Dayan le suportă cu stoicism, Isabelle obosi. Dayan îi propuse să intre în mare ca să se revigoreze, iar Isabelle acceptă cu entuziasm.

Dayan intră în mare repede. Era nerăbdător să ajungă într-o zonă cu apă mai adâncă. Când apa îi ajunse până la gât, se opri brusc. Vroia s-o sărute pe Isabelle, s-o ia în braţe, dar ea nu se afla prin

preajmă. Dayan își duse mâna la ochi și scrută depărtările. Isabelle era undeva, la mare… distanţă. Mai exact, se afla la mal: se stropea cu apă pe tot corpul, încercând să se obișnuiască cu temperatura scăzută, dar se pare că nu reuşea pentru că nu avansa deloc, ci rămăsese pe loc, ţipând într-una şi acoperindu-i pe toţi puştii care se jucau în nisip sau căutau scoici. În lipsa Isabellei, Dayan sărută marea. Şi tresări înfiorat. Un gust sărat rămase pe buze ca o promisiune nedefinită şi cu atât mai sfâșietoare… Apoi se uită în larg, acolo unde juca, între cer și ape, linia orizontului. O barcă minusculă se profila departe, în zare. Soarele părea că se frânge în mare în mii de scântei.

Năucit de atâta soare, Dayan vru să-şi ducă mâinile la ochi, dar nu mai avu timp pentru că alte mâini umede şi stângace îi acoperiră faţa. Isabelle îl încolăci ca o algă enormă şi nesăţioasă şi încercă să-l tragă la fund. Fără să vrea, Dayan înghiţi câteva guri bune de apă sărată. Ameţit, își scutură pletele, se şterse la ochi şi clipi des, încercând să-şi revină. Lângă el, o văzu pe Isabelle. Părea, cum se spune în poveşti, râse el, ruptă din soare… O luă în braţe şi se sărutară îndelung. Dintr-o dată, barca din larg, de la linia orizontului, se făcu parcă de aur. Părea şi ea ruptă din soare… Venea spre ei tot mai aproape, mai aproape…

*

Seara, Isabelle îl duse pe Dayan pe dig să privească asfinţitul. Vederea stabilopozilor le deturnă iniţial scopul. Se căţărară amândoi pe stabilopozi, ţipând, râzând şi chicotind ca nişte copii, lăudându-şi propriile performanţe: „Eu am ajuns până aici. Tu nu poţi, sâc!” sau ofticându-se: „Nu mai zi c-ai sărit de colo-colo. Ai luat-o prin altă parte”. Cum concurenţa asta gălăgioasă şi parşivă nu părea să conducă la declararea unui învingător, în lipsa unui martor respectabil care să contribuie la rezolvarea litigiului, o lăsară pe altădată şi coborâră din vârful celor mai înalţi stabilopozi până la cei mai de jos, aproape de nivelul mării.

În spate, complexul *Belvedere – Amfiteatru – Panoramic* dispăruse din vedere, se mai zăreau doar pietrele umede, alunecoase, mâncate de muşchi şi năpădite de roiuri de musculiţe. Câte un pescăruş săgeta un nor firav roz-violet, părând că-l risipeşte cu aripa.

Mirosul jilav, ameţitor al mării îi învăluia încet şi irezistibil. Cerul colorat în nuanţe pastelate, spumos şi roz ca un iaurt cu căpşuni, curgea molatic deasupra valurilor. Părea aproape, foarte aproape, c-ai fi putut să-ţi înmoi degetele în el și să-l guști. Totuși, la linia orizontului începea să se întunece: nuanţe violet şi albăstrii se topeau în mare, amestecându-se. În curând, la atingerea nopţii, marea avea să se închidă ca o orhidee violet și să dispară în întuneric…

*

După plimbarea pe dig, Isabelle începu să-l iniţieze pe Dayan în ritualurile litoralului. Primul ritual (aşa cerea tradiţia care se formase în ultimii doi-trei ani de când Isabelle pleca fără părinţi la mare) consta într-un tur al teraselor care ţineau de complexul *Belvedere – Amfiteatru – Panoramic*, cu o escală absolut obligatorie la terasa *Mimoza* unde se servea cea mai bună café-frappé de pe litoral și cel mai bun profiterol. Dayan n-avu ce face și trebui să se conformeze, dar, în cele din urmă, nu-i displăcu câtuși de puţin: într-adevăr, erau un profiterol şi o café-frappé absolut delicioase. În plus, de pe terasă se vedea marea, scânteind la lumina felinarelor.

Apoi, se plimbară o vreme pe faleză. Cu cât se îndepărtau mai mult de terase, lumina se diminua, înghiţită de întunericul adânc al nopţii. Mirosul mării devenea ascuţit, înţepător. Se trântiră amândoi în iarba aspră și ţepoasă, năpădită de melcişori, de resturi de scoici şi de alge. Dayan prinse deodată mâna Isabellei într-a sa şi-o strânse spasmodic. Isabelle își înfipse unghiile în palma lui. Ţârâitul greierilor părea tot mai îndepărtat, acoperit de tăcerea nopţii.

De pe faleză coborâră din nou pe dig, şi, orbecăind, ferindu-se pe cât puteau să nu alunece, se îndreptară spre stabilopozii cei mai de jos, cei mai aproape de nivelul mării. Linia de demarcaţie dintre cer şi mare dispăruse, nici un contur nu se putea distinge, toate formele dispăruseră în întunericul fără margini. Acum, o gaură neagră, fără fund, părea că se deschide, gata să absoarbă totul într-o clipă. Dayan simţi o senzaţie de teamă, dar şi o anume atracţie de a se arunca acolo și de a se pierde în întuneric… O chemare fără nume, tulburător de intimă, dintr-o dată atât de fierbinte şi atât de aproape venea de undeva din întunericul fără margini. Brusc se simţi nespus de fericit…

O senzaţie de fericire nebună, copleşitoare, dureros de vie… Era atât de fericit încât atunci când Isabelle îl cuprinse de gât, răsfirându-i părul, tresări, pătruns de un sentiment de culpabilitate.

De pe dig revenirä pe plajă şi se mai plimbară un timp, desculţi, prin nisipul zgrunţuros, rece şi umed a cărui atingere le înfiora tălpile.

Isabelle hotărî apoi că venise timpul ca Dayan să vadă „Neptun by night”. Pe drumul spre Neptun aproape la tot pasul opreau trăsurici împopoţonate cu ghirlande, franjuri şi ciucuri de purpură şi aur, gătite ca de paradă, dar mirosind a balegă de la şapte poşte, în timp ce birjari amatori, bronzaţi şi soioşi, îi invitau cu glasuri răgușite la o plimbare de neuitat.

În Neptun, Dayan fu mai întâi frapat de mulţimea nesfârşită a tarabelor la care se vindeau de-a valma bomboane, acadele, biscuiţi, gumă, croissante, chipsuri şi snackuri, sandwichuri calde şi hamburgeri, pateuri şi plăcinte dobrogene, kebab şi hot-dogs, clătite cu dulceaţă de căpşuni, fructe de pădure, cremă de ciocolată şi caramel, îngheţată asortată, casete şi CD-uri de contrabandă, eşantioane de parfumuri franţuzeşti, brăţări fosforescente, lanţuri de tinichea cu pietre colorate sau sidefii, ţoale, postere, vederi, ilustrate, suveniruri, suveniruri…

Mulţimea pestriţă, veselă şi agitată se îmbulzea să caşte gura la tarabe. Cu toate chipsurile, snackurile şi hamburgerii, Neptunul avea mai curând un iz oriental, accentuat de muzica ce venea în valuri de la casetofoanele date la maximum din preajma tarabelor. Ţipete ascuţite şi refrene fredonate cu glas răgușit se împleteau, amestecându-se haotic, ameţitor. Culori vii, de carnaval, scânteiau în noapte ca-n vârtejul unui carusel. În parcul de distracţii, Isabelle şi Dayan se dădură în montagne-russe şi ţipară cât îi ţinea gura. Isabelle mâncă clătite cu dulceaţă de zmeură şi se mânji toată pe mâini şi pe faţă. Dayan nu mai continua să se minuneze de toată mulţimea aia ameţită şi frenetică ce se învălătucea pe străzile multicolore şi orbitoare…

După vizita în Neptun, Isabelle şi Dayan se întoarseră în Olimp ca să meargă la discoteca în aer liber *Paparazzi*. La lumina infidelă a reflectoarelor, dansară din noapte până în zori.

*

Zilele la mare nu diferă în general una de cealaltă, toate par că se scurg la fel, indiscernabile în splendoarea lor mereu egală şi absolută…

Totuşi, într-una din zilele acelea splendide şi atât de asemănătoare cu toate celelalte, Dayan văzu un copil înecat, iar imaginea asta îl zgudui. La fel ca şi plânsul părinţilor.

Într-o altă zi, mai exact într-o noapte, o lună uriaşă apăru subit pe cerul fără nor şi ţesu o punte tremurătoare deasupra valurilor. Privind în zare, unde se pierdea, cine ştie în ce depărtări, drumul lunii, Isabelle îşi aminti o poveste din copilărie şi i-o istorisi lui Dayan. Pe atunci, Isabelle avea un vis recurent: în fiecare noapte, se făcea că se întorcea în timp pe vremea când era preoteasă a lunii şi oficia nişte ritualuri bizare, de neînţeles acum, totuşi, într-un anumit fel, familiare. În vis, totul era uşor şi de la sine înţeles, dar, trează fiind, Isabelle nu îndrăznea nici măcar să privească luna. În vis, nu-i era teamă şi făcea totul cu deplină siguranţă, calmă şi stăpână pe sine, dar seara, la mare, când se plimba pe faleză cu părinţii, iar taică-su îi arăta dâra lunii pe ape, Isabelle îşi ducea mâinile la ochi, tresărind. Pe ascuns, zbătându-se între frică şi o atracţie indefinită, privea printre degete puntea lunii peste mare. Ceva îi spunea că puntea asta ducea undeva… într-o altă lume. Dincolo… Dar nu ştia ce era dincolo şi îi era frică… Uneori, se gândea că, dacă nu i-ar fi atât de teamă, ar putea coborî treptele înalte, roase de muşchi, de sus, de pe faleză până jos, pe malul mării, şi ar putea urma calea lunii, mergând deasupra valurilor, fără să se înece, fără măcar să se ude, până acolo, *dincolo…*

În ultima zi, Isabelle şi Dayan se treziră devreme, pe la 5, să vadă răsăritul. Dayan văzu pentru prima oară, la mare, cum se năştea şi cum creştea lumina din întuneric. Lumea i se dezvăluia acum într-o lumină proaspătă, caldă şi reconfortantă, ca o perlă nemaivăzută. Şi el se simţea ca un culegător de perle căruia, buimăcit, încă nu-i venea să creadă că o descoperise. Frumuseţea lumii îi tăia răsuflarea.

*

La întoarcere, când, după vreo oră, în sfârşit găsiră vagonul 14 în care erau repartizaţi şi care se afla în mod cu totul regulamentar şi ireproşabil între vagoanele 3 şi 4 (cu ocazia asta Isabelle şi Dayan

deprinseră de la maeştrii CFR un nou mod de numărare, mai eficient: 1, 2, 3, 14, 4…!), cei doi erau deja prea obosiţi ca să nu aţipească un pic. Cât stătuseră la mare avuseseră o energie neobişnuită, parcă inepuizabilă, dar acum, dintr-o dată, aceasta se risipise şi se simţeau extenuaţi. De când se urcaseră în tren îi cuprinsese nostalgia şi le era deja dor de mare.

Cap. 18. Aerisire de week-end

Pe 23 august (surprinzător, de data asta chiar conform programului), Isabelle şi Dayan plecară la munte să-şi facă „aerisirea de week-end”. Pentru majoritatea oamenilor (în special, pentru locuitorii zonelor urbane), se gândea Isabelle, excursiile de week-end sunt deja ceva arhicunoscut, şi, putem spune, într-un anumit sens, obligatoriu pentru cei care ţin cât de cât la statutul lor social. Pentru 2-3 zile, locuitorii oraşelor se smulg din poluarea apăsătoare a urbelor şi, aderând, motivat sau din pur conformism la sportivismul şi la cultul sănătăţii din lumea de astăzi, se duc să se aerisească la munte, inhalând cu un apetit incomensurabil izomerii oxigenului O2 şi O3. Acum, orice cetăţean respectabil trebuie să-şi ducă familia şi / sau prietenii să-şi facă săptămânal (sau… săptă-lunar, după posibilităţi) aerisirea de week-end.

După ce pierdură de câteva ori consecutiv trenurile ultramatinale în direcţia Bucureşti – Ploieşti – Braşov (de la 4.25, 5.18 şi 6.07), Isabelle şi Dayan reuşiră totuşi să evite să ia un tren de seară, ba chiar ajunseră la Buşteni la o oră rezonabilă (la 11.27). Iniţial, proiectaseră o „aerisire de grup”, dar, cum prietenii din gaşcă pretextaseră tot felul de chestii pe cât de urgente pe atât de importante (unul trebuia să facă curat, altul trebuia să treacă pe la un vecin să împrumute o piuliţă, altul n-avea bani de ţigări şi rom pentru drum, altuia îi era teamă să nu-i prindă vijelia pe munte (la buletinul meteo se anunţase cer variabil, parţial noros!… etc.), se resemnară la o „aerisire de cuplu” (ca să nu spunem „de familie”).

În Buşteni era ceaţă. Din când în când, crestele aproape neverosimil de dantelate ale munţilor se dizolvau în ceaţă şi apoi reapăreau brusc. Dayan văzu deodată Crucea de pe Caraiman răsărind din ceaţă şi fu scuturat de un fior adânc. I se păru că numai atât şi era

de ajuns ca mica lor excursie să nu fie o ratare.

Luară telecabina până la Babele, urmărind la fel ca toţi ceilalţi „turişti – model" spectacolul văii abrupte şi sinuoase: verdele orbitor al ierbii, nenumăratele spirale ale potecilor, scânteierile fulgurante ale cascadelor, forma aerodinamică a stâncilor, câteva capre negre sărind graţios printre pietrele ascuţite şi neregulate. Prin geamul telecabinei, şters puţin cu podul palmei, se vedea bine: ca la televizor.

În telecabină, copiii ţipau în timp ce adulţii se străduiau să le arate noi aspecte surprinzătoare, chiar senzaţionale ale peisajului, împungând cu degetul în toate părţile şi debitând o doză insuportabilă de platitudini („Puişor, uite drumul pe care am fost noi data trecută! Acolo, în dreapta. Vezi ce mic se vede de aici, de sus! Şi când te gândeşti că noi am fost pe-acolo, pe unde ne-am mai băgat şi noi, ca nebunii… da' acum mergem cu telecabina."; „Puişor, uite hotelul nostru acolo în vale! Acolo jos stăm noi, mamă! Uite ce jos stăm noi!"; „Puişor, uite cascada, mamă! Vezi ce mică e! Se vede mică, da' e mare, mai mare ca tine, e mare de tot, şi face mult zgomot, mai mult ca tine, că şi tu m-ai înnebunit de cap, şi, dacă nu eşti cuminte, te papă cascada!"; „Puişor, uite stâncile, mamă! Vezi ce ascuţite sunt! Dacă nu te potoleşti şi te mai scobeşti ca porcu', o să-ţi intre o stânca-n nas, o să te-nţepe şi-o să faci buba, fir-ai al dracu' să fii!…). Descoperirea caprelor negre fu speculată abil de toţi părinţii care, încercând să le indice copiilor cât mai precis poziţia lor, ajunseseră să ţipe mai rău ca progeniturile.

La Babele cei doi remarcară din nou gustul pentru pitoresc al „turiştilor – model". Aceştia se adunaseră claie peste grămadă în jurul faimoaselor pietre şi se călcau în picioare doar-doar să se fotografieze lângă ele. Fără să vrea, Dayan îşi aduse aminte de indiferenţa faţă de natură a „turiştilor model" de la mare; oricât se sforţa, nu mai ţinea minte să fi văzut, în afară de ei doi, pe cineva care să stea pe plajă, pe dig, pe pietre, pe stabilopozi ore în şir să privească marea. La fel ca muntele, marea avea un rol pur instrumental: era utilizată pentru înotat (în scopuri sportive şi pentru divertisment), pentru fotografierea înotătorilor (în scopul atestării performanţelor la înot… sau la stropit prietenii şi /sau necunoscuţii sau la agăţat fete inocente doar în bikini) şi, eventual, pentru a arăta acasă, rudelor şi cunoştinţelor, dacă aproape tot timpul era petrecut noaptea în discoteci, iar ziua dormind sau la plajă, la soare, că totuşi oamenii

noştri au fost la mare, şi nu în altă parte.

De la Babele, după un scurt popas, se îndreptară spre Omu. Sus, pe platou, Isabelle avu deodată senzaţia că se afla într-un acvariu uriaş. Norii, într-adevăr, semănau cu peştii – pisică: de un alb aproape imaculat, periculoşi, cu mişcări de felină. Isabelle se lăsă captată de mişcările line, ondulatorii cu care aceşti peşti – pisică înotau halucinant, cu o inefabilă senzualitate, în apele neînchipuit de albastre. Lumina se filtra ca-ntr-un ocean nesfârşit. Pâlcurile de ceaţă păreau meduze plutind ameţitor de lent pe acordurile unui vals. Rochii de bal, largi, vaporoase învolburându-se… Rochii de bal irizând luciri de curcubeu… O explozie de umbreluţe albe, iluminate parcă din interior. Pe platou, oamenii păreau că lunecă încoace şi încolo ca nişte peştişori *Pomacanthus Imperator*, strălucitori, insolenţi, etalându-și exotismul lor efemer. Dincolo de agitaţia continuă din acvariu, mai departe, se întindea o tăcere adâncă în care totul putea să dispară, într-o clipă, fără urmă…

Pe drum, Isabelle şi Dayan se opriră de câteva ori mai curând ca să contemple peisajul decât ca să se odihnească. Lui Dayan îi atraseră atenţia marcajele de pe traseu: nişte stâlpi înalţi, strâmbi, scorojiţi, înfipţi superficial în pământul tare şi zgrunţuros. Arătau ridicol. Muntele părea un arici enorm căruia i se smulseseră toţi ţepii şi apoi i se lipiseră stângaci cu aracet tot soiul de beţişoare colorate ţipător, mânjite cu vopsea. Dayan încercă să-și imagineze muntele fără marcaje. Îşi dori să dispară deodată toate marcajele, să dispară chiar și turismul, şi să rămână doar muntele şi ei doi, singuri, într-o aventură fără sfârşit…

Vroia să uite civilizaţia cu semnele ei care aici deveneau stigmate, miile ei de repere artificiale şi forfota larvară a miilor de Omuleţi – Indicatori din Pădurea fără Rost. Vroia să se rătăcească acolo, în munţi, și să înceapă apoi, treptat, să redescopere misterele, ei doi, doar ei doi, pe cărări neştiute de nimeni… Deodată, Dayan tresări. Ceea ce simţea acum îl uimea, dar nu ştia dacă să se bucure sau să se întristeze. Trăia o senzaţie cu totul nouă, dureros de vie, un dor nesfârşit de a regăsi o lume pierdută… Pentru prima oară îl străpungea un astfel de dor pe care înainte doar şi-l imaginase. Dorul acesta îi cuprindea întreaga fiinţă, pătrunzându-i în carne, amestecându-se cu sângele şi limfa, tânjind cu fiecare celulă.

În apropiere de Omu, la prânz ceaţa se mai ridicase. Cabana Omu părea o căsuţă din basme. Lipit de ea, pietroiul care marchează propriu-zis vârful Omu semăna cu capul acela uriaş prin care Vrăjitorul din Oz i s-a înfăţişat lui Dorothy. Cu ajutorul lui Dayan, Isabelle se căţără chiar până în creştetul chel şi grăsuţ al capului uriaş. Apoi, în cabană, la lumina intimă a câtorva lămpi, aşezaţi la o măsuţă cu ştergare roşii şi ulcioare de ceramică pictată, băură un tradiţional „rom cu ceai", aromat şi fierbinte de ieşeau aburi.

— Ce moacă ai! râse Isabelle, urmărindu-l pe Dayan printre aburi. Parc-ai fi duhul din lampa lui Alladin. Din păcate, am senzaţia că o să te destrami înainte de a face o faptă bună şi a-mi îndeplini o dorinţă.

Dayan se trase mai aproape de Isabelle s-o ia în braţe şi s-o sărute. Părul ei lung, răvăşit de vânt mirosea ameţitor a flori…

— A, nu! Nu asta vroiam! se îmbufnă Isabelle, smulgându-se din îmbrăţişarea lui Dayan.

Mai vroiam 50 de rom, zise ea.

De la Omu hotărâră s-o ia înapoi spre cabana Caraiman şi să înnopteze acolo. Pe drumul de întoarcere, în apropierea Sfinxului, întâlniră un ciobănaş blond desprins parcă din pânzele lui Grigorescu. Părul bălai îi strălucea ca o aură. Isabelle se gândi că poate toţi păstorii ca el au o asemenea aură… Îl privi îndelung. Şi, la un moment dat, el îi zâmbi neînchipuit de galeş. Unul din câinii lui avea un ochi cu irisul căprui – roşcat, iar celălalt ochi, verde deschis, cu irizări violet-albastre şi cu numeroase vinişoare cenuşii. O privea la fel de galeş ca şi stăpânul lui. Isabelle întinse mâna să-l mângâie, dar parcă se volatiliză într-o clipă.

Pe la şase jumătate ajunseră la cabana Caraiman unde aflară că nu mai erau locuri libere şi că urma să doarmă probabil în hol sau, dacă aveau ceva noroc, chiar în sala de mese. După ce mâncară ceva în grabă, ieşiră afară să stea pe iarbă. Ceaţa curgea în valuri, absorbită de spirala violetă şi, parcă, ireală în amurg a Văii Jepilor. Isabelle se întinse pe spate şi, cuprinsă de voluptatea atingerii firelor de iarbă, închise ochii şi oftă uşor. Dayan privi o vreme departe, în zare. Apoi, dintr-o dată, se ridică din iarbă şi se îndreptă spre crucea veche şi ruginită, aşezată chiar pe marginea prăpastiei din spatele cabanei (an de an tot mai largă din cauza surpărilor de teren). Mergea ca beat,

ameţit de gânduri bizare şi confuze, cuprins de frisoane, împins parcă mereu din spate de nişte forţe copleşitoare.

Se opri chiar pe marginea prăpăstiei, lângă cruce. Privi un timp în gol. Desfăşurându-se halucinant în albul ei imaculat de giulgiu sau de văl de mireasă, ceaţa se învolbura deasupra prăpăstiei. În depărtare, dincolo de ceaţă, se întrezăreau culmile neverosimil de albastre ale munţilor. Deasupra, cerul trandafiriu, filtrând lumina ca prin petalele unei roze translucide… Şi, mai sus, marginile tivite cu aur ale norilor alb-gălbui, vibrând de lumină.

Frisoanele dispăreau încetul cu încetul, teama se îndepărta, se simţea uşor de parcă ar fi plutit… I se părea că se debarasează treptat de toate senzaţiile, că se eliberează într-un fel chiar de el însuşi şi că e gata să ajungă să privească totul dintr-un punct suprem, impersonal, ajuns la hiperluciditate. Exista acolo o supradimensionare – nu numai a întregii imagini, ci şi a fiecărui detaliu. Şi o claritate perfectă a fiecărei imagini. Lui Dayan i se păru că vede până în miezul lucrurilor.

Totul devenise perfect transparent – ca un cristal. Mâinile lui străvezii, strălucitoare lăsau să se observe fiecare vinişoară, fiecare vas de sânge, fiecare celulă. Devenea el însuşi parte a acelei clarităţi orbitoare, identificându-se cu întregul sau cu orice detaliu.

Totul i se părea neobişnuit de frumos. Dar frumuseţea aceea pură exercita, alături de fascinaţie, şi o anume teroare asupra lui pe care însă nu avea nici forţa, nici voinţa să o respingă… Îl dureau ochii. Vru să-şi ducă mâna la ochi, dar aceasta, străvezie, scânteietoare şi înţepenită ca o aripă de libelulă într-un insectar, nu-l ascultă: devenise inertă. Atunci Dayan se înspăimântă şi, cu ultimele puteri, se zbătu să se smulgă din vrajă. Se văzu, ca prin vis, alergând spre cabană. Se simţea pătruns de păreri de rău, de doruri fără nume, de o voluptate sfâşietoare. Ar fi vrut să se întoarcă *acolo*… Lângă cabană, o văzu pe Isabelle adormită în iarbă şi, de data asta, încercă un altfel de regret, un sentiment acut de vinovăţie. Se trânti lângă ea în iarbă şi o încolăci cu braţele, lipindu-şi fruntea umedă şi rece de pletele ei calde şi parfumate.

Pe la unsprezece jumătate noaptea ieşiră amândoi în spatele cabanei, aproape de marginea prăpăstiei. Deasupra – un cer înalt, strălucitor, plin de stele. Sub cerul de aur, contururile munţilor păreau de un negru carbonizat. Valea plutea halucinant într-o lumină pală,

difuză. Cabana se zărea învăluită într-o stranie aureolă, aflată parcă sub efectul unei aurore boreale. Isabelle şi Dayan se aşezară pe pietrişul rece şi zgrunţuros să privească cerul spuzit de stele. Isabelle insista să vadă Steaua Polară aşa că Dayan fu nevoit să-i arate timp de vreo jumătate de oră, fără succes, încotro să se uite. Carul Mare era parcă peste tot, dar nu ducea niciodată la Carul Mic şi la Steaua Polară din apropierea sa. Într-un sfârşit, Isabelle văzu singură (sau i se păru că vede) Steaua Polară şi declară că de acum încolo se va dispensa de ajutorul bărbaţilor.

— O văd, zise Isabelle precipitat.

— O vezi?

— Da, o văd, spuse ea, agitându-se.

— Sigur? întrebă Dayan.

— Da, confirmă Isabelle.

— Acum închide ochii, zise Dayan.

Isabelle închise ochii, aşteptând probabil un sărut lung sub cupola Stelei Polare.

— O mai vezi? întrebă Dayan.

— Bineînţeles că nu, a dispărut, zise Isabelle uşor enervată că sărutul întârzia să apară.

— Steaua pe care ai văzut-o era o lume. Şi tu ai sfărâmat-o între pleoape, spuse Dayan.

— Faci caterincă de mine?…

Isabelle se bosumflase, n-avea chef de aforisme. Îşi zise apoi cu ciudă că, dacă ar fi sărutat-o, s-ar fi aprins desigur o stea, undeva, oricât de departe…

În cabană, în sala de mese, Isabelle şi Dayan jucară apoi „Şeptică” şi „66”. Într-o lumină palã, prin fumul de ţigară dens care topea toate formele într-un abur nedefinit şi fantastic, oamenii beau, fumau, discutau, se sărutau, se pipăiau pe sub masă, jucau cărţi, table sau şah şi râdeau înfundat. Orice figură părea transfigurată, ireală. Dincolo de zarva aparentă se întindea o tăcere adâncă, nesfârşită. Un fel de amorţeală, de încetinire a mişcărilor până la dispariţia lor. În lumina difuză, prin fumul de ţigară se întrezărea, încremenită în tăcere, o lume stranie şi atemporală. Frântă de oboseală, Isabelle adormi pe scaun, legănată uşor de braţele lui Dayan. Pe la trei jumătate noaptea,

Isabelle se trezi din somn. I-era sete. Dădu pe gât un șpriț rece. În aceeași lumină slabă, plutind în fumul de țigară, oamenii beau, fumau, jucau cărți, table sau șah… Isabelle adormi la loc.

A doua zi, ceața se risipise. Plecară de dimineața devreme spre Cruce. O lumină proaspătă și clară învăluia totul. În aerul umed pluteau miresme de flori și, aduse de departe, de fân cosit. O luară înainte, pe brână. Poteca șerpuia amețitor printre stânci și prăpăstii. Pe anumite porțiuni, Isabelle și Dayan se ținură de lanțurile fixate în peretele abrupt și crăpat al stâncilor, având grijă să nu alunece. În stânga, stâncile păreau că urcă departe, până în cer, în dreapta se adâncea prăpastia. Ierburi înalte și mlădioase foșneau în vale, în valuri de rouă, câte o garofiță de munte țâșnea pe alocuri ca o flacără din pământul arid și pietros. Când ajunseră la Cruce realizară că nu erau chiar atât de matinali cum crezuseră. O droaie de turiști se aflau deja acolo, cuprinși de febra fotografierii lângă monument, agitându-se într-una să vadă… ca să se vadă mai bine (în poze). Crucea strălucea puternic și straniu în soare și Dayan o privi îndelung, înfiorat, fără să-și poată lua ochii de la ea.

Se îndreptară apoi, pe drumul de iarnă (varianta de drum mai ușoară – pe platou, nu pe brână), din nou spre Babele. După un scurt popas la Babele (unde se aprovizionară cu țigări și bomboane „energizante”), o luară spre Piatra Arsă (unde se mai opriră pentru o porție zdravănă de ciorbă de perișoare, cârnăciori afumați cu varză călită și bere), urmând apoi traseul spre cota 2000 pentru a prinde ultima telecabină spre Sinaia. Înainte de a urca ultima pantă se mai opriră o dată să contemple priveliștea. Vizibilitatea era aproape perfectă. Văi și culmi fără număr se înlănțuiau în depărtare. Cerul era albastru, fără nor.

— Ah, cerul acesta atât de albastru de parcă bate-n negru! oftă Dayan.

— Vezi, se întoarse el spre Isabelle, aici, în munți, semnele firii sunt uneori atât de limpezi… Într-un fel, noaptea este permanent deasupra noastră. Albastrul de zi al cerului nu pare decât un început de întunecare spre negrul absolut, spre bezna fără margini. Cu cât e mai albastru, cu atât e mai aproape de noaptea fără sfârșit. Cerul acesta de-acum, cerul clasic al munților, atât de albastru este cea mai profundă anticipare a nopții în care totul va dispărea fără urmă…

La cota 2000, Isabelle şi Dayan mai priviră o dată platoul, parcă neîndurându-se să se despartă de el. Cine ştie când vor mai reveni ei doi, împreună, aici, la munte…

În staţia de telecabină, Isabelle reuşi să-l convingă pe Dayan să mai facă un scurt popas. Mai aveau ceva timp până la ultima telecabină. Isabelle se îndopă cu sandwichuri calde cu caşcaval şi şuncă presată, chipsuri cu brânză şi usturoi, snackuri cu aromă de pizza şi minicroissante cu cremă caramel. Luară apoi în fugă bilete doar de la cota 2000 la cota 1400, gândindu-se că nu le-ar strica o plimbare spre şi prin Sinaia. Oricum aveau să plece cu ultimul tren spre Bucureşti.

La cota 1400 coborâră din telecabină şi ieşiră repede afară să mai vadă o dată munţii în lumina amurgului. Isabelle îl tot bătea la cap pe Dayan să facă o scurtă vizită şi la hotelul Alpin să mănânce o porţie zdravănă de papanaşi cu dulceaţă şi smântână (calzi, moi şi pufoşi de se topeau în gură, cu dulceaţă de gutui şi cu smântână proaspătă, tare ca untul, îşi zicea ea, lingându-se pe buze) ca să se întremeze, nu de altceva, dar Dayan se opuse categoric, invocând lipsa de timp. Isabelle însă insista, susţinând că mai era destul timp, că ea nu voia să ia o cină completă, ci numai un amărât de desert, că nici nu se punea problema să plece de la munte fără să fi mâncat papanaşi, doar aşa cerea tradiţia… Apoi, vara la munte se întunecă târziu, după nouă seara şi, oricum, în ultimă instanţă, ar fi putut să coboare în Sinaia pe şosea, într-un mod foarte romantic, la lumina lunii. Totuşi, Dayan nu se lăsă şi, în cele din urmă, reuşi să nu accepte decât o concesie minoră: să-i ia alt desert şi anume un cornet cu zmeură de la o ţigancă din apropiere. Oricât îi explică Dayan că acel cornet cu zmeură se încadra mai bine în peisajul montan, Isabelle nu păru să înţeleagă, ci îşi mâncă pe drum bosumflată desertul, când numărând cu voce tare viermii din boabele de zmeură, când smiorcăindu-se teribil după porţia ei mare de papanaşi… moi, pufoşi, fierbinţi şi rumeni, gata să se topească în gură… în gura altuia.

De la cota 1400 o luară pe şosea spre Sinaia. Cum Isabelle mergea încet, abia târşindu-şi picioarele, Dayan o luă înainte, silind-o astfel să-l urmeze. Când ajunsese în dreptul Cabanei Schiorilor, aproape se întunecase. Rămasă singură, în urmă, Isabelle începuse din nou să-şi bocească porţia ei de papanaşi cu dulceaţă şi smântână, dar Dayan era la distanţă, în faţă, aşa că nu o auzi. Înainte de pod, Dayan se

opri s-o aştepte pe Isabelle, hotărât ca, în ultimă instanţă, dacă n-o putea convinge să se mişte, s-o ia pe sus, în braţe, şi să fugă cu ea până jos, în oraş, la gară. Isabelle parcă nu mai apărea.

În timp ce-o aştepta un pic stresat, tot uitându-se în jur, îi atrase atenţia un băieţel în salopetă portocalie care căuta ceva în mijlocul străzii. Pipăia febril asfaltul, pentru a-şi găsi lucrul rătăcit… Ceva apăru la orizont. Din păcate, nici Isabelle, precis nici ceea ce căuta copilul. O maşină BMW roşie, decapotabilă, în mare viteză. Copilul continua să scormonească asfaltul cu înfrigurare. Maşina nu claxona. Dayan strigă, încercând să-l atenţioneze pe băieţel. Maşina se apropia cu o viteză ameţitoare. Copilul nu se mişca din mijlocul străzii, parcă se lipise de asfalt ca o gumă de mestecat. Dayan strigă din nou şi se aruncă spre el.

Copilul se prăbuşi în şanţ şi, îndată ce se dezmetici, începu să scotocească din nou, de data asta prin iarbă. Ridică îndată un obiect argintiu și-l șterse de praf cu poala cămășii. Își găsise ochelarii.

Tipul de la volanul BMW-ului opri câţiva metri mai în faţă, şi, aruncând o privire fugară înapoi, înjură cu glas răguşit: „F… – ţi gâtul mă-tii de dobitoc!”. Apoi, brusc, demară în viteză, fără să se mai uite în urmă. Din radio-CD-ul dat la maximum, prin boxele puternice, răzbătea în valuri „Macarena”.

Cap. 19. Regăsirea

Abia ieşit din spital, Dayan ardea de nerăbdare să se ducă acasă şi s-o vadă pe Isabelle. Se simţea însă uşor ameţit. Lumina de afară îl orbise. Inspiră adânc aerul proaspăt al dimineţii. Se externase cu o zi mai devreme decât era prevăzut. Isabelle nu-l aştepta azi. Avea să-i facă o surpriză. Îl sunase cu o zi în urmă să-i spună că-l va aştepta acasă cu pizza şi spaghete preparate chiar de ea. Asta era chiar o premieră pe care, din păcate, avea s-o rateze pentru că se externase prea devreme. „E, nu-i nimic”, își zisese el, o zi în plus cu Isabelle preţuia mai mult decât toate spaghetele şi toată pizza din lume. Mai ştii, poate o va surprinde în bucătărie, pregătindu-se pentru venirea lui. Și-o imagină pe Isabelle în bucătărie, cu părul ei lung prins într-un coc igienic, eventual cu o bonetă albă pe cap, purtându-și cu demnitate însemnele activităţii casnice ca, de pildă, tradiţionalul şorţ pătat şi unsuros şi bufni în râs.

Se simţea cam confuz. Nici nu-şi aducea aminte prea bine ce se întâmplase. A, da, salvase un copil de la un accident rutier altminteri mortal, iar doctorii îl salvaseră pe el. Ce bine e când fiecare îşi face datoria… Asta era cam tot. În plus, îşi mai amintea vag că auzise în spital că autorul accidentului, dispărut de la locul faptei, ar fi fost, în continuare, căutat de poliţie.

Merse încet către staţia de tramvai, încercând să-şi pună ordine în amintiri.

— Bună ziua, auzi deodată pe cineva întrerupându-i firul gândurilor.

În faţa lui se afla un puşti de vreo 15-16 ani, îmbrăcat sport.

— Bună ziua, dom' profesor, zise din nou puştiul, ridicându-şi şapca Nike.

Era cam pipernicit, pistruiat şi plin de coşuri, dar avea ochi rotunzi și vioi, atât de strălucitori de parcă pluteau în lacrimi.

— Cum a fost în vacanţă? întrebă puştiul.

Dayan îl privea buimac, fără a rosti vreun cuvânt. Puştiul i se părea cunoscut.

— Aţi fost la munte, la mare? Văd că sunteţi bronzat, zise puştiul. Vă cam invidiez. Eu n-am prea ieşit vara asta din Bucureşti. N-am fost decât la ţară, la bunici. În schimb, duc o viaţă foarte sportivă, zâmbi el. Chiar acum mă duc să fac jogging şi apoi mă duc la tenis.

Dayan îl privea în continuare perplex, în tăcere.

— N-aveţi corigenţe în perioada asta? se interesă puştiul, privindu-l iscoditor.

Dayan nu răspunse.

— Atunci e super, reluă puştiul. Înseamnă că sunteţi încă „free as a bird"… fredonă el cam fals refrenul din cântecul Beatleşilor.

Se uită apoi la ceas.

— Haideţi că mă duc şi eu. Am cam întârziat. Mă întâlnesc cu câţiva prieteni şi… A, aţi fost drăguţ că i-aţi dat notă de trecere la teză lu' Boabă, altfel nu mai venea acum la jogging şi la tenis. Făcea cură de sedentarism şi de numere complexe. Mă bucur că v-am văzut. Vacanţă plăcută în continuare, îi ură el lui Dayan.

N-apucă să facă puştiul câţiva paşi că se întoarse brusc. Ochii lui mici, negri, rotunzi şi vioi îl sfredeleau.

— A, ştiţi că anul ăsta clasa noastră organizează balul bobocilor. Trebuie să iasă super, nici nu se pune problema altfel. Aţi zis că ne ajutaţi… zise puştiul, privindu-l rugător – întrebător.

Dayan tăcea.

— Aţi promis că o să vă ocupaţi personal, marşă puştiul. Eu unul am încredere în dumneavoastră. Anul ăsta Sadoveanu o să fie cel mai tare. Trebuie, zise puştiul, privindu-l cu ochi strălucitori.

Fără să-şi dea seama, Dayan dădu din cap. Puştiul se uită din nou la ceas, având aerul că intră în panică.

— Acum chiar că mă duc. Bună ziua! Şi vacanţă plăcută!

Dayan îl privea cum se îndepărtează. Totul i se părea extrem de ciudat şi de familiar în acelaşi timp. Trebuia doar să depună un efort de concentrare ca să înţeleagă. Încercă din nou să-şi pună ordine în gânduri, dar nici de data asta n-avu timp, căci se auzi strigat. Alice şi Sandu, mână-n mână, se apropiau de el în mare viteză. Dayan se frecă la ochi să fie sigur că vedea bine. „Hotărât lucru, astăzi e ziua surprizelor", îşi zise el.

— Ce mai faci, mă, eroule? îl luă Alice în primire.

— Destul de bine, îngăimă Dayan. Dar voi…

— Noi ce? se prefăcu Alice supărată. Nu ne șade bine împreună? Eroul meu, dragul meu, mentorul meu, spune tu dacă nu ne șade bine împreună!. Apropo, când te-ai externat? Nu, nu e nevoie să-mi răspunzi. Pari încă năucit de ce ţi s-a întâmplat. Se vede treaba că ai ieşit chiar azi la lumină. Bravos naţiune, halal să-ţi fie!

Alice îşi trase mâna din mâna lui Sandu.

— Uite ce e, ventuză mică, îi zise ea lui Sandu, am uitat să mă dau azi pe mâini cu deodorant antiperspirant (că se pare că altfel nu se mai poate). Ţine-mă de gât, ordonă ea. Vai, scuză-mă, eroule! Îţi voi acorda imediat toată atenţia cuvenită. Hm… Ce trebuia să fac? A, să-ţi dau raportul, spuse ea teatral. First, după cum vezi (și să știi că vezi bine), eu şi Sandu suntem împreună. Olivia a plecat din ţară… Taică-su a fost trimis ataşat cultural în Japonia şi a luat-o cu el. Ţi-am zis eu, Sănducule, că ăștia sunt securişti, nu? Second, după cum vezi, eu şi Sandu suntem împreună… And so on… Ei, hai să fim serioși, nu-s chiar aşa de îndrăgostită!

Sandu se înroși până în vârful urechilor.

— Ei, cum îţi spuneam, reluă Alice, eu şi Sandu… dar n-apucă să

termine pentru că bufni în râs. Ce trebuia să fac? A, să-ţi dau raportul. Păi… Ela nu s-a întors încă din provincie (nu ştiu unde dracu', s-a dus să vadă o casă bântuită sau aşa ceva, cred că pune ea ceva la cale), Dan e plecat într-o tabără de vară de mate (vestea asta cred că tare îţi place, dom' profesor!), Camil s-a dus în Deltă de unul singur, cică să vadă acolo lumina crepusculară (poate zona crepusculară, că-i în stare!), Diana e pe vrăjeală cu Lucian, Alina a plecat la mare chiar week-end-ul ăsta cu Virgil, Gabi şi Emil s-au … a, pardon, p-ăştia nu-i ştii… Cam asta e. Apropo, nemuritorule, noi ne cam grăbim, nu te supăra. Pa! Și ai grijă, vezi că ţi-a căzut ceva din rucsac.

Dayan se aplecă absent să ridice acel ceva de pe jos. Când se uită după ei, Alice şi Sandu dispăruseră deja în zare. De-abia atunci Dayan se uită mai bine la obiectul luat de pe jos şi înlemni. Era un buletin! Al lui! Cu toate datele trecute în el. „Orobete Constantin, 17.03.1969, seria MP nr. 237451, Intr. Zorilor, nr. 15, eliberat de Poliţia Municipiului Bucureşti, secţia 9, la data de 19.03.1993". Era specificată chiar şi grupa sanguină (01).

Nu înţelegea cum apăruse dintr-o dată buletinul acela. Se gândi apoi că totuşi la spital trebuie să fi avut buletinul pentru că, altminteri, cu greu l-ar fi internat fără acte. Dar nu putea fi sigur de nimic. În timp ce studia uimit buletinul, tot întrebându-se de unde apăruse, Dayan remarcă deodată ceva şi mai uluitor: adresa! Adresa exactă, iar precizia datelor îl străfulgeră: Intrarea Zorilor, nr. 15. Asta însemna… „acasă". Și acolo locuiau… Ştefan şi Valeria Orobete, adică… părinţii lui! Putea încerca să se ducă acum, chiar acum, acasă, la părinţii lui! Cuvintele astea banale „acasă la părinţi" îi stârneau o emoţie năucitoare. Se clătina. Abia se mai putea ţine pe picioare. Pământul se învârtea cu el. Inima-i bătea să spargă pieptul. Totul i se părea în continuare nespus de ciudat şi confuz, dar şi, într-un anumit fel, familiar şi complice.

În apropiere, un taximetrist burtos îşi aştepta clienţii fumând un trabuc, afară, în faţa maşinii. Dayan se îndreptă ca prin vis spre taximetrist şi-l întrebă cu glas slab şi întretăiat dacă ştia cumva unde este Intrarea Zorilor. Taximetristul întârzia să răspundă. Trăgea adânc din trabuc, privind undeva, în zare, într-un punct nedefinit. Dayan se gândi că poate nici nu-l auzise şi repetă întrebarea. Atunci i se păru că nu se aude nici el însuşi, că buzele i se mişcau în gol şi cuvintele se

articulau undeva, în altă parte, la mare distanţă…

— Îmi pare rău, m-am tot gândit, da' nu ştiu, zise în sfârşit taximetristul, surprinzându-l pe Dayan care nu se mai aştepta să-i răspundă. Însă pot să vă dau Ghidul Străzilor să vă uitaţi dacă vreţi, reluă taximetristul cu un aer binevoitor.

Dayan înhăţă Ghidul Străzilor cu mâini tremurătoare. Şi deodată faţa i se destinse într-un zâmbet larg. Ochii îi străluceau înlăcrimaţi. Oftă uşurat. Era acolo, la pagina 3… Şi el care se temuse în mod stupid că n-o s-o găsească… Era acolo! De la pagina 3 trebuia să treacă mai departe la pagina 9, la K2, să vadă zona în care se afla strada. La prima privire, liniile din K2 păreau că se împăienjenesc, dar apoi Dayan văzu Vatra Luminoasă şi chipul i se lumină şi lui. Ştia Vatra Luminoasă, desigur. Intrarea Zorilor se afla undeva între Vatra Luminoasă şi Stadionul Naţional, iar până în apropiere, la intersecţia dintre Vatră şi Mihai Bravu, putea să ia tramvaiul 17 sau 34, apoi urmând să meargă o staţie sau două cu troleul 86 sau 90, ba poate chiar pe jos.

— Mulţumesc, zise Dayan aruncând în braţele taximetristului Ghidul Străzilor şi luând-o la fugă să prindă tramvaiul 34 care oprise deja în staţie.

La început se cam rătăci în labirintul străzilor, deşi i se părea că memorase foarte bine schema din Ghidul Străzilor. Trecea pe lângă case vechi, uşor scorojite, cu bolţi de viţă şi cu grădini multicolore păzite de pitici. Miresmele florilor îl ameţeau. Dar era fericit. Fără să-şi dea seama, ajunse pe o străduţă pavată, foarte scurtă, care se închidea brusc cu trei case ca cele de turtă dulce din poveşti. Pe stradă, câţiva copii jucau fotbal cu o minge dezumflată. Două fetiţe cu codiţe împletite săreau coarda, numărând cu voce tare. La umbra unui castan din faţa casei, un bătrân stătea pe o băncuţă verde urmărind jocul copiilor. Câţiva câini jigăriţi zăceau la soare în praf.

Dayan se opri o clipă să privească cele trei case din fundul străzii. Apoi o luă înainte spre ele, văzând în treacăt, ca prin vis, pe una din porţi o plăcuţă cu „Intr. Zorilor, nr. 5" şi se opri în dreptul casei din mijloc. Pe porţile roşcate, mâncate de rugină, se căţăra de-a valma Mâna Maicii Domnului, revărsându-se în cascade alb-gălbui. Casa era îmbrăcată în viţă, iar la ferestrele deschise, cu perdelele fluturând în vânt, se zăreau ghivece cu muşcate roşii. Poarta scârţâi uşor când Dayan o deschise. Intră în grădină. Undeva în spate, un bătrân

meşterea ceva. Ceva mai aproape, printre ierburi înalte şi flori, pe o băncuţă, la umbră, o bătrână cu părul alb prins în coc împletea un ciorap gros de lână. Când îl văzu, aceasta se ridică de pe băncuţă şi, târşindu-şi cu greu picioarele, se îndreptă spre el. Părul ei era atât de alb încât părea o lumină. Plângea. Printre lacrimi, ochii ei mari, albaştri îl priveau cu o duioşie nesfârşită.

— Ai venit, puiule, ai venit în sfârşit, zise bătrâna, strângându-l la pieptul ei. Mi-a fost aşa frică… M-am tot rugat lui Dumnezeu să te ţie în viaţă. Și iată că m-a auzit. Acum eşti bine, sănătos… Și-ai venit înapoi acasă…

După ce bătrâna îi dădu drumul din braţele ei, Dayan se îndreptă spre casă. Era linişte. Perdelele fâlfâiau în vânt. Dayan auzi deodată foşnetul unei rochii. O femeie la vreo cincizeci de ani, subţire, cu părul ca un abur, îmbrăcată într-o rochie lungă albastră trecu repede prin hol dintr-o cameră în alta cu un vraf de foi corectate cu roşu.

— Mama! strigă Dayan.

*

La masă savurară spaghetele şi pizza preparate de Isabelle. Ieşiseră într-adevăr delicioase, de-ţi lingeai degetele. Mama lui Dayan o lăudă pe „viitoarea noră” pentru priceperea ei gospodărească şi, totodată, nu se putu abţine să nu-i mai amintească o dată să nu se grăbească, să aştepte întâi să termine liceul, să intre la facultate şi-apoi să se angajeze undeva… în definitiv, mai era timp până la nuntă şi, oricum, ce rost avea să dea piept cu greutăţile vieţii aşa de devreme… Isabelle îşi aminti de mătuşa ei, de sfaturile (mai exact ordinele) ei privind programul riguros de viaţă şi relaţiile lungi, igienice şi la distanţă, nu de altceva, dar pentru a-ţi păstra intactă propria mizerie, fără să ţi-o amesteci cu a altuia, şi bufni în râs. La masă, tatăl lui Dayan, un domn mai mic de statură, un pic îndesat, cu un zâmbet şugubăţ şi ochi vioi o tot tachina pe nevastă-sa că astăzi puştii ştiu doar engleză şi calculatoare, aşa că ea nu prea mai avea ce să le predea şi poate era timpul pentru o reconversie profesională, eventual să se facă bonă în Italia… Bunicul lui Dayan o boscorodea, în joacă, pe nevastă-sa pentru că nu-i pusese pastila de Eferalgan în paharul de plastic cu dungi grena,

şi nici nu umpluse paharul pe trei sferturi, ci numai pe jumătate, şi parcă nici Eferalganul nu era Eferalgan, ci Supradyn, şi el nu vroia energizante, nici măcar Viagra, că n-avea nevoie… Bunica lui Dayan nici nu-l băga în seamă. Ea zâmbea, în tăcere, privindu-i protector, cu căldură, pe cei doi tineri. Dayan îi făcu cu ochiul Isabellei, iar picioarele lor se atinseră în treacăt, tandru pe sub masă. Deşi se însera, camera părea inundată de lumină. Dayan fredona încetişor: ”A venit, a venit toamna / Acoperă-mi inima cu ceva / cu umbra unui copac / sau mai bine, mai bine cu umbra ta”… De afară se auzea capricios, cu intermitenţe, gălăgios-sentimental, aspru şi cald în acelaşi timp, inocent şi poate un pic teribilist, un ţârâit de greier… De departe, tot mai departe… fără să se stingă…

EPILOG

Vara s-a sfârşit. Dar povestea nu… Şi ar putea continua aşa, ca orice poveste: au avut mulţi copii (asta înseamnă vreo 2 în ziua de azi) şi au trăit fericiţi până la adânci bătrâneţi şi poate mai trăiesc şi-acum. Oricum ar fi, dragostea lor a rămas o iubire sau cel puţin o afinitate nu între persoane, ci între personaje… Ca toate iubirile… Un joc de reflexii şi câţiva paşi în oglindă…

1994-1998